

NEGENTIENDE JAARVERSLAG

VAN DE

VEREENIGING

VOOR

HOOGER ONDERWIJS

OP

GEREFORMEERDEN GRONDSLAG.

AMSTERDAM,
BUREEL: KEIZERSGRACHT 162.
1899.

THE UNIVERSITY OF CHICAGO

LIBRARY

PHYSICS DEPARTMENT

PHYSICS DEPARTMENT

V

NEGENTIENDE JAARVERSLAG

19-20
1898-1899
VAN DE

VEREENIGING VOOR HOOGER ONDERWIJS

OP

GEREFORMEERDEN GRONDSLAG.

AMSTERDAM.
BUREEL: KEIZERSGRACHT 162.
1899.

1
2
3
4
5
6
7
8
9
10
11
12
13
14
15
16
17
18
19
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30
31
32
33
34
35
36
37
38
39
40
41
42
43
44
45
46
47
48
49
50
51
52
53
54
55
56
57
58
59
60
61
62
63
64
65
66
67
68
69
70
71
72
73
74
75
76
77
78
79
80
81
82
83
84
85
86
87
88
89
90
91
92
93
94
95
96
97
98
99
100
101
102
103
104
105
106
107
108
109
110
111
112
113
114
115
116
117
118
119
120
121
122
123
124
125
126
127
128
129
130
131
132
133
134
135
136
137
138
139
140
141
142
143
144
145
146
147
148
149
150
151
152
153
154
155
156
157
158
159
160
161
162
163
164
165
166
167
168
169
170
171
172
173
174
175
176
177
178
179
180
181
182
183
184
185
186
187
188
189
190
191
192
193
194
195
196
197
198
199
200
201
202
203
204
205
206
207
208
209
210
211
212
213
214
215
216
217
218
219
220
221
222
223
224
225
226
227
228
229
230
231
232
233
234
235
236
237
238
239
240
241
242
243
244
245
246
247
248
249
250
251
252
253
254
255
256
257
258
259
260
261
262
263
264
265
266
267
268
269
270
271
272
273
274
275
276
277
278
279
280
281
282
283
284
285
286
287
288
289
290
291
292
293
294
295
296
297
298
299
300
301
302
303
304
305
306
307
308
309
310
311
312
313
314
315
316
317
318
319
320
321
322
323
324
325
326
327
328
329
330
331
332
333
334
335
336
337
338
339
340
341
342
343
344
345
346
347
348
349
350
351
352
353
354
355
356
357
358
359
360
361
362
363
364
365
366
367
368
369
370
371
372
373
374
375
376
377
378
379
380
381
382
383
384
385
386
387
388
389
390
391
392
393
394
395
396
397
398
399
400
401
402
403
404
405
406
407
408
409
410
411
412
413
414
415
416
417
418
419
420
421
422
423
424
425
426
427
428
429
430
431
432
433
434
435
436
437
438
439
440
441
442
443
444
445
446
447
448
449
450
451
452
453
454
455
456
457
458
459
460
461
462
463
464
465
466
467
468
469
470
471
472
473
474
475
476
477
478
479
480
481
482
483
484
485
486
487
488
489
490
491
492
493
494
495
496
497
498
499
500
501
502
503
504
505
506
507
508
509
510
511
512
513
514
515
516
517
518
519
520
521
522
523
524
525
526
527
528
529
530
531
532
533
534
535
536
537
538
539
540
541
542
543
544
545
546
547
548
549
550
551
552
553
554
555
556
557
558
559
560
561
562
563
564
565
566
567
568
569
570
571
572
573
574
575
576
577
578
579
580
581
582
583
584
585
586
587
588
589
590
591
592
593
594
595
596
597
598
599
600
601
602
603
604
605
606
607
608
609
610
611
612
613
614
615
616
617
618
619
620
621
622
623
624
625
626
627
628
629
630
631
632
633
634
635
636
637
638
639
640
641
642
643
644
645
646
647
648
649
650
651
652
653
654
655
656
657
658
659
660
661
662
663
664
665
666
667
668
669
670
671
672
673
674
675
676
677
678
679
680
681
682
683
684
685
686
687
688
689
690
691
692
693
694
695
696
697
698
699
700
701
702
703
704
705
706
707
708
709
710
711
712
713
714
715
716
717
718
719
720
721
722
723
724
725
726
727
728
729
730
731
732
733
734
735
736
737
738
739
740
741
742
743
744
745
746
747
748
749
750
751
752
753
754
755
756
757
758
759
760
761
762
763
764
765
766
767
768
769
770
771
772
773
774
775
776
777
778
779
780
781
782
783
784
785
786
787
788
789
790
791
792
793
794
795
796
797
798
799
800
801
802
803
804
805
806
807
808
809
810
811
812
813
814
815
816
817
818
819
820
821
822
823
824
825
826
827
828
829
830
831
832
833
834
835
836
837
838
839
840
841
842
843
844
845
846
847
848
849
850
851
852
853
854
855
856
857
858
859
860
861
862
863
864
865
866
867
868
869
870
871
872
873
874
875
876
877
878
879
880
881
882
883
884
885
886
887
888
889
890
891
892
893
894
895
896
897
898
899
900
901
902
903
904
905
906
907
908
909
910
911
912
913
914
915
916
917
918
919
920
921
922
923
924
925
926
927
928
929
930
931
932
933
934
935
936
937
938
939
940
941
942
943
944
945
946
947
948
949
950
951
952
953
954
955
956
957
958
959
960
961
962
963
964
965
966
967
968
969
970
971
972
973
974
975
976
977
978
979
980
981
982
983
984
985
986
987
988
989
990
991
992
993
994
995
996
997
998
999
1000

A
B
C
D
E

INHOUD.

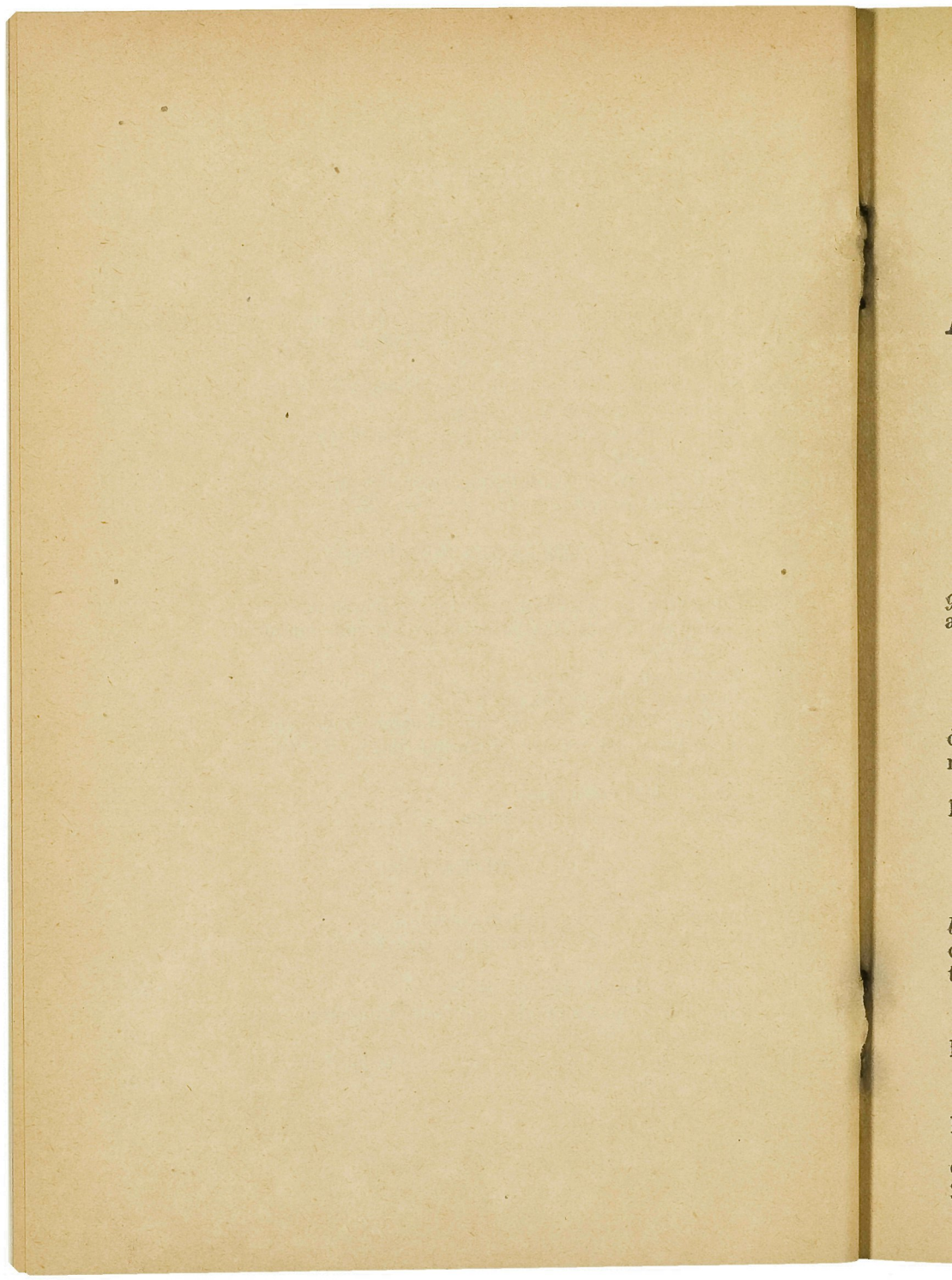
1.	Program voor de samenkomst op 27 en 28 Juni	V
2.	Agendum voor de Algemeene vergadering	VII
3.	Naamlijst van de stichters der Vrije Universiteit	IX
4.	Bestuur der Vereeniging voor Hooger Onderwijs op Gereformeerden Grondslag	X
5.	Statuten der Vereeniging voor Hooger Onderwijs op Gereformeerden Grondslag	XI
6.	Huishoudelijk Reglement voor de Algemeene Ver- gaderingen	XVI
7.	Verslag van de Vereeniging over het jaar 1898	XXIII
8.	Financieel overzicht over het jaar 1898	LXVIII

VRIJE UNIVERSITEIT.

1.	Curatoren en hoogleraren der Universiteit	LXIX
2.	Naamlijst der studenten, ingeschreven voor den cursus 1898/99	LXX
3.	Reglement der School.	LXXII
4.	Regeling admissie-examen	LXXVI
5.	Verslag van de School voor Hooger Onderwijs	LXXVIII
6.	Hospitium. Directrice. Naamlijst der inwonende stu- denten	LXXXII
7.	Namen der candidaten	LXXXII
8.	Namen der gepromoveerden	LXXXV

BIJLAGEN.

A.	Instructiën voor correspondenten	3
B.	Organisatie der Vereeniging met leden en begun- stigers	7
C.	Lijst van Gereformeerde Kerken	103
D.	Lijst der corporatiën, die de Vereeniging steunen door collecten en bijdragen	120
E.	Series Lectionum over de Cursussen 1897/98 en 1898/99	122

PROGRAM

VOOR DE

ACHTTIENDE JAARLIJKSCHE SAMENKOMST,

te houden te Middelburg,

op 27 en 28 Juni 1899.

I.

Op Dinsdag 27 Juni, des avonds te 7 ure, zal een *ure des gebeds* worden gehouden in de Noorderkerk (Bogaertstraat), waarin als voorganger zal optreden Ds. P. J. W. KLAARHAMER van Utrecht.

II.

Op Woensdag 28 Juni daaraanvolgende zal de Algemeene Vergadering gehouden worden van des morgens *precies 9 ure* tot des namiddags te 1 ure, in het Schuttershof (ingang Vlasmarkt).

De leiding van deze vergadering, alsook van de meeting, is door HH. Directeuren opgedragen aan Ds. B. VAN SCHELVEN te Amsterdam.

III.

Op Woensdag 28 Juni, des namiddags te *twee ure*, zal een *openbare meeting*, met debat, worden gehouden in het Schuttershof; over de vraag: op wat wijze is eene Universiteit aan het woord van God te binden?

In te leiden door Prof. Dr. A. KUYPER.

Voor entr ee betaalt men f 0.25; doch leden en contribuanten hebben gratis toegang.

Op Woensdag 28 Juni, des namiddags te *vijf ure*, gemeenschappelijke maaltijd in het Badhotel te Vlissingen, tegen betaling van f 2,—.

Aan HH. leden of begunstigers, die aan den maaltijd wenschen deel te nemen, wordt beleefd en dringend verzocht, hiervan v or 23 Juni kennis te geven aan den heer Mr. P. DIELEMAN, Singelstraat

te Middelburg, door wien tevens, op verzoek vóór 18 Juni en met opgave van maatschappelijke positie, voor zooveel mogelijk, wordt zorg gedragen voor logies bij vrienden.

Ook zal de Regelingscommissie aanwijzing doen van gelegenheid tot logeeren voor den prijs van *f* 2,00, *f* 1,75, *f* 1,50, en zorg dragen dat 's avonds (27 Juni) na den bidstond in het Schuttershof leden en begunstigers elkander kunnen ontmoeten en gezellig samen zijn

Tot deze samenkomst worden alle leden en begunstigers vriendelijk uitgenoodigd.

Zij, die tot de *Vereeniging* als leden of begunstigers wenschen toe te treden, kunnen hiervan aangifte doen aan het lokaal, vóór den aanvang der Vergadering.

De Regelingscommissie:

- Ds. A. LITTOOY, *Eere Voorzitter.*
 Dr. L. WAGENAAR, *Voorzitter.*
 Mr. P. DIELEMAN, *Secretaris.*
 C. VERHAGE.
 Ds. L. BOUMA.
 K. LE COINTRE.
 C. J. HUVERS.
 J. JANSE.
 K. J. DE KOSTER.
 A. J. REMIJN.
 B. DE DIE Bzn. te Oostburg.
 Ds. G. H. H. ESSELINK te Zierikzee.
 J. F. HEEMSKERK te Sas van Gent.
 Ds. J. HULSEBOS te Vlissingen.
 M. NOORDIJKE te Colijnsplaat.
 Ds R. J. VAN VEEN te Goes.

AGENDUM voor de Algemeene Vergadering.

1. Opening der vergadering.
2. Voorlezing der presentielijst en onderzoek der geloofsbrieven van de afgevaardigden van corporatiën.
3. Vaststelling van de notulen der vorige vergadering.
4. Jaarverslag over 1898.
5. Rapport der commissie tot onderzoek van de rekening over 1898.
6. Benoemingen:
 - a. Van een bestuurslid, in de vacature die ontstaat door de periodieke aftreding van den Heer S. Baron van Heemstra.
Voordracht van het bestuur: De HH. S. Baron van Heemstra te Sassenheim en Mr. A. Ph. R. C. Baron van der Borch van Verwolde.
 - b. Van den tweeden plaatsvervanger van Bestuursleden in de vacature ontstaan door de periodieke aftreding van den Heer J. H. de Waal Malefijt.
Voordracht van het bestuur: de HH. J. H. de Waal Malefijt, en H. Dane te Rotterdam.
 - c. Van drie leden van de commissie tot onderzoek van de rekening over 1899.
 - d. Van de twee plaatsvervangers van leden der commissie tot onderzoek van de rekening over 1899.
7. Moet art. 2 van de Statuten der Vereeniging voor Hooger Onderwijs op Gereformeerden grondslag gewijzigd worden, om het Gereformeerd karakter van de Vrije Universiteit zoo goed mogelijk te waarborgen?
In te leiden door Prof. Dr. F. L. RUTGERS.
8. Bepaling van de plaats, waar de volgende Algemeene Vergadering zal te houden zijn.
9. Omvraag.
10. Vaststelling van de korte notulen.
11. Sluiting der vergadering.

Hierbij zij herinnerd aan deze beide bepalingen:

1°. Kerkeraden, kerkvoogdijen en andere vereenigingen, die het recht hebben iemand aan te wijzen, om als stemhebbend lid de vergaderingen der Vereeniging bij te wonen, wordt verzocht, een door hun voorzitter geteekenden geloofsbrief aan hunnen gemachtigde mede te geven, of wel nog vóór de vergadering aan het bestuur te berichten (adres het Bureel der

Vrije Universiteit, Keizersgracht 162, te Amsterdam), wie voor de vergadering van 28 Juni a.s. gemachtigde is.

2°. Bij alle vergaderingen worden ook toehoorders toegelaten. Maar het recht van als toehoorder de vergaderingen bij te wonen wordt uitsluitend verleend: aan de begunstigers der Vereeniging; aan hen, die bij de Vereeniging of bij hare scholen ambten of betrekkingen bekleeden; en voorts aan de belangstellenden, die door het Bestuur der Vereeniging ter vergadering worden geïntroduceerd.

Alsmede ten 3°, dat erflatingen of legaten ten behoeve der Vereeniging behooren beschreven te worden ten name van de *Vereeniging voor Hooger Onderwijs op Gereformeerden grondslag*.

Uit naam van het Bestuur:

S. J. SEEFAT,

Loco-Secretaris.

AMSTERDAM, Juni 1899.

N.B. Leden en begunstigers, die de vergadering wenschen bij te wonen, wordt beleefd verzocht het bij dit Verslag gevoegde biljet duidelijk in te vullen en aan den ingang van het vergaderlokaal af te geven.

NAAMLIJST

VAN DE

STICHTERS DER VRIJE UNIVERSITEIT.

- J. VAN ALPHEN, te Hengeloo (O.).
D. A. BEINTEMA, te Anjum.
G. L. BERTRAM, te Amsterdam. (Overleden.)
G. J. BOEVÉ, te Hilversum.
Ds. J. D. B. BROUWER, te Leiden. (Overleden.)
A. Baron VAN DEDEM, te Dalfsen.
Jhr. Mr. P. J. ELOUT VAN SOETERWOUDE, te 's-Gravenhage.
(Overleden.)
J. J. GLINDERMAN, te Amsterdam. (Overleden.)
Mevrouw Douairière GROEN VAN PRINSTERER, te 's Graven-
hage. (Overleden.)
Mevrouw W. G. HERKLOTS—SUERMONDT, te Rotterdam.
(Overleden.)
Prof. Dr. Ph. J. HOEDEMAKER, te Amsterdam.
M. VAN HOEK, te Amsterdam. (Overleden.)
G. A. HOOGEVEEN, te Alfen. (Overleden.)
Mr. A. J. TH. A TH. VAN DER HOOP VAN SLOCHTEREN,
te Slochteren. (Overleden.)
W. HOVY, te Amsterdam.
C. A. HÖWELER, te Amsterdam. (Overleden.)
S. T. DE JONG, te Kampen. (Overleden.)
M. KEMP, te Dordrecht. (Overleden.)
Mr. L. W. C. KEUCHENIUS, te 's Gravenhage. (Overleden.)
Prof. Dr. A. KUYPER, te Amsterdam.
J. C. DE MOL MONCOURT, te Groningen. (Overleden.)
F. N. VAN DER MEULEN, te Weesp.
P. VAN OORDT, te Rotterdam. (Overleden.)
W. M. OPPEDIJK, te IJlst. (Overleden.)
Ds. J. J. A. PLOOS VAN AMSTEL, te Reitsum. (Overleden.)
Prof. Dr. A. RUTGERS, te 's-Gravenhage. (Overleden.)
Prof. Dr. F. L. RUTGERS, te Amsterdam.
Th. SANDERS Jr., Amsterdam. (Overleden.)
Jhr. Mr. A. F. DE SAVORNIN LOHMAN, te 's-Gravenhage.
Jhr. Mr. M. A. DE SAVORNIN LOHMAN, te 's-Gravenhage.

- Ds. B. VAN SCHELVEN, te Amsterdam.
 J. J. SCHOKKING, te Amsterdam.
 S. J. SEEFAT, te Hilversum.
 J. VAN DER STRAAL, te Rotterdam. (Overleden.)
 G. J. G. DE VIDEL DE ST. GERMAIN, te Heino. (Overleden.)
 F. W. VODEGEL, te Amsterdam. (Overleden.)
 J. VOORHOEVE H.Czn., te Rotterdam. (Overleden.)
 A. WALKART AMESHÖFF, te Velp.
 E. G. WENTINK, te Schalkwijk.
 J. A. TER WOLDE, te Hilversum.

Bovendien droegen nog drie andere broederen tot het stichtingskapitaal bij, die hun namen onbekend wenschen te houden.

N A A M L I J S T

VAN

DIRECTEUREN DER VEREENIGING.

- S. Baron VAN HEEMSTRA, Lid van de Prov. Staten van Zuid-Holland, *Voorzitter*.
 S. J. SEEFAT, te Hilversum, *Secretaris en Penningmeester*.
 E. G. WENTINK, te Schalkwijk, Lid van de Prov. Staten van Utrecht.
 C. M. E. VAN LÖBEN SELS, te Gorinchem, Oud-lid van de Tweede Kamer.
 J. VAN ALPHEN, Lid van de Tweede Kamer, te Hengelo (O.)

Plaatsvervangende Directeuren :

- 1e *Plaatsvervanger* : Dr. TH. G. DEN HOUTER, te Leiden.
 2e " J. H. DE WAAL MALEFIJT, Burgemeester
 van Westbroek en Achttienhoven.

Amanuensis: Jb. VAN OVERSTEEG. Bureel: Keizersgracht 162, te Amsterdam.

STATUTEN

VAN DE

Vereeniging voor Hooger Onderwijs
OP GEREFORMEERDEN GRONDSLAG.

*Goedgekeurd bij Koninklijk Besluit van 12 Februari 1879, Staatsblad
van 26 Februari 1879.*

ART. 1.

De Vereeniging bedoelt de oprichting en instandhouding van Scholen voor Hooger Onderwijs. Naar gelang het haar mogelijk is, sticht zij afzonderlijke katheders voor enkele vakken, vereenigt zij katheders tot faculteiten, en verbindt zij faculteiten tot eene universiteit.

ART. 2.

De Vereeniging staat voor alle onderwijs, dat in hare scholen gegeven wordt, geheel en uitsluitend op den grondslag der Gereformeerde beginselen en erkent mitsdien als grondslag voor het onderwijs in de Godgeleerdheid de drie Formulieren van eenigheid, gelijk die in den jare 1619 door de Nationale Synode van Dordrecht voor de Nederlandsche Gereformeerde kerken zijn vastgesteld; een zoodanig gezag daaraan hechtende, als genoemde Synode, blijkens hare eigen handelwijze en hare acten, aan de belijdenisschriften der Nederlandsche Gereformeerde kerken heeft toegekend.

ART. 3.

De Vereeniging trekt hare inkomsten uit schenkingen, erfstellingen, legaten, contributiën van leden en begunstigers, en andere middelen. Zij mag die echter niet aannemen, wanneer daaraan voorwaarden verbonden zijn, die haar en hare scholen van een buiten haar staand gezag in eenig opzicht afhankelijk zouden maken, of die om andere redenen, naar het oordeel des bestuurs, aan groote bezwaren onderhevig zijn.

ART. 4.

Leden der Vereeniging zijn allen, die hare statuten onderteekenen en eene jaarlijksche contributie van minstens 25 gulden, of eene som ineens van 500 gulden, in de kas der Vereeniging inbrengen.

Alle anderen, die door geldelijke bijdragen de Vereeniging steunen, worden als begunstigers aangemerkt.

Kerkeraden, kerkvoogden en andere vereenigingen, die eene jaarlijksche contributie van minstens 25 gulden in de kas der Vereeniging inbrengen, zijn bevoegd iemand aan te wijzen, die het recht heeft, als stemhebbend lid de vergaderingen der Vereeniging bij te wonen, mits hij vooraf hare statuten onderteeekend hebbe.

ART. 5.

Er wordt ten minste éénmaal 's jaars, en voorts zoo dikwijls het bestuur der Vereeniging dit noodig acht of minstens een tiende gedeelte van hare leden dit met opgave van redenen verlangt, eene algemeene vergadering der Vereeniging gehouden, van welke de aan hare scholen dienstdoende curatoren en hoogleeraren, voor zoover zij geen leden der Vereeniging zijn noch het recht hebben als stemhebbende leden hare vergaderingen bij te wonen, adviseerende leden zijn. De plaats waar deze vergaderingen bijeenkomen wordt in haar huishoudelijk reglement bepaald. Tot hare bevoegdheid behoort uitsluitend:

1. het maken en wijzigen van een huishoudelijk reglement tot regeling harer werkzaamheden;

2. het maken en wijzigen van eene instructie voor het bestuur der Vereeniging;

3. de kennisneming en behandeling van een jaarlijks door het bestuur uit te brengen verslag van den toestand der Vereeniging, gedurende het laatstverloopen jaar;

4. de benoeming van bestuursleden uit eene voordracht van minstens twee personen, die door het bestuur zelf is opgemaakt, maar die door de vergadering op voorstel van één of meer harer leden mag worden uitgebreid;

5. het toezicht op het geldelijk beheer, en het opnemen en sluiten van de jaarlijksche rekening en verantwoording van het bestuur;

6. de beslissing over alle voorstellen tot verandering in de statuten of tot ontbinding van de Vereeniging, met inachtneming van hetgeen te dien aanzien bepaald is in art. 10, art. 11 en art. 12;

en 7. het geven van consideratiën en advies over alle andere zaken, die door het bestuur, of met zijne vergunning, in de vergadering worden ter sprake gebracht.

Bij alle stemmingen, van welken aard ook, beslist de volstreckte meerderheid der uitgebrachte stemmen; en wanneer blijkt, dat deze niet kan verkregen worden, wordt bij benoemingen door het lot beslist, en bij zaken van anderen aard door de stem van den door het huishoudelijk reglement aangewezen voorzitter.

ART. 6.

Het bestuur der Vereeniging bestaat uit vijf directeuren, van welke jaarlijks volgens vasten rooster één afreedt, die echter terstond herkiesbaar is. Zoolang zij directeuren zijn, moeten zij ook tot de leden der Vereeniging behooren. Aan hen is met name opgedragen:

1. het maken en wijzigen van een huishoudelijk reglement tot regeling hunner werkzaamheden;

2. het maken en wijzigen van eene instructie voor de curatoren van de scholen der Vereeniging;

3. het beheer over alle eigendommen, fondsen en geldmiddelen der Vereeniging, onder de in art. 5 bepaalde verantwoording aan de Algemeene Vergadering, en met persoonlijke aansprakelijkheid in geval van verlies door nalatigheid of wanbeheer;

4. de benoeming van curatoren voor de scholen der Vereeniging;

5. de stichting van de in art. 1 bedoelde scholen en de bepaling van de plaats, waar zij zullen gevestigd zijn; zij mogen tot dat een en ander echter niet overgaan, tenzij op voorstel of met goedkeuring van curatoren; en wanneer beide colleges te dier zake niet tot overeenstemming kunnen komen, wordt de zaak, waarover verschil van zienswijze is, door eene gecombineerde vergadering beslist;

6. de benoeming en het ontslag van hoogleeraren, en voorts van alle personen, die onder eenigen titel voor de Vereeniging of voor hare scholen worden aangesteld; zij mogen echter aan niemand eenig onderwijs opdragen, noch een daarvoor benoemde ontslaan, noch in benoemingen voorwaarden stellen, die op het onderwijs betrekking hebben, tenzij op voordracht of met goedkeuring van curatoren; en wanneer beide colleges bij dit een en ander niet tot overeenstemming kunnen komen, wordt de zaak, waarover verschil van zienswijze is, door eene gecombineerde vergadering beslist;

en 7. de zorg voor alles wat betrekking heeft op de stoffelijke belangen van de Vereeniging en hare scholen.

In alle vergaderingen van directeuren, of van directeuren en curatoren gezamenlijk, beslist de volstrekte meerderheid der uitgebrachte stemmen, en wanneer blijkt, dat deze niet kan verkregen worden, beslist bij benoemingen het lot, en bij zaken van anderen aard de stem van den door het huishoudelijk reglement aangewezen voorzitter des bestuurs.

Ingeval er in zulke vergaderingen minder dan drie directeuren tegenwoordig zijn, mag in geen geval tot benoemingen worden overgegaan, en mogen geene besluiten genomen worden, waardoor in den alsdan bestaanden toestand van de Vereeniging of van hare scholen eenigerlei blijvende of belangrijke verandering zou worden gebracht.

ART. 7.

De zorg voor het onderwijs, dat vanwege de Vereeniging gegeven wordt, is, behoudens het aandeel, dat volgens art. 6 directeuren daaraan hebben, opgedragen aan vijf steeds door directeuren te benoemen curatoren, van welke jaarlijks, volgens vasten rooster, één aftreedt, die echter terstond herkiesbaar is. Hunne taak is met name:

1. het maken en wijzigen van een huishoudelijk reglement tot regeling hunner werkzaamheden;

2. het maken en wijzigen van eene instructie voor allen, die in de scholen der Vereeniging onderwijs geven;

3. het adviseeren of het medewerken tot stichting en de uitbreiding van scholen, op de in art. 1 omschreven wijze;

4. het doen van voordrachten of het medewerken tot de benoeming en het ontslag van hoogleeraren en van andere onderwijzers, op de in art. 6 omschreven wijze;

5. het jaarlijks regelen van de te geven colleges, op voorstel van en zooveel mogelijk in overleg met de hoogleeraren;

en 6. het behartigen van alles, wat betrekking heeft op de wetenschappelijke belangen van de scholen der Vereeniging.

ART. 8.

Niemand kan als directeur of curator optreden, dan na ondertekening der verklaring, dat hij voor zichzelf persoonlijk het in art. 2 aangegeven standpunt aanvaardt, en bij al zijne handelingen als directeur of curator, en met name bij de benoeming van hoogleeraren, in de eerste plaats de handhaving van het daar uitgesproken beginsel beoogen zal.

ART. 9.

Scholen worden gesticht en uitgebreid naar gelang geschikte personen en toereikende inkomsten daarvoor kunnen gevonden worden. De eerste school wordt geopend, zoodra drie katheders kunnen bezet worden.

ART. 10.

De Vereeniging kan niet ontbonden worden vóór het in art. 14 bepaalde tijdstip, tenzij op voorstel van het bestuur of van minstens een tiende gedeelte harer leden, en met goedkeuring zoowel van het bestuur als van de tot behandeling van dit voorstel opzettelijk saamgeroepen Algemeene Vergadering.

ART. 11.

Bij ontbinding der Vereeniging beslist de Algemeene Vergadering, welke bestemming aan de inkomsten, eigendommen en fondsen der Vereeniging zal gegeven worden, met dien verstande, dat in de eerste plaats alle geldelijke verplichtingen moeten worden nagekomen; vervolgens naar billijkheid wachtgelden of pensioenen moeten bepaald worden voor allen, die aan de scholen der Vereeniging of in haren dienst waren aangesteld, en eindelijk het overblijvende moet besteed worden voor een doel, dat zooveel mogelijk nabij komt aan het doel, waarmede de Vereeniging oorspronkelijk is opgericht.

ART. 12.

Deze statuten kunnen niet anders gewijzigd worden, dan op voorstel van het bestuur of van minstens een tiende gedeelte van de leden der Vereeniging en met goedkeuring zoowel van het bestuur als van de bij de oproeping met zoodanig voorstel bekend gemaakte Algemeene Vergadering. Intusschen mag zulke wijziging nimmer betrekking hebben op art. 1, art. 2 en art. 8, die de grondslagen uitmaken, waarop schenkingen, erfstellingen en legaten aanvaard worden, en die dus onveranderlijk zijn.

ART. 13.

De Vereeniging is gevestigd te Amsterdam.

ART. 14.

De Vereeniging wordt opgericht voor den tijd van 29 jaren en 11 maanden, welke gerekend worden een aanvang te nemen op den dag der teekening van het Koninklijk Besluit, waarbij deze statuten zijn goedgekeurd en de Vereeniging is erkend.

HUISHOUDELIJK REGLEMENT VOOR DE ALGEMEENE VERGADERINGEN.

ART. 1.

Van de Algemeene Vergaderingen kan niemand lid zijn zonder voorafgaande onderteekening van de Statuten der Vereeniging, wier beginsel aldaar in art. 2 aldus is uitgesproken:

„De Vereeniging staat voor alle onderwijs, dat in hare scholen gegeven wordt, geheel en uitsluitend op den grondslag der Gereformeerde beginselen, en erkent mitsdien als grondslag voor het onderwijs in de Godgeleerdheid de drie Formulieren van eenigheid, gelijk die in den jare 1619 door de Nationale Synode van Dordrecht voor de Nederlandsche Gereformeerde kerken zijn vastgesteld; een zoodanig gezag daaraan hechtende, als genoemde Synode, blijkens hare eigen handelwijze en hare acten, aan de belijdenisschriften der Nederlandsche Gereformeerde kerken heeft toegekend.”

ART. 2.

Aan alle vergaderingen kan worden deelgenomen, niet slechts door de leden der Vereeniging, maar ook door hen, die volgens hare Statuten het recht hebben, hetzij als stemhebbende of als adviseerende leden, hare vergaderingen bij te wonen. Door genoemde Statuten is in art. 4 en art. 5 te dien aanzien het volgende voorgeschreven:

Met betrekking tot het lidmaatschap der Vereeniging:

„Leden der Vereeniging zijn allen, die hare Statuten onderteekenen en een jaarlijksche contributie van minstens 25 gulden, of eene som ineens van minstens 500 gulden, in de kas der Vereeniging inbrengen. Alle anderen, die door geldelijke bijdragen de Vereeniging steunen, worden als begunstigers aangemerkt.” —

En met betrekking tot het bijwonen der vergaderingen, door hen, die geene leden der Vereeniging zijn:

„Kerkeraden, kerkvoogdijen en andere vereenigingen, die eene jaarlijksche contributie van minstens 25 gulden in de kas der Vereeniging inbrengen, zijn bevoegd iemand aan te wijzen, die het recht heeft, als stemhebbend lid de vergaderingen der Vereeniging bij te wonen, mits hij vooraf hare Statuten onderteekend hebbe.”

„De aan de scholen der Vereeniging dienstdoende curatoren en hooggeleerden zijn, voor zoover zij geen leden der Vereeniging zijn noch het recht hebben als stemhebbende leden hare vergaderingen bij te wonen, adviseerende leden der Algemeene Vergaderingen.”

ART. 3.

Voor elke vergadering wordt de plaats van samenkomst door de daaraan voorafgaande vergadering bepaald. Deze is in hare keuze geheel vrij, behalve dat niet tweemaal achter elkander dezelfde plaats mag worden aangewezen.

Zij mag, onder hetzelfde voorbehoud, de keuze ook overlaten aan het bestuur der Vereeniging; en in ieder geval is aan het bestuur opgedragen te zorgen, dat ter bepaalder plaatse de noodige localiteit beschikbaar zij.

ART. 4.

De gewone jaarlijksche vergadering wordt in het voorjaar gehouden, op een telkens door het bestuur der Vereeniging te bepalen dag en uur.

Het bestuur is gemachtigd, des noodig, buitengewone vergaderingen samen te roepen; en het is daartoe verplicht, wanneer minstens een tiende gedeelte van de leden der Vereeniging zulks met opgave van redenen verlangt.

ART. 5.

Alle vergaderingen worden door den secretaris van het bestuur minstens 14 dagen te voren samengeroepen.

De oproepingsbrieven aan de kerkeraden, kerkvoogdijen en andere vereenigingen, die het recht hebben iemand aan te wijzen om als stemhebbend lid de vergadering der Vereeniging bij te wonen, bevatten tevens de uitnoodiging om, voor zoover zij geen vasten gemachtigde hebben, wiens naam reeds door hen aan het bestuur is opgegeven, tijdig te berichten, wie voor de aanstaande vergadering hun gemachtigde is, of wel een door hun voorzitter geteekenden geloofsbrief aan hem mede te geven.

Bij de oproepingsbrieven wordt telkens opgave gedaan van de te behandelen zaken; voorts van de namen der personen, die voor benoemingen worden voorgedragen; en eindelijk van de namen der leden, waaruit de Vereeniging op dat oogenblik bestaat, en van de kerkeraden, kerkvoogdijen en andere vereenigingen, die tot samenstelling der vergaderingen medewerken.

ART. 6.

Bij alle vergaderingen worden toehoorders toegelaten, voor zoover geene zaken in behandeling komen, waarbij het bestuur der Vereeniging of de Voorzitter der vergadering of deze zelve zulke openbaarheid onraadzaam achten; in welke gevallen de vergadering tijdelijk in eene beslotene overgaat.

Het recht van als toehoorder de vergaderingen bij te wonen wordt uitsluitend verleend: aan de begunstigers der Vereeniging; aan hen die bij de Vereeniging of bij hare scholen ambten of betrekkingen bekleeden; en voorts aan de belangstellenden, die door het bestuur der Vereeniging ter vergadering worden geïntroduceerd. De regelen voor deze introductie worden door het bestuur vastgesteld.

ART. 7.

Voor elke vergadering wordt een voorzitter, en zijn plaatsvervanger, door het bestuur der Vereeniging van te voren gekozen. Hij opent, leidt en sluit de vergadering.

Het secretariaat wordt steeds waargenomen door den secretaris van het bestuur of door zijn plaatsvervanger. De door hem gemaakte korte notulen worden aan het einde van elke vergadering aan hare goedkeuring onderworpen; en nadat zij in het daarvoor bestemde boek uitgewerkt zijn ingeschreven, worden zij in de volgende vergadering vóór alle andere werkzaamheden vastgesteld.

ART. 8.

Bij elke vergadering is aan haren voorzitter opgedragen om, vóór den aanvang der werkzaamheden, de presentielijst voor te lezen, en te zorgen, dat niemand als lid aan de vergadering deelname, zonder aan de daarvoor gestelde eischen voldaan te hebben. Tot het onderzoeken der geloofsbrieven van gemachtigden, die als zoodanig nog niet bij het bestuur der Vereeniging bekend zijn, benoemt hij eene commissie, die ook mede zorg draagt, dat de Statuten der Vereeniging nog, zooveel noodig, onderteekend worden.

ART. 9.

Tot de bevoegdheid der Algemeene Vergadering behoort uitsluitend, volgens art. 5 van de Statuten der Vereeniging:

„1. het maken en wijzigen van een huishoudelijk reglement tot regeling harer werkzaamheden;

„2. het maken en wijzigen van eene instructie voor het bestuur der Vereeniging;

„3. de kennisneming en behandeling van een jaarlijks door het bestuur uit te brengen verslag van den toestand der Vereeniging gedurende het laatstverloopen jaar;

„4. de benoeming van bestuursleden uit eene voordracht van minstens twee personen, die door het bestuur zelf is opgemaakt, maar die door de vergadering op voorstel van één of meer harer leden mag worden uitgebreid;

„5. het toezicht op het geldelijk beheer, en het opnemen en sluiten van de jaarlijksche rekening en verantwoording van het bestuur;

„6. de beslissing over alle voorstellen tot verandering in de Statuten of tot ontbinding van de Vereeniging, met inachtneming van hetgeen te dien aanzien bepaald is in art. 10, art. 11 en art. 12 (van de Statuten);

„en 7. het geven van consideratiën en advies over alle andere zaken, die door het bestuur, of met zijne vergunning, in de vergadering worden ter sprake gebracht.”

ART. 10.

De orde van werkzaamheden wordt voor elke vergadering door het bestuur der Vereeniging vastgesteld; behoudens het recht der vergadering zelve, om door aanneming eener voorgestelde motie van orde daarin wijziging aan te brengen.

Na afloop der werkzaamheden zal telkens aan de leden der vergadering nog gelegenheid gegeven worden tot het vragen van inlichtingen, het maken van opmerkingen en het doen van voorstellen; alles voor zooveel het zaken betreft, die door of in de Algemeene Vergadering mogen worden behandeld of ter sprake gebracht.

ART. 11.

Het jaarverslag loopt over het laatstverloopen burgerlijk jaar.

Bij de behandeling daarvan kan in elke jaarvergadering, tot handhaving van het in art. 2 van de Statuten der Vereeniging uitgesproken beginsel, besloten worden tot het benoemen eener commissie van enquête, indien een daartoe strekkend voorstel door minstens 12 leden der vergadering wordt gedaan, met schriftelijke en nauwkeurige opgave van de zaak waarover onderzoek verlangd wordt.

Zoodanige commissie bestaat uit negen leden, waarvan twee door het bestuur der Vereeniging en twee door de curatoren van de scholen der Vereeniging uit hun midden benoemd worden, en de overige vijf gekozen worden door de vergadering zelve uit haar eigen midden. Voor de laatstbedoelde benoeming doen de voorstellers der enquête eene voordracht van vijf personen, die echter door de vergadering, op voorstel van één of meer harer leden, kan worden uitgebreid.

Alle inlichtingen, die aan deze commissie noodig of wenschelijk voorkomen, worden haar door directeuren, curatoren en hoogleraren volledig gegeven. Zij heeft het recht, allen, die aan de Vereeniging of aan hare scholen verbonden zijn, voor zich te citeeren, overlegging te vragen van alle stukken en bescheiden, waarvan inzage door haar wordt gewenscht, en afgelegde verklaringen schriftelijk te doen geven en onderteekenen.

De commissie treedt terstond na hare samenstelling in functie, en brengt in de eerstvolgende gewone of buitengewone vergadering haar verslag uit. Als slotsom van hare bevinding stelt zij eene motie van orde voor, waarover door de vergadering wordt beraadslaagd en

beslist; tenzij het haar gelukt zij door minnelijke schikking aan de voorstellers der enquête voldoening te geven.

ART. 12.

Tot de benoeming van bestuursleden hoort ook de aanwijzing van twee plaatsvervangers, die bij eventueele vacaturen in het bestuur als directeuren optreden, naar de volgorde, die voor elk hunner bij zijne benoeming bepaald is.

Hunne benoeming geschiedt naar dezelfde regelen, die ook voor de benoeming van directeuren zijn vastgesteld; doch voor niet langer dan twee jaren, in dier voege dat jaarlijks één hunner bij toerbeurt aftreedt, die echter terstond herkiesbaar is.

Allen, die tot bestuursleden of plaatsvervangers benoemd zijn, treden als zoodanig op, zoodra zij de in art. 8 van de Statuten der Vereeniging geëischte verklaring onderteekend hebben. Tot zoolang blijven de aftredenden, ook na de vergadering waarin de benoemingen geschied zijn, nog in functie.

ART. 13.

De instructie voor het bestuur der Vereeniging wordt door de vergadering gemaakt, en desgevorderd gewijzigd.

Zulke wijziging kan in elke gewone en buitengewone vergadering, door de meerderheid der uitgebrachte stemmen, geschieden; mits het daartoe strekkend voorstel zóó tijdig bij het bestuur der Vereeniging ingediend zij, dat het bij de oproeping ter vergadering nog kan vermeld worden. Voorstellen van dien aard, die na het gereedmaken van de oproepingsbrieven of ter vergadering zelve worden ingediend, worden eerst in de volgende gewone of buitengewone vergadering afgedaan.

Over alle voorstellen of wijziging kan het bestuur zelf, desverkiezende, een gemotiveerd prae-advies geven.

ART. 14.

De jaarlijksche rekening en verantwoording van het bestuur loopt over het laatstverloopen burgerlijk jaar.

Vóór elke jaarvergadering wordt zij door eene commissie van onderzoek nagezien; en door deze commissie wordt in de vergadering zelve van hare bevinding verslag gedaan.

Zij bestaat uit drie leden, met twee plaatsvervangers, die desgevorderd als commissieleden optreden naar de bij hunne benoeming bepaalde volgorde; allen gekozen op de voorafgaande jaarvergadering uit de leden der Vereeniging.

Bij die benoeming heeft ieder lid der vergadering het recht, één of meer namen op te geven van personen, op welke hij de aandacht wenscht te vestigen.

ART. 15.

Alle benoemingen geschieden bij geheime stemming.

Bij de keuze van bestuursleden en van hunne plaatsvervangers wordt voor elke vacature afzonderlijk gestemd. Andere benoemingen geschieden, voor zooveel het dezelfde betrekking geldt en dezelfde personen herkiesbaar zijn, tegelijkertijd, zoodat door iederen stemgerechtigde op één stembriefje zóóveel namen worden aangewezen, als er personen te benoemen zijn.

Bij iedere stemming zijn stembriefjes, die te veel namen aanwijzen, ook geldig; maar, van boven afgerekend, komen er dan slechts zóóveel namen in aanmerking, als er personen te benoemen zijn. Namen, door welke de bedoelde persoon niet duidelijk genoeg is aangewezen, worden als niet geschreven beschouwd.

Bij iedere stemming beslist de volstreckte meerderheid der uitgebrachte stemmen. Wanneer deze bij de eerste stemming niet verkregen wordt, volgt een tweede vrije stemming; en wanneer zij ook dan nog ontbreekt, wordt herstemd tusschen hen, die de meeste stemmen op zich vereenigden, waarbij telkens tweemaal zooveel namen in aanmerking komen, als er personen te benoemen zijn.

Tusschenstemmingen worden niet gehouden. In de plaats daarvan wordt, ten aanzien van personen, die een gelijk aantal stemmen verkregen, door het lot aangewezen, wie bij de vereischte herstemming in aanmerking komen.

Alle stemmingen voor benoemingen worden door het bestuur der Vereeniging en door den voorzitter der vergadering zóó voorbereid en geregeld, dat de andere werkzaamheden daardoor zoo min mogelijk worden afgebroken en opgehouden.

De commissiën van stemopneming worden telkens door den voorzitter der vergadering benoemd.

ART. 16.

Bij de behandeling der zaken, die aan de orde gesteld worden, mag geen lid der vergadering over hetzelfde onderwerp meer dan tweemaal het woord voeren, en geen spreker mag dit langer dan 10 minuten achtereen doen, tenzij er naar het oordeel van den voorzitter der vergadering bijzondere redenen zijn om op deze bepaling eene uitzondering te maken.

ART. 17.

Bij voorstellen tot ontbinding der Vereeniging of tot wijziging harer Statuten gelden art. 10, art. 11 en art. 12 dier Statuten, waarin te dien aanzien bepaald is:

„De Vereeniging kan niet ontbonden worden vóór het tijdstip, waarop hare erkenning een einde neemt (d. i. vóór den 12^{den} Januari

van het jaar 1909), tenzij op voorstel van het bestuur of van minstens een tiende gedeelte harer leden, en met goedkeuring zoowel van het bestuur als van de tot behandeling van dat voorstel opzettelijk saamgeroepen Algemeene Vergadering."

"Bij ontbinding der Vereeniging beslist de Algemeene Vergadering, welke bestemming aan de inkomsten, eigendommen en fondsen der Vereeniging zal gegeven worden, met dien verstande, dat in de eerste plaats alle geldelijke verplichtingen moeten worden nagekomen, vervolgens naar billijkheid wachtgelden of pensioenen moeten bepaald worden voor allen, die aan de scholen der Vereeniging of in haren dienst waren aangesteld, en eindelijk het overblijvende moet besteed worden voor een doel, dat zooveel mogelijk nabij komt aan het doel, waarmede de Vereeniging oorspronkelijk is opgericht."

"Deze Statuten kunnen niet anders gewijzigd worden, dan op voorstel van het bestuur of van minstens een tiende gedeelte van de leden der Vereeniging, en met goedkeuring zoowel van het bestuur als van de bij oproeping met zoodanig voorstel bekend gemaakte Algemeene Vergadering. Intusschen mag zulke wijziging nimmer betrekking hebben op art. 1, art. 2 en art. 8, die de grondslagen uitmaken, waarop schenkingen, erfstellingen en legaten aanvaard worden, en die dus onveranderlijk zijn."

ART. 18.

Dit huishoudelijk reglement kan in elke gewone en buitengewone vergadering, bij meerderheid der uitgebrachte stemmen, gewijzigd worden; mits het daartoe strekkend voorstel zóó tijdig bij het bestuur der Vereeniging ingediend zij, dat het bij de oproeping der vergadering nog kon vermeld worden. Voorstellen van dien aard, die na het gereedmaken van de oproepingsbrieven of ter vergadering zelve worden ingediend, worden eerst in de volgende gewone of buitengewone vergadering afgedaan.

Over alle voorstellen tot wijziging wordt door het bestuur der Vereeniging een gemotiveerd prae-advies gegeven.

VERSLAG DER VEREENIGING

OVER HET JAAR

1898.

De omstandigheid dat het jaarverslag onzer Vereeniging over het laatstverloopen burgerlijk jaar loopt en eerst onder de oogen harer leden en begunstigers kan komen als dat burgerlijk jaar reeds eenige maanden achter hen ligt, is niet bevorderlijk aan zijn actualiteit.

Vooraf wordt dit sterk gevoeld wanneer juist in die „eenige maanden” waarvan het verslag nog niet spreken mag, gebeurtenissen plaats grepen, gedachten zijn geuit en voorstellen gedaan, die met het innerlijk leven onzer Vereeniging verbonden, de hoofden en harten juist in dien tijd bezighouden, en wanneer dan bovendien nog het laatst verloopen burgerlijk jaar tot de „stille jaren” heeft behoord.

In zulk een geval bevinden wij ons thans met het verslag over 1898.

Daar evenwel aan de zoeven genoemde omstandigheid om goede redenen niet te veranderen valt en een jaarverslag nu eenmaal aan grenzen gebonden is, zullen wij, die als goede Calvinisten tegen alle verflauwing der grenzen gekant zijn, ons wel wachten om, door lust tot actueel zijn, ons tot die van de grenzen des tijds te laten verlokken. Waar dan nog bijkomt dat diezelfde omstandigheid ook haar goede zijde heeft. Het bespreken van „brandende quaestiën”, juist als zij niet meer „de quaestiën van het oogenblik” zijn, heeft in een officieel verslag, als het onze, wel iets voor. De historischrijver geeft nu eenmaal geen nieuws van den dag. Hij heeft niet de feiten te bezien alleen bij het licht van het oogenblik, noch ze te kleuren met die subjectiviteit welke schier onafscheidelijk is van pas ontvangen, nog niet verwerkte indrukken.

Wij bepalen ons dus streng tot 1898.

Behoörde dit jaar, zooals reeds is gezegd, tot de „stille jaren” voor onze Vereeniging, het was daarmee in volkomen overeenstemming met zijn voorganger.

Op twee feiten, die echter, hoe belangrijk in zichzelf ook, tot dusver althans op het innerlijk leven onzer Vereeniging zonder grooten invloed zijn gebleven, valt slechts te wijzen.

Het eerste is de inhuldiging onzer geëerbiedigde koningin in de Septembermaand. In de blijdschap van het Oranje minnend Nederland deelde toen ook officieel onze Vereeniging toen zij, vertegenwoordigd in haar vijftal directeuren, deze onvergetelijke plechtigheid in de Nieuwe kerk te Amsterdam bijwoonde.

Het tweede is de reize van den hoogleeraar Dr. A. Kuyper naar Amerika. Gaat het verleenen van een buitenlandsch verlof aan een hoogleeraar bij elke Universiteit niet zonder offers gepaard, des te zwaarder zullen die offers zijn, naarmate het onderwijzend personeel in aantal geringer is. Toch meenden directeuren *deze* aanvraag om verlof niet te mogen weigeren. Maakte de aanbieding van het eere-doctoraat in de rechtswetenschap aan Z.H.Gel. door de Universiteit van Princetown — een eere waarin ook onze Universiteit zelve deelde — zijn tegenwoordigheid aldaar noodzakelijk, directeuren zagen met den hoogleeraar het hoog belang in om aan dat verblijf tevens een poging te verbinden tot versterking van, tot propaganda voor de beginselen van het Calvinisme onder onze stamverwanten, onder heel het volk der nieuwe wereld. Zeker zou het verblijf daardoor langduriger worden, doch waar onze Vereeniging ook onder andere omstandigheden getoond had, waar het de beginselen geldt geen offers te zwaar te rekenen, meenden directeuren ook hier een zelfde gedragslijn te moeten volgen. Vergissen we ons zoo wij constateeren dat deze „veroveringstocht” voor onze beginselen, zooals prof. Rutgers deze reis van zijn ambtgenoot betitelde, gelukt is in meerdere mate dan aanvankelijk de stoutste verwachtingen deden vermoeden?

Immers behalve de propaganda voor het beginsel, werd ook onze Universiteit in verre landen met eere bekend, door de waardeering die allerwege haren vertegenwoordiger ten deel viel op zijn triomftocht. Ja meer nog, ook buiten den kring onzer geestverwanten, zoo hier als in Amerika, wordt erkend dat Dr. A. Kuyper de waardeering in den vreemde onzer Nederlandsche nationaliteit wist te versterken. Hem zij, ook in dit jaarverslag, daarvoor erkenning en hulde toegebracht.

Kortzichtigheid alleen, die slechts met dadelijke, voor de hand liggende belangen rekt, had hier anders kunnen handelen. Met vreugde mogen wij dan ook constateeren, dat dit gerekte verblijf, door des hoogleeraars terugkeer nog vóór het einde des jaars, zijn arbeid aan de Universiteit voor niet meer dan een drietal maanden onderbroken heeft.

Voor het overige is dit jaar alles bij het oude gebleven.

Toch zaten wij daarom niet stil.

De arbeid onzer leden en begunstigers, onzer correspondenten en agenten, de arbeid van directeuren en hun ijverigen amanuensis ten dienste onzer Universiteit werd geregeld voortgezet.

Dat deze arbeid zich niet bepaalde tot het terrein van het eigen vaderland, blijkt ook uit de vermeerdering van het aantal leden in het buitenland gewonnen. Dank zij de krachtige medewerking van

onzen correspondent in Pretoria werd ook daar voor onze vereeniging het vooruitzicht op meer vaste bijdragen geschonken. Wat ons alle hoop geeft dat velen van de broeders, die daar een nieuw vaderland vonden, ook hun zedelijken en stoffelijken steun aan onze vereeniging niet zullen onthouden.

Dit in rustige stilheid voortzetten van haar taak, het is waar, zonder opzien naar buiten te maken, gaf aan die buiten zijn wellicht den indruk eer van inzinken dan van opleven; toch weet, wie met het innerlijk leven onzer Vereeniging bekend is, wel beter.

Ziet men om iets te noemen op het zooveel grooter aantal studenten dan vroeger, dat sedert de laatste twee jaren, met name de lessen onzer juridische faculteit volgt, dan is van alles eerder dan van inzinken sprake. Ook blijkt het toenemend getal van hen, die voor de wetenschap der letteren gevormd worden.

Toch is er een zaak, het mag niet verheeld, die ons directeuren wel niet met bezorgdheid, maar toch met zorg vervult, en wel het klein getal onzer hoogleeraren — al weten wij ook dat door hen overvloedig gearbeid wordt.

Directeuren wenschen dan ook niets liever dan hierin zoo spoedig mogelijk verandering te zien intreden. Reeds namen ze het initiatief en werden zij, bij wien het staat de voordracht voor benoemingen van professoren te doen, uitgenoodigd daartoe zoo eenigszins mogelijk over te gaan; te meer omdat uit financiëel oogpunt de aanvulling op geen overwegende bezwaren stuit.

Dan, ook al mocht dit nog, onverhoopt, niet in de naaste toekomst geschieden, bezorgd zijn zij in geen deele.

Integendeel.

Met het vast kapitaal der liefde van het Calvinistische volk, vast omdat deze liefde niet slechts personen maar beginselen geldt; met de mannen die God in onze hoogleeraren schonk en liet; met het steeds toenemend getal der studenten aan onze stichting; en boven dit alles met het bewustzijn van God, den Heere des hemels en der aarde, voor ons te hebben, — zijn zij vol moed voor de toekomst.

Op de laatste jaarvergadering herinnerde de hoogleeraar Geesink nog eens aan wat Dr. Kuyper schreef in 1880: „dat onze Stichting, indien zij binnen een tijdsverloop, b.v. van vijftig jaren, niet bleek tot ontwikkeling van meerdere organen te kunnen geraken, wel terdege hare pretentie van een opkomende Universiteit te zijn, zou moeten laten varen.”

Welnu, nog meer dan dertig jaren zijn wij van die vijftig verwijderd en de Universiteit is reeds tot ontwikkeling van meerdere organen geraakt. In de goede gunste onzes Gods zal zij zich blijven ontwikkelen.

De Heere zal het voorzien.

Op Hem en Hem alleen is ons vertrouwen.

Blijkens den hierachter afgedrukten staat van ontvangst en uitgave, overtreft het cijfer van de eerste rubriek dat van de daarnevenstaande met een bedrag van *f* 1246.09.

Geeft een batig saldo gewoonlijk reden tot dank, wij echter beschouwen deze cijfers niet zonder gemengde gewaarwording.

Het zijn meer de mindere uitgaven dan de verhooging der inkomsten, die dit „batig saldo” deden ontstaan.

Immers toch, de contributiën zijn ook dit jaar weêr eenigszins verminderd. Ook de collecten gingen niet vooruit. De redenen daarvan moeten waarschijnlijk gezocht worden in het niet op denzelfden tijd des jaars houden dezer inzameling, waardoor wij durven verwachten dat een volgend jaar de som der collecten die van dit jaar zal overschrijden.

De bijdragen voor het studiefonds waren ook dit jaar niet voldoende om eenigermate in de kosten van de toegezegde beurzen te voldoen. Directeuren waren daarom genoodzaakt de aanvragen voor dit jaar voor 't eerst gedaan, af te wijzen. Hoe noode wij daartoe overgingen, het kon niet anders.

De gelden voor het oprichten en onderhouden van een medische faculteit ingekomen, worden overeenkomstig de eischen eener juiste administratie afzonderlijk geboekt.

Telken jare komen bij dit bedrag de gestorte contributiën en giften, zoodat nu dit bedrag met inbegrip van den daarbij gevoegden interest *f* 5524.79 bedraagt.

Dank zij de goede zorgen van onze directrice Mevr. Wed. A. C. E. Mond—Kuyper vonden de inwonende studenten een aangenaam verblijf in het gebouw onzer vereeniging.

Hoewel enkele giften voor de schuld die op dit gebouw rust inkwamen, en er jaarlijks een bedrag wordt afgeschreven, zoo blijft deze last nog zeer groot. Niet minder dan *f* 34000.— is de hypotheek waarmede dit gebouw nog tot heden bezwaard is. Het is vooral met het oog op deze schuld dat directeuren met vrijmoedigheid op de behartiging der stoffelijke belangen onzer vereeniging bij de leden en begunstigers aandringen.

Ook hierin blijke de zorge des Heeren voor de stichting wier welvaren wij allen beoogen.

Thans laten wij volgen het verslag van de 19e jaarvergadering, dat ook dit jaar uit de *Heraut* wordt afgedrukt.

Voor de tweede maal kwamen dan nu op 6 en 7 Juli de vrienden der Vrije Universiteit in Overijsel's vriendelijke hoofdstad samen, om daar de algemeene jaarvergadering der Vereeniging voor Hooger Onderwijs op Gereformeerden grondslag bij te wonen.

Straks twintig jaren is deze, eenerzijds fel bestreden en veel gesmade, maar ook anderzijds hartelijk geliefde vereeniging reeds gewoon, haar algemeene samenkomsten in verschillende steden des lands te houden; en telkens weêr toonde het Calvinistische volk zijn

onverflauwde sympathie, neen, zijn steeds warmer liefde voor de eenige Universiteit naar den Woorde Gods, door in grooten getale uit alle oorden naar de vergaderplaats op te trekken.

't Is voor ons volk almeer een *holiday* geworden, een vrije feestdag, die jaardag onzer vereeniging. Het hart leeft met de geschiedenis der Vrije Universiteit mede; haar belangen te bespreken en die den Heere op te dragen, Hem te danken voor zooveel verbeurde gunst en zegeningen, als waarin men roemen mag, dat geeft voor de Calvinisten een dag van gewijd genot van geestelijken zegen, van geloofsversterking. Een excursie; maar dan op andere wijze als „de wereld” dit bedoelt; is de gang naar de stad, in Noord of Zuid, waar de Vereeniging voor Hooger Onderwijs vergadert.

De Zwolsche vrienden, die ditmaal de rol van gastheer vervulden, hebben, voor zooveel aan hen hing, ook onzen jongsten Calvinistendag in de rij der onvergetelijke vergaderingen met een sterretje doen aantekenen. Wat trof het ook uitstekend, dat men nu zoo vlak bij het station een gelegenheid had tot saâmkomen, tot „uit-zijn,” als waarover maar weinig steden in ons land te beschikken hebben! Het is ons inderdaad goed te Zwolle geweest, in elk opzicht. Al verborg zich de zon ook een groot deel van den dag achter dikke wolken, in de vergaderzaal heerschte daarom een niet minder feestelijke, haast schreven we zonnige, stemming; en toen des namiddags het laatste woord gesproken was en een excursie in de vrije natuur plaats had, toen was ook daarbuiten alle gedruktheid en somberheid verdwenen, en genoot men een zomerschen achtermiddag, als we er misschien nog geen tien hebben gehad in dit jaar.

Zeker niet van belang ontbloot is het, in de annalen der vereeniging na te gaan, welke belangen alzoo op vorige jaarvergaderingen werden besproken. En dan vinden we, dat in hetzelfde Zwolle eens de vraag is behandeld, of het niet op den weg der vereeniging zou liggen, den *effectus civilis* te vragen voor de juridische en litterarische faculteiten. Thans, tien jaren later, deed Prof. Fabius, naar aanleiding der bekende beslissing van den Hoogen Raad, weêr zoo duidelijk uitkomen, hoe de wettelijke hinderpalen gansch niet weggenomen zijn, maar ons land nog altijd de treurige vermaardheid bezit, van ja, wel vrije Universiteiten te erkennen, maar, ook geheel afgezien van haar gesteldheid, haar vrije ontwikkeling ôf te beletten ôf op allerlei wijze te bemoeilijken.

Dat nochtans de Vrije Universiteit leeft en onder den druk groeit, waaraan is het anders te danken dan aan de drijfkraft van het beginsel waarop ze rust; een beginsel dat weerklank vindt in de harten der trouwe Calvinisten, en dat moed en kracht geeft om vol te houden, ook dan, als naar menschelijke wijze van zien, de last te zwaar zou zijn om te dragen. De wetenschap dat men wandelt in den weg der gehoorzaamheid aan Gods gebod, schenkt een wondere bezieling, en troost over allen tegenspoed. Op zijn tijd zal de Heere onzen arbeid bekronen; aan Hem is de uitkomst vertrouwend overgelaten.

Gelijk telken jare ging ook nu weêr aan de eigenlijke algemeene vergadering de ure des gebeds vooraf. In de ruime Plantage-kerk kwam Woensdagavond een breede schare, van allen rang en stand, saâm tot den bidstond, waarbij Prof. Biesterveld, van Kampen, voorganger was.

URE DES GEBEDS.

Nadat de samenkomst was geopend met het zingen van Psalm 123 : 1, het lezen van Psalm 79, en gebed, werd nog gezongen Ps. 5 : 1 en 2, waarna de spreker wees op het uitnemende voorrecht den geloovigen geschonken, dat zij met hunne dankzeggingen en gebeden tot God mogen naderen. Dit toch is de van God verordende weg, waarin Hij zijn kracht aan hen verheerlijken wil.

Vandaar de institutie van den dienst der gebeden in des Heeren kerk naast den dienst des Woords en der Sacramenten. Ook voor de vervulling van elke roeping, den geloovigen samen opgelegd, is het gemeenschappelijk gebed noodig en vol van zegen. Vandaar ook deze ure afgezonderd om elkander tot voortdurend gebed op te wekken en voor onze vereeniging ook nu te pleiten bij God. Aan de hand van Ps. 79 : 8 en 9 wil spreker tot dit gebed inleiden. Daar staat geschreven: *Gedenk ons de vorige misdaden niet; haast U, laat uwe barmhartigheid ons voorkomen; want wij zijn zeer dun geworden, Help ons, o God onzes heils! ter oorzaak van de eer uws naams, en red ons, en doe verzoening over onze zonde, om uws naams wil.* Trachten wij dit roepen uit de diepte om de ontfermingen Gods over zijn geplaagd volk u te vertolken; en beluisteren wij dan allereerst de bittere klacht over den droeven toestand in dit roepen geslaakt, dan de ernstige pleitrede om genade en hulpe, in dat roepen opgezonden, en eindelijk den vasten beweeggrond waarom dit roepen verwacht te zullen worden gehoord.

De dichter schildert op aangrijpende wijze den nood, waarin Gods volk in zijne dagen verkeert. Jeruzalem is een steenhoop, Juda's volk is vertreden, een spot voor de vijanden rondom. Toch moet bij zoo bange klacht, in het: „Wij zijn zeer dun geworden” samengevat, niet vergeten, dat er nog menige goedertierenheid Gods is op te merken; zelfs moet de erkenning van die goedertierenheden aan het klagen voorafgaan.

Zoo stond het toen, zoo is het nu. Men vergelijkte slechts den toestand van een eeuw geleden met dien van onzen tijd. Op het gebied van religie en theologie heerschte toen het koude, doodsche rationalisme, dat de Schriften verscheurde, het leven doodde; slechts weinigen verzetten zich tegen den geest van den tijd, en hun protest klonk nog zoo zwak. Nu: duizendtallen buigen in den eenigen Naam van den levenden God en tal van getrouwe dienaren verbreiden zijn Woord. Op het gebied van den Staat — allen leefden

uit de gedachte der Revolutie, slechts een enkele koos partij tegen dit beginsel, terwijl thans een kloek getal mannen Gods ordinantiën eeren wil ook in het leven van den Staat, en het soms zelfs schijnt alsof de Heere zelf ten strijde uittrekt. De kerk in het begin van deze eeuw in banden, nu zoovele kerken vrij en der vaderen belijdenis getrouw. De wetenschap, — het Calvinisme scheen ten doode opgeschreven, de achtbare perkamenten der vaderen naar de papiermarkt verwezen, de theologie onttroond; en voor de andere wetenschappen scheen het te dwaas, aan eenigen invloed van het Calvinisme nog langer te gelooven. En nu? God heeft mannen verwekt die juist de roeping van het Calvinisme voor heel den cyclus der wetenschap meer dan ooit te voren hebben ingezien; die het machtig ideaal eener Calvinistische Universiteit hebben gegrepen, haar hebben mogen stichten en zien staan tot op dezen dag.

Toch is er ook een droeve keerzijde. Ook in de dagen van den dichter van Ps. 79 was er kentering, — toen was het ware Israël geestelijk nog zoo zwak, en de vijanden stonden zoo machtig. Zoo nu, hetzelfde Nederland, dat als natie een berg van den levenden God scheen, is vreemd aan het geloof; het bande den Naam van God uit school en staat, wetenschap en maatschappij. Zoovele kerken nog in banden, en de geestelijke kracht zeker niet als in de dagen van voorheen, toen de roemruchtige Dordtsche Synode zat. En op het terrein van de wetenschap staat nu onze Vrije Universiteit als een eenling tegenover al wat naam en invloed heeft op het veld van het weten. Heere, wij zijn zeer dun geworden! Vroeger schitterden aan 's lands hoogeschoolen de mannen, die lichten waren in de wetenschap, maar ook kinderen in het geloof. En nu?

Bij deze droeve klacht moet de belijdenis gevoegd: En dit oordeel Gods is verdiend! Verdiend om onze zonden en de zonden onzer vaderen. Daarom kloppe het volk Gods op de heupen en doe belijdenis van zijn vele overtredingen. Dan ga de bange klacht over in gebed. In een gebed dat tweeërlei belijdt, nl. de algeheele onmacht om zichzelf te redden, en de almacht Gods die alleen helpen kan. Zoo beleeft de dichter van Ps. 79. Dat was het woord, waarmee de Apostelen en Reformatoren ten strijde uitgingen; dat belijden wij ook nu. Alleen in God, die hemel en aarde schiep, staat onze hulpe. Maar dan ook de bede: „Laat uw barmhartigheden ons voorkomen.” God verheerlijkt zijne barmhartigheden, die vele zijn en groot, aan ellendigen; zijn naam is Vader der barmhartigheden, en daarom pleiten wij, dat Neerlands God zich onzer ontferme. Maar ook: Help ons, opdat hetgeen overig is niet bezwijkte; sta op, o God, om den spot der vijanden te beschamen; trek op ten strijde om uw wraak den heidenen te doen zien.

Zelfs pleiten wij, dat de Heere onze God zich haaste ons te helpen, omdat wij zoozeer dun geworden zijn, dat alleen haastige hulp ons redden kan. Zoo eeren wij Gods souvereiniteit, die naar zijn welbehagen met ons handelt; maar tegelijk volharden wij in

den gebede, tot Hij uit zijnen hemel ons hoore. En waren de kastijdingen verdiend, dan heeft deze bede te beginnen en te eindigen met de vraag om verzoening der zonden. Dat mag afgebeden, omdat het overblijfsel, wedergekeerd met boete en berouw, zich beroept op een God des heils, die telkenmale in de historie zijns volks betoonde, dat als het tot Hem wederkeerde, het weêr deelen mocht in zijn schuldvergevende liefde.

Als zóó gepleit wordt bij God, dan is er verwachting der verhooring, omdat het in den strijd gaat om de eere van Gods naam. Het kan toch des Heeren bedoeling niet zijn, dat de wereld blijvend zou triomfeeren. De eere van zijn naam was in het geding. Daarom vraagt de dichter: Doe dat alles om uws Naams wil. God wordt in zijne genade, vrijmacht, trouw en alvermogen verheerlijkt als Hij de zonden zijns volks verzoent, de vijanden vernedert, zijne gunstgenooten uitredt. Dan wordt Satan beschaamd, die op Jozua's onreine kleederen wijst, de Tobiassen en Sanballats in hun verwachting teleurgesteld, want des Heeren tempel wordt gebouwd, en zijn volk juicht: „Wie is een God als Gij, die de ongerechtigheid vergeeft en de overtreding van het overblijfsel zijner erfenis voorbijgaat?”

Het gaat immers ook nu in onze worsteling om de eere van God! Zelfs in de kleinheid der Vrije Universiteit, die haar de bittere klacht slaken doet: „Wij zijn zeer dun geworden,” veroorzaakt door het feit dat zij niet plooiën kon, waar zij meende dat het gold de eere van haren God. Had zij kunnen plooiën met haar beginsel en tegemoet komen aan hen, die wel het algemeen Christelijke willen aanvaarden als grondslag, maar gekant zijn tegen een Calvinistische Universiteit; of het souverein gezag van Gods Woord ook in zake de wetenschap willen inruilen voor het religieus gemeenschapsleven als uitgangspunt van kennis; of ook maar kunnen toegeven dat het eens beleden beginsel nu juist niet in alle wetenschappen heeft door te werken — haar tresoren waren gevuld, hare katheders meer bezet, over hare kleinheid zou zij niet zoozeer hebben te klagen.

Maar hebben wij dan nu niet een vaster pleitgrond in het: „Heere, ter oorzaak van uwen Naam”? En God zal hooren naar dat gebed. Zijne eere is het doel van zijn raad, van het zenden van zijnen Zoon, in wien Hij alle dingen bijeenvergaderen wil. Dat Evangelie van den Christus gaat tot heel het leven, zelfs tot de zuchtende schepping uit! De eere Gods zal openbaar worden, spijt verzet van Satan en wereld.

Daarom hebben wij recht van pleiten ook voor onze Vrije Universiteit, omdat haar strijden en worstelen is een strijden voor Gods eere! Zoo hebben wij goeden moed en houden, gesterkt in den gebede, vol in den strijd. Het wondere schouwspel worde der wereld geboden, dat het Calvinistische volk, dat niets van zichzelf vermag en zulks gaarne belijdt, juist het sterkste is in den strijd en het niet opgeeft, al zijn de vijanden ook nog zooveel. Den Pelagiaan ontzinkt de moed, als teleurstellingen hem treffen; geen wonder! hij begon in eigen kracht en heeft geen steun dan het vleesch. Wij

zijn machtig, als wij zwak zijn! Op God vertrouwd, die den zegen schenken zal. Klaag dan uw klachten, pleit uw pleitrede, o volk van God in uwen nood, maar ga weêr met opgeheven hoofde ter binnenkamer uws gebeds uit, om te strijden in het geloof aan de overwinning.

Nadat gezongen was Psalm 79 : 4, 6 en 7, ging de spreker voor in den gebede voor de Vrije Universiteit en allen die aan haar zijn verbonden.

Door de goede zorgen der regelingscommissie was in de kleine bovenzaal der Buiten-Societeit een uitstekende gelegenheid bereid voor de vrienden der Vrije Universiteit, om elkander des avonds te ontmoeten. Het was een van die vriendschappelijke, gezellige samenkomsten, waarin het zoo kennelijk openbaar werd hoe innig de band is, die alle vrienden der hoogeschool verbindt. De zaal was keurig met groen en bloemen versierd. En vóór het klokke elf sloeg, toen men uiteenging, werden ook nog aangename oogenblikken doorgebracht in den heerlijken tuin.

DE JAARVERGADERING.

Tegen negen uur den volgenden morgen — op den eigenlijken Calvinistendag — liep het al drukker, vooral ook van den spoor-kant uit, naar de nabijgelegen Buiten-Societeit, in wier groote zaal de algemeene vergadering en meeting zouden plaats hebben.

In den tuin vormden zich eerst groepjes van vrienden die tezamen waren afgereisd, maar ook van geestverwanten, die in blijde verrassing elkander de hand drukten, nu het hun weêr gegund was gezamenlijk in gezondheid en welstand ons Calvinistisch Landjuweel mede te vieren. En wel stond er „precies negen uur” op het agendum, maar men wist dat er niet op de minuut gekeken werd; ja, ditmaal zelfs niet op het kwartier, omdat anders een breede schare, die met den trein kwam, bij de opening zou hebben ontbroken.

't Was alzoo halftien toen Prof. Bavinck — aan wien door heeren directeuren de leiding was opgedragen — achter het groene lessenaar-tje op het podium plaats nam (wij gissen dat er nu wel een duizend personen aanwezig waren) en van Psalm 68 de verzen acht en negen opgaf. Breed en statig klonk het psalmgezing door de zaal; een orgel ontbrak niet; maar bij dezen Calvinistischen lijf-psalm is het gevaar van „zakken” zoo goed als uitgesloten, vooral indien zooveel flinke mannenstemmen draagkracht geven.

Prof. Bavinck ging nu voor in gebed en las daarna uit de beide laatste hoofdstukken van Marcus en Mattheus een gedeelte voor.

„Ik ben met ulieden tot aan de voleinding der wereld” . . . Met deze woorden van den opgestanen Heiland riep de spreker allen aanwezigen het welkom toe. Juist dit gedeelte der Schrift was gelezen, omdat het de positie bepaalt welke wij, in de zaak van het

Hooger Onderwijs, hebben in te nemen tegenover het streven dezer eeuw. Dat streven is saâm te vatten in dit ééne woord: Emancipatie. Het is de neiging van den schuldigen mensch om God te ontvluchten en in het loof der wereld zich te verbergen.

De zondaar is een vreesachtig schepsel; hij is bevreesd voor God, voor zijn dienst, zijn volk, zijn conscientie, voor dood en eeuwig leven. Hij schrikt er voor terug om met God alleen te zijn, of met zichzelf, en daarom zoekt hij afleiding, genot en eere in de wereld der zienlijke dingen, die hij tasten kan.

Dat emancipeeren, zich losmaken van God, het niet onder, maar naast God te willen zijn, is het eigenlijk karakter van den val in het Paradijs, maar is sinds den Renaissance-tijd geworden tot een wetenschappelijk stelsel. Toen is men systematisch gaan werken ook op het gebied van wetenschap en kunst, om ook deze los te maken van haar Schepper en Heere. Niets heeft deze emancipatiezucht gespaard. Gezin, maatschappij, staat, overheid, macht, recht, wetenschap, kunst, ja zelfs de vrouw, die zooveel aan Christus te danken heeft, wordt van Hem vervreemd en losgemaakt, en het beloofde land der emancipatie ingevoerd.

Heel de wereld wil men, naar de denkwijze der ongeloofigen, *athée* maken. Daartoe wordt de souvereiniteit Gods verwisseld voor die des menschen. Daartoe het huwelijk gegrond op een *contract social*, het gezin ontwaard, de vrouw tot man gemaakt, de kerk in een genootschap veranderd, religie in een gevoel van kleinheid omgezet tegenover het „Al,” de kunst neergetrokken tot een photographie van de naakte werkelijkheid.

Deze ongeloofige wereldbeschouwing nu is beurtelings intellectua-listisch en mystiek, wereldvergodend en wereldverachtend. Vooral in latere jaren is dit mysticisme sterk opgekomen, en men heeft er een merkwaardig teeken des tijds in te zien. Sommigen hebben er zelfs eenig profijt van verwacht voor de Religie. Ten onrechte evenwel: Intellectualisme en mysticisme beide verwerpen de goddelijke openbaring. Gelijk in de Middeleeuwen wordt ook thans weêr Christus met Confusius op één lijn gesteld en beiden samen voor bedriegers uitgemaakt; wat goed is wordt kwaad geheeten, wet en recht omvergehaald en ten slotte Satan in de plaats van God gesteld.

Dat is de voleinding van het streven der emancipatie. Maar juist daarom hebben wij er van meetaf positie tegen te nemen.

Er mag niets onafhankelijks naast God bestaan. Hem van eenig terrein uit te sluiten, is Hem zijn eere ontnemen. Hij is alles of niets voor ons. Wij eeren Hem op alle terrein of op geen terrein; hier ligt niets tusschen in; twee heeren die tegenover elkaar staan, kunnen we niet dienen.

Om nu onze positie te bepalen tegenover dat emancipatie-streven, hebben we te zien op onze Geloofsbelijdenis. Zij is niet soteriologisch, maar theologisch. Zij is ons een ontvouwing van wat ons in den Drieëenigen Naam Gods wordt geopenbaard; om dien Naam luister-

rijk te doen stralen, is op den Pinksterdag de Heilige Geest uitgestort. Welnu, die belijdenis van God den Vader, den Almachtige, handhaaft het recht des Scheppers op al zijn gaven en scheppingen, die in zichzelf goed, volmaakt zijn. De zonde heeft ze alleen gedeformeerd. In weerwil daarvan heeft God de wereld liefgehad, omdat ze zijn schepping was; Hij gunde Satan zijn triomf niet; ja heeft de wereld zoo liefgehad, dat Hij zijn eengeboren Zoon gaf om de werken des duivels te verbreken en de wereld te behouden. En wat de Vader liefheeft, dat mint ook de Zoon, en wordt geliefd door den Heiligen Geest. De Geest verheerlijkt den Zoon, gelijk deze den Vader. Er is eenheid en samenstemming van de drie personen in het aanbiddelijk wezen Gods. De drieëenheid is dan ook het hart van onze Christelijke religie; zij is de belijdenis van de souvereiniteit Gods; en daarom is in de Christelijke religie de catholiciteit *immanent*. In Christus is geen Jood of geen Griek, geen dienstbare of vrije. Zalig sprak Jezus niet standen of klassen, maar de armen van geest.

Het Evangelie is een blijde boodschap voor alle creaturen; het is Gods welbehagen alle dingen bijeen te verzamelen die in den hemel en op de aarde zijn; niets is daarvan uitgesloten. Ook de wetenschap niet. Zij, evenals het menschdom en de kunst, is in zonde ontvangen en geboren; maar Christus is gekomen om ook haar te redden. Hij doet dit niet, gelijk de ongeloovige meent in zijn onbekendheid, als een tiran, als een Nero, neen, maar Hij komt tot haar als Profeet om haar te leeren, als Priester om haar schuld te verzoenen, als Koning om haar te leiden en te besturen. Zijn juk is voor haar zacht. Eens moet het gansche koninkrijk, wetenschap en kunst ingesloten, God den Vader als een reine Bruid worden voorgesteld.

Bij de Universiteitsquaestie gaat het alzoo om de liefde des Vaders, de genade des Zoons en de gemeenschap des Heiligen Geestes. Dat is de catholiciteit van ons geloof, en de historie der kerk drukt er haar zegel op. Paulus heeft die catholiciteit met hand en tand verdedigd, en hoe klein de kerk ook was, zij heeft er tot op de brandstapels voor geworsteld. Bij haar optreden vond de kerk een fijnontwikkelde cultuur tegenover zich; ze was de secte die overal werd tegengesproken. Maar langs zedelijken weg, met geestelijke wapenen, heeft ze de overwinning behaald. Wetenschap en kunst, wet en zede zijn allengs gekerstend geworden. Een triomf van het Christelijk geloof alzoo; maar onze vreugd daarover is niet onvermengd. Spoedig huwden Cesarisme en Romanisme zich aan de Catholiciteit. Judaïsme en Paganisme deden onder Christelijke vormen hun intrede. En toen verliet de kerk almeer den zedelijken weg en zocht heil in geweld, om naar het uitwendige zich te handhaven. En nu zijn er in de middeleeuwen wel pogingen gedaan om tot hervorming, tot uitzuivering van die valsche begrippen te komen, maar eerst met Luther, met Calvijn vooral, kwam de principiele, de radicale reformatie, die tot den wortel doordrong. Die reformatie bedoelde niet anders dan het gezuiverd Christelijke, was alzoo een terugkeer tot

de ware Catholiciteit. Calvijn kan men vergelijken bij Abraham: hij is als deze geworden een vader van vele volken. Bij hem was geen enkel terrein des levens van de herschepping uitgesloten. Het Evangelie is er ook voor de wetenschappen: volken, landen, kerk, staat, zede en kunst zijn door Calvijn herboren. Zijn zaad is geworden als het zand der zee en als de sterren des hemels.

In één enkel opzicht was er echter bij Calvijn nog een conservatieve trek. De wacht bij het beginsel werd aan de Overheid opgedragen. Evenals het Christendom der vierde eeuw den steun van den Staat ontving, zoo ook ging het Calvinisme van twaalf eeuwen later, nog niet geheel van den valschen zuurdeesem uitgezuiverd, Staatshulp gebruiken. Ondiep was, in zekeren zin, de kerstening der cultuur geweest; en toen kwam de inzinking. Maar later was het weêr de groote Revolutie, die de geesten wakker schudde. Een reformatorisch tijdperk volgde, in welks midden we thans leven. Zeker, het is de zaak der Christelijke religie, ketterij en afgoderij te bestrijden, maar dan niet met geweld. We moeten tegenover de ongeloovige wetenschap een geloovige plaatsen, een geloovig wetenschappelijk stelsel, dat belichaamd is in eene universiteit.

De wetenschap toch neemt een eerste plaats in en heeft er recht op, dat ze van de dwaling der eeuw bevrijd en haar het Evangelie verkondigd worde. De ongeloovige scholen hebben ons onze zonen ontroofd en hen bij onze tegenstanders gebracht. Alleen een Christelijke wetenschap kan ons helpen; een reformatorisch leger is er, maar dat leger heeft officieren noodig. Eén Universiteit is meer waard dan een georganiseerd Leger des Heils. Evangelisatie is goed, Zending ook, maar hoog daarboven staat de macht eener Vrije Universiteit. Heeft de Evangelisatie haar duizenden verslagen, zij haar tienduizenden.

Dat nu zien onze tegenstanders zeer goed in; en vandaar bij velen de vrees voor zulk een Universiteit. Ze rust op beginselen, alledoordringende beginselen, en voor die beginselen is de vijand banger dan voor feiten, en die zijn vaak reeds zoo brutaal. Men denkt dat we onze tegenstanders zullen verdrukken; dat we weêr de Kerk over den Staat zullen doen heerschen. Doch wij versmáden de wapenen van den ouden mensch, vroeger gehanteerd. De Heiland leerde ons anders. Christelijk is het, ook over den vijand de zonne der vrijheid te laten schijnen en slechts met geestelijke wapenen den strijd te voeren.

Die Christus niet kennen, meenen dat Hij is een despoot, een dwingeland. En toch, Hij is een Koning, een zachtmoedig Vorst, rijdende op het veulen eener ezelin, die een *gewillig* volk zich verkiest. Hij komt tot de wetenschap niet anders dan als Profeet, Priester en Koning, om haar te behouden en zalig te maken. Zijn geboden zijn ook voor haar niet zwaar. Eerst als de Zoon haar vrijgemaakt zal hebben, zal ze waarlijk vrij zijn; en wie de Christelijke wetenschap beoefent, zegt van haar: Uw liefdedienst heeft mij nog nooit verdrotten.

Nadat de spreker er nog op gewezen had, hoe alleen die wetenschap de ware is, die Christus als haar Koning erkent, omdat alleen in Gods Woord ons de beteekenis, de waardij en bestemming van alle dingen wordt geleerd, besloot hij met een krachtige opwekking om voor onze beginselen te ijveren naar de mate der gaven ons geschonken. En wel is onze kracht klein, onze moed gering, maar God gaat aan de spits en op elk terrein triomfeert zijn Woord, dat ons zoo bezielend verzekert:

„Want gij ziet uwe roeping, broeders, dat gij niet vele wijzen zijt naar het vleesch, niet vele machtigen, niet vele edelen; maar het dwaze der wereld heeft God uitverkoren, opdat Hij de wijzen beschamen zoude; en het zwakke der wereld heeft God uitverkoren, opdat Hij het sterke zoude beschamen; en het onedele der wereld, en het verachte, heeft God uitverkoren, en hetgene niet is, opdat Hij hetgene iets is, te niete zoude maken, opdat geen vleesch zoude roemen voor Hem.”

Dit aangrijpende, meesterlijke woord maakte op geheel de vergadering zeldzamen indruk; een indruk door het daverend applaus veel te zwak vertolkt.

Alsnu kregen de huishoudelijke werkzaamheden een beurt. Voor het onderzoek van de credentiebrieven werd een commissie benoemd, bestaande uit de heeren: G. J. van Goor en J. de Haas. In de commissie voor stemopneming kregen zitting de heeren Mr. W. Hovy, Jb. van Zanten en A. Dingemanse. Straks bleek, dat was herkozen als bestuurslid de heer C. M. E. van Löben Sels, en als eerste plaatsvervanger van bestuursleden de heer Dr. Th. G. den Houter.

Met toestemming der vergadering werd de commissie voor het nazien der rekening door den voorzitter benoemd. Als leden daarvan traden op de heeren Johs. Krap te 's-Hage, H. T. Lyberse, van Arnhem, en P. J. baron Van Heemstra te Hattum; als hun plaatsvervangers de heeren H. Seret en H. Waller. De commissie voor de rekening van 1897 rapporteerde bij monde van den heer T. H. van Eeghen, dat alles in orde was bevonden, waarop de rekening met dankzegging aan den penningmeester werd goedgekeurd. Het arresteren der notulen van de vorige algemeene vergadering werd aan het bestuur overgelaten.

Omtrent het jaarverslag had Prof. Rutgers een opmerking en een vraag. Als altijd was dit weêr in geestigen vorm gestoken. De naamlijst der studenten was niet correct, daar er negen ontbraken en drie genoemd werden die niet zijn ingeschreven; en dan werd ten opzichte van de studiefondsen een verkeerde voorstelling gegeven. Het scheen toch, of gymnasiasten die ondersteund zijn, bij hun komen aan de Universiteit werden losgelaten; en dat is niet zoo. Van de gelegenheid gebruik makend, beval Prof. Rutgers met aan-

drang het Studiefonds in de sympathie der Universiteitsvrienden aan, en stelde voor, in de vergadering een collecte daarvoor te houden.

Daarna stond Prof. Fabius op, om in te leiden punt 7 van het agendum: De beslissing van den Hoogen Raad, dat de doctorale graad der Vrije Universiteit geen bevoegdheid geeft zich te doen inschrijven als advocaat.

Het betoog van Prof. Fabius was van dezen inhoud:

Naarmate het aantal studenten der rechtsgeleerde faculteit zich uitbreidt, is van te meer beteekenis welke waarde de graad van doctor in de rechten heeft, door de Vrije Universiteit verleend.

Voor tal van betrekkingen, waarin juristen werkzaam zijn, wordt niet bij wet of reglement de graad van doctor in de rechten geëischt. Daarbij kan dus de kwestie zich niet voordoen, of om wettelijke redenen onze doctorsgraad niet in aanmerking komt. Maar wel is die graad noodig voor de advocatie en de magistratuur. Tot dusver zijn als advokaat drie doctoren der V. U. opgetreden: Mr. Esser in de Transvaal; en hier te lande Mr. van Andel te Gorkum en Mr. Hovy te 's Hage. Ook anderen kunnen begeeren dien weg in te slaan. Zelfs zijn er velen, die hun maatschappelijke loopbaan althans beginnen met enkele jaren rechtspraktijk.

Opent nu het doctoraat der V. U. den weg tot dit beroep niet, dan rest voor hare kweekelingen niet anders dan òf de examens ook aan een openbare Universiteit te doen, òf zich van stonde aan den weg tot de advocatie af te snijden.

Het doen nu van tweërlei stel van examen is eene zaak van groot bezwaar. Het voornaamste is niet, dat dit iets meer studie eischt. Wie geen lust tot degen arbeid heeft, verstaat het beginsel onzer stichting niet. Maar die dubbele examens kosten toch tijd, gelijk het van groote beteekenis geacht zou worden, als de studenten van Leiden verplicht werden ook te Utrecht examen te doen, of omgekeerd. Elke faculteit heeft een eigen wijze van examineeren. En het verschil tusschen een openbare Universiteit en de Vrije Universiteit is uiteraard nog grooter dan tusschen twee openbare instellingen.

Het doen van examen elders leidt bovendien licht tot het volgen van de lessen daar, wat een principieel leven in den regel eer in den weg staat dan bevordert. Men vergete niet, dat wij leven in een gansch geliberaliseerde atmosfeer. Het kost zooveel moeite, den vrijzinnigen geest geheel uit te zuiveren, gelijk altoos de minderheid van een volk minder gevaar voor bekrompenheid heeft dan de meerderheid, en in de wetenschappelijke kringen de Gereformeerden zeer verre het

kleinst in aantal zijn. De tijd, thans voor het tweede examen be-
steed, kon stellig beter worden gebruikt.

En toch is het bezwaar nog het grootst met het oog op hen,
die niet bij ons komen, afgeschrikt door de moeite van dit dubbel
examen.

De vraag, aan welke voorwaarden de advocaat moet voldoen, is
den laatsten tijd weder zeer aan de orde. Een belangrijk rapport
over de opleiding der rechtsgeleerden verscheen in 1895 in België.
Het in 1897 te Brussel gehouden *Congrès des avocats* heeft zich met
deze kwestie ernstig beziggehouden. En voor 1899 staat dit onder-
werp op het agendum der Nederlandsche Juristenvereniging. De
beslissing van den H. R. is dus gekomen op een oogenblik, dat voor
de bespreking dezer kwestie zeer gunstig is.

Hoe staat nu de zaak?

Ten opzichte der magistratuur is duidelijk uitgemaakt, dat alleen
benoembaar is wie den graad eener openbare Universiteit bezit.
Omtrent advocaten zegt art. 1 van het *Reglement van orde en disci-
pline*: „Ieder die den graad van doctor in de regten of regtsweten-
schap bezit,” is bevoegd als advokaat te worden ingeschreven. Op
dien grond heeft Jhr. Mr. de Savornin Lohman 15 Dec. 1889 in de
Tweede Kamer beweerd, dat ook de doctorsgraad der Vrije Uni-
versiteit den toegang opent. Daarover heeft zich toen een strijd
ontsponnen tusschen den Heer Lohman en het *Weekblad van het
Recht*. De strijd liep hoofdzakelijk over dit punt: waar eigenlijk de
toelating tot de balie geregeld is; in genoemd Reglement óf in de
wet op het H. O. Het laatste beweerde het *W. v. h. R.* De Heer
Lohman stelde daartegenover, dat de wet op het H. O. wel de doc-
toren der openbare Universiteiten bevoegd verklaart zich te doen
inschrijven, maar zonder dit uitdrukkelijk voor hen alleen te zeggen,
of de praktijk als advokaat aan anderen te verbieden, hoezeer dit
wel doet de wet op het M. O., wat betreft het geven van het onder-
richt bij die wet geregeld, en eveneens de wet van 1 Juni 1865
S. 60 met betrekking tot het uitoefenen der geneeskunst.

De H. R. heeft thans, op het verzoek om toelating door Mr. Hovy
gedaan, beslist overeenkomstig het gevoelen van het *W. v. h. R.*,
dat de uitoefening van de advokatie eigenlijk is geregeld door de
wet op het H. O., en deze, die uitoefening verbindende aan den
graad van doctor eener openbare Universiteit, haar aan doctoren
eener Vrije Universiteit niet vergunt. De Procureur-Generaal heeft
zelfs gezegd, dat „geen wet bestaat waarbij het recht tot toeken-
ning van het doctoraat in de rechten of in de rechtswetenschap aan
de Vrije Universiteit of aan eenige andere bijzondere school van
hooger onderwijs is verleend.”

Misschien drukte de Proc.-Gen. zich minder gelukkig uit. Het
recht eener Universiteit om doctoren te creëren, behoeft zelfs niet
door de wet verleend te worden. Maar bovendien erkent de wet op het
H. O. *Vrije Universiteiten*, en dus ook doctoren van die Universiteiten.

Intusschen heeft de H. R. beslist, dat thans de wet niet gedooft inschrijving als advokaat op den doctorsbul der Vrije Universiteit. Zulk eene uitspraak heeft natuurlijk veel gezag. In ieder geval is eene vergadering als deze niet de meest geschikte om de uitspraak van een rechtelijk college over de beteekenis van positief-rechtelijke bepalingen te toetsen. Bovendien behoeft zulk eene uitspraak ons niet neer te werpen. Immers is wijziging van de wet mogelijk. In het algemeen is dus de vraag te stellen:

1. Moeten wij voor de toelating als advokaat gelijk recht vragen met de openbare Universiteiten?

2. Hoe is een bevredigende regeling mogelijk?

Spreker wees thans op het ontstaan van de advokaten in Griekenland, Rome, en bij de volkeren van den nieuweren tijd. Voorts stond hij stil bij de beteekenis van den advokaat, die geroepen is rechtskundigen bijstand aan zijne medeburgers te verleenen, hetzij in, hetzij buiten geding; het recht van den cliënt te verdedigen; en daarin het heilige recht, dat tegenover niemand, ook niet tegenover den kleinste, den meest verachte, den zeer schuldige, mag geschonden worden; gelijk het ook een schoone gedachte is, dat aan den misdadiger een advokaat wordt toegevoegd, waarmede wordt uitgesproken, dat de rechter geen vonnis wil vellen, tenzij de beklaagde door een kundigen raadsman, die als het ware de gelijke van dezen rechter is en daarom draagt hetzelfde gewaad, de toga, en eveneens spreekt met gedekt hoofd, — de beste gelegenheid hebbe gehad, aan te voeren wat maar te zijnen gunste kan worden gezegd.

Niet altijd is de taak van den advokaat hoog opgevat. Te Leiden werd in 1583 den advokaten uitdrukkelijk voorgeschreven, dat zij de rechtsdagen zouden waarnemen „nuchteren en zonder droncken te zijn.” Niet altijd is beantwoord aan de eischen van een *Christen-advokaat*, waaraan Van der Keesel eene verhandeling wijdde, noch bedacht wat Bobiensis omstreeks 1336 den advokaten voorhield, dat zij in den dag des oordeels rekenschap zullen hebben te geven van al hun bedrijf in de hoofdzaak en de exceptiën.

De zonde drong door ook in dit beroep. Advokaat van kwade zaken is zelfs eene uitdrukking nog niet onbekend. Maar hoeden wij ons, dat wij niet wat in zichzelf hoog en edel is, beoordeelen zouden naar de ontaarding.

Volgens haar *natuur* is de advokatie een beroep. In onmiddellijken zin geen staatsdienst. Toch stelle men niet kortweg den advokaat op ééne lijn bijv. met den geneesheer. De rechtspleging toch is berekend op het bestaan van den advokaat. In zoover is de advokaat voor den staatsdienst van meer beteekenis dan de geneesheer of apotheker. De advokaat is wel in de eerste plaats ten dienste van partijen. Maar toch ook ten behoeve van de rechtspraak. De vraag, aan welke eischen de toelating zal gebonden wezen, behoort tot de *rechtspolitiek*.

Het is dan ook geenszins te wraken, dat voor de toelating van

overheidswege eischen worden gesteld. Elders heeft men den *numerus clausus* gehad, het beperkte getal, zoodat niemand advocaat kan worden, tenzij er eene vacature is of nieuwe plaats komt. Tegen dit stelsel zijn groote bezwaren.

De Fransche revolutie, in haar wild verzet tegen alle organisatie, heeft ieder bevoegd verklaard als advocaat op te treden. Napoleon heeft terecht aan dien toestand een einde gemaakt. Zekere voorbereiding en bewijs van bekwaamheid is regel en wordt ook algemeen wenschelijk geacht. Voor deugdelijke rechtspraak is het optreden van der zake kundige personen als advocaat van groot belang. Intusschen blijft het recht van regeling aan dezen eisch gebonden, dat alleen worde gelet op de voorwaarden van goede rechtsbedeeling en de behoeften der maatschappij; dat inderdaad de vrijheid behouden blijft, en niet nooddelooze dwang geoefend om de ontwikkeling te leiden in bepaalde richting.

In ons vaderland wijdden vroeger de rechtsgeleerden zich niet aan de praktijk. Deze werd aan de z. g. taalmannen overgelaten. Vóór de vijftiende eeuw vindt men in Holland weinig of nooit gegradueerde voorspraak. De naam van advocaat en procureur, van Romeinschen oorsprong, komt eerst voor in de vijftiende eeuw. Bij de ordonnantie van 1462 wordt voor het eerst uitsluitend aan advokaten, d. w. z. doctoren of licentiaten in het Romeinsche recht, de vergunning verleend om voor het Hof te pleiten. Aanvankelijk was onverschillig aan welke Hoogeschool de doctorale graad verkregen was. Lang werd niet anders gevorderd, dan dat de Universiteit had een wettig bestaan. Later trachtte men te weren wie aan Roomsche en Spaanschgezinde Hoogescholen waren gevormd, wyl men daarin gevaar zag voor den Staat en nadeel voor de Universiteit van Leiden. In de tweede helft der zeventiende eeuw werd wel eens bezwaar gemaakt met betrekking tot de doctorsgraden van Harderwijk, wyl de Hooge Raad oordeelde, dat daar te lichtvaardig werd gepromoveerd. Maar in den regel werd de promotie aan een niet suspecte Hoogeschool als geldig beschouwd.

Naar het schijnt, werd niet anders gevorderd dan het vertoonen van den promotiebrief en het belijden van den Christelijken godsdienst. Joden waren uitgesloten, en Roomschen noode toegelaten. Den 14den Nov. 1796 besloot het Hof, dat ook Joden zouden worden geadmitteerd. Maar tevens werden geweerd wie geen hulde wilden brengen aan de revolutionaire denkwijze. De bij resolutie van 19 Maart 1795 voorgeschreven eed hield een staatkundige geloofsbelijdenis in, waartegen Bilderdijk zich kantte, wat ten gevolge had, dat hij het land moest verlaten. 5 Febr. 1798 is besloten dezen eed niet meer te vergen.

De toestand, dien wij thans hebben, verschilt grootelijks van wat elders geldt. Ook in dezen zijn wij onder de vrijzinnige staatkunde bij andere Rijken ten achteren geraakt.

In enkele landen is het beroep van advocaat aan geen voor-

waarden gebonden. Alzoo in Zweden, ofschoon feitelijk toch, wie zich een goede toekomst verzekeren wil, een wetenschappelijke voorbereiding doorloopt. Vrijheid bestaat ook in sommige kantons van Zwitserland, enkele staten van Noord-Amerika; en Turkije, behalve in strafzaken.

Sommige landen eischen geen academische studie, maar een zelfstandig examen om tot de balie te worden toegelaten. Zoo is de toestand in Engeland, waar de opleiding tot de rechtsgeleerde praktijk geheel zelfstandig staat naast de akademische, wat te meer beteekent, omdat in Engeland sedert de 15de eeuw de rechters gekozen worden uit de advokaten. De opleiding tot advokaat geschiedt daar eigenlijk vanwege den advokatenstand, aan de vier dusgen. *Inns of Court*. Toch is zij geenszins alleen praktisch. Feitelijk maken echter de toekomstige advokaten veelal ook van de Akademie gebruik. Na het examen aan de *Inn* wordt gewoonlijk tot nadere oefening voor de praktijk eene *stage* bij verschillende advokaten gevolgd, op wier kantoor de toekomstige advokaat werkzaam is. Toch is dit niet voorgeschreven.

Ook in sommige kantons van Zwitserland en in Griekenland bestaat een zelfstandig advokaten-examen.

Het meest verbreid is deze regeling, dat wordt geëischt een wetenschappelijke graad, en daarna een *stage*, een praktische oefening, wordt gevolgd, al dan niet verplicht, en hetzij met, hetzij zonder eindexamen, dat den toegang tot de balie ontsluit.

In Duitschland is noodig tweeërlei staatsexamen, waarvan het eerste wordt afgelegd na minstens driejarige academische studie, en het tweede na een *stage* bij een advokaat en rechterlijke colleges van vier jaar.

In Oostenrijk is een academische studie van vier jaar met drie examens en een praktische oefening van zeven jaar met vier examens.

Frankrijk eischt den akademischen graad van *licencié*, die eene studie van drie jaar vordert. Daarna een *stage* van drie jaar.

De toestand in België is geregeld bij de wet van 10 April 1890. De advokaat moet zijn doctor in de rechten, en daarna een *stage* volgen van drie jaar. Noch in Frankrijk noch in België is aan het einde der *stage* een examen. De organisatie in België verdient te meer de aandacht, wijl daar de graden der Vrije Universiteiten, die vier faculteiten hebben, met die der openbare Universiteiten zijn gelijkgesteld.

In het geheel geen *stage* zooals ten onzent komt eigenlijk alleen in Bulgarije en Japan voor. In Noorwegen is de *stage* slechts voor de praktijk bij de lagere rechterlijke colleges niet verplicht.

Na de beslissing van den H. R. dient op verandering van den toestand te worden aangedrongen.

Het bezwaar van den H. R. toch is niet aan de feitelijke gesteldheid der V. U. ontleend, maar aan de bestaande regeling, die het vrije hooger onderwijs alleen in naam zou erkennen. Te meer dient

wij:
het
dez
den
wij
bor
te
de
zijn
kur
te
zich
I
ring
kor
me
zul
ver
gra
Un
vol
uit
1
tui
gev
ges
M
biu
zou
opr
ord
aan
bes
wo
l
zou
van
her
wa
een
S
de
Or
I
Ku
aan
ver

wijziging te worden gevraagd, waar evenals bij het lager ook bij het hooger onderwijs de aanleiding tot het stichten van vrije scholen deze is geweest, dat in de openbare inrichtingen niet genoeg met den geest en de behoeften van het volk gerekend werd, al hebben wij later leeren verstaan dat de vrijheid tevens een der beste waarborgen voor den Christelijken geest is. Wij vragen vrijheid om ons te kunnen ontwikkelen overeenkomstig ons nationaal verleden en de eischen van Gods Woord. Ook het Calvinistisch leven mag in zijn groei niet worden belemmerd. Onze zonen moeten advokaat kunnen worden zonder gedwongen te worden zich door een toegang te wringen, die wel geen verloochening van beginselen eischt, maar zich daarbij toch slecht aansluit.

Dat een andere regeling mogelijk is, toont België. Door invoering eener verplichte *stage*, waartoe het ook in ons land wellicht komen zal, kan te gemakkelijker de graad der Vrije Universiteit met dien der Openbare Universiteiten worden gelijkgesteld, en zoo zullen wij dan weder ook in overeenstemming zijn met ons nationaal verleden, toen onverschillig was waar men gestudeerd had, en de graad van iedere niet suspecte hoogeschool was erkend. Ja, de Vrije Universiteit hoopt tevens aan den tweeden eisch van vroeger te voldoen, al willen wij diens niet bij de wet zien gesteld, dat de doctoren die uit haar voortkomen, belijdenis doen van den Christelijken godsdienst.—

Toen Prof. Fabius zijn doorwrocht betoog, dat herhaaldelijk bevestigingen van bijval ontlokte, geëindigd had, was het reeds half één geworden. Om één ure, zoo stond op het program, zou de vergadering gesloten worden; en nog moest Prof. Kuiper spreken.

Niemand verlangde het woord over de „inleiding” van Prof. Fabius: — zeker omdat anders de speech van Prof. Kuiper te kort zou worden, zooals Prof. Rutgers onder hilariteit der aanwezigen opmerkte; en toen kwam dan punt 8 van het agendum aan de orde: „Op welke wijze kan de Vrije Universiteit zich, voor zooveel aan haar hangt, de mogelijkheid waarborgen, van steeds mannen beschikbaar te vinden, die bij vacatures tot hoogleeraar kunnen worden aangesteld?”

Prof. Kuiper begon met te zeggen, dat hij maar een zeer kort woord zou spreken, en dat nu vooral niet kon doen met de jeugdige kracht van zijn voorganger, Prof. Fabius. Trouwens, directeuren hadden hem ook alleen gevraagd kortelijk te spreken, als er nog tijd over was, en daarom moest men maar een korte ontboezeming, allerminst een eigenlijk referaat van hem verwachten.

Spreker had, van uit zijn hotel, op een politiebureau, dat tegen de groote kerk was aangebouwd, deze woorden gelezen: *Vigilate et Orate*: „Waakt en bidt.”

De zonderlinge combinatie nu latende voor wat ze is, wilde Prof. Kuiper deze vermaning wel overnemen, om uitdrukking te geven aan de gevoelens, die, met het oog op de toekomst der Vrije Universiteit, hem vervulden.

Inderdaad, kommer en zorg komen soms in het hart op, als we daaraan denken; — dat kunnen de broeders en zusters licht begrijpen. Negen jaar scheiden hem, spreker, nog maar van den leeftijd, dien de Psalmist als levenstermijn voor de niet „zeer sterken” stelt. En nu mogen we een zekere gerustheid bezitten in jongere, krachtige professoren als Mr. Fabius en Dr. Woltjer; maar de vraag is toch niet te onderdrukken: Hoe zal het worden, als de ouderen den weg van alle vleesch zijn gegaan?

Tot nog toe zijn we buitengewoon gespaard. In de twintig jaar, die straks de Universiteit bestaat, hebben we nog maar één hoogleeraar ten grave gedragen. Doch dit mag ons niet doen vergeten, dat de dag zeker komt, waarop zij, die de eerste katheders bezet hebben, uit onzen kring voor altoos zullen scheiden. We zijn in vroeger jaren met het bezetten van katheders verder geweest dan nu; en toch, men merkt er zoo niets van, dat er een krachtige actie gaande is om de leeg geworden plaatsen te doen innemen, of nieuwe leerstoelen op te richten. Men is er wel meê bezig, dat gelooven we gaarne; maar er komt zoo weinig van aan den dag. Ook het Verslag spreekt er niet van. En wanneer men nu met de stichting dezer Universiteit niets minder bedoelt dan een wedergeboorte van het nationale leven, is het dan wonder, dat men zich ongerust maakt, en zorge soms het hart bekruipt? Zou het niet een teeken van krachtiger leven zijn, indien de vraag, die spreker heeft in te leiden, meer op den voorgrond werd gesteld en de hoofden en de harten der vrienden vervulde?

Op een breeder behandeling van deze vraag kan Prof. Kuiper natuurlijk thans niet ingaan; dat zou de hem gestelde perken overschrijden. Slechts enkele punten wil hij aanstippen, om daarbij dan het verleden te laten rusten en ook de financieele quaestie terzijde te schuiven. Hierom gaat het toch in hoofdzaak: Kunnen we de vervulling van mogelijke vacaturen op de toekomst laten aankomen, óf wel, ligt het op den weg der Vrije Universiteit, om actief en wakend op te treden? Er zullen ongetwijfeld vele broeders en zusters zijn, die van het *Orate* niet aflaten; maar moet er onzerzijds niet een *Vigilate* aan toegevoegd, opdat straks in den bestaanden nood worde voorzien?

En nu is de neiging van velen, om dáárover *geen* zorg te hebben. God geeft immers de talenten, Hij verwekt de mannen op zijn tijd! Maak dus, zoo redeneert men dan, de geesten niet onrustig! De Heere kan ons verrassen met mannen, die door Hem voor de hooge taak zijn bereid en toegerust.

Zeker, dat is ook zoo. In concentratie op het *Orate* ligt een element van waarheid. Er kan moeilijk genoeg op gewezen, hoe het God beliefd, sinds Bilderdijk achtereenvolgens een reeks van betekenende mannen te doen optreden, die niet aan de Staatsscholen waren gevormd, maar door Hem waren *verwekt*, en met liefde voor zelfstandige studie en dieper beginselen in 't hart.

Gods vrijmacht erkennen we volmondig; en dat we een man als Prof. Woltjer, het hoogste dat we erlangen konden, voor onze literarische faculteit hebben, is bewijs, dat de Heere ons ongedachte verrassingen kan en wil bereiden. Vóór Prof. Woltjer tot onze Universiteit in relatie kwam, was zelfs zijn naam hem, spreker, nooit ter oore gekomen! Maar zóó iets is thans haast niet meer mogelijk. Zulke schuilende mannen, met vaste beginselen en diepe overtuiging, kunnen er bijna niet meer zijn, nu de Universiteit al zoo lang bestaat. Anders had hun sympathie zich al wel geopenbaard door studie of aansluiten of andere wijze.

God kan zeer zeker ook een openbaar hoogleeraar in het hart grijpen. Als er maar gebed is, mogen we van onzen God veel, ja, alles, verwachten in het geloof. Edoch, schoon zoo iets mogelijk is, mag het voor ons geen regel van gedrag, geen regel des levens worden. Die fout is door Da Costa in zijn eerste periode begaan, toen hij zijn „Bezwaren tegen den geest der Eeuw” zoo moedig kenbaar maakte. Christenen, zoo was toen zijn redeneering, mogen niet zelf de hand aan het werk slaan; God zal alles doen op het gebed. Van boven af zou God beginnen, de vorsten en de ministers in 't hart grijpende, om zoo heel het volk tot de oude paden te doen wederkeeren.

Maar dit standpunt was het juiste niet, al kunnen we het begrijpen, dat Da Costa die overtuiging aanvankelijk was toegedaan. Immers was ze een gevolg van het optreden van Bilderdijks machtige persoonlijkheid. Later echter hebben Da Costa en het Christenvolk ingezien, dat dit is een argumenteeren uit Gods verborgen raad, en *niet* een handelen naar zijn geopenbaarden wil. *Vigilate* — dat beseffe men ook nu — is noodzakelijk. Het „weest niet bezorgd” van onzen Heiland is hier niet toepasselijk; evenmin als de landman er zich op kan beroepen, die tegen zijn buurman zeggen zou: Zaa niet; of de bakker die geen brood zou bakken, des nachts, om 's morgens zijn winkel gevuld te hebben. Neen, zoo iets heeft Jezus stellig *niet* bedoeld.

Dan zegt men ook wel: Wij kunnen immers toch geen hoogleeraren *maken*; waarom ons dan met hun vorming beziggehouden? Zelf kunnen we toch geen eigen kweekerij voor hen gaan opzetten? Ook daar schuilt waarheid in; en wie zoo spreekt, heeft zelfs het getuigenis van het verleden aan zijn zijde. Doch vroeger had men geld in overvloed, en wie knap waren, werden van heinde en ver gehaald naar de hoogeschoolen, wier luister zij verhoogen konden. Het veld was heel de beschaafde wereld. Bovendien, Latijn was de taal waarin men algemeen doceerde, en zoo kwam men overal klaar. Nu is dat niet meer het geval, en zoo wordt de keus beperkt.

Maar wat alles afdoet: vroeger had men niet anders dan Christelijke Universiteiten van allerlei schakeering; geen neutrale, zonder eenig confessioneel beginsel. Thans is het haast overal anders. Dies konden onze vaders bij de vervulling eener vacature over een zeer

uitgestrekt terrein hun onderzoek uitstrekken; maar wij in onze dagen zien ons gebied zoo eng beperkt, omdat onze beginselen door zoo klein getal beleden worden. In heel Nederland zouden alleen met een sterk vergrootglas misschien zeer enkele mannen te ontdekken zijn, die sommige katheders aan de Vrije Universiteit bezetten konden. Daarom geen vergelijking met de toestanden zooals die bij onze vaderen bestonden.

Waarom nu zijn er op heden zoo weinig mannen te vinden voor de bezetting der katheders aan onze hoogeschool? Het antwoord is eenvoudig: Men wil dat voortaan een nieuwbenoemde reeds een wetenschappelijke positie zal innemen vóór hij aan de Universiteit komt; in tegenstelling dus met de tegenwoordige hoogleeraren, die juist als professoren zich eerst zoodanige positie moesten verwerven. Maar is nu van de leerlingen der Vrije Universiteit, die in de practijk gingen, te vergen, dat ze zulk een wetenschappelijken arbeid zullen leveren? Dat is haast onmogelijk! Er wordt, als ze wat beteekenen, van allen kant zoozeer beslag op hen gelegd voor de practijk, dat ze dáármeê alleen reeds allen tijd, dien ze boven hun ambtelijk werk nog overig hebben, zien weggaan. En ook moet men niet vergeten, dat het op zichzelf al inspanning vordert, om in een ambtelijke positie op de hoogte der wetenschap te blijven. De arbeid van een predikant is thans minstens de helft meer dan een eeuw geleden.

Ook uit dat oogpunt bezien, is de meening niet verdedigbaar van hen die zeggen: De mannen zullen wel opdagen als de vacaturen er zijn. Aldus toch zou een te benoemen hoogleeraar uit onzen kring een gaping in zijn studiën van licht tien à vijftien jaar hebben, en dan is hij veertig à vijftig jaar en moet opnieuw beginnen. Neen, stilzitten zou later zeker reden tot beklagen geven. Spreker althans durft daarvan de verantwoordelijkheid niet aan, en hij waarschuwt daarom tegen een op zien komen spelen. Blijft dan echter de vraag, *hoe* we aan professoren zullen komen. Kan men ze kweken, en welke middelen dienen we daarbij aan te wenden?

In Duitschland volgde men sinds lang den weg om hen eerst als *privaat-docent* op te laten treden, voor eigen rekening; en naar dat stelsel handelt men nu ook elders. Zoo iets gaat echter alleen bij zeer grooten toeloop van duizenden studenten, doch bij ons zou het ongerijmd zijn. Alleen mannen van stand, van talenten zeker ook, maar vooral van rijke bestaansmiddelen, zouden zich tot zoo iets kunnen leenen. Ook heeft men in Engeland het stelsel van de *fellows*, die, in groote tehuizen samenwonend, zonder financieel bezwaar hun studiën voortzetten. En dan nog het prijsvragen-systeem, dat elders veel hooger is opgevoerd dan ten onzent, en werkt als krachtige prikkel bij dit voortstudeeren.

Eindelijk heeft men ons ook wel eens den raad gegeven: Benoem buitengewone hoogleeraren, en vallen ze dan tegen, welnu, dan laat ge ze maar zitten.

Doch het een noch het ander kunnen we doen of zal ons baten.

Neen, wij moeten handelen in overeenstemming met den toestand en den aard van ons Universitair bestaan. Zes jaar voortgezette studie ná den vijf-en-twintigjarigen leeftijd is het wat onze studenten van hoogen aanleg noodig hebben. Nu worstelen ze echter met gebrek aan middelen en zoeken daarom zoo spoedig mogelijk naar een betrekking. Dat financieel bezwaar nu dient weggenomen. Wie wil, moet in staat gesteld om voort te studeeren, zelfstandig en vrij, en met het oog op het produceeren van wetenschappelijken arbeid.

Evenwel, daarbij mogen geen bepaalde eischen gesteld of stipulatiën gedaan worden. Men ga niet verder dan het stichten van vier of vijf fondsen, om even zooveel jongen mannen gelegenheid te geven hun studietijd met vijf à zes jaar te verlengen. Aan wie de besten werden geoordeeld, kon het jaargeld dan worden uitgekeerd. Maar nimmer benoeme men een van die onmiddellijk tot hoogleeraar! Ook zij moeten eerst in de practijk, opdat we zoo al vast komen tot een kring van zeg twintig mannen van wetenschappelijke vorming, die ieder op eigen terrein, in boek of tijdschrift, ons met de vruchten van hun arbeid zouden verrijken. Uit dien kring, die groep, kon dan later, bij eventueele vacature, de beste uitgezocht voor het bezetten van den kathedr.

Dàt is het resultaat, dat we dienen te bereiken; en nu moge men toch ernstig omzien naar de daartoe strekkende middelen.

Dit korte woord gaf hij ten beste, niet om maar wat te zeggen, maar om een zeer ernstige quaestie onder de aandacht der Universiteitsvrienden te brengen. Ook met zijn collega's heeft spreker meermalen over deze zaak gehandeld, wjl ze inderdaad van zoo hoog belang is voor onze Hoogeschool. Aan Leiden hebben we gezien, hoe inzinking op grooten bloei kan volgen. Een kwart eeuw ruim geleden, toen hij zelf er studeerde, stond de Leidsche universiteit in het zenith van haar luister; maar de groote koppen zijn weggemaaid, en er waren geen mannen van gelijke kracht om hen te vervangen. Toen kwam er inzinking. En dat voorbeeld voor oogen houdend, moeten wij ook aan onze Universiteit bedacht wezen op afwending van zoodanig gevaar. Spreker hoopt dan ook vurig dat hij en zijn oudere ambtgenooten eens hun hoofd zullen kunnen neerleggen zonder angstige zorg voor de toekomst der Vrije Universiteit. Zulks af te bidden, is het voorwerp van zijn *Orate*; maar zullen wij verantwoord zijn, dan mag onzerzijds niets verzuimd om ook het *Vigilate* tot zijn recht te brengen.

Het was bijna half twee geworden toen Prof. Kuyper zijn „kort woord ter inleiding” gesproken had. Niemand had ook thans iets te vragen of te zeggen. En zoo verzocht dan Prof. Bavinck aan den heer Ds. Hessels, om de jaarvergadering met dankgebed te sluiten, nadat hij nog had meegedeeld, dat directeuren zouden beslissen over de plaats van samenkomst, D. V., in het volgend jaar.

DE MEETING.

Na een klein uurtje pauze, waarin men zijn twaalf uurtje gebruikte en nog tijd genoeg over had voor een wandeling in den tuin of op Zwolle's schoone singels, kwam men in grooten getale saâm voor de *meeting*. Prof. W. Geesink zou het onderwerp bespreken: De Vrije Universiteit en het Volksbestaan, en Prof. Bavinek gaf hem terstond het woord.

De rede van Prof. Geesink was van dezen inhoud:

— Op deze meeting, belegd door de Vereeniging voor Hooger Onderwijs op Gereformeerden grondslag, met de bedoeling om door samenspreking van voor- en tegenstanders der Vrije Universiteit, voor die Universiteit propaganda te drijven, zal ik, door de H.H. directeuren der Vereeniging aangezocht een onderwerp in te leiden, spreken over „de Vrije Universiteit en ons Volksbestaan.”

Ter vergemakkelijking van het debat dat, naar ik wensch, op de inleiding van dit onderwerp zal volgen, heb ik mijn gedachten daaroemtrent saâmgevat in een zestal stellingen, die aldus luiden:

I.

In ons Volksbestaan worstelen thans drie beginselen, die zich daarin historisch als het Roomsche, Calvinistische en revolutionaire hebben vastgezet, en, hoe verschillend ook, hierin overeenkomen dat zij alle drie materieele denkbeginselen zijn.

II.

Krachtens de historische ontwikkeling van ons Volksbestaan heeft ieder dezer drie beginselen gelijk recht op vrije uiting in daarmeê-overeenkomstig spreken en handelen. Niet onrechtmatig is echter de grief tegen de voorstanders van het revolutionaire beginsel, dat zij de vrijheid hunner tegenstanders, wat het handelen betreft, nog steeds in de practijk miskennen.

III.

Met name op het gebied van Hooger Onderwijs is de rechtmatige grief der Calvinisten tegen de voorstanders van het revolutionaire beginsel, dat dezen — waar ook het Calvinistisch beginsel, als materieel denkbeginsel grondslag van wetenschap, een universitair leven eischt, om daardoor de actie uit dat beginsel in ons Volkbestaan te sterken en te veredelen — zich van de drie Calvinistische landsuniversiteiten hebben meester gemaakt; deze geheel en uitsluitend in scholen voor Hooger

Onderwijs op den grondslag der revolutionaire beginselen hebben omgezet; en hierdoor met behulp van Staatsmacht en Staatsgeld het handelend optreden der Calvinisten in het universitaire leven bijna onmogelijk maken.

IV.

Afgezien van alle eudaemonistische verwachtingen voor ons Volksbestaan, is het voor de Calvinisten een onvoorwaardelijk gebod, de actie uit hun beginsel in dat Volksbestaan vol te houden en mitsdien door een universitair leven die actie te sterken en te veredelen.

V.

In dit besef stichtten de Calvinisten, tegenover de landsuniversiteiten, geheel en uitsluitend op den grondslag der gereformeerde beginselen, de Vrije Universiteit te Amsterdam, die echter — met haar slechts drie onvolledig bezette Faculteiten en gedrukt door de bevoorrechting der landsuniversiteiten — aan haar roeping slechts ten deele kan voldoen.

VI.

Is het voor ieder Calvinist plicht tegenover ons Volksbestaan de ontwikkeling onzer School voor Hooger Onderwijs tot een volkomen Universiteit te helpen bevorderen, van de voorstanders van het revolutionaire beginsel mag worden verwacht, dat zij, indien eens het bezwaar der onvolkomenheid van de Vrije Universiteit genoegzaam zal zijn weggevalen, zoowel uit rechtsbesef als welbegrepen eigenbelang, deze Universiteit, indien het alsdan nog aan hen staat, de haar toekomende rechten niet zullen onthouden.

Niet zonder opzet koos ik de uitdrukking Volksbestaan. Met dit onderwerp toch heb ik bepaaldelijk de relatie van de Vrije Universiteit tot ons Staatsleven op het oog, en juist dat wordt uitgedrukt in den term volksbestaan. Volk toch is, in zijn tegenstelling met natie, een politiek- tegenover een „Cultur”-begrip; een mechanisch, — wijl volk ziet op het verband van onderdanen en overheid — tegenover een organisch begrip, omdat natie ziet op het geboren worden uit het stamverband. Ik weet wel, dat het populaire spraakgebruik de woorden volk en natie door elkaâr haspelt, maar ook dat in de taal van het wetenschappelijk Europa natie en volk scherp onderscheiden worden. En al is het nu ook, dat Franschen en Engelschen steeds *peuple* en *people* noemen, wat bij de Duitschers en ons natie heet, en omgekeerd natie wat wij volk noemen, — ge weet hoe het Fransche volk in hoog op doen van mooi zelf-

voelen zich noemt „la grande nation” — toch is, de twee begrippen scherp onderscheiden en de woorden etymologisch juist hierop toegepast, *natie* het Culturbegrip en *volk* het politiek begrip.

Een voorbeeld moge dit verduidelijken. Sedert Jeruzalems verwoesting is er nog wel een Joodsche natie, maar geen Joodsch volk meer. De Joden hebben geen volksbestaan meer, en het populaire spraakgebruik ten onzent is dan ook hierin juist, dat het een Jood als een „van de natie” aanduidt.

Ons Volksbestaan, ons staatsleven nu vertoont thans aan den opmerkzamen beschouwer een worsteling tusschen de burgers onderling. Een strijd, waarover wij ons echter, wat de wijze betreft waarop hij wordt gevoerd — enkele onverkwikkelijkheden van de practische politiek er nu buiten gelaten — tegenover den vreemdeling niet hebben te schamen. Mocht de toeschouwer aanvankelijk ook, door de groote kleurschakeering die de strijdende partijen vertoonen, een sensatie van verbijstering krijgen, al spoedig zal hij zien dat geel, groen en rood toch de hoofdkleuren zijn. Iedere politieke partij toch eischt een eigen beginsel dat haar tot species van het genus staatspartij maakt en velerlei nuanceering in familiën toelaat. Welnu, ik meen te mogen stellen, dat men in dien zin ten onzent van slechts drie politieke partijen kan spreken, en wel naar de drie beginselen: het Roomsche, Calvinistische en revolutionaire; in deze volgorde genoemd wijl zij zich aldus naar tijdsorde in ons volksbestaan hebben vastgezet. Alle nuanceeringen krijgen bij deze divisie een passend onderdak, al is het ook, dat hier en daar een verbleekt; wijl teringachtig nakomertje, zooals b.v. de Christelijk-historische, wat kribbig van aard en daarom opzettelijk in den weg loopend, in de ouderlijke woning zichzelf min tehuis voelt en er een beetje last veroorzaakt; al is het ook, dat elders wilde levenslustige zonen, gelijk de sociaal-democraten, hun wettige vaders, reeds lang tot gedresseerde menschen geworden, over hun onfatsoenlijkheden als onmiskembare vruchten van ettelijke belasting doen blozen.

Drie staatspartijen alzoo naar de drie beginselen, de Roomsche, de Calvinistische en de revolutionaire. Dat deze indeeling niet tegen de logica zondigt; dat hier niet twee beginselen van verdeeling door elkaâr loopen; het ligt mij, om meer dan één reden, zeer na aan het hart u hiervan zoo noodig te overtuigen. Wij weten allen hoe het schrikwekkende spook dat ten onzent den naam van „kerkelijke partijen” draagt, niet alleen het onredelijk „stemvee”, maar zelfs hoog intellectuele kiezers naar de stembus jaagt.

Welnu, ik beweer, dat Roomschen en Calvinisten, evenmin als revolutionairen, kerkelijke partijen zijn. Het eene principium divisionis toch, dat ik bij deze indeeling toepas, is de drieërlei verhouding tot de Godsopenbaring, duidelijker nog, tot de Heilige Schrift. En dat ik recht heb aan die verhouding politieke differenties te ontleenen, daarvoor beroep ik mij op den leeraar in het

Staatsrecht, dien de revolutionairen als een der hunnen erkennen, op Bluntschli. Wel is diens chronologisch-dichotomische indeeling van „mittelalterlicher en moderner Staat,” niet boven bedenking verheven, doch dat doet er hier nu niet toe. Bluntschli dan omschrijft de differenties in het Staatsbegrip aldus, óf „Die theologische Principien sind grundlegend und masgebend für den Statsbegriff”, óf „die weltliche Wissenschaften der Philosophie und Geschichte bestimmen die Grundprincipien des Stats” 1). Ge ziet hieruit, dat ook Bluntschli de politieke differenties wel degelijk opkomen laat uit de verhouding tot de Openbaring; immers wat is Theologie, historisch en etymologisch, anders dan wetenschap van de kennisse Gods, van de Openbaring?

Al naar uw verhouding is tot die Openbaring zal uw politiek beginsel zijn. Immers een politiek beginsel is gecoördineerd met de beginselen van positieve religie, recht, zedelijkheid, ja zelfs schoonheid, en met deze alle gesubordineerd onder één materieel denkbeginsel.

Daar zijn formeele denkbeginselen, zooals, dat het geheel grooter is dan de deelen; dat alles een oorzaak moet hebben; dat ge van eenzelfde ding, tegelijk en in hetzelfde opzicht, iets niet kunt bevestigen en ontkennen. Zulke formeele beginselen behooren tot den inventaris van den menschelijken geest, gaan aan alle ervaring vooraf, en daarover zijn alle menschen het eens. Anders echter staat het met de materieele beginselen van uw denken. Met datgene wat voor u, al naar gij in het denken opklimt of afdaalt, de laatste of de eerste grond of oorzaak der dingen is; en daarover, dat weet nu wel de eenvoudigste onder ons, bestaat onder ons, bestaat onder menschen wel degelijk verschil. Welnu, Roomschen en Calvinisten ontleenen dit materieele denkbeginsel aan de Schrift, de revolutionairen daarentegen aan de door wijsbegeerte en historie voorgelichte menschelijke rede.

Ook tusschen Roomschen en Calvinisten is dan weêr verschil in verhouding tot de Openbaring; een zoo groot verschil toch in de wijze waarop ieder hunner zijn materieel beginsel aan de Schrift meent te moeten ontleenen — iets waar ik, in verband met mijn onderwerp, hier thans niet verder op heb in te gaan — dat dit de grond is tot de onderlinge differentie onder hen.

Ten slotte zij nog opgemerkt, dat wanneer ik in deze stellingen spreek van het revolutionaire beginsel, ik daaronder versta al wat met de Schrift voor zijn denkbeginsel gebroken heeft en zich daarom „vrijzinnig” noemt. Ik heb daarbij dan op het oog de vrijzinnigheid in al hare schakeeringen.

En wanneer ik dit nu alles saâmvat onder den naam revolutionair, dan is dit, evenmin als de uitdrukking „paapsche Mis” van den Heidelberger, bedoeld als een hatelijkheid. Onder het revolutionair

1) Bluntschli. Allgemeine Statslehre p. 64.

beginsel toch versta ik dat materieele denkbeginsel, dat zich als politiek beginsel openbaarde in de groote Fransche revolutie, het „als God en niet onder God.” Ik volg daarbij Groen van Prinsterer, die deze revolutie teekent als: „een systeem voor godsdienst, recht, zedelijkheid, alomvattend; omkeering van begrippen (door loslating van de geopenbaarde waarheid) in kerk en staat en samenleving.” En volgens wien het liberalisme „in den historisch-wetenschappelijken zin, is dit stelsel der Revolutie, ten uitvoer gelegd of naar de omstandigheden getemperd.”

En nu mijn tweede stelling.

Daar is tweeërlei recht. Een hoog, ideëel, maar daarom niet minder reëel recht, naar onze overtuiging in den Drieëenigen God zelf, als bron van alle recht, gegrond en daarom goddelijk recht; en een lager recht dat in het menschelijk bewustzijn afspiegeling is van dat hoogere en, sedert de zonde inkwam, niet dan onheldere afspiegeling — het menschelijk recht. Juist om de zonde kan dan ook vaak dit menschelijke met het goddelijke recht in botsing komen; kan naar den maatstaf van het eerste rechtvaardig zijn, wat naar dien van het tweede schromelijk onrecht is. De oudheid heeft dit reeds ingezien; Grieksche treurspeldichters ontleenden hieraan hun klassieke tooneelen; in de bekende spreuk „Het hoogste recht vaak het hoogste onrecht” leeft dit nog in aller bewustzijn. — Doch niet altijd behoeft deze botsing te bestaan; „de gemeene gratie” bewaarde ook voor een algeheel misverstaan van het goddelijke recht.

Spreek ik nu in het eerste deel dezer stelling van een gelijk recht der drie denkbeginselen — het Roomsche, het Calvinistische, het Revolutionaire — op vrije uiting in woord en daad, dan denk ik daarbij aan het menschelijk recht, aan het positieve recht zooals zich dat in onze landswetten, en met name in onze, in 1887 laatst gewijzigde, grondwet heeft vastgezet. — Immers om slechts iets te noemen, spreekt uit onze wettelijke bepalingen omtrent de gelijkheid van alle burgers voor de wet; hun gelijke aanspraak op bescherming van personen en goederen; de vrijheid van vereeniging, van drukpers, onderwijs en godsdienst — genoegzaam het gelijke recht van alle burgers en dus ook van Roomschen, Calvinisten en revolutionairen, op spreken en handelen, behoudens natuurlijk zulke uitingen waardoor de individu zich vijandig keert tegen de gemeenschap, staatsgevaarlijk wordt en het publiek recht als strafrecht tegen zich ziet gekeerd.

In goeden zin, dat is, voor ons Calvinisten, zonder in de dwaling der evolutie-theorie te verloopen, kan men bij het menschelijk recht spreken van „een ontwikkeling van recht.” — Zeker toch is ontwikkeling een organisch begrip, aan het groeiende leven waarin een levensbeginsel werkt, ontleend, doch, Mits men ook daarin het bewuste, naar een vast bestek besloten werken Gods blijft zien, zal

men zonder gevaar van af te drijven op de strooming van het pantheïsme dit kunnen erkennen.

Deze ontwikkeling van het recht nu grijpt plaats in en met de ontwikkeling van het volksbestaan. — Ja, in de ontwikkeling van dat volksbestaan zit de naaste drijfkracht van de ontwikkeling van het recht. Immers dat recht ontwikkelt zich in het bewustzijn van menschen, van tot een volk verbonden menschen.

Daarom stel ik dan ook, dat de rechtsgelijkheid van thans een vrucht is van de ontwikkeling van ons volksbestaan in het verleden.

Het Nederlandsche Volksbestaan dateert van de dagen van keizer Karel V, toen, onder hem als soeverein, de 17 Nederlandsche gewesten in 1543 vereenigd, bij het verdrag van Augsburg in 1548 vrij werden gemaakt van het leenverband met het Duitsche rijk. Wat daaraan voorafgaat, de saamgroeiing der Germaansche stammen tot één Nederlandsche natie, eerst onderdeel van het Frankische en toen van het Duitsche rijk, in een aantal vasalstaten met hertogen en graven verdeeld, is, sedert de komst met name der Roomsche missie onder onze heidensche voorouders, de tijd van de alleenheerschappij van het Roomsche beginsel. En hoe dit Roomsche beginsel ook in het pas ontloken Volksbestaan onder Karel V, zich tevens als politiek beginsel handhaafde, en dat niet slechts tegen de sociaal revolutionaire woelingen der anabaptisten, maar ook tegenover de kerkelijke reformatorische beweging die van Luther uitging, is uit de historie bekend. Het Roomsche beginsel b.v., dat zich hier sedert de kerstening der natie had vastgezet, duldde ook in het jonge Volksbestaan geen ander naast zich, en met name geen andere religie dan de ééne Roomsche; en in samenhang daarmee geen andere Staatskerk dan die van Rome.

Eenige jaren na het optreden van Filips in 1555 als landheer der zeventien gewesten, begint de strijd van het Nederlandsche Volksbestaan tegen Spanje, dat het met ondergang dreigt. Feitelijk is deze strijd om niets anders dan het Volksbestaan begonnen; doch de hand die in de historie der volkeren de draden saamweeft naar een vast plan, verbond met den politieken den religieuzen strijd. De reformatorische beweging, van Luther uitgegaan, had in deze landen, vooral in het Zuiden, vastheid gekregen door de mannen, die voor een deel aan de Akademie van Genève gezeten hadden aan de voeten van Calvijn. Door hen is, als een tweede missie, de Calvinistische idee ingedragen, het Calvinistische denkbeginsel vastgezet in de Nederlandsche natie. Allereerst heeft dat beginsel, als religieus beginsel, naar het voorbeeld van Genève, hier een kerkleer en een kerkformatie gebracht. Dan, het Calvinistisch beginsel als materieel denkbeginsel zooveel rijker dan b.v. het Luthersche, dat slechts een religieus en dan nog wel bloot soteriologisch is, openbaarde zich ook als politiek beginsel en gaf kracht en bezieling aan den strijd om het Volksbestaan. Het mag echter niet worden ontkend, dat zeer zeker niet het politieke beginsel zelf van het Calvinisme, maar

wel de toepassing er van, gelijk men die in de 16e eeuw en ook later verstond, niet minder dan het Roomsche beginsel de leer van de ééne religie in den Staat en dus ook de Staatskerk meêbracht. De stelling, dat in één Staat maar één religie moest zijn, door Lipsius, den Leidschen hoogleeraar in zijn boek over *de politiek*, in 1589 verschenen, verdedigd, kon vroeger en later op schier aller instemming rekenen. Eén man slechts staat hier hoog boven al zijn tijdgenooten. Het is Willem van Oranje, die profetisch heenwijzend naar een veel later tijd, als gekozen leider der verdrukte burgers en persoonlijk belijder der Gereformeerde religie, tot onderlinge verdraagzaamheid en religievrijheid heeft gemaand. Roomsche, maar niet minder Calvinistische felheid in het Zuiden, — ik denk aan Gent en Hembyse in 1578 — hebben toen de saâmwerking van de Waalsche met de Vlaamsche en de Noordelijke gewesten in den strijd voor het Volksbestaan, verbroken. Als in 1579 de Unie van Atrecht tot handhaving van de Roomsche en die van Utrecht tot handhaving van de Gereformeerde religie den band der zeventien al lossen heeft gemaakt; als de krijg alleen door de Vlaamsche en de Noordelijke gewesten wordt voortgezet en wel om het Gereformeerd geloof; als het in 1581 komt tot afzwering van Filips — zijn de Waalsche gewesten aan het Nederlandsche Volksbestaan ontvallen. En als eindelijk in 1584 Willem van Oranje wordt vermoord, zijn ook de Vlaamsche gewesten door zwaard en beloften onder het gezag van Spanje teruggebracht en van het Nederlandsche Volksbestaan, toen tot het Noorden beperkt, afgescheurd. Dan, ook dit Volksbestaan zag zich nog van alle zijden bedreigd. De te Utrecht in '79 geünieerde provinciën, waarbij zich in 1580 Overijssel, en nog later Groningen en Friesland voegden, hebben toen onder Maurits als de Zeven geünieerde provinciën den strijd voortgezet. Deze schipper heeft „de vrije schepen van de Zevenlandsche buurt” met Gods hulp in veilige haven gebracht. Tusschen 1584 en het Bestand van 1609 is, zooals Fruin in zijn *Tien jaren* zegt, het groote pleit beslist en ons volksbestaan gevestigd. 1)

Gevestigd onder Maurits door de Calvinisten.

Want dat de Calvinisten den jeugdigen Staat hebben gesticht, wordt niet alleen door Groen van Prinsterer, maar ook door Bakhuizen van den Brink, en door Fruin erkend. Dat evenwel dit Volksbestaan, deze Staat, een republiek was, het komt mij voor dat dit niet is te danken of te verwijten, al naar ge wilt, aan de Calvinisten, dan wel aan het humanistisch beginsel, dat nog vóór de reformatie zich in de Europeesche wereld vertoont. De humanisten toch, betooverd door de wonderlijke bekoorlijkheid van de pas weêr ontsluiserde wereld der antieken, waar, in het Grieksche leven, het meest ideale heidendom wenkt —, hebben onder meer ook daar het onschriftuurlijke begrip van de volkssouvereiniteit gevonden en ten

1) *Tien jaren uit den tachtigjarigen oorlog* p. 1.

onze
land
In
Staa
van
form
Calv
N
diep
Num
derh
tiend
de C
de P
daar
die
innat
Unie
was
in d
„All
hoe
Ka
was,
alle
best
ontk
begin
waan
bore
inner
prov
—
de n
verh
idee
En
gins
wikk
kerk
der C
dage
voor
met
Ma

onzent tot de, ook historisch zonderlinge opvatting geleid, dat het landsheerlijk gezag vrije gift der Staten was.

In dezen Calvinistischen Staat is toen de Gereformeerde Kerk Staatskerk geworden. De tijden eischten het. „Daar de begrippen van tijd een Staatskerk vorderden, kon geen andere dan de Gereformeerde de kerk wezen van den Nederlandschen Staat, dien de Calvinisten hebben gesticht”, — zegt de schrijver der „*Tien jaren*”.

Naast het Calvinistisch beginsel dat, zich hier eens vastgezet, al dieper wortelen schoot, bleef echter ook het Roomsche voortbestaan. Numeriek waren de Roomschen aanvankelijk zelfs de groote meerderheid. Nog in 1589 zijn de Gereformeerden niet meer dan een tiende deel der bevolking van Nederland. Doch van gelijk recht met de Gereformeerden op vrije uiting in spreken en handelen is voor de Roomschen onder de republiek geen sprake geweest. Zij hebben daaronder geleden, doch oneindig minder geleden dan de Calvinisten, die in uitsluitend Roomsche landen hún staatsrechtelijke positie innamen. Het beginsel van de Grondwet van de Republiek, van de Unie van Utrecht: „Geenerlei geloofsonderzoek of gewetensdwang” was een schrede voorwaarts, waarvoor, inzonderheid de Roomschen, in de gegeven omstandigheden, reden hadden dankbaar te zijn. „Alles te zamen genomen was het lot der Roomschen hier te lande, hoe hard het zijn mocht, toch dragelijk.” 1)

Kan men, waar de Gereformeerde Kerk in deze periode Staatskerk was, en de Roomschen slechts geduld werden, ook spreken van een alleenheerschappij van het Calvinistische denkbeginsel in het Volksbestaan? Op grond der historie moet, naar ik meen, deze vraag ontkennend beantwoord. De volle ontplooiing van het Calvinistisch beginsel is hier tegengehouden, en wel door datzelfde humanisme waarvan ik reeds sprak. Uit dit humanisme zijn de Libertijnen geboren, en Calvinist of Libertijn is de groote tegenstelling die de innerlijke historie van ons Volksbestaan als Republiek der geünieerde provinciën teekent. In een groot deel der republikeinsche aristocratie — eene waarboven de monarchale, die haar stamboom tot ver in de middeleeuwen opvoert, zich, wat geboorte betreft, terecht verre verheft — van regenten en intellectueelen schoot de humanistische idee hare wortelen en maakte haar vijandig tegenover het Calvinisme. En deze libertijnsche aristocraten zijn het die het Calvinistisch beginsel, vastgezet en vastgegroeid in ons Volksbestaan, in zijn ontwikkeling hebben gestuit. Gestuit én als politiek beginsel, én als kerkelijk én als wetenschappelijk beginsel. In het „Staten zijn Staken” der Calvinistische democratie zat een groot deel waarheid. Neen, de dagen der oude republiek met de volkskerk inclus, zijn waarlijk voor de Calvinisten van dezen tijd het verloren Paradijs waarheen met smachtend verlangen terug wordt gezien *niet*.

Maar, mijn historische toelichting mag niet te breed uitdijen, en

1) Fruin a. w. p. 253.

daarom zij nog slechts kort herinnerd, hoe uit het breken met de Openbaring door de nieuwere wijsbegeerte het revolutionaire beginsel geboren wordt en, zich van Engeland uit, in Frankrijk en van daar in Nederland, door het humanisme voorbereid, vastzet en op het laatst der 18de eeuw in de Fransche revolutie zijn schrikkelijke triumpfen viert.

Met den ondergang der oude republiek in 1795, begint, wat Groen zoo juist heeft aangeduid, in onze landshistorie dat revolutionaire tijdvak, dat wegens de feitelijke heerschappij van het beginsel der revolutie gezegd kan worden voort te duren tot op den dag van heden.

Immers dat beginsel is het heerschende niet slechts in de jaren van ondergang van ons Volksbestaan, die op 1795 zijn gevolgd, maar ook na de herstelling van dat Volksbestaan in 1813. Het heerschende zoowel tijdens de Vereeniging van Noord- en Zuid-Nederland tot 1830, als voor en na 1848. — Heel dit tijdperk door tot op heden, de overheersching van het liberalisme.

Evenwel, de gangen der historie worden, naar onze overtuiging, niet door blind toeval of instinctieve doelmatigheid, maar door den levenden God geleid. Daarom erkennen wij dankbaar het goede, dat ook in dit revolutionaire tijdperk is geboren, geboren niet als vrucht van den onheiligen geest der revolutie, maar als vrucht van den Heiligen Geest, die zelf God, met zijn algemeene werkingen ook onder de volkeren, het bewustzijn verheldert, en de ontwikkeling van het recht in en door het Volksbestaan doet voortgaan.

Als vrucht daarvan erkennen wij dan ook, dat in het bewustzijn van ons volk, door zijn eigen historisch verleden geleerd, al meer en meer de overtuiging is ontstaan van het gelijk recht op vrijheid van spreken en handelen voor de burgers van denzelfden Staat. Al meer en meer, want velen zijn zeer hardleersch op dit stuk. Het is dan ook hoogst interessant uit eene vergelijking van onze grondwet in haar verschillende edities, een werk door Hubrechts bekende uitgave zoo vergemakkelijkt, dien ontwikkelingsgang te volgen. Wat een vooruitgang om iets te noemen tusschen de edities van vóór en die van 1848 op het stuk van het onderwijs. Daar tot in Hoogendorps schets toe alleen sprake van „de publieke opvoeding”, het „openbare onderwijs”, en eerst eindelijk komt: „het geven van onderwijs is vrij”. Hetzij men leeft uit het Roomsche, Calvinistische of revolutionaire beginsel, in het Volksleven, als zonen van hetzelfde Vaderland, hebben thans allen dezelfde rechten; en in den strijd der beginselen die hun dierbaar zijn, gelijke vrijheid van spreken en handelen. Ziedaar de schoone theorie, die ook in onze wetgeving zich afspiegelt.

De theorie, maar nu de practijk.

En dan beweer ik dat er een grief is, een reden van beklag, over de practijk van het thans heerschend liberalisme, van de voorstanders van het revolutionaire beginsel, en wel, dat zij de wettige vrijheid hunner tegenstanders wat het handelen overeenkomstig hun

beginsel betreft, nog steeds miskennen. Het zondenregister der familie op dit stuk — denk slechts aan de vervolging der Afgescheidenen — laat ik hier rusten, ik bepaal mij alleen tot den tegenwoordigen tijd en wel tot de grieven der Calvinisten, want die der Roomschen heb ik hier niet te noemen of te beoordeelen.

Als zoodanig noem ik, behalve onze grieven op het gebied van hooger onderwijs, de pressie geoeffend op het Calvinistisch lager en middelbaar onderwijs, tot welk laatste toch feitelijk ook het gymnasiale behoort; vervolgens de belemmeringen nog steeds aan de zending in Indië in den weg gelegd; verder den vaccinedwang: eindelijk den ons thans dreigenden leerdwang.

Deze grieven bestaan en ik beweer, dat zij niet onrechtmatig zijn. De norm waaraan die rechtmatigheid moet getoetst, mag natuurlijk ook hier geen andere zijn dan onze thans vigeerende wetten.

Beginnen wij met de laatste, den ons dreigenden leerdwang. Ik mag hier verwijzen naar het zoo hoogst belangrijk Rapport onlangs aan de Vereeniging voor Christelijk Nationaal Schoolonderwijs aangeboden 1) en waarin ook „het recht der overheid in betrekking tot leerdwang” door mijn ambtgenoot Fabius wordt besproken. Daar toch wordt aangetoond hoe het eenig beroep voor leerdwang op onze wetgeving, op art. 353 van ons Burgerlijk Wetboek „de ouders zijn verplicht, hunne minderjarige kinderen te onderhouden en op te voeden,” allen grond mist.

Wat den vaccinedwang betreft zij het mij vergund te vragen of deze niet strijdt met de ouderlijke macht, gewaarborgd door de bepaling van ons Burgerlijk Wetboek, dat het kind onder de macht der ouders blijft tot aan zijn meerderjarigheid. Immers het niet gevaccineerde kind levert toch als zoodanig hoegenaamd geen gevaar voor de maatschappij op. Het nemen van een, in de kringen der medische wetenschap, nog altijd disputabelen voorzorgsmaatregel tegen contagium, staat aan de ouders, maar mag toch niet door de Overheid worden afgedwongen.

Dan noemde ik de belemmeringen nog steeds aan de zending in den weg gelegd. Ik mag daarbij wijzen op de omstandigheid, dat het gouvernement de zending eer als een noodzakelijk kwaad dan als een zegen heeft beschouwd; op de overgrootte officieele beleefdheden door het gouvernement aan den Islam bewezen; maar ook op eenige artikelen van het „Reglement op het beleid der regering van Nederlandsch Indië.”

Op Art. 123: „De Christen-leeraars, priesters en zendelingen moeten voorzien zijn van eene door of namens den Gouverneur-Generaal te verleenen bijzondere toelating, om hun dienstwerk in eenig bepaald gedeelte van Nederlandsch-Indië te mogen verrichten.

Wanneer die toelating schadelijk wordt bevonden of de voorwaarden daarvan niet worden nageleefd, kan zij door den Gouverneur-

1) Amsterdam, W. Kirchner 1898.

Generaal worden ingetrokken," een artikel door Mr. H. W. Hovy nog onlangs „een niet gemotiveerde inbreuk op de godsdienstvrijheid, onrechtvaardig en overbodig" genoemd.

Op Art. 109, alinea 4: „De inlandsche Christenen blijven onderworpen aan het gezag der inlandsche hoofden, en met opzigt tot regten, lasten en verplichtingen aan dezelfde algemeene, geestelijke en gemeentelijke verordeningen en instellingen, als de Inlanders, die het Christendom niet belijden."

Verder noemde ik de pressie op het Gereformeerde lager en middelbaar onderwijs.

Zeker bij het lager onderwijs is vermindering van druk, maar toch is alle reden tot klacht nog niet weggenomen. Of is het niet in strijd met de wet, volgens welke alle onderwijs vrij is, dat men de Calvinisten dwingt tweemaal voor het onderwijs te betalen, eens voor dat naar het revolutionaire, eens voor dat naar hun eigen beginsel, al is het ook, dat zij in den vorm van subsidie, een deel van het betaalde terug ontvangen? Bij het Gereformeerd middelbaar onderwijs, waartoe het gymnasiale behoort, is van zulk een subsidie nog zelfs geen sprake. Bovendien is het in strijd met de rechtsgelijkheid, dat leerlingen van de gymnasia op revolutionairen grondslag door hun eigene, die van de Calvinistische door vreemde examinatoren worden onderzocht. Mijn leermeester Allard Pierson voelde dit onrecht, toen hij mij, bij het laatste onderhoud, kort voor zijn sterven, sprekend over het Gereformeerde gymnasium, zijn verwondering te kennen gaf, „dat men daar nog geen Gecommitteerden heen zond."

Eindelijk het Hooger Onderwijs, waarover mijn *derde* stelling gaat.

De grief op dit gebied komt, kort saângevat, hierop neêr, dat de voorstanders van het revolutionaire beginsel het handelend optreden in het universitaire leven aan de Calvinisten bijna onmogelijk hebben gemaakt.

Universitair leven is ook voor het Calvinisme niet onverschillig. Ja, sterker nog, het kan er voor zijn ontwikkeling niet buiten. Het Calvinisme toch bezit, zooals ik straks heb trachten aan te wijzen, evenals het Romanisme en het Revolutionairisme een materieel denkbeginsel, een grondslag van wetenschap. De wetenschap toch, wier object begrensd is tot het voor den mensch zinnelijk of geestelijk kenbare, is het verstand van dat kenbare in zijn onderling verband, in den noodzakelijken samenhang met een laatsten grond. Tot dien grond klimt het denken al voortschrijdend op, want, Aristoteles heeft het ons reeds geleerd, die voortgang kan niet oneindig zijn. De denkbeweging voortgaande van de naaste tot de diepere gronden, moet eindelijk tot rust komen in een laatsten grond, die zelf, omdat hij de laatste is, niet tot een hooger en teruggebracht, dus niet bewezen kan worden. Zulk een laatste grond is beginsel, d. i. *begin*, spits of grondslag — al naar ge uw uitgangspunt neemt, d. w. z. al naar ge óf afdaald óf opklimt — van wetenschap, en in dien zin spreek ik van een materieel denkbeginsel. Zulk een laatste niet te

bewijzen grond kan juist daarom niet geweten, maar moet geloofd. Is nu de laatste of eerste grond van *alle* wetenschap geen weten maar *geloof*, het Calvinisme ontleent dat geloof aan de Heilige Schrift — voor den Calvinist heeft de Schriftuur dan ook veel meer dan alleen soteriologische beteekenis; zij openbaart hem veel meer dan den weg der zaligheid —, de revolutionair ontleent dit geloof aan de door historie en wijsbegeerte voorgelichte menschelijke rede.

Dit verschillende denkbeginsel zal een wezenlijk verschillende wereldbeschouwing, een verschillend wereldbeeld doen ontstaan, omdat er een wezenlijk verschillende wetenschap uit volgt. Maar, gelijk de zaadkorrel de aarde noodig heeft om zich te ontwikkelen, zoo kan ook een materieel denkbeginsel niet zonder het Universitaire leven. Ik weet wel, dat de wetenschappen ook aan de eenzame, buiten den kring van het universitaire leven staande denkers, veel te danken hebben, maar, al is de wetenschap ook begrensd, die grens is in onze dagen zoo uitgebreid, dat het hoofd van een enkelen man, niet als weleer, al het gekende kan omvatten, laat staan in onderling verband en noodzakelijken samenhang met zijn laatsten grond doorzien. Wat verrassingen het einde der eeuw ook nog brengen zal, een negentiendeewuschen Aristoteles of Hugo de Groot naar alle waarschijnlijkheid niet. Een denkbeginsel nu eischt een ontwikkeling naar *alle* zijden van het ons kenbare heen, en daarom, vooral in onze dagen, een Universiteit. Om toch het voor ons kenbare te verstaan, te doorzien en dus tot wetenschap te maken, is eerst verdeling van arbeid en dan samenspreking en samenwerking der arbeiders noodig. Alleen het universitaire leven vermag dit te schenken.

Maar de Universiteit heeft nog een andere roeping. Zij heeft als inrichting van onderwijs, de verkregen resultaten mede te deelen aan het aankomende geslacht, aan de studeerende jongelingschap; aan deze den weg te wijzen waarlangs die resultaten verkregen zijn; uit deze de wetenschappelijke arbeiders voor de toekomst te vormen. Ik denk daarbij — het zij in het voorbijgaan opgemerkt — uitsluitend aan onze jonge mannen. Dat de Universiteit — gelijk thans aan onze Staatsinrichtingen voor Hooger Onderwijs geschiedt — deze haar taak ook tot onze jongere en oudere meisjes meent te moeten uitstrekken, beweer ik, op gevaar af van den schijn van ouderwetschheid te krijgen, te zijn tegen den aanleg en de bestemming der vrouw; een ontwrichten der maatschappij; een ingaan tegen de ordeningen Gods. Het is daarom mijn hartgrondige wensch, dat de Vrije Universiteit voor het meêdoen aan een dergelijke *ontvrouwelijking* der vrouw, te allen tijde bewaard moge blijven; aan het krankheidsverschijnsel der zich intellectueel man voelende vrouw nimmer schuld moge dragen.

Doch, gelijk gezegd, dit in het voorbijgaan.

Ik heb nog te wijzen op een derde taak, tot wier vervulling de Universiteit zich geroepen ziet. Een taak, waaraan zij haar groote

beteekenis voor het Volksbestaan ontleent. Zij is voor de wetenschap, maar ook voor het volk.

De Universiteit toch heeft de mannen te vormen die straks met en onder het volk zullen leven. Predikanten, advocaten en ambtenaren, doctoren, docenten. Het zijn deze mannen, die als leidlieden van het volk, de actie uit het beginsel dat in het volk leeft, moeten sterken en veredelen. Sterken en veredelen, doordat zij als vrucht van hun universitaire opvoeding, het beginsel in zijn samenhang met het leven en zijn toepassing op heel het leven beter verstaan; de eischen die het stelt helderder doorzien; de wegen waarlangs het zijn toepassing kan verkrijgen, beter kunnen beoordeelen.

Zeker, liefde voor het beginsel is voor actie uit het beginsel onmisbaar, doch niet genoeg. Om te weten hoe men handelen moet; om met zijn handelen te bereiken wat men wil; om niet hartstochtelijk maar bezadigd ook te blijven handelen, moet met de liefde de kennis gepaard.

Zoo is dan het universitaire leven een gewichtige factor ook in het Volksbestaan.

In dat leven nu is het aan de Calvinisten bijna onmogelijk gemaakt handelend op te treden.

Dat is hun grief.

Een grief door hen nog dieper gevoeld dan door hun Roomsche medeburgers — aan wie dit optreden feitelijk evenzeer onmogelijk is gemaakt — omdat althans hún zonen nog ruime gelegenheid hebben, in het buitenland te ontvangen wat het eigen vaderland onthoudt.

De drie landsuniversiteiten, waarvan de voorstanders van het revolutionaire beginsel zich thans hebben meester gemaakt, zijn oorspronkelijk alle drie Calvinistische Universiteiten geweest.

Calvinisten hebben ze gesticht.

Zij dachten daarbij zelfs allereerst aan het vormen van Gereformeerde predikanten.

Voor die van Leiden, in 1575 gesticht, mag ik mij weêr beroepen op den hoogleeraar Fruin, die in zijn u reeds geciteerd werk 1) aldus schrijft.

„Niet zoozeer om de wetenschap te bevorderen, als wel om aan de kerk een Seminarie van kundige en waardige leeraars te bezorgen, had haar Prins Willem bij de grondlegging van den onafhankelijken staat, opgericht. Zij moest voor het Protestantsche Holland worden, wat voorheen voor het Katholieke Nederland de Universiteit van Leuven geweest was; naar het voorbeeld van deze werd te Leiden het onderwijs in rechten en in geneeskunst aan dat der godgeleerdheid toegevoegd.”

Voor de hoogeschool te Groningen, een werk uit 1614 van Willem Lodewijk, zeker een onverdacht Calvinist, op Groen, die als motief

dier stichting noemt „een kweekschool van evangelische godgeleerdheid” te bezitten.

En wat beginsel eindelijk den Utrechtschen Magistraat dreef toen hij, in 1636, zijn illustre school tot akademie verhief, onder het veelzeggend devies „Zon der gerechtigheid bestraal ons”, blijkt wel uit de omstandigheid, dat hij aan niemand anders dan Voetius opdroeg de openingsrede te houden.

Bij al deze Universiteitsstichtingen door de Calvinisten was, zegt Groen van Prinsterer, „het beoefenen der godgeleerdheid, het vormen van bekwame en godvruchtige Evangeliedienaars en tevens van Christelijke burgers in de meest gewichtige betrekkingen der maatschappij hoofddoel.”

En dat nu de voorstanders van het revolutionaire beginsel deze oorspronkelijk Calvinistische Universiteiten metterdaad in scholen voor Hooger Onderwijs geheel en uitsluitend op den grondslag der revolutionaire beginselen hebben omgezet, weet ieder die met onze akademische toestanden bekend is. Reeds in 1884 schreef dan ook de hoogleeraar Spruyt: „Het hooger onderwijs is niet neutraal, het kweekt overtuigingen, maar uitsluitend op redelijke gronden” 1).

Dat *redelijk* hier meer dan enkel formeel logisch beteekent, is duidelijk.

„Uitsluitend op redelijke gronden” spreekt dan ook onverholen uit, dat het materieele denkbeginsel hier aan de menschelijke rede, voorgelicht door de wijsbegeerte, is ontleend.

De wijsbegeerte, die nobele aandrift van het menschenhart, geboren, zooals Plato en Aristoteles zeggen, uit de verwondering, doch sedert de dagen van Descartes naast en later tegen de Openbaring gesteld, neemt bij het Hooger Onderwijs der landsuniversiteiten, thans de plaats dier Openbaring in.

Het materieele denkbeginsel daar als grondslag, zoo van de geestelijke als de natuurkundige wetenschappen, aangenomen, is thans het evolutie-dogma. Het is dan ook opmerkelijk, hoe bijkans ieder hoogleeraar, als de gelegenheid zich maar even voordoet, zich beijvert, van zijn rechtzinnigheid op dit fundamenteele geloofspunt te doen blijken.

En of nu al hier en daar onder de akademische docenten een belijder van den Christus, ja zelfs een Calvinistisch belijder wordt aangetroffen, dit verandert, bij een zoo groote meerderheid wier denken door een geheel ander beginsel wordt beheerscht, aan den grondslag van het onderwijs in zijn geheel, niet van beteekenis.

En bij dit alles hebben dan de voorstanders van het revolutionaire beginsel voor hun Hooger Onderwijs de hulp van de Staatsmacht, en het Staatsgeld. Van de Staatsmacht, die alleen aan de door hen gegradueerden den toegang verleent tot Staatsambten en betrekkingen. Van het Staatsgeld, dat toch ook door Calvinisten opgebracht,

1) *De Aanspraken der „Vrije” Universiteiten.* p. 31.

besteed wordt voor Universiteiten, die uitsluitend de actie in ons Volksbestaan uit het anti-Calvinistisch beginsel sterken; besteed op zoo ruime wijze, dat reeds daarom alle concurrentie schier onmogelijk wordt.

Op deze gronden beweert ik, dat de grief der Calvinisten op het gebied van Hooger Onderwijs rechtvaardig is.

Ten slotte zij mij hier nog een laatst citaat veroorloofd, ontleend aan de *Tien juren uit den tachtigjarigen oorlog* 1). Er wordt daar verhaald hoe Jeannin aan het Fransche hof bericht, „dat de Staten de hoop koesteren van met het thans levende geslacht het oude geloof te zien uitsterven.”

En van deze verwachting der Staten om Nederland tot „een uitsluitend Protestantschen Staat” te hervormen, zegt de hoogleeraar Fruin eenige regels verder dit: „De middelen daartoe aangewend, waren doeltreffend.” Tot deze middelen behoorde onder meer dat men „door het verbieden van Katholiek onderwijs de kerkleer in vergetelheid bracht.”

„De opleiding van het aankomende geslacht viel in Protestantsche handen. De bevoegdheid tot staatsambten werd verbonden aan het belijden van het Protestantsche geloof.”

De toekomstige geschiedschrijver van den meer dan tachtigjarigen oorlog ten onzent tegen het revolutionaire beginsel gevoerd, kan dezen passus met verandering van de woorden *protestantsch* in *liberaal* en *Katholiek* in *Calvinistisch* bijna onveranderd overnemen, en dan berichten hoe „de liberalen de hoop gekoesterd hebben van met het thans levende geslacht het oude geloof te zien uitsterven.” „De middelen daartoe aangewend”, kan dan ook hij schrijven, „waren doeltreffend.”

Zeker, aan de middelen lag het niet, noch in de 16e noch in de 19e eeuw. En toch is noch in de 16e, noch in de 19e eeuw gelukt wat men er meê bedoelde. Het Calvinistisch beginsel bleek, ook in onze eeuw, te vaste wortelen in ons Volksbestaan te hebben geschoten, om zelfs door deze „doeltreffende middelen” te worden uitgeroeid. Middelen, die echter met den geest onzer *thans* vigeerende wetten, welke aan Roomschen, Calvinisten en revolutionairen gelijk recht op vrije uiting in spreken en handelen overeenkomstig hun beginsel waarborgen — moeilijk te rijmen zijn, en ook daarom, wanneer zij thans nog worden toegepast, tot een rechtmatige grief aanleiding geven.

De Calvinisten moeten echter de actie uit hun beginsel in ons Volksbestaan volhouden. Afgezien van alle eudaemonistische verwachtingen voor dat Volksbestaan *moeten* zij dat; want het is hun, zoo luidt mijn *vierde* stelling, een onvoorwaardelijk gebod.

Wat heel de Calvinistische actie in Raden en Staten; op sociaal en religieus gebied; door middel van de Calvinistische Pers, de ver-

1) a. w. p. 251.

eenigingen van kiezers, werklieden en jongelingen; door middel van School en Kerk drijft, is niet allereerst het nut van het algemeen, niet allereerst de bevordering van het volksgeluk. Wel rekenen wij Calvinisten dat nut en dat geluk niet tot de onverschillige dingen, maar nut en geluk te bevorderen is toch niet ons eigenlijk motief.

Verstaat men onder volksgeluk, gelijk velen ook in onze dagen, vóór alles de bevrediging van bloot zinnelijke behoeften, — een volksbestaan dat daarin zijn hoogste ideaal stelt, is ook voor den Calvinist, gelijk voor Plato, niet veel meer dan een „zwijnenstaat” 1). Aan de marktschreeuwers laten zij het dan ook over, de toepassing hunner beginselen als uitsluitend middel tot volksgeluk aan te prijzen.

Wij weten, dat al heeft de wel niet onbeperkte, maar dan toch vrij groote heerschappij der Calvinistische beginselen het Volksbestaan eens een „gouden eeuw” bezorgd, toch ook de zelfs onbeperkte heerschappij van het Roomsche beginsel, wat geluk betreft, het Volksbestaan nog zoo heel slecht niet heeft bedeed.

Lezenswaardig is daarover nog altijd wat Hooft in zijn *Nederlandsche Historien* 2) omtrent het Volksbestaan van omstreeks 1555 zegt: „Booven al trof hij (Hooft spreekt hier van Filips) Nederlandt in 't breedste van zijn bloejen, bebouwt met meer dan twee hondert steeden, hondert vytigh opene vlekken, zoo goedt als veele bemuurde steeden, zes duizent dorpen, alles vol inwoonders, rykdoom, neeringhe, welvaart en weelde, tot darterheit toe.”

Is de Nederlandsche Maagd symbool van het Volksbestaan, welnu, de Roomsche Nederlandsche Maagd van 1555, deze breed bloeiende, door welvaart en weelde levenslustige tot darterheit toe, herinnerende aan de vrouwenfiguren van Rembrandt's penseel, wint het, op het stuk van „menschwaardig bestaan,” ongetwijfeld van haar liberale kleindochter, de bekende van 1830, op den Dam, die men bij hoog bezoek aan de hoofdstad dan ook maar liefst verdonkeremaant.

Gelijk ik zeg, wij Calvinisten treden volstrekt niet op met de pretentie, het eenig helpend middel tot Volksgeluk te bezitten. Aan de kwakzalvers-manieren, waarop het Socialisme zijn „Toekomst-Staat” aanbeveelt, doen wij niet meé. — Wij geven zelfs gaarne toe, dat volksgeluk niet uitsluitend aan de beleving van onze beginselen is gebonden. Het sociaal-endaemonistische moraal-beginsel is het onze niet. Een onvoorwaardelijk gebod, afgezien van het streven naar het geluk der gemeenschap, drijft ons, al hebben wij ook de belofte: „Zoekt eerst het Koninkrijk Gods en deze dingen zullen u toegeworpen worden.”

Een onvoorwaardelijk gebod, waarbij het dus niet is: indien gij dit of dat wilt bereiken. moet gij zus of zoo handelen; indien gij uw volk gelukkig wilt maken, moet gij er uit Calvinistisch beginsel

1) Rep. p 372 D.

2) Ed. 1642. p 4.

actie op oefenen; maar waarbij het afgezien van alles luidt: *gij moet*. Een gebod, dat wij van God hebben, dat ons niet loslaat, ons voortdrijft, ons bezielt bij onze worsteling voor de glorie van den levenden God, voor de gehoorzaamheid aan zijn Woord, voor de erkenning zijner souvereiniteit, ook in ons Volksbestaan.

Of wij bij deze worsteling zullen overwinnen? Wij weten het niet, maar wij vragen het ook niet. Onder Calvinisten heet dat: „blind in de uitkomst, maar ziende in het gebod.”

Of ons Volksbestaan voor een terugkeer tot God nog tijd zal worden gelaten? De onsterfelijkheid schijnt ook het deel der volkeren niet te zijn. Is het onze is zijn laatste levensperiode? Wij weten het niet, maar voor onze worsteling doet het er ook niet toe het te weten, want wat drijft tot actie is Gods gebod.

Gods gebod, en waarlijk niet onheilige strijd lust.

Daar komt bij Homerus een regel 1) voor waaraan, naar wij uit een toevallig bewaard gebleven fragment weten, de wijsgeer Heraklitus, dezelfde die als een Darwinist vóór Darwin, „den strijd den vader aller dingen noemde”, zich doodelijk placht te ergeren, omdat in dien regel de wensch wordt uitgesproken, dat de strijd onder de menschen mag vernietigd worden. Wij Calvinisten nu kunnen niet anders dan den dichter tegenover den denker in bescherming nemen. Althans tot op zekere hoogte. Immers een menschheid zonder strijd is ook ons een der idealen waarnaar het hart uitgaat. Dan, wij weten ook, dat sedert de zonde inkwam, de verwezenlijking van dat ideaal nog toeft tot de wederverschijning van den Christus op aarde, en daarom zeggen ook wij met St. Aldegonde: *Repos ailleurs!*

En al ligt voor ons „in den strijd om het bestaan”, gelijk voor den evolutionist, der dingen oorsprong niet, toch kennen wij een strijd dien ieder volger van den Christus strijden moet; een strijd die wortelt in een haat welke uit de heilige liefde voorkomt; een vijandschap waarvan de Schrift op een harer eerste bladzijden spreekt als van éene, die God zelf heeft *gezet*.

Maar zoo verstaat gij dan ook, dat waar noch eudaemonistische verwachtingen, noch onheilige strijd lust, maar slechts plichtsbefef de drijfkracht der Calvinistische actie is, de Calvinisten, wetend hoe noodig het universitaire leven tot sterking en veredeling dier actie is, — toen het handelend optreden in het universitaire leven hun bijna onmogelijk was gemaakt, — op een nieuwe Universiteitsstichting bedacht moesten zijn.

Over deze Universiteitsstichting gaat mijn *vijfde* stelling.

Dat wij Calvinisten én volgens de Grondwet van 1848 én volgens de Wet op het Hooger Onderwijs van 1876 tot zulk een stichting recht hadden, en dat de Vereeniging voor Hooger Onderwijs op Gereformeerden grondslag, goedgekeurd bij Koninklijk besluit van 12 Februari 1897, een erkende Vereeniging in den zin der Wet is, deze

1) Ilias B XVIII. 107.

dingen zijn reeds in 1880 door mijn geëerden ambgenoot Kuyper in diens „*Strikt genomen*”, 1) tegenover den Utrechtschen predikant Dr. A. W. Bronsveld, zoo helder en afdoende uiteengezet, dat dit hier nog eens te herhalen, een vrij overbodige moeite zou zijn.

Dat deze Universiteit, tegenover de landsuniversiteiten, geheel en uitsluitend op den grondslag der Gereformeerde beginselen, door de Calvinisten wezenlijk alleen uit plichtsbefes is gesticht, volgt reeds uit hun overtuiging, dat zulk een Universiteit voor de actie uit hun beginsel die zij in ons Volksbestaan moeten volhouden noodig is. Dan, dit blijkt ook uit het feit zelve van een Universiteitsstichting geheel en uitsluitend op den grondslag der Gereformeerde beginselen. Hiertoe drong plichtsbefes alleen, en daarbij zat geen berekening voor. Men wist van meet af waarop het leggen van zulk een grondslag te staan zou komen. Op de breuke met vele Christelijke vrienden, die voor een bouw op ruimer basis, een algemeen Christelijke, die dan — alsof de Roomschen geen Christenen zijn! — bij velen synoniem is met Protestantsche, wel te winnen waren geweest; op het derven van den steun van wat door geld, geboorte en geleerdheid aanzienlijk is; ja positief op veler aanzienlijken tegenwerking.

En hoewel men dit wist, heeft men geen anderen grondslag gelegd. Als het op het beginsel aankomt, als het gaat voor wat zij gelooven Gods eere te zijn, brengen de Calvinisten als David geen offers om niet. En dat hebben zij getoond met de Vrije Universiteit, ook nadat zij gesticht was, door haar nu bijkans achttien jaren, ten koste van vrij zware offers, in stand te houden, en dat terwijl zij voor de actie op ons volksleven nog betrekkelijk geringe resultaten heeft opgeleverd.

Dit laatste kan ook wel niet anders, en daarom is het in mijn stelling dan ook onverholven uitgesproken, dat de Vrije Universiteit te Amsterdam aan haar roeping slechts ten deele kan voldoen. En dat dit ook wel niet anders kon, is duidelijk, indien gij in het oog houdt, dat zij tot dusver slechts drie Faculteiten telt. Bij gemis aan een medische en een natuur-philosophische Faculteit heeft zij op het gebied der natuurstudie — in onzen tijd van zoo groote beteekenis — voor de Calvinistische wetenschap nog niets kunnen doen. De drie Faculteiten, die zij bezit: die der godgeleerdheid, der letteren en wijsbegeerte en der rechten, zijn nog zeer onvolledig bezet.

Deze onvolkomenheid der Vrije Universiteit nu vindt gedeeltelijk haar oorzaak, zooals bekend is, in het gemis aan materiele middelen voor haar uitbreiding noodig.

Gedeeltelijk echter, want ook de bevoorrechting der Landsuniversiteiten drukt haar derwijs, dat ook bij een beschikking over ruimer middelen, het geheel voldoen aan haar roeping bezwaarlijk

1) „*Strikt genomen*”. Het recht tot Universiteitsstichting staatsrechtelijk en historisch getoetst door Dr. A. Kuyper. Amsterdam J. H. Kruyt 1880.

zou blijven. Van die bevoorrechting met Staatsmacht en Staatsgeld, heb ik reeds in de toelichting op mijn derde stelling gesproken. Hier wijs ik er dan ook alleen op, dat juist het onthouden van het *wettelijke* ius promovendi, dat toegang geeft tot Staatsambten en -betrekkingen, wat Voetius placht te noemen het ius promovendi „cum effectu civili,” — al bezit onze Universiteit ook het *wetenschappelijke* ius promovendi, — oorzaak is, dat de studenten der Vrije Universiteit, indien zij dergelijke Staatsambten en -betrekkingen begeeren, voor de niet geringe moeilijkheid van een dubbele examinatie komen te staan; iets wat welen afschrikt.

En hieraan sluit zich nu mijn *laatste* stelling.

De Vrije Universiteit is nog een onvolkomen Universiteit, die juist daardoor aan haar roeping, om de actie uit het Calvinistisch beginsel in ons Volksbestaan te sterken en te veredelen, slechts ten deele kan voldoen. Nu staat voor ieder Calvinist vast, dat die actie *moet* volgehouden, en tevens dat een ontwikkeld universitair leven naar *zijn* beginsel daartoe noodig is. Maar daaruit volgt dan ook, dat het voor ieder Calvinist plicht is de ontwikkeling der Vrije Universiteit te helpen bevorderen. Plicht van ieder Calvinist, zoowel voor die tot de Hervormde kerk als voor hem die tot de Gereformeerde kerk in ons vaderland behoort. Zoowel voor hem, die door positie tot de kleine en gezeten burgerij, als tot de aanzienlijken behoort. Ook de Calvinisten onzer onze aristocratie, ook de mannen met twee en drie namen moeten hun zonen naar de Vrije Universiteit zenden. De ontwikkeling der Vrije Universiteit eischt de inspanning, het gebed en de gaven van wat leeft uit het Calvinistische beginsel. Aan hare toekomst gelooven wij. Reeds in 1880 schreef Dr. Kuyper „dat onze Stichting, indien zij binnen een tijdsverloop b.v. van vijftig jaren, *niet* bleek tot ontwikkeling van meerdere organen te kunnen geraken, wel terdege haar pretentie van een opkomende Universiteit te zijn, zou moeten laten *varen* 1).

Niettegenstaande al de stormen die over haar kwamen, is echter haar levensvatbaarheid gebleken. Feitelijk is haar onvolkomenheid nog een bezwaar om haar al de rechten, die een Universiteit toekomen, te schenken. Ik schroom niet dit uit te spreken. Doch mocht het ons Calvinisten gelukken, gelukken met uiterste krachtsinspanning en dus onder Gods zegen, om dit bezwaar der onvolkomenheid genoegzaam te doen wegvallen — genoegzaam, want tot de volkomenheid eener Universiteit behoort b.v. niet, dat *alle* onderdeelen van de wetenschap door een afzonderlijken kathedraal vertegenwoordigd zijn — dan verwacht ik, dat de voorstanders van het revolutionaire beginsel aan de Vrije Universiteit, de haar toekomende rechten niet zullen onthouden. Ik koester die verwachting op grond van mijn geloof aan de „gemeene gratie”, die werkt ook in de voorstanders van het revolutionaire beginsel; die ook in hen het

1) *Strikt genomen.* p. 32.

om
fan
eisc
rije
nie
de
van
ker
I
sta
een
leer
wa
dat
per
F
ons
nog
gav
feit
de
litei
voor
dan
volk
feit
het
deel
Calv
Vrij

V
maa
wiss
H
stell
hem
er s
aldu
begi
onvo
geva
Univ
haar

onrecht stuit en het rechtsbesef levendig houdt; die ook in hen het fanatisme van de passie stuit en doet begrijpen wat het eigenbelang eischt. En dat eigenbelang, ook van den liberaal, eischt, dat in de rijen zijner tegenstanders de mannen van akademische opvoeding niet geheel worden gemist. Immers het is zoo volkomen juist, wat de hoogleeraar Spruyt schreef: „Ware verdraagzaamheid, waardeering van het goede in richtingen, die men zelf niet kan volgen, is een kenmerk, dat in een wetenschappelijk man zelden ontbreken zal” 1).

Ik koester zulk een verwachting van mijn medeburgers, die voorstanders van het revolutionaire beginsel zijn, indien het althans over eenige jaren nog aan hen staat om rechten te onthouden of te verleenen. Het zou toch wel eens kunnen gebeuren, dat de macht, waarover zij thans in ons Volksbestaan beschikken, hun ontviel; dat de heerschappij van het revolutiebeginsel ten onzent, in de nieuwe periode, die ons Volksbestaan straks intreedt, een einde nam.

En zoo heb ik dan mijn stellingen over de Vrije Universiteit en ons Volksbestaan genoegzaam toegelicht. Het zij mij vergund er nog aan toe te voegen, dat de tijdsomstandigheden mij aanleiding gaven om juist dit onderwerp te bespreken. Het zoo belangrijke feit der aanstaande kroning onzer geëerbiedigde, wijl van God met de souvereiniteit bekleede, — onzer geliefde, wijl met onze nationaliteit en volkshistorie zoo innig verbondene, koningin Wilhelmina, voor wier bezit en behoud wij God op den 31en Augustus zullen danken en bidden, al meende ook Haar regeering het Nederlandsche volk tot zulk een biddag niet te moeten oproepen, — dat belangrijke feit stemt tot nadenken. Retrospectieve beschouwingen nemen bij het naderen der kroningsfeesten toe, zij vormen zelfs een belangrijk deel van het nieuws van den dag, welnu, ook wij wilden op onzen Calvinistendag niet achterblijven, en ook dit werkte meê om de Vrije Universiteit bepaald in relatie tot ons Volksbestaan te bezien.

Ik heb gezegd.

Van de gelegenheid tot debat, alsnu gegeven, werd gebruik gemaakt door Mr. Heemskerk, die intusschen geen principieele gedachtenwisseling zou voeren.

Hij wilde slechts een woord van oppositie doen hooren tegen stelling VI; wijl daarin een verwachting wordt uitgesproken die hem te optimistisch dunkt. Zou de stelling niet juister zijn, indien er stond, in plaats van nog, *niet*; zoodat de laatste zinsnede dan aldus moest gelezen: Van de voorstanders van het revolutionaire beginsel mag worden verwacht, dat zij, indien eens het bezwaar der onvolkomenheid van de Vrije Universiteit genoegzaam zal zijn wegevallen, zoowel uit rechtsbesef als welbegrepen eigenbelang, deze Universiteit, indien het alsdan *niet* (voor nog) aan hen staat, de haar toekomende rechten niet zullen onthouden?

1) De aanspraken der „Vrije” Universiteiten p. 31.

We hebben ondervinding op dit stuk! Het is zoo, dat enkele liberalen hebben meêgewerkt om een begin van rechtsgelijkheid op schoolgebied in het leven te roepen; maar wanneer? Toen ze zagen dat het *niet* meer aan hen stond!

Ook kan Mr. Heemskerk het niet vinden met de opinie van Prof. Geesink, dat de liberalen de Vrije Universiteit zullen gebruiken als een soort van onbezoldigde politiemacht tegen de socialisten. Hem schijnt het eer toe, dat de regeering zich al vriendelijker be-toont jegens de socialisten, en dat de revolutionairen zich al meer vereenigen om de Christelijke elementen terug te dringen. Voor optimistische verwachtingen ten aanzien van den vijand zelf is z. i. geen grond; maar we zijn optimist omdat we op God vertrouwen en van Hem alleen hulp verwachten.

Prof. Geesink licht nader zijn bedoelen toe, maar erkent dat hij en Mr. Heemskerk van opinie verschillen. Er zit nu eenmaal in hem een optimistische trek; en dan, de liberalen zijn zoo dikwijls van houding veranderd, zoodat mogelijk werd, wat vroeger voor onmogelijk werd gehouden. Tal van feiten zou spreker kunnen aanvoeren, om althans de hooge waarschijnlijkheid van zijn beweren aan te toonen; ook hier zou men zich kunnen bedienen van een indiciënbewijs. Bovendien, de stelling spreekt slechts van verwachting; profeten zijn we niet.

Thans deed zich het zoo zeldzame verschijnsel voor, dat een principieel tegenstander in het debat kwam. Het was Ds. A. F. Kamp, pred. te Zwolle. Met eenigen schroom vroeg hij het woord, omdat hij niet tot de Calvinisten behoorde, al had hij eerbied voor hun krachtontwikkeling; doch hij kon een bedenking niet onder zich houden tegen Prof. Geesink's indeeling der politieke partijen op grond van haar verhouding tot de Heilige Schrift. En voorts stelde hij aan den inleider de vraag, of deze zou wenschen, dat, indien de verhoudingen eens omgekeerd waren, de z.g.n. revolutionairen ook een eigen Universiteit hadden? Merkwaardig, dat deze principieele tegenstander in zijn vragen of bedenkingen geen bestrijding van de Vrije Universiteit wilde gezien hebben; ja, hij sprak onder het applaus der aanwezigen, den wensch uit dat ze mocht groeien en bloeien!

In zijn antwoord zei Prof. Geesink, dat hij de vraag van den heer Kamp volmondig met ja beantwoordde: er moest een Universiteit zijn voor Calvinisten, Roomschen en Revolutionairen; en wat de bedenking van den hoffelijken opponent betreft, werd hem nog eens gewezen op het citaat van Bluntschli, waarin zoo duidelijk wordt uitgesproken, dat het al of niet erkennen der Schrift, als Gods Woord, over de politieke richting beslist.

Prof. Bavinck bracht nu een woord van dank aan inleiders en debaters — aan den heer Kamp in 't bijzonder, omdat hij als principieel tegenstander in zwijgen geen heil had gezocht — dank ook aan allen, die hadden meêgewerkt om meeting en jaarvergadering

zoo uitstekend te doen slagen; en met een: „Zij leve, groeie en bloeie, de Vrije Universiteit” werd toen de samenkomst geëindigd verklaard.

Om vijf uur ging men uiteen, dankbaar en voldaan. Maar voor velen had toen het scheidingsuur nog niet geslagen. Want in hêt schoonegelegen Katerveer vereenigde men zich aan een gemeenschappelijken maaltijd, waameê nog een paar genotvolle uren werden doorgebracht. Honderddertig personen zaten aan, die door de voortreffelijke zorg der Regelingscommissie in tram en rijtuig naar Katerveer en weêr terug naar Zwolle werden vervoerd. Dat er aan den disch menig woord, met Attisch zout bestrooid, werd gesproken, spreekt vanzelf; ook dat er getoost werd. Prof. Bavineck bracht den gebruikelijken dronk uit op de koningin.

Om acht uur verliet men noode de gezellige zaal. De treinen wachtten op de broeders en zusters, die nog dienzelfden avond naar noord en zuid moesten vertrekken.

Zoo lag dus ook de negentiende samenkomst weêr achter den rug; maar Zwolle had een nieuwen indruk gegraveerd in de harten der mannen en vrouwen, die gekomen waren om de belangen der geliefde hoogeschool te hooren bespreken. Aan Gode de dank voor al het goede dat genoten werd; aan Hem ook de toekomst der Universiteit toevertrouwd! *Vigilate et Orate!*

En hiermede is ook nu weder onze taak als verslaggevers geëindigd.

Toch mogen wij niet besluiten zonder een woord van dank aan onzen trouwen God voor wat Hij ons schonk en liet; zonder een bede waarmeê alle liefhebbers onzer stichting zullen instemmen, dat Hij ook dit werk zijner handen niet late varen.

Moge het onze Vereeniging gegund blijven te arbeiden in het nieuwe tijdperk, dat Neerlands volk onder zijn jeugdige koningin is ingetreden, voor de Universiteit welke met haar onderwijs op den grondslag der Gereformeerde beginselen van zoo uitnemenden zegen kan zijn in de moeilijke dagen, die in de worsteling tusschen geloof en ongelooft te wachten staan voor het volk dat naar 's Heeren Naam is genoemd.

Is die Stichting dan ook nog „als een liele tusschen de doornen,” wij zijn niet bezorgd, ziende op Hem, die de leliën doet wassen en met heerlijkheid bekleedt.

De Directeuren,

S. VAN HEEMSTRA, *Voorzitter.*
S. J. SEEFAT, *Loco-Secretaris.*

AMSTERDAM, Juni 1899.

VRIJE UNIVERSITEIT.

STAAT VAN

LXVIII

1898	ONTVANGST.	en	UITGAAF.	1898	
Aan	Collegegelden f	6357.50	Per	Bibliotheek f	619.15
"	Collecten "	6998.26 ⁵	"	Hospitium Gebouw (onderhoud en aflossing) "	3463.44
"	Schenken "	831.93 ⁵	"	Honoraria Professoren "	25750.—
"	Hospitium huishouden (saldo) "	181.02	"	Amanuensis en Bureel "	2762.65
"	Contributiën "	22499.44 ⁵	"	Studiefonds "	4578.57
"	Examen- en Inschrijvingsgelden "	1510.—	"	Andere salarissen en onkosten ten behoefte der Vrije Universiteit "	2380.85
"	Interest "	6510.52 ⁵	"	Huren "	1500.—
			"	Onkosten Vereeniging "	2083.33
			"	Commissie tot vermeerdering. "	477.61
			"	Inventaris "	27.—
			"	Saldo tot dekking van vorige tekorten "	1246.09
					f 44888.69
					f 44888.69

S. J. SEEFAT,
Penningmeester.

AMSTERDAM, Januari 1899.

VRIJE UNIVERSITEIT.

Curatoren.

- Ds. B. VAN SCHELVEN, Predikant te Amsterdam.
 Ds. A. BRUMMELKAMP Jr., te 's Gravenhage.
 Mr. TH. HEEMSKERK, te Amsterdam.
 Dr. A. J. W. MONNIK, te Vorden.
-

Hoogleraren.

- Dr. A. KUYPER, Hoogleraar in de faculteit der Godgeleerdheid en in die der Letteren. Rector voor het jaar 1898/99.
 Dr. F. L. RUTGERS, Hoogleraar in de faculteit der Godgeleerdheid.
 Mr. D. P. D. FABIUS, Hoogleraar in de faculteit der Rechtsgeleerdheid. Secretaris van den Senaat voor het jaar 1898/99.
 Dr. J. WOLTJER, Hoogleraar in de faculteit der Letteren.
 Dr. G. H. J. W. J. GEESINK, Hoogleraar in de faculteit der Godgeleerdheid.
-

Bibliothecaris.

Dr. JOH. C. BREEN.

Pedel.

B. J. MULLER, Bloemgracht 40.

Naamlijst der Studenten.

ingeschreven voor den cursus 1898/99.

Voor de faculteit der GODGELEERDHEID.

§ G. C. AALDERS.
M. VAN ALPHEN.
J. BAKKER.
G. J. BOEVE Jr.
J. BOLMAN.
C. J. VAN DER BOOM.
W. H. BOUWMAN.
A. BROUWER.
1) W. A. VAN ES.
B. J. ESSER.
§ T. FERWERDA.
W. J. GOEDBLOED.
J. E. GOUDAPPEL.
S. GREIJDANUS.
C. GROOT.
T. J. HAGEN.
D. B. HAGENBEEK.
A. C. HEIJ.
A. HOENEVELD.
S. HUYSMANS.
H. Ph. INGWERSEN.
R. DE JAGER.
J. JANSSEN.
2) * A. DE JONG.
1) J. DE JONG.
J. H. JONKER.
G. KERKHOF.
J. P. KLAARHAMER.
H. KOFFIJBERG.
L. J. C. KREIJT Jr.
F. KUIPER.
1) A. KUYPER Jr.
J. G. KUNST.
J. LAURENSE.
G. DE LEEUW Jr.
1) J. VAN LONKHUIJZEN.

J. VAN LOO.
L. VAN LOON.
D. VAN DER MEULEN.
W. L. MILO.
R. W. F. MISSET.
J. C. DE MOOR.
C. VAN MOURIK.
J. G. R. VAN MOURIK.
H. MULDER.
J. MULDER.
W. NAWIJN.
L. NETELENBOS.
T. PETERSE.
G. P. PLEITER.
R. VAN REENEN.
J. RIDDERBOS.
P. ROOS.
J. C. RULLMANN.
G. J. RUYSSENAERS.
A. P. C. SCHAAFSMA,
J. SCHOONHOVEN.
A. SCHWEITZER.
J. STEFFENS.
H. STOLTINK.
H. D. TAKKEN.
U. UBBENS.
J. G. UBBINK.
K. VEEN.
A. VEGTER.
C. VERMAAT.
G. VERRY.
S. DE VRIES.
C. WARNER.
W. WEENER.
R. M. WESTERINK.
F. WIERSMA.
G. J. WISSINK.

P.
2)

A.
1)
2)
W.
F.
S.
Tj.
R.
J.
J.
M.
2)
2)
2)
D.
1)
2)
C.

1)
§)
der

Voor de faculteit der
RECHTSGELEERDHEID.

- P. B. BOUMAN.
 2) A. J. L. VAN BEECK CAL-
 KOEN.
 A. VAN DETH.
 1) B. DIELEMAN.
 2) P. A. DIEPENHORST.
 W. DUURSEMA.
 F. FERNHOUT.
 S. Baron VAN HEEMSTRA Jr.
 Tj. KLEIN.
 R. VAN MAARE.
 J. J. DE WAAL MALEFYT.
 J. H. MONNIK.
 M. OBERMAN.
 2) D. OKMA.
 2) V. H. RUTGERS.
 2) A. SLOB.
 D. SLUIS.
 1) T. DE VRIES.
 2) A. TER WEELE.
 C. W. WORMSER.

Voor de faculteit der
LETTEREN.

- G. W. VAN BLEEK.
 2) H. J. BIJLEVELD.
 2) K. J. J. DE BODE.
 1) J. J. ESSER.
 1) H. J. FLIPSE.
 2) J. W. HESSELS.
 W. J. KOLKERT.
 2) A. J. LAKKE.
 2) J. C. LOGEMANN.
 J. F. MAGENDANS.
 J. G. MILO.
 1) R. MULDER Jr.
 M. PETRIE.
 1) S. RIDDERBOS.
 L. ROORDA.
 2) C. SCHAIK.
 H. A. TEUWISSE.
 1) J. VAN DER VALK.
 J. M. WENTZEL.
 2) A. G. WIENTJES.
 J. A. DE WILDE.
 R. H. WOLTJER.

1) Doctorandus. — 2) Candidaat.

§) Ook ingeschreven in de faculteit der *Letteren*. — *) Ook ingeschreven in de facultei
 der *Rechtsgeleerdheid*.

Reglement der School voor Hooger Onderwijs,

GENAAMD:

„DE VRIJE UNIVERSITEIT.”

Voorloopig gevestigd te Amsterdam.

ART. 1.

Door de Vereeniging voor Hooger Onderwijs op Gereformeerden grondslag, wier statuten goedgekeurd zijn bij Koninklijk besluit van den 12 Februari 1879, wordt, in overeenstemming met de bevoegdheid in art. 99 van de Wet van 28 April 1876 (*Staatsblad* No. 102) voor elke erkende Vereeniging gehuldigd, eene School voor Hooger onderwijs opgericht, onder den naam van „Vrije Universiteit”, die voorloopig te Amsterdam zal gevestigd zijn.

ART. 2.

Deze school wordt aangelegd op drie faculteiten, één voor de godgeleerdheid, één voor de rechtsgeleerdheid, en één voor de wijsbegeerte en letteren; aan welke later nog twee andere faculteiten, één voor de geneeskunde en één voor de wis- en natuurkunde, kunnen worden toegevoegd. Eene faculteit treedt als zoodanig niet op, dan volgens besluit van curatoren, den Senaat gehoord.

ART. 3.

Als eere-regent kan aan het hoofd der school een Kanselier staan, van wiens benoeming kennis gegeven wordt aan den Minister van Binnenlandsche Zaken.

ART. 4.

De bestuurshoogheid over deze School berust bij de directeuren van bovengenoemde Vereeniging, die tevens belast zijn met de zorg voor de stoffelijke belangen der School, overeenkomstig de desbetreffende bepalingen van de Statuten der Vereeniging en latere uit de Statuten voortvloeiende instructiën, bepalingen en besluiten.

Voor de eerste maal zijn als directeuren opgetreden de heeren W. Hovy, te Amsterdam, voorzitter; S. J. Seefat, aldaar, secretaris; J. J. Glijnderman aldaar, penningmeester, J. Esser te 's Gravenhage en G. H. L. baron van Boetzelaer, te De Bildt, bij Utrecht.

ART. 5.

Voor zooveel de wetenschappelijke belangen betreft, is de zorg voor de School opgedragen aan het college van curatoren, benoemd volgens art. 6 en art. 7 der Statuten van bovengenoemde Vereeniging; overeenkomstig de desbetreffende bepalingen, die in genoemde Statuten voorkomen, en later daaruit voortvloeiende instructiën, bepalingen en besluiten.

Voor de eerste maal zijn als curatoren opgetreden de heeren: Ds. J. W. Felix, te Utrecht, voorzitter; Mr. A. W. van Beeck Calkoen, aldaar, secretaris; Dr. A. H. de Hartog, te Rotterdam; Jhr. Mr. A. F. de Savornin Lohman, te 's-Hertogenbosch; en Mr. L. W. C. Keuchenius, te 's-Gravenhage.

ART. 6.

De aanwijzing van de katheders, die, naar gelang de middelen strekken en personeel beschikbaar zal blijken, achtereenvolgens in elke faculteit bezet zullen worden, alsmede van de vakken, waarin elke faculteit onderwijs zal geven, geschiedt door het college van curatoren, den Senaat (zie art. 9) gehoord.

ART. 7.

In alles wat de aanstelling, de schorsing en het ontslag betreft van hen die aan deze School onderwijs geven, gedragen directeuren en curatoren zich overeenkomstig de Statuten van bovengenoemde Vereeniging, en de later daaruit voortvloeiende instructiën, bepalingen en besluiten.

ART. 8.

De jaarwedde der gewone hoogleeraren bedraagt minstens f 4500; van de buitengewone wordt zij bij hunne benoeming door directeuren bepaald.

Lectoren ontvangen een honorarium, berekend naar het aantal door hen gegeven colleges of lessen.

ART. 9.

De gezamenlijke hoogleeraren vormen den Senaat der School. In dezen Senaat hebben de curatoren met adviseerende stem zitting, uitgezonderd 1. bij de behandeling van zaken, die door het college van curatoren beslist worden, en waarin de Senaat hun daartoe van advies dient; en 2. bij de behandeling van de huishoudelijke aangelegenheden van den Senaat.

De voorzitter van den Senaat wordt, op voordracht van dit college zelf, door directeuren telkens voor één jaar benoemd. Hij voert den titel van rector. Zijne bevoegdheden worden geregeld bij afzonderlijke instructie.

De Senaat en de faculteiten stellen zelven, voor zooveel noodig, hunne huishoudelijke reglementen vast.

ART. 10.

Door elke faculteit wordt in de vakken, die zij onderwijst, tweeërlei examenen in het openbaar afgenomen, en bij gunstigen uitslag van dit examen getuigschrift daarvan aan den geëxamineerde uitgereikt.

Het eind-examen kan desverkiezende besloten worden met de verdediging van een proefschrift of ook van stellingen. Deze verdediging staat ter beoordeeling, niet van de faculteit, maar van den Senaat, die bij gunstigen uitslag den verdediger hiervan acte verleent.

De benamingen, titels of qualiteiten, die in deze getuigschriften of acten den geëxamineerde moeten worden toegekend, hebben, ten gevolge der bepalingen van art. 91 en vgg. van de Wet van 28 April 1876 (*Staatsblad* No. 102), geen andere dan zedelijke en wetenschappelijke waarde. Onder gelijk voorbehoud kunnen door den Senaat, op voordracht eener faculteit, deze titels, althans die van doctor, ook *honoris causa*, verleend worden aan Nederlanders of vreemdelingen van erkend wetenschappelijke beteekenis.

ART. 11.

Het studiejaar vangt aan den derden Dinsdag der maand September.

Er zijn drie vacantiën: één van den tweeden Zaterdag der maand Juli tot den aanvang van den volgende cursus; één van den laatsten Zaterdag vóór Kerstmis tot den derden Dinsdag daaraanvolgende; en één van tien dagen, beginnende den laatsten Woensdag vóór Paschen.

ART. 12.

De colleges loopen over een geheel of over een half studiejaar.

ART. 13.

De Series lectionum wordt telken jare vóór 15 Juli publiek gemaakt, in de Latijnsche taal.

ART. 14.

De colleges worden gegeven in de taal, die door de faculteit daarvoor bepaald wordt.

De colleges voor de Latijnsche en Grieksche taal, in de litterarische, alsmede die over de uitlegkunde in de theologische faculteit, worden, tenzij de Senaat afwijking van dezen regel toesta, in de Latijnsche taal gegeven.

ART. 15.

De overdracht van het Rectoraat heeft plaats op den gedenkdag van de opening der School, of, zoo deze dag op een Zondag valt, den dag daaraanvolgende.

De overdracht geschiedt met het houden eener redevoering.

ART. 16.

Om als student der School te worden ingeschreven, is vereischt het vertoonen van het in art. 11 en 12 der Wet van 28 April 1876 (*Staatsblad* No. 102) bedoeld bewijs, of van de bewijzen die, zoolang deze wet niet volledig is toegepast, door overgangsbepalingen of Koninklijke Besluiten daarvoor in de plaats zijn gesteld.

Dispensatie van deze bepaling kan niet verleend worden, dan door den Senaat, volgens nader vast te stellen regelen.

De inschrijving geschiedt bij den Rector, waarbij voor leges *f* 20 wordt voldaan.

ART. 17.

Tot het volgen van de lessen, aan deze School gegeven, zijn bevoegd zij die voldaan hebben aan de bepalingen van art. 16.

De theologische en juridische faculteiten hebben het recht, de studenten, die zich bij haar aanmelden, te examineeren, ten einde te beslissen, of zij in staat zijn de colleges der faculteit te volgen.

Voor elk college wordt *f* 40 betaald, in handen van directeuren.

Voor colleges van minder dan 3 uren 's weeks is deze som *f* 20.

Voor halfjarige colleges is dit bedrag *f* 20 en *f* 10.

Over college-, examen- en leges-gelden wordt door directeuren ten bate der School beschikt.

ART. 18.

Het toezicht en de tucht over de studenten is opgedragen aan den Senaat, volgens door hem vast te stellen bepalingen.

ART. 19.

Onder toestemming van directeuren kan door de faculteiten, op last van den Senaat, een wetenschappelijke wedstrijd geopend worden.

ART. 20.

Met de zorg voor de stoffelijke belangen van studenten, die te dien aanzien ondersteuning of voorlichting noodig hebben, belast zich een commissie van vijf personen, door directeuren, in de plaats waar de School gevestigd is, te benoemen.

ART. 21.

Van het openen der School wordt kennis gegeven aan den Minister van Binnenlandsche Zaken en aan den Burgemeester der plaats van vestiging.

Art. 22.

Telken jare wordt door directeuren voldaan aan de bepalingen van art. 101 der wet van 28 April 1876 (*Staatsblad* No. 102).

ART. 23.

Met andere binnen- en buitenlandsche Scholen voor Hooger Onderwijs tracht de Senaat in nadere betrekking te treden.

ART. 24.

In diepe afhankelijkheid van de mogendheid des Heeren optredende, zal deze School, op den grondslag der Gereformeerde beginselen, draagster trachten te zijn van het dubbele beginsel, dat „de vreeze des Heeren het beginsel der wijsheid is”, en dat vrijmaking van uitwendige banden, om eeniglijk te steunen op de genade Gods, het meest bevorderlijk is ook aan den bloei der wetenschappen.

Het „nil contra Deum aut bonos mores” indachtig, zullen directeuren, curatoren, hoogleeraren en studenten dienovereenkomstig steeds, binnen de perken door deze beide beginselen aangegeven, de School hebben dienstbaar te maken aan de bevordering van Gods eer en van godzaligheid in den lande.

Aldus vastgesteld in de vergadering van directeuren, curatoren gehoord, den 6 Februari 1880.

W. HOVY, Voorzitter.

S. J. SEEFAT, Secretaris.

REGELING VAN DE DISPENSATIE VAN DE BEPALING VAN INSCHRIJVING ALS STUDENT VOLGENS ART. 16, 2° AL, VAN HET REGLEMENT DER VRIJE UNIVERSITEIT.

(Vastgesteld door den Senaat den 2^{en} Juni 1881 en gewijzigd in 1883).

a. De in dit artikel bedoelde dispensatie bezit eo ipso een ieder, die bij den rector overlegt het diploma van een vrij gymnasium, welks diploma's contractueel door den Senaat zijn erkend;

b. ingelijks een ieder, die met goed gevolg een admissie-examen aan deze Universiteit heeft afgelegd, naar de hiervoor door den Senaat vastgestelde regeling;

en *c.* kan buitendien verleend worden aan hen, die ten genoegte van den Senaat kunnen aantoonen, dat de dusver door hen genotene opleiding, in verband met het doel dat hen herwaarts voerde, de voldoening aan *a* onmogelijk en aan *b* onraadzaam maakt. Bij het verleenen van deze soort van dispensatie is de Senaat bevoegd aan de inschrijving eene beperkende bepaling met het oog op eventueele examens te verbinden.

Voor het boven sub *b* bedoelde examen ter toelating tot de lessen der Vrije Universiteit zijn de volgende eischen gesteld:

I. Voor de Grieksche taal en letterkunde.

MONDELING: Het vertalen en verklaren van Proza (bijv. Xenophon, Lysias, Isocrates, Herodotus) en van Epische Poëzie (Homerus).

SCHRIFTELIJK: Het vertalen van moeilijker Proza (bijv. Plato, Demosthenes) of van Dramatische Poëzie (Sophocles, Euripides).

II. Voor de Latijnsche taal en letterkunde.

MONDELING: *a.* Het vertalen en verklaren van Proza (bijv. Cicero, Sallustius, Livius) en eenvoudige Poëzie (bijv. Ovidius, Tibullus, de Aeneis van Virgilius);

b. de Romeinsche Antiquiteiten.

SCHRIFTELIJK: *a.* het vertalen van moeilijker Proza of Poëzie (bijv. geschikte stukken uit Horatius, Lucretius, Tacitus, den wijsgeer Seneca);

b. eene vertaling uit het Nederlandsch in het Latijn.

III. Nederlandsche Taal.

Een opstel in het Nederlandsch over een onderwerp door elken examinandus uit een zestal opgegevene onderwerpen te kiezen.

IV. Geschiedenis.

De geschiedenis van het Vaderland, en in verband daarmee ook die der voornaamste Staatsregelingen.

De Algemeene geschiedenis; de Nieuwe en Nieuwste geschiedenis eenigszins uitvoeriger dan de Oude en Middelgeschiedenis.

V. Moderne talen.

MONDELING: vertaling van een stuk Proza of niet te zware Poëzie uit het Fransch, Duitsch en Engelsch in het Nederlandsch.

VI. Wiskunde.

SCHRIFTELIJK en MONDELING:

a. de Stelkunde tot en met de Tweede-machtsvergelijkingen;

b. de Planimetrie en de hoofdbeginselen der Stereometrie.

V E R S L A G

VAN DE

SCHOOL VOOR HOOGER ONDERWIJS,

GENAAMD

„DE VRIJE UNIVERSITEIT”,

gevestigd te Amsterdam (Keizersgracht 162),

over het jaar 1898.

Het Rectoraat werd op 20 October door den hoogleeraar Dr. F. L. Rutgers overgedragen aan diens ambtgenoot Dr. A. Kuyper na het houden van eene redevoering getiteld: Calvijns invloed op de Reformatie in de Nederlanden voor zooveel die door hemzelve is uitgeoefend.

Op dienzelfden dag werd de hoogleeraar Mr. D. P. D. Fabius als ab-actis vervangen door diens ambtgenoot Dr. J. Woltjer. In de faculteit der Godgeleerdheid bleef Dr. F. L. Rutgers, in die der Rechtsgeleerdheid Mr. D. P. D. Fabius en in die der Letteren Dr. J. Woltjer als decanus.

Het aantal studenten bedroeg aan het einde des jaars 120; ingeschreven als volgt: 70 voor de faculteit der Godgeleerdheid, 1 voor de faculteit der Godgeleerdheid en die der Rechtsgeleerdheid, 2 voor de faculteit der Godgeleerdheid en die der Letteren, 22 voor de faculteit der Rechtsgeleerdheid en 25 voor de faculteit der Letteren.

Er had dit jaar eene promotie plaats n.l., van den Heer H. W. Hovy op 11 Maart, na de verdediging van diens proefschrift, tot titel hebbende: Burgemeestersbenoeming.

Met gunstig gevolg werden de volgende examens afgelegd:

2	Doctoraal examen in de Theologie.
9	Candidaatsexamens „ „ „
2	„ „ „ Letteren.
2	„ „ „ Rechten.
4	Propaedeutisch voor de Theologie.
3	„ „ „ Rechten.

De lessen werden gegeven volgens de openbaar gemaakte Series Lectionum en geregeld bijgewoond.

Als nadere bijzonderheden omtrent het onderwijs diene het volgende overzicht van den cursus 1897—1898.

THEOLOGISCHE FACULTEIT.

Prof. Kuyper behandelde op het college over de *Dogmatiek* den *locus de Providentia*.

Prof. Rutgers. *Uitlegging Oude Testament*. Jeremia 30, 31; Zephanja; Zacharia 1—6.

Algemeene Kerkgeschiedenis. Calvijns leven, tot zijne verbanning uit Genève 1509—1538.

Vaderlandsche Kerkgeschiedenis. Geschiedenis van de Gereformeerde Kerken in Nederland, in de 18e en in de eerste helft der 19e eeuw.

Kerkrecht. De Kerkenordering der Gereformeerde Kerken artt. 15—31.

Prof. Geesink. *Theologische ethiek*; van het systeem, de inleiding en het eerste of fundamenteele gedeelte.

In de *geschiedenis van het vak* werd de Theologische ethiek van Richard Rothe besproken.

Elenctiek. Op dit college werd de geschiedenis en critiek van den Islam ten einde gebracht.

Exegese Nieuwe Testament. Na den dood van Prof. Dr. A. H. de Hartog, met de tijdelijke waarneming van dit onderwijs belast, werden dit jaar eenige hoofdstukken van het Johannes Evangelie geëxegetiseerd.

LITTERARISCHE FACULTEIT.

Door Prof. Woltjer werd behandeld:

Met de propaedeutici en de litteratoren der eerste twee jaren:

Plato's *Cratylus* geheel, met de prolegomena:

Aeschylus *Agamemnon* vs. 680—854.

Cicero de *Nat. Deor.* het eerste boek geheel.

Juvenalis de VIIIe satire.

Met litteratoren:

Prolegomena op *Homerus*.

Encyclopaedie: litteratuur geschiedenis.

Practische oefeningen. Latijnsche grammatica.

Monumentum *Ancyranum*.

Paedagogiek: de school.

Met de candidaten:

Prolegomena op *Tacitus* en *Horatius*.

Lezen van handschriften.

Prof. Kuyper. *Hebreeuwsche taal*. Met de propaedeutische theologische studenten werd behandeld *Exodus* I—XXI, *Richteren* I—XX en *Psalm* XXXI en XXXII.

F.
na
de
is

als
de
der
Dr.

ge-
oor
oor
de
en.
W.
tot

ies

Nederlandsche Taal- en Letterkunde:

De Genelogische samenhang der onderscheidene talen; de invloed van vreemde talen op de Nederlandsche.

Prof. Geesink. *Oude wijsbegeerte*. Op dit college werd, met gebruikmaking der teksten van Ritter en Preller, de behandeling van Plato ten einde gebracht, daarna de oude akademie en een aanvang gemaakt met de bespreking van Aristoteles.

Nieuwere wijsbegeerte. Spinoza, Pascal, Malebranche en Bayle.

Logica. Van Treudenburg's Elementa.

Logices Aristoteleae werd behandeld § 64—69 en § 1—20.

JURISCHE FACULTEIT.

Prof Fabius. *Romeinsch recht*: drie uur per week, waarvan 1 uur aan het erfrecht was gewijd, en in 2 uren behandeld werd het personenrecht en het zakenrecht, uitgenomen het verbintenissenrecht.

Encyclopaedie van het recht: 2 uur per week voortzetting van het algemeene deel. Bepaaldelijk werden besproken de volgende onderwerpen:

Ontstaan van de positieve rechtsvormen, codificatie, formuleering, structuur en techniek van het recht; interpretatie, plaatselijke grenzen van het recht; grenzen van het recht met betrekking tot den tijd; toepassing van het recht door den rechter; de fictie; de schijnbehandeling; de vorm in het recht, voorts het Kanonieke recht; het leenrecht, het Joodsche recht, het Mozaïsch recht (gedeeltelijk).

Wijsbegeerte van het recht: 2 uur per week. In het een werd voortgegaan met de geschiedenis en gesproken over Von Geutz, Amillon, Schelling, Hegel, de Jong—Heglianen, Schleiermacher, Krause, de Doctrinaires en Guszot, de liberaal-constitutioneele school van Benjamin Constant. Rotteck en Welcker.

In het andere uur werden strafrechtstheorieën behandeld; met name: het voorwerp der strafrechtstheorieën, het ontstaan der theorieën, de afschrikkingstheorie, de theorie van psygischen dwang; de waarschuwingstheorie, de voorkomingstheorie, de vergoedingstheorie, van Welcker, de theorie van zelfbehoud; de noodweerttheorie van Martin, de verbeteringstheorie; de theorie van Kant, de theorie van Zacharia en Heneke; de theorie van Hegel; de theorie van Merbart; de theorie van Stahl; de theorie van Rassi en Merkel, het determinisme in het strafrecht; het matërialisme in het strafrecht; het socialisme in het strafrecht; de anthropologische school.

Nederlandsch staatsrecht: 2 uur per week. Daarbij werden achtereenvolgens behandeld: Het grondgebied, volk en natie, Nederlanders, vreemdelingen, ingezetenen, rechten en verplichtingen van inwoners, ingezetenen en Nederlanders in het algemeen, burgerlijke vrijheid, staatkundige vrijheid; vrijheid van drukpers, recht van petitie, recht van vereeniging en vergadering; benoembaarheid tot landsbedieningen. De regeeringsvorm: soevereiniteit; koningschap; troonopvolging; troonopvolger, inkomen van het Koninklijke Huis; hofrecht; voogdij

des
heid
tege
A
over
narc
stitu
parl
de

D
licht
M
D
uit l
D
8vo.

Z
Mog
wor
en
's H

A

des konings, regentschap; inhuldiging des konings; onschendbaarheid des konings, 's konings macht, recht van dispensatie; het Rijk tegenover het buitenland, Ministers.

Algemeen staatsrecht één uur per week. Daarbij werd gehandeld over: moderne staatstheorieën; regeeringsvormen; het wezen der monarchie; beteekenis van het koningschap; absolute monarchie; constitutioneele monarchie; erfelijkheid, het „monarchistische Princip;” parlementisme; het koningschap, vorstelijke titels en insigniën; bij de gratie Gods; legitimiteit; de republiek.

De navolgende geschriften werden door onze hoogleeraren in het licht gegeven:

Mr. D. P. D. FABIVS. Voortvaren. Leiden, D. Donner, gr. 8vo. *f* 3.25.

Dr. A. KUYPER en CH. BOISSEVAIN. Briefwisseling. (Overgedrukt uit het „Handelsblad”), Haarlem, H. D. Tjenk Willink, gr. 8vo. *f* 0.25.

Dr. J. WOLTJER. Herodes. Eene studie. Leiden, D. Donner, gr. 8vo. *f* 0.60.

Zegene de Heere onze school en allen die daaraan verbonden zijn. Moge het in zijne gunst zijn dat haar spoedig nieuwe krachten worden toegevoegd, en alzoo de Hoogeschool met den Bijbel groeien en bloeien tot heil van Kerk en Vaderland en tot de eere van 's Heeren Naam.

S. VAN HEEMSTRA, *Voorzitter.*
S. J. SEEFAT, *Loco-Secretaris.*

AMSTERDAM, Juni 1899.

HOSPITIUM.

Directrice: Mevrouw de Wed. A. C. E. MOND, geb. KUYPER.

Inwonende Studenten:

G. C. AALDERS.
C. J. VAN DER BOOM.
T. FERWERDA.
W. J. GOEDBLOED.
S. GREIJDANUS.
T. J. HAGEN.
A. C. HEIJ.
S. HUISMANS.
J. VAN LOO.
W. L. MILO.
J. G. MILO.

C. VAN MOURIK.
J. G. R. VAN MOURIK.
D. OKMA.
J. RIDDERBOS.
P. ROOS.
J. SCHOONHOVEN.
H. A. TEUWISSE.
K. VEEN.
S. DE VRIES.
J. A. DE WILDE.

Namen van HH. Studenten,

aan de Vrije Universiteit tot candidaten in de Theologie bevorderd.

H. J. Houtzagers,	predikant te	Kootwijk c. a.	1886.
H. J. Reuijl,	"	Zevenhoven	1887.
T. D. Prins,	"	Wons c. a.	"
R. J. W. Rudolph,	"	Heinenoord	"
C. J. W. van Lummel,	"	Waarder c. a.	"
J. D. van der Velden,	"	Buitenpost c. a.	"
M. J. Dijk,	"	Bozum	1889.
H. R. Nieborg,	"	Exmorra	"
R. K. Brouwer,	"	Makkum c. a.	1888.
† P. J. Wymenga,	"	Lollum	"
L. Adriaanse,	"	Zeist	"
W. den Hengst,	"	Den Helder	"
§ J. Hania P.Jzn.,	"	Oosterbierum	"

§ Promoveerde 27 September 1895.

† Promoveerde 3 Maart 1899.

D.
R.
D.
E.
D.
C.
A.
SH.
H.
W.
*J.
M.
P.
O.
E.
†A.
F.
J. I.
H.
S. I.
C. I.
W.
R.
D. I.
H. I.
C. J.
P. J.
H. I.
Joh.
A. I.
D. I.
A. I.
J. J.
Z. I.
A. I.
G. I.
H. C.
F. A.
J. B.
J. M.
E. I.
G. v.
P. A.
H. T.
K. T.

§ P

	D. J. B. Wijers,	predikant te	Hijlaard	1888.
	R. H. Pel,	"	St.-Annaparochie	1889.
	D. C. P. Sluijter,	"	Loosduinen	"
	E. J. de Groot,	"	Venendaal	"
	D. Bakker,	"	Apeldoorn	"
	C. W. E. Ploos van Amstel,	"	Gerkesklooster	"
ER.	A. Schouten,	"	Charlois	"
	§H. H. Kuyper,	"	Baarn	"
	H. J. Allaart,	"	Deventer	"
	W. A. Vrolijk Jr.,	"	Zaamslag	"
	*J. Schokking,	"	Wezep (N. H. K.)	"
	M. Wynia,	"	Zevenhoven	"
	P. N. Kruyswijk,	"	Hoogeveen	"
	O. de Roos,	"	Oudega (Wijmbr.)	"
	E. Zwiers,	"	Anjum	"
	†A. G. Honig,	"	Oudshoorn	"
	F. W. Sluijter,	"	Heeg	1890.
	J. Brouwer,	"	Naaldwijk	"
	H. van Dijk,	"	Gaast c. a.	1891.
	S. Bosma,	"	Wommels c. a.	1890.
	C. Hoek,	"	Schettens c. a.	"
	W. F. C. van Lingen,	"	Lollum	1891.
	R. van Giffen,	"	Hemelum c. a.	1890.
	D. Ringnalda,	"	IJlst	1892.
	H. K. van Dijk,	"	Zwammerdam	1891.
	C. J. van Binsbergen,	"	Enschede	1892.
	P. Zijlmans,	"	Rozenburg	"
	H. M. Dethmers,	"	Moddergat	1891.
	Joh. S. Langen,	"	Oldebroek	1892.
derd.	A. T. van Dijken,	"	Marken	"
	D. Tom,	"	Charlois	"
	A. L. Ruys,	"	Fijnaart	"
1886.	J. J. Berends,	"	St.-Annaparochie	"
1887.	Z. Hoek,	"	Zuidland	"
"	A. J. Tenkink,	"	Vorden	"
"	G. Gloos van Amstel,	"	Wons	"
"	H. C. v. d. Brink,	"	Rinsumageest	1893.
"	F. A. van der Heijden,	"	Gerkesklooster	"
1889.	J. Koning,	"	Mijdrecht	"
"	J. Miedema,	"	Witmarsum	"
888.	E. Prinsen,	"	Oostwold	"
"	G. van Setten Jr.,	"	Bussum	"
"	P. A. E. Sillevius Smitt,	"	Monster	"
"	H. Teerink,	"	Werkendam	"
"	K. Troost,	"	Ambt-Vollenhove	"

W. Verhoeff,	predikant te	Ridderkerk	1894.
P. M. Out,	"	Oostburg	"
A. Steijling,	"	Gapinge	"
J. E. Vonkenberg,	"	Voorthuizen	"
U. Faber,	"	Monnikendam	"
H. W. Felderhoff,	"	Hommerts c. a.	"
J. Salverda,	"	Zevenhoven	"
G. Kramer,	"	Monster	1896.
P. Warmenhoven,	"	Alblasserdam	1895.
H. Meijer,	"	Winsum	"
W. H. Gispén Jr.,	"	Breukelen	"
§W. A. van Es.	"	Oudshoorn	1899.
P. J. Jongbloed,	"	Oosternijkerk	1895.
S. Tromp,	"	Hijlaard	"
§J. de Jong,	"	Loppersum	1898.
G. Boekenoogen,	"	Rozenburg	1895.
G. P. Oberman,	"	IJlst	"
W. Goedhuis,	"	Oostburg	1897.
H. Thomas,	"	Purmerend	"
E. Troost,	"	Nes en Wierum	1898.
§ A. Kuyper Jr.	"	Makkum	1899.
§J. van Lonkhuijzen.	"	Wilnis	"
J. C. Meijnen,	"	Reitsum	1897.
C. Oranje,	"	Berkel en Roderijs	"
J. Zijp,	"	Koudekerke	"
W. Hoogland,	"	Ouderkerk a. d. IJsel	"
B. J. Heeres,	"	Hantum c. a.	"
*A. de Jong.	"	"	"
J. P. Klaarhamer,	"	Marken	1898.
H. de Lange,	"	Gaastmeer	"
J. A. de Vries,	"	Teijnaart	"
C. Zwaan,	"	Zevenhoven	"
A. Boekenoogen,	"	Apeldoorn	"
Chr. Bruins,	"	Nederhorst den Berg	"
J. F. Jonkers,	"	Haastrecht	"
W. W. Meijnen,	"	Winsum	"
M. F. Visser,	"	Oost Kapelle	"
Steph. Vos,	"	Vianen	1899.
A. J. Mulder,	"	Kockengen.	"
G. Kerkhof.	"	"	"

§ Doctorandus. * Stelt zich nog niet beroepbaar.

94.
"
"
"
"
"
96.
95.
"
99.
95.
"
98.
95.
"
97.
98.
99.
97.
"
"
"
"
98.
"
"
"
99.

Gepromoveerd aan de Vrije Universiteit.

In de Faculteit der Rechtsgeleerdheid:

Jhr. W. H. DE SAVORNIN LOHMAN A.Fz. (27 April 1888).

I. ESSER (27 November 1888).

L. VAN ANDEL (15 Juni 1894).

J. SCHOKKING (22 Juni 1894).

H. W. HOVY (11 Maart 1898).

T. DE VRIES (10 Juni 1899).

In de Faculteit der Godgeleerdheid:

H. H. KUYPER (6 Januari 1891).

A. G. HONIG (19 October 1892).

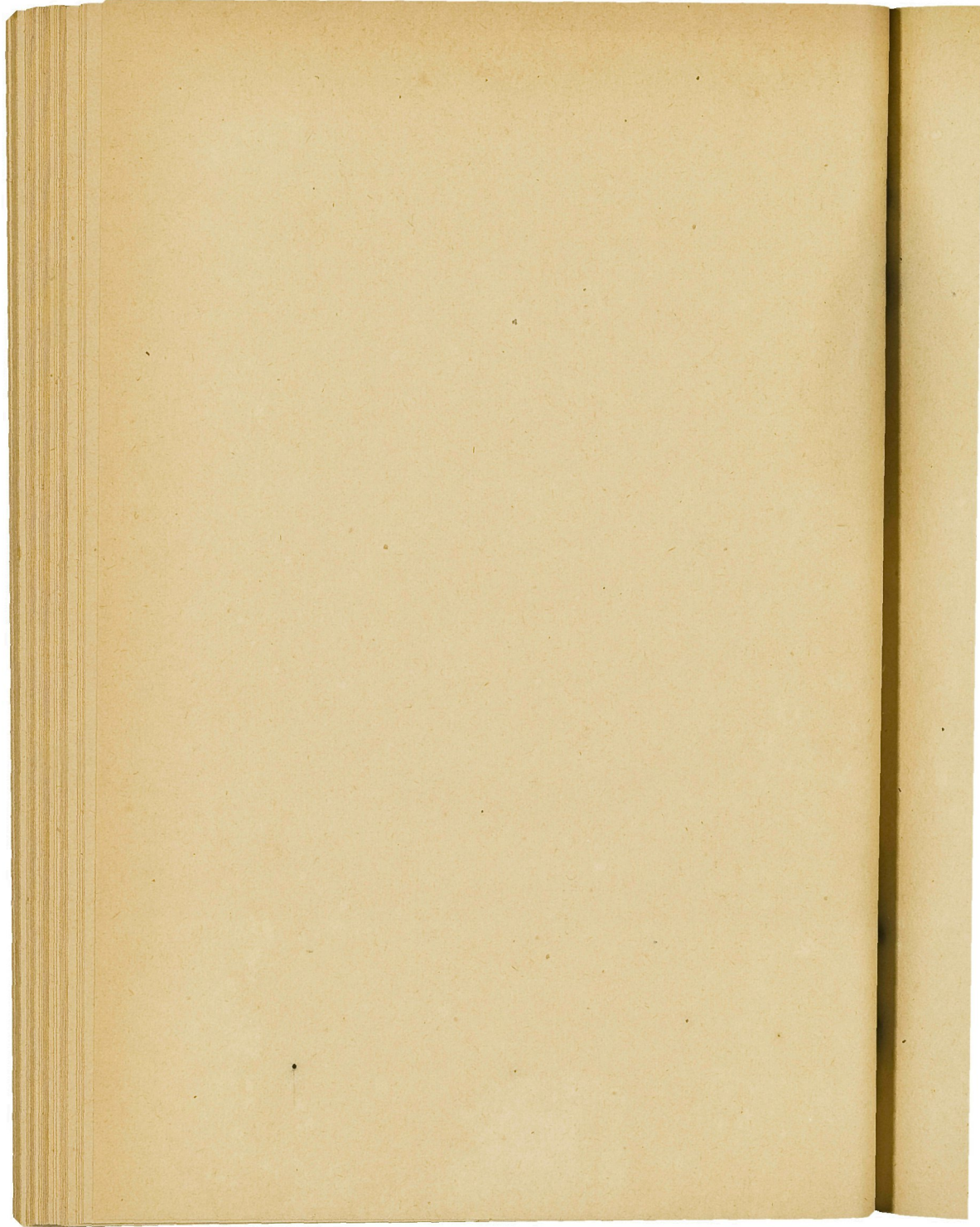
J. HANIA P.Jzn. (27 September 1895).

P. JANSz. WIJMENGA (3 Maart 1899).

In de Faculteit der Letteren:

F. F. C. FISCHER JR. (19 October 1892).

Joh. C. BREEN (20 Juni 1894).

BIJLAGEN.

F

I
cial

Z
ten
afze
een
I
wo
ker
pon
Ver

Z
len
ied
wo

Z
a
b
lidr
dist
e

Z
de
opz
of
H
a
pla

Vereeniging voor Hooger Onderwijs op Gereformeerden grondslag.

INSTRUCTIE VOOR DE CORRESPONDENTEN.

ART. 1.

De correspondenten ontvangen hunne aanstelling van den provincialen directeur, onder goedkeuring van het bestuur der Vereeniging.

ART. 2.

Zij worden benoemd, elk voor één district; waarvan de gemeenten, die dus onder ieders ressort vallen, hem bij zijne aanstelling op afzonderlijke nota, door den secretaris van het bestuur der Vereeniging onderteevend, worden aangewezen.

De provinciale indeeling in districten en hunne grensbepaling wordt, zoo noodig, gewijzigd door den provincialen directeur. De kennisgeving van zulke wijziging aan de daarbij betrokken correspondenten wordt mede door den secretaris van het bestuur der Vereeniging gecontrasigneerd.

ART. 3.

Zij trachten zooveel mogelijk in iedere onder hun ressort vallende gemeente, en bij groote gemeenten ook in ieder dorp of in iedere buurtschap, agenten te benoemen, die onder hunne verantwoordelijkheid in het belang der Vereeniging werkzaam zijn.

ART. 4.

Zij ontvangen ieder:

- a. een stel „bewijzen van lidmaatschap”, ten getale van twaalf;
- b. een boek ter aanteekening van de geplaatste „bewijzen van lidmaatschap” en „aandeelbewijzen”, en van hetgeen verder tot de districts-administratie behoort;
- en c. het noodige aantal exemplaren van de Statuten der Vereeniging.

ART. 5.

Zij plaatsen „bewijzen van lidmaatschap” bij hen, die bereid zijn de Statuten der Vereeniging te ondertekenen, en die zich tot wederopzeggens toe verbinden tot eene jaarlijksche contributie van f 25.— of wel tot een hooger bedrag.

Bij de afgifte van zoodanig bewijs nemen zij het volgende in acht:

- a. op het bewijs zelf vullen zij in: 1°. den naam en de woonplaats van het lid; 2°. het bedrag zijner contributie; 3°. plaats en

dagteekening boven hun eigen naam; en 4°. hun onderteekening boven het woord „correspondent”;

b. op de aangebrachte strook papier (de renversaal) vullen zij in: 1°. de dagteekening waarop het lidmaatschap genomen is; 2°. den naam en de woonplaats van het lid; 3°. het bedrag der jaarlijksche contributie; en 4°. hun eigen naam en woonplaats;

c. zij laten het nieuwe lid op de renversaal zijn naam teekenen, na hem een exemplaar van de Statuten der Vereeniging, waarmede door die handteekening instemming betuigd wordt, te hebben ter hand gesteld;

en d. zij scheuren de renversaal af, waarna zij het groote stuk aan het lid ter hand stellen, en de renversaal onder hun bewaring houden.

ART. 6.

Aan belangstellenden, wien echter de som van f 25.— te hoog is, geven zij een „bewijs van aandeel in een lidmaatschap”, naar gelang de contribuant f 10.—, f 5.—, f 3.—, f 1.— of f 0.50¹⁾ kan toezeggen. Bij de afgifte van zoodanig bewijs handelen zij in gelijken zin als boven in art. 5 ten aanzien van bewijzen van lidmaatschap is aangewezen.

ART. 7.

Aan de agenten, die zij voor een onderdeel van hun district hebben aangesteld, geven zij een aantal „bewijzen van aandeel in een lidmaatschap” in zoodanige hoeveelheid en van zoodanig bedrag, als hun voorkomt dat door den agent zal te plaatsen zijn. Deze aandeelbewijzen worden vooraf door den correspondent onderteekend. De invulling der aandeelbewijzen en der renversalen geschiedt bij de plaatsing door den agent. De door den aandeelhouder geteekende renversalen worden den correspondent weder ter hand gesteld.

ART. 8.

Nadat een aantal „aandeelbewijzen” geplaatst zijn, voegt de correspondent die bij gedeelten bijeen, op zoodanige wijze dat die samengevoegde gedeelten weer lidmaatschappen vormen van f 25.— of meer. Hij plaatst op die aandeelbewijzen de letter en het nummer van het bewijs van lidmaatschap, en vult op dit laatste stuk den naam in van dengene der aandeelhouders, die hem hiervoor het meest geschikt voorkomt, met inachtneming van art. 5. Voorts plaatst hij op den achterkant van het stuk de namen der contribuanten die mede tot dat lidmaatschap behooren, met het bedrag hunner contributiën, opdat het lid op wiens naam het lidmaatschap nu staat, bij eventueel overlijden, bedanken of vertrek van één der mede-contribuanten, zorg drage dat er een ander voor in de plaats kome, ten einde het lidmaatschap zelf niet door hem verloren worde. En ten slotte bericht hij aan ieder mede-aandeelhouder van zoodanig lidmaatschap: wat daarvan de letter

1) Voor bijdragen hier niet genoemd kunnen de „aandeelbewijzen” worden gewijzigd.

en het nummer is; voor zooveel dit door hen gewenscht werd, of aan den correspondent nuttig voorkomt.

ART. 9.

Buitendien kunnen de correspondenten aan wie zulks verlangt een bewijs van lidmaatschap op naam geven, indien men op zich neemt zelf de aandeelhouders er bij te zoeken. Daartoe geven zij aan hem die zich daartoe bereid verklaart een papieren omslag met de noodige aandeelbewijzen in blanco.

ART. 10.

Ieder correspondent zendt jaarlijks vóór den 1 September aan het bureel de renversalen van alle „bewijzen van lidmaatschap” en „aandeelbewijzen”, die in het laatstverloopen jaar in zijn district geplaatst zijn, en doet daarbij tevens opgave van de in dien tijd ontvangen of toegezegde giften en op zich zelf staande (d. i. niet aan lidmaatschap verbondene) contributiën. Van den provincialen secretaris ontvangt hij dan vóór den 1 October de tot inning der gelden bestemde en door den penningmeester der Vereeniging geteekende quitantiën. Hij zorgt voor de inning der gelden in de eerste week van October, en hij zendt die gelden vóór den 1 November aan den penningmeester der Vereeniging.

ART. 11.

Looperskosten voor de inning der contributiën mogen aan de Vereeniging worden in rekening gebracht. Zij worden dan bij de overmaking der gelden afzonderlijk opgegeven en hun bedrag wordt van de over te maken som ingehouden.

ART. 12.

In geen district mag het getal lidmaatschappen kleiner zijn dan het voor districten bepaalde minimum, dat voorloopig gesteld is op vijf; welk minimum geacht wordt bereikt te zijn, als uit een district vijfmaal *f* 25.—, d. i. *f* 125.— 's jaars wordt gecontribueerd.

Afzonderlijke gemeenten, waarin het aantal lidmaatschappen grooter is dan het voor districten bepaalde minimum, kunnen bij den provincialen directeur aanvraag doen om een eigen district te vormen, met een eigen correspondent.

ART. 13.

Ieder correspondent tracht het daarheen te leiden, dat de Gereformeerde Kerkeraden in zijn district jaarlijks in hunne kerken doen collecteeren ten behoeve van de Vereeniging, en voor het daaruit gewonnen bedrag, zoo noodig door hen aangevuld tot *f* 25.—, gebruik maken van hun recht tot het afvaardigen van een gemachtigde naar de Algemeene Vergadering der Vereeniging.

ART. 14.

Evenzoo tracht hij de Gereformeerde Kerkvoogdijen in zijn district te bewegen tot het steunen der Vereeniging door eene Jaarlijksche bij-

drage, en zoo die minstens f 25.— kan bedragen, hen op te wekken, dat zij gebruik maken van het hierboven in art. 13 vermelde recht.

ART. 15.

Ieder correspondent houdt in een boek dat hij daartoe van den provincialen secretaris ontvangt, aanteekening van alle in zijn ressort wonende contribuanten; royeert diegenen, die door overlijden, vertrek of bedanken uitvallen; en rust niet, eer de aldus ontstane leemte weer is aangevuld.

ART. 16.

Ieder correspondent heeft, al is hij ook geen lid der Vereeniging, het recht om hare algemeene vergaderingen als gast bij te wonen.

ART 17.

Eenmaal 's jaars, zoo na mogelijk bij den stichtingsdag van de Vrije Universiteit, tracht ieder correspondent de in zijn district wonende contribuanten en belangstellenden te vereenigen tot bespreking van de belangen der Vereeniging.

Ook bij die gelegenheid worde de zaak van het Christelijk Hooger Onderwijs in den gebede aan den Heere opgedragen, in wiens Naam ook voor deze Vereeniging alle hulpe staat.

Aldus vastgesteld door de Commissie tot vermeerdering van de inkomsten der Vereeniging, in hare vergadering van 3 Maart 1880.

S. J. SEEFAT, *Voorzitter.*

J. A. TER WOLDE, *Secretaris.*

ORGANISATIE DER VEREENIGING.

LEDEN EN BEGUNSTIGERS.

In elk district is een Correspondent of een Locaal-Comité; zooveel mogelijk is het gewenscht, dat in elke plaats een Agent zij.

De met een * geteekende namen zijn ook ingeschreven voor eene bijdrage voor de Medische Faculteit.

De namen met een § geteekend zijn uitsluitend ingeschreven voor de Medische Faculteit.

Op verzoek van eenige HH. Correspondenten worden er tal van plaatsen, tot het district behoorende, doch waar nog geen leden of begunstigers zijn, met *curstieve letters* gedrukt. Opgaven van adressen in deze plaatsen worden gaarne ingewacht aan

het Bureel, Keizersgracht 162.

FRIESLAND.

Provinciale Secretaris: A. HOEKSTRA, te Rinsumageest.

35 DISTRICTEN.

1. Achtkarspelen.

Correspondent:

P. Potma, te Buitenpost.
omvattende;

Augustinusga.

Agent: J. Looijenga,
te Surhuizum.

Begunstigers:

A. v. d. Veen.

Buitenpost.

Agent:

Leden:

Dr. G. Ynzonides.

Begunstigers:

F. Zwart.

Mej. Wed. Elzinga.

T. Kootstra.

A. Bakkers.

E. Rispens.

Mej. Wed. A. E. Rispens.

H. van Dijk.

P. Potma.

T. Nieuwenhuis.

R. J. Elinga.

Mej. M. Ynzonides.

Mej. N. Ynzonides.

Mej. W. Ynzonides.

P. S. Bakker.

M. Veenstra.

E. Sikkema.

Drogeham.

Gerkesklooster.

Agent: J. J. Beuken-
kamp.

Leden:

W. Sijtsma.

R. J. Zuidema.

Begunstigers:

K. Brandsma.

J. J. Beukenkamp.

E. Kamminga.

G. Zwart.

R. P. Reitsma.

Mej. Wed. Zw. Kooi.

A. Brandsma.

Ds. W. Verhoef.
Mej. A. de Haan.
Mej. C. J. E. Meijnen.
P. M. Leistra.

Harkema-Opeinde.
Kooten.
Opperkooten.
Rottevalle.

Stroobos.

Agent: J. J. Beuken-
kamp, te Gerkes-
klooster.

Leden:

W. L. Kuipers.

Begunstigers:

H. J. Pel.
Th. Boersma.
Mej. G. van der Wal.

Surhuisterveen.

Surhuizum.

Agent: J. Looijenga.

Begunstigers:

M. Rispens.
J. Looijenga.

Twijzel.

2. Baarderadeel,
Idaarderadeel
en Rauwerderhem.

Correspondent:

Ds. M. J. Dijk, te Bozum.

omvattende:

Aegum.
Baard.

Bozum.

Agent:

Begunstigers:

Mej. Wed. M. Vierstra.
Mej. W. G. Tjallema.
S. A. Brouwer.
E. Reitsma.
Ds. M. J. Dijk.
J. de Vink.
J. Hoekstra.
S. Reitsma.

H. Oberman.

Britswerd.

Deersum.

Friens.

Grouw.

Huins.

Hijlaard.

Agent: R. Visser.

Begunstigers:

W. Th. Nauta.
Mej. Wed. R. U. Faber.
H. Kalma.
E. W. Visser.
R. Visser.
Ds. S. Tromp.

Idaard.

Irnsom.

Jellum.

Jorwerd.

Lyon.

Mantgum.

Oosterlittens.

Oosterwierum.

Agent:

Begunstigers:

H. Offringa.

Poppingawier.

Agent:

Begunstigers:

H. Visser.

Roordahuizum.

Schillaard.

Terzool.

Warga.

Warstiens.

Wartena.

Wieuwerd.

Weidum.

Winsum.

Agent: R. de Vries.

Begunstigers:

G. Bakker.
K. Vellinga.
R. de Vries.
G. U. Faber.

B. de Roos.
S. Miedema.
Dr. W. W. Meijnen.

3. Barradeel I.

Correspondent:

B. Dijkstra, te Minnertsga.

omvattende;

Fidgum.

Minnertsga.

Agent:

Begunstigers:

B. Dijkstra.
C. Anema.
Ds. S. van der Wal.
Chr. Schotanus.
T. Oberman.
W. Hijlkema.
S. Tuinhof.
Th. Dijkstra.

Tzummarum.

Agent: J. Rooda.

Begunstigers:

S. Lautenbach.
G. Hoekstra.
J. Blesma.
R. Miedema.
J. Rooda.
Jacob Haagsma.
Andries Reitsma.
A. Travaille.
A. Haagsma.

4. Barradeel II.

Correspondent:

J. Zijlstra, te Oosterbierum

omvattende:

Almenum.

Klooster Lialum.

Oosterbierum.

Agent:

Leden:

P. Oosterhaven.

Begunstigers:

H. Bruinsma.
J. Burggraaf.
J. van Keimpema.
K. Kooistra.

K. B.
J. B.
H. F.
J. Z.
K. S.
W. T.
J. B.
J. O.
Mej.
Mej.
E. Z.
W. Z.

J. v.
J. Z.
J. H.
S. D.
J. B.
Wed.
Sj. I.
A. S.
P. d.
Wed.
Wed.
J. A.
G. S.
S. d.
Wed.
J. D.
B. F.
J. D.
H. F.
J. P.
J. H.
Jac.
D. V.
B. V.
A. I.
K. v.
A. v.
IJ. v.
K. S.
K. T.
J. d.
Sj. I.
Wed.
Ger.
A. D.
P. V.
K. F.
Wed.
Chr.
Gez.
J. F.

K. Bakker.
 J. Burggraaf.
 H. Faber.
 J. Zijlstra.
 K. Steenstra.
 W. Talsma.
 J. Burggraaff.
 J. Offringa.
 Mej. M. Blom.
 Mej. K. Steenstra.
 E. Zijlstra.
 W. Zijlstra.

Leden Halve-Stuivers-
 vereeniging.

J. v. Marsum.
 J. Zijlstra.
 J. Hiemstra.
 S. Douma.
 J. Burggraaff.
 Wed. v. Keimpema.
 Sj. Douma.
 A. Stellingwerf.
 P. de Jong.
 Wed. Houtisma.
 Wed. Bakker.
 J. Anema.
 G. S. Dijkstra.
 S. de Vries.
 Wed. Pols.
 J. Duimstra.
 B. Folkersma.
 J. Dijkstra.
 H. Posthumes.
 J. Posthumes.
 J. Herrema.
 Jac. v. Grouw.
 D. Vellinga.
 B. Winsemius.
 A. Duimstra.
 K. v. Keimpema.
 A. v. Grouw.
 IJ. v. Grouw.
 K. Steenstra.
 K. Terpstra.
 J. de Jong.
 Sj. Ennema.
 Wed. v. d. Ploeg.
 Ger. J. Dijkstra.
 A. Dijkstra.
 P. W. Marra.
 K. Hiemstra.
 Wed. v. Grouw.
 Chr. Stellingwerf.
 Gez. Hiemstra.
 J. Faber.

Pietersbierum.

Sexbierum.

Agent: JelleBruinsma.

Begunstigers:

J. Bruinsma.
 B. Wielenga.
 F. Bruinsma.
 Ds. J. C. Balhuizen.
 Fr. Norder.
 P. Westra.

Wijnaldum.

5. Het Bildt.

Correspondent:

Ds. G. Boekenoogen, te St.- Annaparochie.

omvattende:

St.-Annaparochie.

Leden:

Ds. G. Boekenoogen.

Agent: J. S. Schat.

Begunstigers:

L. C. Krol.
 J. S. Schat.
 P. A. de Grijs.
 P. D. Boersma.
 J. R. Lont.
 J. B. Lont.
 J. Schuringa.
 S. Beimers.
 Johs. Spoelhof.
 Ds. J. Veenstra.
 S. van der Kooy.
 D. Alkema.

St.-Jacobiparochie.

Agent:

Begunstigers:

D. A. Wassenaar Jz.
 S. de Vries.
 D. Kuiken.
 B. Kuiken.
 F. Steensma.

L.-Vrouwenparochie.

Agent:

Begunstigers:

A. P. van der Ploeg.

De Leye.

Agent:

Begunstigers:

Jan Cremer.

Nieuwe Bildtzijl.
Oude Bildtzijl.

6. Dantumadeel.

Correspondent:

Ds. J. G. Meynen, te Rin- sumageest.

omvattende:

Akkerwoude.

Agent:

Begunstigers:

F. M. Bouma.

Dantumawoude.

Agent:

Leden:

P. G. Oberman.

Begunstigers:

Mej. M. Oberman.
 „ C. Oberman.

Driesum.

Agent: Ds. F. C. van Dorp.

Begunstigers:

D. en M. Beintema.
 G. Meijer.
 Ds. F. C. van Dorp.

Murmerwoude.

Agent:

Begunstigers:

M. H. A. van der Valk.

Oenkerk.

Rinsumageest.

Agent: W. Sliep.

Begunstigers:

A. Hoekstra.
 Mej. Wed. P. H. Halbesma.
 H. Sliep Jr.
 T. Klaversma.

Mej. Wed. P. Hellinga.
 D. Talma.
 S. P. Prins.
 K. Halbesma.
 J. Deelstra.
 Mej. M. Eisma.
 A. Feddema.
 K. K. Boersma.
 J. Jongsma.
 W. Sliep.
 J. Bersma.
 A. v. d. Mark.
 D. Rintjema.
 E. Falstra.
 D. Kooistra.
 Mej. Wed. De Jong.
 A. Wiegiersma.
 G. van der Bij.
 H. Sliep *Hzn.*
 W. Luhof.
 Ds. J. G. Meynen.

Roodkerk.

Sybrandahuis.

Agent: D. P. de Groot.

Begunstigers:

P. J. Hania.
 D. de Groot.
 P. S. Prins.
 P. M. Leistra.
 S. Hania Pzn.
 Mej. A. Helder.

*De Valom.
 Veenwouden.*

Wouterswoude.

Agent:

Begunstigers:

M. Bouma.

Zwaagwesteinde.

7. Doniawerstal.

Correspondent:

D. A. Jaarsma, te St-Nicolaasga.

omvattende:

Boornzwaag

Agent:

Begunstigers:

G. Samplonius.

Broek.

Agent:

Begunstigers:

H. P. Tiersma.

*Doniaga.
 Dijken.
 Goëngarijp.*

Idskenhuizen.

Agent:

Begunstigers:

Mej. Wed. R. Annema.
 R. P. de Boer.
 D. R. Siebesma.
 Ds. E. J. Koppe.
 Jolle Hoogland.
 W. Mol.

Langweer.

Agent:

Begunstigers:

S. Visser.

Legemeer.

Agent:

Begunstigers:

D. M. Ozinga.

St-Nicolaasga.

Agent:

Begunstigers:

D. A. Jaarsma.
 H. J. Hoekstra.
 R. de Hoop.
 Mej. U. Mink.
 T. de Groot.

Nijega.

Agent:

Begunstigers:

A. B. Holtrop.
 G. B. Holtrop.

Oldeouer.

Agent:

Begunstigers:

R. F. Oosting.

Oosterhaule.

Agent:

Begunstigers:

A. Keizer.

Scharre.

Teroele.

Agent:

Begunstigers:

P. R. de Jong.
 R. P. de Jong.

Tjerkgaast.

Agent:

Begunstigers:

D. W. Jaarsma.

8. Ferwerderadeel.

Correspondent:

Ds. J. W. v. d. Kouwe, te Ferwerd.

omvattende:

Birdaard.

**Agent: D. Klimstra,
 te Wanswerd.**

Blija.

Agent:

Begunstigers:

Y. J. Botma.

Ferwerd.

Agent: R. J. Postma.

Begunstigers:

R. J. Postma.
 A. v. d. Weit.
 K. Meekma.
 Ds. J. W. v. d. Kouwe.
 B. Folkertsma.
 J. de Walle.

Genum.

Agent: A. P. Reitsma.

Begunstigers:

J. S. Feitsma.
 J. P. Reitsma.
 A. J. Leistra.
 P. P. Reitsma.
 A. A. de Jong.
 A. P. Reitsma.
 A. Hoekstra.

Agen

B. Reij

Ds. W.

R. v. c.

L

Agen

S. Offr

Agen

Mej. V

H. Me

A. J.

Agen
 ne

D. Ko

N. He

Ds. S.

Agen

H. Dij

J. P.

Ds. H

Agen

D. KH

Ds. N

D. J.

M. L.

S. E.

W. Jc

H. va

S. Po

O. Pl

K. F.

Hallum.

Agent: Ds. W. Pera.

Begunstigers:

B. Reitsma.
Ds. W. Pera.
R. v. d. Mey.*Hoogebeintum.
Janum.***Jislum.**

Agent:

Begunstigers:

S. Offringa.

Lichtaard.

Agent:

Begunstigers:

Mej. Wed. R. Steinvoren.
H. Meidersma.
A. J. Bakker.**Marrum.**

Agent: Ds. S. H. Groeneveld.

Begunstigers:

D. Koopmans.
N. Helder.
Ds. S. H. Groeneveld.*Nijkerke.***Reitsum.**

Agent: Ds. H. Meijer.

Begunstigers:

H. Dijkstra.
J. P. Reitsma.
Ds. H. Meijer.**Wanswerd.**

Agent: D. Klimstra.

Begunstigers:

D. Klimstra.
Ds. N. H. Koers.
D. J. de Groot.
M. L. Kingma.
S. E. v. d. Woude.
W. Jongbloed.
H. van der Woude.
S. Postma.
O. Plantinga.
K. F. Tamsma.**9. Franekeradeel.**

Correspondent:

Ds. H. J. Allaart, te Harlingen.

omvattende:

Achlum.

Agent:

Begunstigers:

R. Westra.

Almenum.

Agent:

Begunstigers:

U. H. Hiemenga.

*Boer.***Dongjum.**

Agent:

Begunstigers:

K. Hiemstra.

Franeker.

Agent: Hobbe Pasma.

Leden:

N. P. Tuininga.
J. P. Vergouwe.

Begunstigers:

C. van der Veen.
Tj. Steinfort.
J. de Jong.
J. André.
Hb. J. Pasma.
F. Plantinga.
R. Ringma.
Johs. Draaisma.
Ds. A. Doorn.
D. van den Berg.
K. Feersma.*Herbajum.***Harlingen.**

Agent: J. Eppenga.

Leden:

P. D. de Ruiter.

Begunstigers:

D. Boersma.
Jac. Dijk.
Jelle J. Dijk.

J. P. Holstein.

H. Hetteema.

S. F. Klein.

S. de Wit.

S. Schippe.

J. Eppenga.

Mej. Wed. J. van der Molen Jr.

L. Spaanderman.

Jan v. d. Schoot Czn.

K. Pasma.

Ds. H. J. Allaart.

Mej. Wed. J. v. d. Molen—
Klein.

Mej. H. Dijk.

R. Nauta.

D. Boersma Tzn.

S. S. Klein.

Mej. A. Klein.

" M. Klein.

" S. Klein.

" Wed. Wassenaar — de
Ruiter.

Tj. Alkema.

F. S. Klein.

Hitzum.

Agent:

Begunstigers:

D. Visser.

Midlum.

Agent:

Begunstigers:

S. J. Bruinsma.
J. Haima.
W. C. Lubberts.*Peins.**Ried.**Schalzum.***Tzum.**

Agent: L. Greidanus.

Begunstigers:

L. Greidanus.
H. Zondervan.*Zweins.***10. Gaasterland.**

Correspondent:

Ds. M. Wijnia, te
Nijemirdum.

omvattende:

Bakhuizen.

Balk.

Agent: H. W. v. d.
Veer.

Begunstigers:

P. J. Boorsma.

Harich.

Agent: H. W. v. d.
Veer, te Balk.

Mirns.

Nijemirdum.

Agent: R. Fledderus,
te Oudemirdum.

Begunstigers:

H. W. van der Goot.
Mej. Wed. R. Y. de Jong.
W. J. Roelevink.
K. W. Eppinga.
S. S. op de Hoek.
Ds. M. Wijnia.
H. Keuning.
E. H. de Jong.
Hk. Dijkstra.
D. P. de Jong.

Oudemirdum.

Agent: R. Fledderus,

Begunstigers:

R. Fledderus.
B. H. v. d. Goot.
L. R. Reinsma.
Mej. Wed. Jelle A. de Jong.
H. J. Jongma.
H. R. Reinsma.
Age T. Aukema.

Ruigahuizum.
Sloten.

Sondel.

Agent: R. Fledderus,
te Oudemirdum.

Begunstigers:

B. L. Folkertsma.
Y. H. de Jong.
E. v. d. Veer.
O. Bruinsma.

Wijckel.

Agent:

Begunstigers:

H. Eppinga.

11. Hemelumer
Oldephaert en
Noordwolde I.

Correspondent:

Ds. G. de Walle, te Koudum.

omvattende:

Elahuizen.

Agent:

Begunstigers:

W. T. de Jong.

Hemelum.

Agent: H. Keulen.

Begunstigers:

A. G. Visser.
R. H. Visser.
J. de Vries.
H. Keulen.

Kolderwolde.

Koudum.

Agent:

Begunstigers:

L. Dokkum.
D. Woudstra.
S. de Jong.
Ds. J. Schokking.

Nijega.

Oudega.

Agent:

Begunstigers:

F. Kuiper.

Warns.

Agent:

Begunstigers:

S. W. Muizelaars.
A. R. Bajema.
F. de Vries.

12. Hemelumer
Oldephaert en
Noordwolde II.

Correspondent:

Ds. P. A. Veenhuizen, te
Workum.

omvattende:

Hindeloopen.
Laaxum.
Molkwerum.
Scharl.
Stavoren.

Workum.

Agent:

Begunstigers:

J. Groenhof.
G. D. Bosma.
S. P. Horjus.
Mej. N. Peeskar-Boorsma.
J. F. Gijssen.
C. L. Nauta.
G. van de Wal.
S. Heeres.
E. Lootsma.
E. Hemmes.
A. S. Elgersma.
Ds. P. A. Veenhuizen.
J. C. Nauta.

13. Hennaardera-
deel I.

Correspondent:

omvattende:

Bajum.

Spannum.

Agent: R. de Vries,
te Winsum.

Begunstigers:

M. van den Berg.

Waaxens.

Agent: K. Vellinga,
te Winsum.

Agent

te

B

Mevr. W

14.

Cor

F. v

Agent

S. v. d.

B

S. Robij

Wed. R.

P. Robij

P. J. de

R. Trooc

A. Ypm

Agent

B

P. G. d

D. Weir

L

C

Agent

zius

J. H. A

F

H. J. A

Mej. W

W. Jou

G. IJ.

J. Brui

R. Feit

A. Sybr

L. Scha

A. Feit

Welsrijp.

Agent: **K. Vellinga,**
te Winsum.

Begunstigers:
Mevr. Wed. Ynzonides.

**14. Hennaardera-
deel II.**

Correspondent:

**F. van den Bos, te
Wommels.**

omvattende:

Cubaard.

Agent: **S. v. d. Berg.**

Leden:

S. v. d. Berg.

Begunstigers:

S. Robijn.
Wed. R. van der Meulen.
P. Robijn.
P. J. de Jong.
R. Troost.
A. Ypma.

Hennaard.

Hijdaard.

Agent: **P. G. de Vries.**

Begunstigers:

P. G. de Vries.
D. Weima.

Lutkewierum.

Oosterend.

Agent: **J. H. Althui-
zius.**

Leden:

J. H. Althuius.

Begunstigers:

H. J. Althuius.
Mej. Wed. Y. T. Vellinga.
W. Joustra.
G. IJ. Vellinga.
J. Bruinsma.
R. Feitsma.
A. Sybrandy.
L. Schaafsma.
A. Feitsma.

Ds. A. Andrae.
P. Y. Vellinga.
P. Vellinga.
A. Gaastra.

Rien.

Agent:

Begunstigers:

M. Feitsma.
Sj. Feitsma.
J. Hoekstra.

Wommels.

Agent:

Leden:

F. van den Bos.
J. Hiemenga.

Begunstigers:

F. L. Tiemstra.
Mej. Wed. R. Agesma.
A. Sandstra.
A. Talsma.
A. R. Feitsma.
S. A. Zandstra.
Y. Reitsma.
K. Miedema.
M. Dijkema.
W. Braunius.
J. J. Meijer.
L. R. Feitsma.
Mej. K. Offringa.

IJtens

**15. Kollumerland en
Nieuw-Kruisland.**

Correspondent:

M. van der Laan, te Kollum.

omvattende:

Augsbuurt.

Burum.

Agent:

Begunstigers:

E. de Vries.
K. Robers.
F. Hoekstra.
R. Hoekstra.
A. de Vries.
Ds. B. Roorda.
J. Bakker.

Kollum.

Agent: **E. Beintema.**

Leden:

Metske v. d. Laan.
Ds. P. N. Kruiswijk.

Begunstigers:

Doeke Wielsma.
Pieter Tonnema.
Frederik Veltman.
Jan Holwerda,
Eelke Beintema,
R. H. de Vries.
T. Slagter.
J. Dokter.
K. van Kammen.
D. Jelles Wielsma.
Ds. J. Dekker.
F. Kokmeijer.
E. Wielsma.
Mej. S. Muller.
Mej. T. Steegstra.
J. G. Kramer.
D. Walda.
Mej. S. Hellinga.
Mej. Klaver.
Mej. G. Draaisma.
Mej. K. Hiemstra.
Mej. G. Stelma.
Mej. L. Stegewans.

Koliumerpomp.

Agent:

Begunstigers:

F. Brandsma.

Kollumerzwaag.

Agent:

Begunstigers:

J. Houtsma.

Munnekeziyl.

Oudwoude.

Agent:

Begunstigers:

R. Postma.

Westergeest.

Agent:

Begunstigers:

Ds. H. Dam.

**16. Leeuwarden en
Leeuwarderadeel.**

Correspondent:

**W. C. van Munster, te
Leeuwarden.**

omvattende:

Britsum.

Begunstigers:

Ds. W. T. Nijenhuis.

Huizum.

Agent:

Begunstigers:

A. Idserda.

L. J. Visser.

M. van Driesum.

Hijum.

Agent:

Begunstigers:

Ds. G. Wiersma.

Leeuwarden.

Agent:

Leden:

A. Jongbloed.

*C. W. Bolman.

*W. C. van Munster.

IJ. W. Tijsma.

Dr. H. H. Kuyper.

F. J. Visser.

Begunstigers:

L. J. Rousseau.

H. Bergema.

M. O. Jongbloed.

K. Maywald.

Mej. C. Lubberts-Plet.

Jan Gaikema.

J. Molenaar.

W. Nieuwhof.

J. J. Klein.

O. Lubberts.

W. Bergman.

C. Vermeer.

R. Zondervan.

S. Bolman.

J. Pel Hzn.

Mej. G. Bekker-Frantzen.

Zuidema.

S. S. de Vries.

G. R. H. Pel.

A. Kloosterman.

J. S. Anema.

G. Visser.

H. Brouwer.

S. Kloosterman.

G. Amsing.

IJ. Bolman.

Mej. L. Jongbloed.

W. C. J. Visser.

H. Steffens.

A. Steffens.

Mej. W. E. Andriessen.

C. Jongbloed.

Ds. J. P. Visscher.

H. Germeraad.

Mej. J. Bekker-Frantzen.

Mej. P. van der Meer.

Mej. C. Jongbloed-Talen.

S. Bruinsma.

J. Veldkamp.

Stiens.

Agent: J. Tangsma.

Begunstigers:

D. Kok.

J. Tangsma.

J. v. Wageningen thoe

Dekema.

Ds. J. C. van Raamsdonk.

Wirdum.

17. Lemsterland.

Correspondent:

A. B. H. Funcke, te Lemmer.

omvattende:

Echten.

Eesterga.

Agent:

Begunstigers:

E. de Jong.

T. Semplonius.

Follega.

Agent:

Begunstigers:

H. G. Wierda.

Lemmer.

Agent:

Leden:

H. E. Loen,

Begunstigers:

H. Luiking.

J. S. Visser.

A. Peereboom.

F. Sleswijk Visser.

A. B. H. Funcke.

Oosterzee.

Agent:

Leden:

M. W. Visser.

18. Menaldumadeel.

Correspondent:

L. Runia, te Berlikum.

omvattende:

Beetgum.

Agent:

Begunstigers:

J. Alberts.

D. A. van der Schaaf.

A. D. van der Schaaf.

Berlikum.

Agent:

Leden:

L. Runia.

Begunstigers:

E. Kool.

Th. P. Runia.

W. D. van Dijk.

S. W. Lautenbach.

D. G. Peterson.

K. Kremer.

E. K. Lautenbach.

K. E. Kool.

M. Hoekstra.

Jhr. Mr. C. G. A. van Asch

van Wijck.

A. L. Runia.

Ds. D. Steenhuis.

Blessum.

Boxum.

Agent: D. v. d. Berg.

Begunstigers:

Ds. E. Bramer.

J. K. Kalma.

K. J. Kalma.

Y. L.

L. Y.

B. v.

Ds. N.

Agent

F. Fo

Agent

F. de

Kl

19.
dee

C

P. A

Agent

D. A.

*T. P

P. T.

K. N

*E. L

M. U

H. J.

S. W

*Ds.

J. va

T. Z

F. Sh

D. F

H. V

L. H

Y. L. Tamminga.
L. Y. Tamminga.
B. v. d. Berg.
Ds. N. IJ. van Goor.

Deinum.

Agent:

Begunstigers:

F. Fopma.

Dronrijp.

Agent:

Begunstigers:

F. de Jong.

Engelum.
Klooster Anjum.
Marrum.
Menaldum.
Schingen.
Slappeterp.
Wier.

**19. Oost-Dongera-
deel I en Schier-
monnikoog.**

Correspondent:

**P. A. Zwart, te Ooster-
Nijkerk.**

omvattende:

Anjum.

Agent: Ds. E. Zwiers.

Leden:

D. A. Beintema.
*T. P. v. d. Herberg.
P. T. v. d. Herberg.
K. Nieuwenhuis.
*E. L. Sijtsma.
M. U. Dijkstra.

Begunstigers:

H. J. Turkstra.
S. W. Tonnema.
*Ds. E. Zwiers.
J. van der Woude.
T. Zwart.
F. Sijtsma.
D. Fokkema.
H. Viersen.
L. Holwerda.

R. Kievit.
G. Steen.

Ezumazijl.

Lioessens.

Agent:

Begunstigers:

P. T. Klimstra.

Morra.

Nijawier.

Agent: IJ. Vellenga.

Begunstigers:

IJ. Vellenga.

Ds. C. W. de Vries.

Ooster-Nijkerk.

Agent:

Leden:

Ds. P. J. Jongbloed.

Begunstigers:

E. W. Heerma.
P. A. Zwart.
D. A. Zwart.
D. Zwart.
J. J. Bergmans.
Ph. Roorda.
T. Roosjen.
W. Meindersma.
A. Brouwer.
J. Slagter.

Oostmahorn.

Paesens.

Agent: Ds. H. M.

Dethmers.

Begunstigers:

Ds. H. M. Dethmers.
Durk Dijkstra.
W. Adema.
F. Adema.
IJ. Elzinga.
G. v. d. See.
A. B. Groen.
B. Meinsma.
J. B. Meinsma.
N. W. Visser.
Mej. Wed. W. Elzinga.
A. Tamsma.
P. Hania.

Schiermonnikoog.

**20. Oost-Dongera-
deel II.**

Correspondent:

D. J. Zijlstra, te Ee.

omvattende:

Aalsum.

Agent:

Leden:

S. L. Sytsma.

Begunstigers:

P. C. van Wijngaarden.

Ee.

Agent:

Begunstigers:

Mej. Wed. J. A. Obma.
E. Groustra.
J. J. Helder.
M. Postma.
A. Faber.
J. R. Hoekstra.
E. Hoefhamer.
S. F. Schreiber.
D. J. Zijlstra.
S. Keegstra.
A. J. Douma.
Jan Tilma.
P. J. Visser.
H. Zijlstra Dzn.
A. Brouwer.
Ds. D. P. Koopmans.
S. de Jonge.
Joh. P. Visser.
Jan M. Borema.
Anne Liesenga.
J. Bouma.

Engwierum.

Agent:

Begunstigers:

E. Postma.
A. Elzinga.
S. Hoekstra.

Metslawier.

Agent: H. IJ. Vellinga.

Begunstigers:

G. G. de Vries.
H. IJ. Vellinga.
D. P. Douma.

Oostrum.

Wetsens.

**21. Ooststelling-
werf en
Weststellingwerf.**

Correspondent:

omvattende:

Appelsga.

Agent:

Begunstigers:

G. H. Stoker.

D. H. Stoker.

Boyl.

Bleswijk.

Donkerbroek.

Elsloo.

Finkenga.

Fochteloo.

Haule.

Haulerwijk.

Idzarda.

Langedijke.

Makkinga.

Munnikeburen.

Noordwolde.

Nijebeskoop.

Nijeholtpade.

Nijeholtwolde.

Nijelamar.

Nijetrijepe.

Oldeberkoop.

Oldeholtpade.

Oldeholtwolde.

Oldelamer.

Oldetrijepe.

Oosterwolde.

Peperga.

Scherpenzeel.

Slanga.

Sonnega.

Steggerde.

Wolvega.

Agent: **Ds. K. Doorn-
bos.**

Begunstigers:

D. T. van Giffen.

A. Groen.

Ds. K. Doornbos.

22. Schoterland.

Correspondent:

**T. J. Greevelink, te Heeren-
veen.**

omvattende:

*Beneden- en Boven-
knijpe.*

Heerenveen.

Agent:

Begunstigers:

T. J. Greevelink.

Mej. Wed. J. Woltman-Visser.

Ds. A. van Aniel.

Mej. C. Greevelink.

Mr. J. Van Giffen.

Mildam.

Agent:

Begunstigers:

Ds. J. Sybrandy.

Nijehaske.

Agent:

Begunstigers:

S. S. van der Laan.

E. W. Boer.

**23. Smalingerland
en Opsterland.**

Correspondent:

Ds. D. Prins, te Oudega.

omvattende:

Bakkeveen.

Beets.

Beetsterzwaag.

Boornbergum.

Drachten.

Agent: **A. Hacquebord.**

Begunstigers:

J. K. van der Zee.

W. G. Dorenbos.

F. J. Boonstra.

K. E. van der Veen.

K. M. van der Zee.

T. W. Brandsma.

Ds. H. Siertsema.

Drachtster-Compagnie

Duurswoude.

Gorredijk.

Hemrik.

Kortehemme.

Kortezwaag.

Langezwaag.

Lippenhuizen.

Luxwoude.

Nijega.

Olterterp.

Opeinde.

Oudega.

Agent:

Begunstigers:

Ds. D. Prins.

Rottevalle.

Agent:

Begunstigers:

N. Bosma.

Terwispel.

Ureterp.

Wijnjeterp.

24. Tietjerksteradeel.

Correspondent:

Ds. J. Wisse, te Garjip.

omvattende:

Bergum.

Agent: **J. D. de Vries.**

Begunstigers:

Mej. Wed. O. T. Bosgra.

J. D. de Vries.

G. S. Bakker.

J. H. Weeber.

IJ. Steensma.

D. G. Postma.

H. Weeber.

T. O. Bosgra.

Bergumerheide.

Eernewoude.

Agent:

Begunstigers:

W. R. Toering.

D. G. Postma.

Agent

Ds. J.

J. B. V.

Mej. W.

T. J. F.

J. T. V.

L. v. d.

Jouke I.

P. Lub.

G. J. F.

R. R. V.

H. G. V.

E. R. F.

L. Bour.

W. Bok.

H. Haar.

H. P. F.

T. v. d.

P. J. B.

Jan. C.

B. Wym.

J. v. d.

K. Gort.

H

Agent

B

Ds. T. J.

O

Agent

man

Be

Ds. R. C.

J. Ozinga

R:

Agent:

Tietj

Be

S. P. Ho

*Eestrum.***Garijp.**

Agent: P. Lub.

Leden:

Ds. J. Wisse.

Begunstigers:

J. B. Wymenga.
 Mej. Wed. J. P. Bosma.
 T. J. Fokke.
 J. T. Wymenga.
 L. v. d. Laan.
 Jouke P. Bosman.
 P. Lub Jr.
 G. J. Hoekstra.
 R. R. Wymenga.
 H. G. Veenstra.
 E. R. Boonstra.
 L. Bouma.
 W. Bokma.
 H. Haanstra.
 H. P. Bosma.
 T. v. d. Wal.
 P. J. Bosma.
 Jan. C. Kooistra.
 B. Wymenga.
 J. v. d. Meulen.
 K. Gorter.

*Giekerk.**Hardegarijp.***Oenkerk.**

Agent:

Begunstigers:

Ds. T. J. Rispens.

Oostermeer.

Agent: Ds. R. G. Kamans.

Begunstigers:

Ds. R. G. Kamans.
J. Ozinga.*Oudkerk.***Rijperkerk.**Agent: J. J. Inia, te
Tietjerk.

Begunstigers:

S. P. Hoekstra.

Suameer.

Agent:

Begunstigers:

J. v. d. Meer.

Suawoude.

Agent:

Begunstigers:

Bouwe D. v. d. Meulen.
A. A. Veninga.**Tietjerk.**

Agent: J. J. Inia.

Begunstigers:

J. J. Inia.
J. Castelein.
S. de Boer.
R. Beerda.*Veenwouden.*

Agent:

Veenwoudsterwal.

Begunstigers:

A. van Wageningen.

*Witveen.**Wijns.***25. Utingeradeel
Haskerland en
Engwirden.**

Correspondent:

omvattende:

*Akkrum.**Akmarijp.**Gersloot.**Haskerdijke.***Haskerhorne.**

Agent:

Begunstigers:

Minne de Jong.

Joure.Agent: J. van der
Velde.

Begunstigers:

Ds. J. R. Dijkstra.
Joh. Romkema Rz.

K. Steenbeek.

J. v. d. Velde.

C. R. Romkema.

D. de Vrij.

A. Keus.

M. J. ten Hoer.

T. R. Paulusma.

J. van der Veer.

S. D. de Vries.

Mej. J. van Dijk.

*Luinjeberd.**Nes.**Nieuwebrug (H.)**Nijehaske.**Oldeboorn.**Oudehaske.**Snikzwaag.**Terhorne.***Ter Kaple.**

Agent:

Begunstigers:

T. M. Westerterp.

*Tjalleberd.**Westermeer.***26. West-Dongera-
deel en Ameland.**

Correspondent:

O. A. Brouwer, te Dokkum.

omvattende:

*Bollum.**Betterwird.***Bornwerd.**

Agent:

Begunstigers:

H. Rekker.

A. Helder.

G. J. Heemstra.

H. Turkstra.

J. Turkstra.

G. Kroodisma.

J. Helder.

C. Talsma.

*Brandgum.**Buren.***Dokkum.**

Agent:

Begunstigers:

A. Bosch.
 J. Wiersma.
 O. A. Brouwer.
 M. P. Doornbos.
 P. van Werven.
 P. Brouwer.
 Mej. H. Tuininga.
 H. J. Boorsma.
 R. Ferwerda.
 J. Brouwer.
 A. O. Brouwer.
 G. F. Wamelink.
 G. Brouwer.
 J. H. Boorsma.
 A. Holwerda.
 Ds. H. H. Woudstra.
 A. Pot Hzn.
 Tj. Dijkstra.
 P. Douma.
 D. Kool.
 J. Meinema.
 Dames Brouwer.
 K. Tuininga.
 M. Hoekstra.
 J. Helder.
 J. H. de Vries.
 P. G. v. d. Meulen.
 Mej. Wed. Miedema.
 K. Bontekoe.
 S. Jansma.
 Mej. Boorsma-Wijngaarden.
 J. Wiersma Szn.
 J. Mollema.
 Mej. L. Klaver.
 Mej. K. Klaver.
 J. Glas.
 S. Terpstra.
 S. Gorter.
 Ds. W. de Jonge.
 E. Tuininga.
 S. Zoutman.

Foudgum.

Agent:

Begunstigers:

J. Heemstra.

Hantum.

Agent:

Begunstigers:

J. C. Stelma.
 J. Bottema.
 P. J. Hoekstra.
 F. Tuininga.

Hantumhuizen.

Agent:

Begunstigers:

S. J. Sprietsma.
 P. Cuperie.

Hantumeruitburen.

Agent:

Begunstigers:

J. Brouwer.

Hiaure.

Agent:

Begunstigers:

J. de Hoop.
 H. Wiersma.

Hollum.

Begunstigers:

Sj. J. Alkema.

Holwerd.

Agent: J. J. Wolbeek.

Begunstigers:

T. D. Kuik.
 L. W. Bouma.
 J. J. Wolbeek.
 S. P. van der Meulen.

Nes op Ameland.
Raard.

Schiermonnikoog.

Begunstigers:

R. Kuiper.

Taaixens.

Ternaard.

Agent:

Begunstigers:

D. P. Prins.
 Tj. D. Prins.
 P. D. Prins.
 R. D. Prins.

Uitburen.

Wierum.

Agent:

Begunstigers:

S. P. Klimstra.
 J. van der Kooi.
 W. Wiersma.

27. Wonseradeel I.

Correspondent:

K. Floor, te Wons.

omvattende:

Engwier.
Kimsward.

Pingjum.

Agent: M. W. Camping.

Witmarsum.

Agent: J. Monsma.

Begunstigers:

J. Monsma.
 H. Robijn.
 S. Y. Jansen.
 Sj. B. Jansen.
 C. Blanksma.
 F. Stegenga.
 R. Schaafsma.
 S. Ykema.
 A. Brandsma.
 S. Sinnema.
 J. Deinum.
 W. de Jong.
 M. Hoekstra.
 Ds. H. R. Nieborg.
 R. Attema.
 W. van Popta.

Wons.

Agent:

Begunstigers:

Mej. Wed. D. O. Reinsma.
 K. Floor.
 B. S. de Witte.
 F. J. Weerstra.
 H. J. de Jong.
 O. Y. Rusticus.
 F. A. Elgersma.
 Ds. G. Ploos van Amstel.
 Mej. A. D. Reinsma.
 S. Elgersma.

Zurich.

28. Wonseradeel II.

Correspondent:

D. Scheepsma, te Schettens.

omvattende:

Exmorra en
Allingawier.Agent: M. W. Cam-
ping.

Begunstigers:

D. Noordmans.
H. Hannema.
Mej. Wed. De Vries.
A. Kroontje.
J. E. Feenstra.
Y. Heeres.
M. W. Camping.

Longerhouw.

Agent:

Begunstigers:

Mej. Wed. J. Y. Jansen.
W. Tilstra.

Schettens.

Agent:

Leden:

I. D. de Boer.

Begunstigers:

A. Bergsma.
A. Scheepsma.
B. Feenstra.
G. de Vries.
P. Kurpershoek.
J. B. Jansen.
Ds. C. Hoek.
P. Rusticus.
K. Janzen.
F. Rusticus.
D. Bos.
J. Ybema.

Schraard.

Agent: Ds. R. H. Pel.

Begunstigers:

D. Elgersma.
Ds. R. H. Pel.
S. Y. Jansen.
K. Heinsma.

29. Wonseradeel III.

Correspondent:

W. Post, te Lollum.

omvattende:

Arum.

Agent:

Begunstigers:

Y. Tiemersma.
Jac. v. d. Meer.
F. Lycklama à Nyeholt.
S. Aukema.
A. Jongema.
B. Wiersma.

Bolsward.

Agent: H. H. Tuininga.

Begunstigers:

R. Reinsma.
H. H. Tuininga.
J. M. Runia.
Johs. Wijnia.
W. Kuipers.
Y. T. de Boer.
J. D. Eerdmans.
Ds. T. D. Prins.
P. de Jong.
P. Schuurmans.
G. Dijkstra.
Y. T. Postma.
W. van Randen.
P. Plat.
Mej. Wed. K. Spijksma.
F. Th. Bruinsma.
Ds. J. op 't Holt.
D. Meedema.
H. de Witte.
Mej. A. Hoekstra.
M. Haagsma.

Burgwerd.

Dedgum.

Groenterp.

Hartwerd.

Hichtum.

Hiestum.

Lollum.

Agent: A. Elshout.

Leden:

J. W. Wynia.
Ds. W. F. S. van Lingen.
W. Post.

Begunstigers:

A. Elshout.
O. Brune.
Mej. Wed. H. Bootsma.
M. S. Tiemersma.
J. Bouma.
Sim. L. Wynia.
Corn. Nijdam.
Sj. L. Wynia.
Mej. Wed. J. Wynia.
S. Heins.
Tj. Wynia.
Joh. Bokma.
G. Greydanus.
A. Laansma.
K. Politiek.
R. Politiek.
L. Wynia.
Jan Bokma.
D. Bokma.
K. Sysling.
A. Zylstra.

Oedeklooster.

Parrega.

Agent:

Begunstigers:

M. Haarsma.

Tjerkwerd.

Agent:

Begunstigers:

J. T. Westra.

Ugoklooster.

Waaens.

30. Wonseradeel IV.

Correspondent:

R. D. Hoornstra, te
Makkum.

omvattende:

Cornwerd.**Agent:****Begunstigers:**

Gosse Weerstra.

B. A. de Witte.

Ferwoude.**Agent:** Ds. H. van
Dijk Sr., te Gaast.**Begunstigers:**

S. G. v. d. Meer.

G. Bosch.

Gaast.**Agent:** Ds. H. van
Dijk Sr.**Leden:**

A. Kool.

Begunstigers:

K. D. Reinsma.

K. Heins.

Ds. H. van Dijk Sr.

P. de Vries.

M. Bakker.

S. de Witte.

E. Nawijn.

Idsegahuizen.**Agent:** L. J. Yntema.**Leden:**

L. J. Yntema.

Makkum.**Agent:****Leden:**

R. D. Hoornstra.

Begunstigers:

P. S. Boer.

D. H. Bakker.

S. Hellingwerf.

K. S. Idserda.

Jitze J. Alkema.

B. Ronduite.

R. D. Reinsma.

Age J. Salverda.

S. Horjus.

J. Westendorp.

Mej. Wed. D. R. Hoornstra.

A. M. Salverda.

H. Alkema.

J. A. Salverda A.Mzn.

M. D. Bakker.

P. Nauta.

K. Groot.

R. Horjus.

Mej. Wed. A. Hofman.

S. Gerber.

H. van der Zee.

G. Bijster.

H. Sturing.

E. v. d. Sluis.

Mej. T. van der Sluis.

O. Politiek.

D. v. d. Wal.

Mej. K. Alkema-Harsveld.

I. J. S. Jansen.

Mej. Wed. J. Salverda.

Dr. A. Kuyper Jr.

Piaam.**Agent:****Begunstigers:**

A. Reinsma.

**31. Wijmbritsera-
deel I.****Correspondent:****J. Wielenga, te Gauw.**

omvattende:

Goënga.**Agent:** J. Wielenga.**Leden:**

Sj. J. Gerbrandy.

Begunstigers:

Mej. W. P. van Zijl.

J. Looyenga.

Mej. A. Gerbrandy.

Gauw.**Agent:** A. L. Wijt-
zes Jzn.**Begunstigers:**

J. Wielinga.

Ds. P. Eringa.

Mej. T. Wielinga.

W. Jellema.

Dk. P. Dijkstra.

A. L. Wijtzes Jzn.

Nijland.**Agent:** H. Pollema.**Begunstigers:**

H. Pollema.

Offingawier.**Agent:****Begunstigers:**

A. Bakker.

Rauwerd.**Agent:****Begunstigers:**

Mej. Wed. A. J. Swart.

Scharnegoutum.**Agent:** D. Folkerts.**Begunstigers:**

A. P. Lemstra.

P. P. Tiersma.

D. Folkerts.

Ds. A. Roorda.

G. Dijkstra.

Sybrandaburen.**Agent:** Dk. P. Dijk-
stra, te Gauw.**Begunstigers:**

K. P. de Jong.

J. P. Zijlstra.

Terzool.**Agent:** Dk. P. Dijk-
stra, te Gauw.**Begunstigers:**

S. D. Dijkstra.

Mej. Wed. P. D. Dijkstra.

H. F. Abma.

B. A. Looijenga.

O. Offringa.

S. Terpstra.

Tirns.**Agent:** D. Folkerts, te
Scharnegoutum.**Begunstigers:**

Th. Reitsma.

**Tjalhuizen.
IJsbrechtum.****32. Wijmbritsera-
deel II.****Correspondent:**

Ph. de Wolf, te Sneek.

omvattende:

Oppenhuizen.**Agent:****Begunstigers:**

F. Jorritsma.
J. Lieling.
Ds. G. H. van Kasteel.

Sneek.**Agent: F. Blok Jr.****Leden:**

A. Miedema.
Mr. H. Okma.

Begunstigers:

A. Jongbloed.
Mevr. Wed. I. Pot.
Anne v. d. Horst.
R. Dikland.
Ph. de Wolff.
I. W. Boeienga.
I. F. Blok.
F. Blok Jr.
H. v. d. Sluis.
H. Blok.
U. Faber Pzn.
P. W. Spoelstra.
P. van der Woude.
J. Stellenwerf.
Joh. Stellenwerf.
J. v. d. Veer.
J. Bast.
L. Wielenga.
Mej. A. Joustra.
Mej. M. Joustra.
P. de Boer.
C. Rijkema.
W. R. Dijkstra.
Th. van der Laan.
E. Baarda.
S. S. de Boer.
W. Spoelstra.
J. Sevensma.
Th. Groeneveld.
Tj. de Jong.
Mevr. Miedema.
F. Groeneveld.
E. Wiebenga.
P. de Jong Pzn.
W. Wind.
S. Baarda.
J. Bootsma.
H. Sliep.
Mej. H. Miedema.

Jan Blok.
C. de Boer.
P. v. d. Woude.
H. Blok.
Ds. J. Bakker.
Ds. D. P. Koopmans.

Uitwellingerga.**Agent:****Begunstigers:**

H. Menzonides.
T. de Vos.
P. H. Hoekstra.

33. Wijnbriteradeel III.**Correspondent:****M. S. Hilverda, te Abbega.**

omvattende:

Abbega.**Agent:****Begunstigers:**

S. Hilverda.
L. Wiersma.
Th. Berstra.
H. Zandstra.

Folsgare.**Agent:****Begunstigers:**

R. Frankema.

Oosthem.**Agent: A. Kunst.****Begunstigers:**

M. Visser.
S. U. de Boer.
A. Kunst.
W. Gronsmā.
G. Dijkstra.
H. P. Wesselius.

Westhem.**Agent:****Begunstigers:**

A. Bosma.

Wolsum.**34. Wijnbriteradeel IV.****Correspondent:****H. M. Zoethout, te Oudega (Wijmbr.).**

omvattende:

Hommerts.**Agent: D. Mulder.****Leden:**

D. T. de Vries.

Begunstigers:

Mej. Wed. G. de Vries.
R. A. Kuik.
D. L. Cramer.
P. Hofman.
A. de Jager.
Y. Rienstra.
E. van Dijk.
P. Hofstee.
H. Oppedijk.
D. G. de Jager.
Mej. Wed. A. Brouwer Hzn.
D. Mulder.
K. J. Bakker.
M. J. Oppedijk.

Idsega.**Agent: L. T. Feenstra, te Oudega.****Begunstigers:**

S. de Vries.
Y. van Popta.

Jutrijp.**Agent: D. Mulder, te Hommerts.****Begunstigers:**

J. S. Leenstra.

Oudega.**Agent:****Leden:**

L. T. Feenstra.

Begunstigers:

J. T. Feenstra.
H. T. Oppewal.

S. J. Feenstra.
 A. Caspersma.
 S. Riensma.
 H. Zoethout.
 J. de Groot.
 T. Wiersma.
 F. Cnossen.
 Ds. O. de Roos.
 E. H. Dijkstra.
 Joh. v. d. Meer.
 J. Ykema.
 R. de Groot.
 A. Harkema.
 M. Kramer Pzn.
 Mej. T. J. J. Rienstra—
 Hospes.

Sandfirden.

Agent:

Begunstigers:

D. T. Oppewal.
 W. Zijlstra.

IJlst.

Agent: J. Nooitgedacht.

Leden:

J. J. Croles.
 Ds. G. P. Oberman.

Begunstigers:

E. Monsma.
 J. Nooitgedacht.
 W. Langhout.
 H. v. d. Meulen.
 A. J. Wynia.
 Joh. Spijksma.
 IJ. W. Oppedijk.
 J. Abma.
 S. D. de Vries.

R. Bijlsma.
 F. Pasma.
 S. de Jong.
 P. v. d. Horst.
 C. Nauta.
 Jentje Nooitgedacht.
 T. J. Nooitgedacht.
 A. Nooitgedacht.
 Jarig Nooitgedacht.
 R. W. de Jong.

35. Wijnbritseradeel V.

Correspondent:

P. van Loon, te Gaastmeer.

omvattende:

Gaastmeer.

Agent: P. van Loon.

Begunstigers:

Joh. IJkema.
 D. T. de Vries.
 A. Wiersma.
 W. Elzinga.
 P. van Loon.
 Mej. Wed. D. W. Hylarides.
 B. Meindersma.
 Ds. H. de Lange.

Heeg.

Agent: H. Dam.

Begunstigers:

W. P. Hoekstra.
 J. H. Rijenga.
 Jan A. Steigenga.
 Alle v. d. Werf.
 Hette de Boer.
 J. R. Attema.

Jelle Attema.
 Mej. Wed. W. N. Nauta.
 M. D. Osinga.
 W. Jaarsma Kz.
 P. de Roos.
 Sij. Piersma.
 C. S. Visser.
 H. Dam.
 Mej. A. Eisma.
 Tj. van Scheltinga.
 T. U. Attema.
 D. Osinga.
 J. Pool.
 H. Oosterhoudt.
 Ds. H. C. van den Brink.
 H. Wesselius.

Indijk.

Agent: D. L. Tromp,
 te Woudsend.

Smallebrugge.

Agent: D. L. Tromp,
 te Woudsend.

Woudsend.

Agent: D. L. Tromp.

Begunstigers:

D. L. Tromp.
 R. K. Okma.
 J. J. v. d. Brug.
 P. D. Pruiksmā.
 A. H. Risselade.
 H. O. van der Schuit.
 D. Okma.
 W. Tjerkstra.
 K. Visser.
 Ds. A. Groenewegen.

Ypecolsga.

GRONINGEN.

Provinciale Directeur: L. DE VRIES HZN., te Groningen.

Provinciale Secretaris: H. E. SMIT, te Groningen.

20 DISTRICTEN.

1. Aduard.

Correspondent:

J. Wedeven, te Aduard.

omvattende:

Aduard.

Agent: J. Wedeven.

Begunstigers:

P. J. Rozema.

D. Rinkema.

J. Wedeven.

J. T. Wieringa.

Dorkwerd.

Agent:

Begunstigers:

J. Nienhuis.

Mej. Wed. E. Wolters.

Ezinge.

Agent: J. Fokkens.

Begunstigers:

W. de Jonge.

J. Fokkens.

Feerwerd.

Agent:

Begunstigers:

J. Werkema.

Jacob W. Werkema.

M. Wierenga.

Fransum.

Garmwerd.

Hoogemeeden.

Oostum.

2. Appingedam.

Correspondent:

J. Bouwes, te Appingedam.

omvattende:

Appingedam.

Agent:

Leden:

J. Bouwes.

Begunstigers:

Ds. G. Geerds.

R. Huizinga.

B. Bouwes Kzn.

IJ. B. Spijkman.

H. F. Jager.

J. Buurma.

B. van Dobben.

K. A. Vegter.

A. Brondijk.

H. Huisman.

H. Dam.

T. de Vries.

Bierum.

Agent: G. H. Bakker.

Begunstigers:

G. H. Bakker.

P. Doornbos.

J. Omta.

J. L. Eises.

H. Wiertsema.

W. E. Bieuwenga.

J. Veenkamp.

Ds. J. Groenewegen.

Biessem.

Borgweer.

Delfzijl.

Agent: J. Hemmes, te Farnsum.

Begunstigers:

Mej. Wed. J. van Buuren.

G. Broekstra.

T. Sterenburg.

Ds. S. Sypkens.

J. v. d. Wal.

R. Rijzebol.

Farnsum.

Agent: J. Hemmes.

Begunstigers:

J. Hemmes.

Godlinze.

Heveskes.

Holwierde.

Agent:

Begunstigers:

A. G. Bakker.

W. Vegter.

Jukwerd.

Leermens.

Losdorp.

Agent: T. v. d. Ploeg, te Spijk.

Begunstigers:

S. Medema.

B. Wiersema.

Meedhuizen.

Oosterwijtwerd.

Opwierde.

Oterdam.

Spijk.**Agent:** T. v. d. Ploeg.**Begunstigers:**

E. Busz.
 T. van der Ploeg.
 W. Busz.
 M. Klaversma.
 F. J. Oldenhuis.
 B. Lantink.
 M. Ubbens.
 L. B. Smit.
 J. Keuning.
 H. Steendam.
 K. Bouwma.
 B. L. Smit.
 J. Wiersema.
 M. Dijksterhuis.
 Ds. H. Bulder.

Tjamsweer.**Agent:****Leden:**

H. de Boer.

*Uitwierda.
 Weiwerd.
 Zijldijk.*

3. Bedum.**Correspondent:****J. P. Wigboldus, te Bedum.**

omvattende:

Bedum.**Agent:** H. Meima.**Begunstigers:**

H. Meima.
 P. A. van Dijken.
 Mej. Wed. M. Klugkist.
 G. Postumus.
 J. Bolmeijer.
 Mej. Wed. J. Meima.
 H. Kadijk.
 A. J. Oosterhof.
 J. Hospers Gzn.
 G. Post-Wiertsema.
 H. Ridderbos.
 Mevr. H. Hopma.
 Ds. J. M. Stroes.
 K. van Dijk.
 H. Ubbens.
 P. Bakker.

K. v. d. Riet.
 J. C. Wirtz.
 J. Wigboldus.

Ellerhuizen.**Agent:****Begunstigers:**

H. v. d. Molen.
 S. Wiersema.
 H. Wiersema.

Westerdijkshorn.**Agent:****Begunstigers:**

J. Zandt Pzn.

4. Groningen.**Locaal Comité.**

Ds. J. Langhout, Voorzitter.
 Dr. L. Bouman, 2e Voorzitter.
 H. Wind, Secretaris, Ged.
 Zuiderdiep.
 Jan Haan, 2e Secretaris.
 W. Graafhuis, Penningm.
 E. R. Wigboldus, 2e Penningm.
 H. Bosman.

omvattende:

Groningen.**Agent:****Leden:**

Mej. T. H. Jansonius.
 L. de Vries Hzn.
 Ds. J. Langhout.
 Mr. N. de Ridder.
 *M. Brouwer Jr.

Begunstigers:

K. Arends.
 F. J. Albracht.
 Mej. J. Alberts—Van
 Hemmen.
 W. de Boois.
 Mej. Wed. A. Boerema.
 K. de Bruin.
 P. Brondijk.
 J. Bügel.
 H. Bosman.
 D. Dooyes.
 A. J. Deen.
 F. Dijksterhuis.
 Mej. F. van Dalen—Godee.

Mej. F. Dijksterhuis.
 Mej. T. Eising.
 *W. Graafhuis.

J. Goutier.
 Mej. Wed. E. Hoexum.
 *J. Haan.
 H. A. van Hemmen.
 J. H. van Hemmen.
 J. Hoolsema.
 W. Hoexum.
 A. Jansen.
 A. Jager.
 A. Jonkhoff Sr.
 A. J. Jonkhoff.
 T. Krugier.
 H. Kuik.
 *A. Kramer.
 J. Lever.

Douair. Jhr. Mr. W. H. de
 Savornin Lohman.

J. Meijnen.
 M. P. Mulder.
 Mej. Wed. J. Meijer.
 Mej. S. Meijer.
 Mej. P. E. Meijer.
 H. G. Meijer.
 K. Muller Jr.
 H. Meinema.
 *C. v. Nieuwenhuizen.
 G. Nienhuis.

*Mej. Wed. L. Nederhoed.
 W. Ornée.

A. A. Ploeg.
 A. Ploeg Jr.
 *Ds. R. Polman.
 H. Piersma.
 D. Rijpstra.
 G. Renting.
 Mej. J. Rediger.
 *Tj. Rintjema.

*J. Ronda.
 H. E. Smit.
 P. Switters.
 Mej. Stam.
 Mej. Wed. A. Schuur.
 Hiltje Siegers.
 K. Sikkema.
 Mej. Wed. R. Swarthold.
 Joh. Terpstra.
 J. E. de Vries.
 Y. v. d. Veen.
 E. Wigboldus.
 *H. Wind.
 E. R. Wigboldus.
 H. Wegenaar.
 H. J. Waterborg.

Zuidlaren.

Agent :

Begunstigers :

B. Buwalda.
Mej. Oosthoek.**5. Grootegast.**

Correspondent :

omvattende :

Doezum.
*Faan.***Grootegast.**

Agent :

Begunstigers :

W. H. de Jong.

Grijpskerk.
*Kommerzijl.***Kornhorn.**

Agent :

Begunstigers :

Ds. J. Veenbaas.

Niekerk.
Niezijl.

Agent :

Begunstigers :

J. Martens.

A. ten Have.

Ds. W. H. Folkerts.

*Noordwijk.***Oldehove.**

Agent : Ds. J. Diemer.

Begunstigers :

Ds. J. Diemer.

Oldekerk.
*Zuidhorn.***6. Haren.**

Correspondent :

omvattende :

Haren.
*Helpman.**Noordlaren.**Onnen.**De Punt.**Waterhuizen.***7. De Leek.**

Correspondent :

R. A. Steltman, te De Leek.

omvattende :

Enumatil.

Agent :

Begunstigers :

J. Renkema.

J. Vink.

*Den Horn.***Leegkerk.**

Agent : A. v. d. Riet.

Leden :

A. v. d. Riet.

Begunstigers :

O. van Zanten.

De Leek.

Agent : Ds. N. Woldinga.

Begunstigers :

A. R. Steltman.

R. A. Steltman.

B. J. Tichelman.

Ds. N. Woldinga.

J. W. Schuil.

Lettelbert.Agent : T. Eringa, te
Enumatil.**Marum.**

Agent : V. Dam.

Begunstigers :

Ds. J. Meijer.

V. Dam.

Midwolde.

Agent : R. A. Steltman, te De Leek.

Begunstigers :

R. Sikkema.

*Niebert.**Nuis.**Oostwolde.***Roden.**

Agent : J. Aukema Jr.

Begunstigers :

J. Aukema Jr.

Mej. Wed. J. J. Iwena.

Tolbert.

Agent : R. A. Steltman, te De Leek.

Wilp.

Agent :

Begunstigers :

N. van der Blom.

*Zevenhuizen.***8. Loppersum.**

Correspondent :

Ds. J. de Jong, te Loppersum.

omvattende :

*Eenum.***Garrelsweer.**

Agent :

Begunstigers :

P. Oosterhof.

Loppersum.

Agent :

Leden :

Ds. J. de Jong.

Begunstigers :

W. Meima.

J. Wiersum.

T. Wiersum.

Mej. Wed. H. Doornbos.

T. Muda.

A. Pilon.

Mej. G. Koenderink.

J. Ham.

J. Wieringa.

P. Pastoor.

*W. Duns.

A. Olthof.

Stedum.

Agent: H. Dijkhuis.

Begunstigers:

J. Meijer.
H. Dijkhuis.**Westeremden.**

Agent: Zuidhof.

Begunstigers:

Jacob Bolt.
IJ. Bos.*Wirdum.*

't Zandt.

Agent: M. de Graaf.

Begunstigers:

M. de Graaf.

*Zeerijp.***9. Middelstum.**

Correspondent:

Jb. Vinhuizen, te Middelstum.

omvattende:

Eppenhuisen.

Huizenge.

Begunstigers:

M. Ubbens.

Kantens.

Begunstigers:

S. L. Vinhuizen.
A. M. Doornbos.
E. Vliet.**Middelstum.**

Begunstigers:

N. Bonthuis van Eikema.
E. v. d. Schans.
E. Norg.
Jb. Vinhuizen.
P. Doornbos.
R. Dekker.
R. Woldring.
Mej. A. Vinhuizen.
Mej. T. Bonnema.*Onderdendam.**Rottum.**Stitswerd.***Toornwerd.**

Begunstigers:

G. Sietsema.

Westerwijtwerd.

Begunstigers:

H. H. Smit.

10. Niewolda.

Correspondent:

F. Hamster Jr., Oostwolderpolder (Gem. Niewolda).

omvattende:

*Borgsweer.***Niewolda.**

Agent:

Leden:

Mej. Wed. C. F. Hamster.
F. Hamster.

Begunstigers:

D. E. Nieborg.
Mej. Wed. W. Emmens.
J. C. Hamster.
F. Hamster Jr.
D. J. Dallinga.
K. Hamster Jr.
S. Dallinga Dzn.
B. Dallinga.
Ds. H. T. Hoeksema.*Termunten.***Wagenborgen.**

Agent: W. K. H. Magendans.

Begunstigers:

W. K. H. Magendans.
G. Takens.
Mej. M. Bos—Smit.
Ds. W. K. P. Goeree.
W. van Bauren.**11. Onstwedde.**

Correspondent:

Ds. W. Fokkens, te Stadskanaal.

omvattende:

Musselkanaal.

Agent:

Begunstigers:

H. Smit.
Ds. J. Buikema.*Onstwedde.*
*Oude-Pekela.***Nieuwe-Pekela.**

Agent:

Begunstigers:

Mej. Wed. J. M. Fleurke.
W. A. Mulder.
Ds. M. Meijering.**Stadskanaal.**

Agent:

Begunstigers:

F. ten Kate.
Ds. W. Fokkens.
G. Dijksterhuis.
H. Timmer.*Valtermond.***12. Oostwold.**

Correspondent:

R. Toren, te Oostwold (Oldambt).

Aekamp.

Agent:

Begunstigers:

H. Houwen.

Finsterwolde.
*Heiligerlee.***Midwolda.**

Agent:

Begunstigers:

D. Kreiter.
R. T. Toren.*Nieuveschans.*
*Nieuw-Beerta.***Oostwold.**

Agent:

Leden:

K. F. Hamster.
K. O. Knotnerus.
R. Toren.

Begunstigers:

L. H. Hovinga.
S. Smith.
O. Knotnerus Kzn.
J. M. Meijer.
Z. J. Koning.
L. Dieterman.
H. Jager.
Ds. E. Prinsen.
E. G. Heckman.

Scheemda.

Agent:

Begunstigers:
Joh. Haan.

Winschoten.

Agent: Ds. J. A. Bult.

Begunstigers:
Ds. J. A. Bult.

*Zuidbroek.***13. Slochteren.**

Correspondent:

omvattende:

Hellum.
Hoogezand.

Sappemeer.

Agent: H. Bouman.

Begunstigers:
H. Boswijk.
W. Berg Jr.
R. Klevering.
Mej. A. C. Mulder.
H. Bouman.
Mej. Joh. C. de Vroom.
Z. de Langen.
J. M. van der Poel.

Schildwolde.

Agent:

Begunstigers:
Ds. J. Fokkinga.

*Siddeburen.***Slochteren.**

Agent:

Begunstigers:

S. Kleefsman.

*Westerbroek.***14. Ten Boer.**

Correspondent:

**T. A. van Dijken, te
Ten Boer.**

omvattende:

Lellens.

Agent:

Begunstigers:
W. Ubbens.
W. J. Kiers.

*Middelbert.***Garmerwolde.**

Agent:

Begunstigers:
Mej. Wed. H. U. Dijksterhuis.

Ten Boer.

Agent: A. Homan.

Begunstigers:
T. A. van Dijken.
E. Doornbos.
A. Homan.
P. Wigboldus.
W. E. Hofman.
Mej. Wed. J. Groeneveld.
J. Swieringa.
R. Weerenga.
B. J. Wiersema.
*J. Ridder Jr.

Ten Post

Agent:

Begunstigers:
H. Belt.
J. Lanting.
C. Geertsema.
J. Hoving.
Jh. Biewinga.

Thesinge.

Agent: H. Broekstra.

Begunstigers:
Mej. Wed. Ritsema.

Ds. A. van Wijk.
H. Broekstra.
A. P. Holtman.
A. Holtman.

Wittewierum.

Agent:

Begunstigers:
A. G. Oosterhuis.
Woltersum.

15. Ulrum.

Correspondent:

**Th. van Stralen,
te Houwerzijl.**

omvattende:

Hornhuizen.
Houwerzijl.

Agent:

Begunstigers:
Th. van Stralen.
Ds. E. H. Broekstra.

Ulrum.

Agent: W. Nepperus.

Begunstigers:
W. Nepperus.
R. Jeltens.
B. Ritsema.
Jan Bouma.
P. Ritsema.
P. Noorda.
Mej. E. Jansen.
K. M. Jansen.

Niekerk.Agent: Ds. C. H. Ph.
Krohne, te Zout-
kamp.

Begunstigers:
H. Doornbos.
H. Beukema.

Vierhuizen.Agent: Ds. C. H. Ph.
Krohne, te Zoutkamp.

Zoutkamp.
Agent: Ds. C. H. Ph.
Krohne.

Begunstigers:

Ds. C. H. Ph. Krohne.
J. Ronda.
L. Huizenga.
J. Jeltens.

16. Veendam.**Correspondent:****K. Olthoff, te Wildervank.**

omvattende:

Meeden.**Agent: Ds. J. Kool.****Begunstigers:**

Ds. J. Kool.
F. Toren.

Muntendam.**Noordbroek.****Agent:****Begunstigers:**

D. Dijkstra.

Veendam.**Agent: T. Bos.****Begunstigers:**

T. Bos.
Ds. R. Vos.
Mej. Wed. M. Panman.
H. Stefanus.
Mej. Wed. J. H. Stefanus.
H. Walda.

Westerlee.**Wildervank.****Agent:****Begunstigers:**

M. H. Wiersema.
Mej. G. Wiersema — Hamster.
K. Olthoff.
Ds. T. Oegema.
H. Bos Kzn.
Mej. P. Jonker.
P. Pell.

17. Warffum.**Correspondent:**

omvattende:

Oldenzijl.**Oosternieland.****Uithuizen.****Agent:****Begunstigers:**

J. O. Bouwman.

Uithuizermeeden.**Agent: A. B. Jonker,
te Roodeschool.****Begunstigers:**

A. B. Jonker.
Ds. J. Sluijs.
H. Wiersinga.
B. H. Baar.
Mej. Wed. Lantinga.
T. J. Klein.
S. A. Winter.
J. Klein.
M. Ubbens.
J. R. Bouwman.
P. Ubbens.
N. Bouwman.

Usquerd.**Warffum.****Agent:****Begunstigers:**

Ds. P. Postema.
M. Dekker.

Zandweer.**18. Winsum.****Correspondent:****Ds. G. van der Munnik, te
Leens.**

omvattende:

Bafloo.**Agent; L. Broels.****Begunstigers:**

Ds. J. Bruin.
J. van der Molen Tzn.
E. Kadijk.
J. Winter.
D. Bomers.
Jan Stol.
Mej. A. Broels.
P. Groeneveld.

Eenrum.**Leens.****Agent:****Begunstigers:**

Ds. G. van der Munnik.
P. Beukema.
E. Musschenga.

Warfhuizen.**Winsum.****Agent: S. Veenstra.****Begunstigers:**

A. Zijlstra.
S. Veenstra.
Ds. M. Meijering.
R. Sikkens.
J. Huitsing.
K. D. van der Kooij.
H. Antoon.
J. Melles.
R. Kaspers.
J. Doornbos.
P. Doornbos.
W. Melles.
J. van der Veen.
J. Hommes.
E. Feringa.
H. Drevel.
Mej. J. Vermaas.

19. Wetsinge.**Correspondent:****I. J. Boer, te Wetsinge.**

omvattende:

Adorp.**Sauwerd.****Agent:****Begunstigers:**

W. K. Brands.
D. J. Wildeboer.
J. Oosterhuis.
Mej. A. van der Molen.

Wetsinge.**Agent:****Begunstigers:**

I. J. Boer.
Mej. W. K. Lugtenberg.
S. Steensma.

20. Zuidwolde.

Correspondent:

H. A. van Hemmen, te Zuidwolde.

omvattende:

Noordwolde.

Agent:

Begunstigers:

D. C. W. Meijer.

Zuidwolde.

Agent:

Begunstigers:

T. Boer.

W. G. Oosterhuis.

H. J. Boer.

J. J. Wolters.

E. Everts.

R. van Wageningen.

Mej. Wed. J. G. Oosterhuis.

Ds. A. Koppe.

H. A. van Hemmen.

DRENTE.**7 DISTRICTEN.****1. Assen.**

Correspondent:

S. S. Hofstra, te Assen.

omvattende:

Assen.Agent: **R. Mennenga.**

Leden:

S. S. Hofstra.

Begunstigers:

H. J. Baakman.

S. Th. Banning.

G. Kalsbeek.

R. Mennenga.

Mej. Wed. H. Wijnia.

J. van Dalen Hzn.

H. Smallembroek.

Jan Stevens.

Th. Pluijter.

H. Scheffer.

J. Koetsier.

J. de Ruiters.

H. Timmer Gzn.

P. P. Bertram.

Ds. W. W. Smit.

*Echten.**Een.**Loon.**Norg.**Paterswolde.**Peize.***Roden.**

Agent:

*Roderwolde.**Taarle.**Tinaarlo.**Vries.**Witten.***2. Coevorden.**

Correspondent:

H. Mulder, te Coevorden.

omvattende:

Coevorden.

Agent:

Begunstigers:

G. Gruppen.

H. Mulder.

*Dalen.**Dalerveen.**Nieuw-Schoonebeek.**Oosterhesselen.**Veenhuizen.**Wachtum.**Zwinderen.***3. Emmen.**

Correspondent:

omvattende:

*Est.**Emmen.**Erica.**Ern.**Exloo.***Nieuw-Dordrecht.**

Agent:

Begunstigers:

Ds. J. v. d. Vlies.

*Noordbarge.**Noordsleen.**Odoorn.**Roswinkel.**Schoonoord.**Sleen.**Valte.**Weerdingen.**Wesep.**Zandberg.***4. Gieten.**

Correspondent:

omvattende:

Anloo.

Annen.
Annerveen.
Borger.
Bunnen.
Buinerveen.
Drouwen.
Drouwerveen.
Eeat.
Eexterveen.
Gasselte.
Gasselternijerveen.
Gieten.
Gieterveen.
Grolloo.
Rolde.
Schoonloo.
Westdorp.

5. Hoogeveen.

Correspondent:

R. Berkenbosch Jr., te
 Hoogeveen.

omvattende:

Alteveen.
Ansen.
Echten.
Hees.

Hoogeveen.

Agent:

Leden:

R. Berkenbosch Jr.
 J. Zwiars Jr.
 R. van Hees.

Begunstigers:

J. Thomas.
 J. Fernhout.
 R. Vieningen.
 Johs. Blanken Azn.
 Schuphoff.
 Jan IJmker.
 R. Beukema.
 Andr. B. Visser.
 Ds. W. Dekker.
 J. Buikema.
 J. Wittermans.
 Ds. L. Kuiper.

Linde.
Nuyf.
Pesse.

Agent:

Begunstigers:

Mej. Wed. Reinders.

Reinen.

Ter Aarloo.

Utersoord.

Veeningen.

Zuidwolde.

Agent:

Begunstigers:

A. H. Steenbergén.

6. Meppel.

Correspondent:

J. J. Boorsma, te Meppel.

omvattende:

Dijkhuizen.
Havelte.
Koekange.
Kolderveen.

Meppel.

Agent:

Begunstigers:

H. de Vries Oosterveen.
 Mej. Wed. E. Lakke.
 G. Geerligs.
 J. J. Boorsma.
 R. Hartsuiker.
 Mej. J. Lakke.
 D. Steenbergén.
 A. Korten.
 K. van Raalte.
 A. Wouda.
 J. v. d. Bosch.
 P. van Echten.
 Mej. L. Boerwinkel.
 W. Jonkman.
 D. ten Brink.
 A. Bakker.
 Mej. Wed. Lattman.
 Joh. Korten.
 J. Bartels.
 F. Wolfers.
 Mej. Wed. Hoorn.
 Mej. G. Hartsuiker.

Mej. G. Spijker.
 Wed. J. van Veen Ezn.
 Arent Lakke.
 Ds. T. Noordewier.
 C. J. van Dijk.
 H. Klinkert Hzn.
 Mej. B. Deetman.
 B. ter Brugge.
 B. Schuurman.
 R. de Vries.
 §Joh. Theunis.
 J. Fransen.
 M. Boddendijk.
 Dames J. en R. Geerligs.
 W. Bartels.
 G. v. d. Bosch.
 H. Kuperus.
 Hs. Timmer.
 J. Nijenhuis.
 H. Witzand.
 Mej. Witzand.
 Mevr. Wed. J. Schuurmans.
 M. Fisser.
 G. Bekendam.
 Mej. R. Nieuwenhuis.
 J. ter Brugge.

Nieuwstad.

Nijerveen.

Agent:

Begunstigers:

Ds. G. van Halsema.
 P. van der Kooy.

Ruinerwold.

Agent:

Begunstigers:

A. Lameris.

Uffelte.

Wapserveen.

De Wijk.

7. Smilde.

Correspondent:

J. Van Rijnbach, te Kloos-
 terveen.

omvattende:

Beilen.
Bovensmilde.
Diever.
Drijber.

Dwingeloo.
Frederiksoord.

Hijkersmilde.

Agent:

Begunstigers:

*M. Fernhout.
S. Grit.
*W. Wessenius.
R. de Vries.

Kloosterveen.

Agent:

Begunstigers:

J. van Rijnbach.
H. Vos.
Ds. H. Dijkstra.
C. Spoor.
S. Grit Jr.

Vledder.

Agent:

Begunstigers:

Ds. R. van Giffen.

Wapsen.
Wateren.
Westerbork.
Zwiggelte.

OVERIJSEL.

Provinciale Secretaris: J. VAN ALPHEN, Lid van de Tweede Kamer
der Staten-Generaal, te Hengeloo.

13 DISTRICTEN.

1. Almeloo.

Correspondent:

D. Slettenaar Hzn.

omvattende:

Almeloo.

Agent: G. Rotteveel.

Begunstigers:

J. Bos.
D. Slettenaar Hzn.
H. Exoo.
J. Kampherbeek.
J. F. Langkamp.
Ds. D. Smallegange.
H. Slettenaar.
G. Rotteveel.
J. Pijlman.

Daarle.
Enter.

Den Ham.

Agent:

Begunstigers:

. van Laar.

Friezenveen.

Agent: W. G. Aldershoff.

Begunstigers:

W. G. Aldershoff.
Z. Hopster.
B. Bramer Wzn.
G. A. Man Jzn.
Mevr. P. Steehouwer.
G. Aman Jzn.

Hellendoorn.
Oostmarsum.

Nijverdal.

Agent: W. Wieske.

Begunstigers:

T. Krommendijk.

Rijsen.

Agent: Bd. Eshuys.

Begunstigers:

Bd. Eshuys.
E. Boumeester.

Tubbergen.

Vroomshoop.

Agent: T. Visscher.

Begunstigers:

T. Visscher.
F. C. van der Vorm.
P. Vaartjes.
L. de Goede.
J. van Laar.

Wierden.

Agent: L. Koenderink.

Begunstigers:

Luc. Koenderink.
H. Beverdam.
B. J. Klaas.
J. Fokker.
J. H. Gierveld.
G. Niezink.

Wesselo.

2. Blokzijl.

Correspondent:

omvattende:

Blokzijl.

Agent: J. Noback.

Begunstigers:

G. Mastenbroek Mzn.
C. Noback.
J. Noback.
W. Scheer.
D. Grondman.
G. Tobi.
J. Smit.
W. van Sul.

Kalenberg.

**Agent: J. H. Pen, te
Wetering, bij Blok-
zijl.**

Begunstigers:

Jacob H. Pen.
Cornelis H. Pen.
K. H. Pen.

Kuinre.

Agent: L. IJ. van Vels.

Begunstigers:

J. Rook.
Erven K. Rook.
L. IJ. van Vels.
W. Koopmans.
B. Harder.
J. Buit.
A. Dekker.

Langeslag.

Agent:

Begunstigers:

Ds. J. Meijer Jr.

Paasloo.**Oldemarkt.**

**Agent: J. H. Pen, te
Wetering, bij Blok-
zijl.**

Begunstigers:

Mej. A. Collee.
J. Fledderus.

Vollenhove (Stad).

Agent: L. Wichers.

Begunstigers:

H. van Heerde Ezn.
H. van Heerden Dzn.
T. Post Hzn.
L. Wichers.
Mej. Wed. J. de Vries

E. van der Schoot.
J. IJspeert.
Mej. Wed. H. Kieffe.
W. van Keulen.
W. van der Schoot.
E. Spit Tzn.
Jan Spit Pzn.
Jan Jongman Szn.
B. van Bruggen.
Jb. Leeuw.
Mej. Wed. S. Leeuw.
L. van Gulik.
J. Oldenhof.
D. Dikken.
H. Elfring.
A. Scheer.
J. Kroeze.

Vollenhove (Ambt).

Agent:

Begunstigers:

A. Visscher.
Mej. Wed. J. Leeuw.
J. Weijs Fzn.
J. W. Weijs.
G. Bruintjes.
Jan Weijs.
D. Schutte Az.
J. K. Winters.
Mej. G. Weijs.
Jan Rook.
W. Lassche.
Jan Lassche.
Ds. Z. Hoek.
H. Weijs.
Mej. Wed. Ternapel.

Wetering.

Agent: J. H. Pen.

Begunstigers:

J. H. Pen.
W. J. Pen.
P. Winters.

IJsselham.**3. Dalfsen.**

Correspondent:

G. Lukas, te Dalfsen.

omvattende:

Dalfsen.

Agent:

Leden:

A. Baron van Dedem.

Begunstigers:

W. Nieboer.
G. J. Westenbrink.
G. Lucas.
G. Pierik.
A. Pierik E.Jzn.
D. J. van Lensen.
G. J. Lucas.
Jacob Ophof.
Hk. Kuiper.
K. Beumer.
G. W. Frijling.
A. van Wageningen.
H. W. Ophof.
G. J. Breman.
W. de Jong.

Marschhoek.

Agent:

Begunstigers:

H. Schutte.

Vechteweerd.

Agent:

Begunstigers:

Hk. Ophof.
Jan Schutte.

4. Dedemsvaart.

Correspondent:

**M. J. Abbink, te De-
demsvaart.**

omvattende:

Archem.

Avereest.

Agent:

Begunstigers:

H. J. Snijder.

Dedemsvaart.

Agent: K. Hoogeveen.

Begunstigers:

G. H. Rooseboom.
Mej. Wed. Rooseboom.
J. Oosterbrink.
H. Hoogeveen.
W. Oostenbrink.
J. Heinen.

Lemele.

Agent:

Begunstigers:

W. Arnholst.

Agent

J. van
Ds. A.
G. Sch
C. Mun
G. Wie

5

Co

Chr. I

Agent

J. W.
C. J. B
J. Scho

I

H. Sluy
J. C. V
A. Zan
Chr. Di
Ds. L.
T. Hou
W. Bin
B. Sch
W. C.
Ds. A.

Agent

H. te

Agent

W. A.

Lutten.
Ommen.

Agent:**Begunstigers:**

J. van der Bent.
Ds. A. L. Smilde.
G. Schutte.
C. Munneke.
G. Wichersen.

5. Deventer.**Correspondent:****Chr. Dixon, te Deventer.**

omvattende:

*Bathmen.***Deventer.****Agent: J. Scholten.**

Leden:

J. W. Koer.
C. J. Beusekamp.
J. Scholten.

Begunstigers:

H. Sluyter A.Ez.
J. C. Vaupell.
A. Zandvliet.
Chr. Dixon.
Ds. L. A. M. Scheps.
T. Houtstra.
W. Bindega.
B. Scherphof.
W. C. Kolkert Jzn.
Ds. A. Brummelkamp.

Diepenveen.
Holten.

Colmschate.**Agent:****Begunstigers:**

H. te Velde.

*Olst.***Wijhe.****Agent:****Begunstigers:**

W. A. Bruins.

6. Enschedé.**Correspondent:****D. Geerling, te Enschedé.**

omvattende:

*Borne.**Buurse.***Delden.****Agent:****Begunstigers:**

G. D. Kunderink.

*Denekamp.**Diepenheim.***Enschede.****Agent:****Begunstigers:**

Hk. ter Weele Az.
D. Geerling.
W. Assink.
H. J. Volkens.
J. Lasonder Gzn.
G. Godschalk.
Mej. H. Geerling.
Ds. D. J. B. Wijers.
W. Frix.
Mej. H. ter Horst.
W. Nijenhuis.
G. Elshout.
G. Ohman.
K. Nieboer.
H. Nijhuis.
J. Schreurs.
E. Korfs.
B. Huckriede.
H. Kamp Jr.
H. Vierdag.
G. ten Brink.
D. Lugt.
Ds. J. Gideonse.
W. Duthler.
H. Heusinkveld.
J. W. ter Weele.
A. J. Elderink.
D. Huckriede.
J. Schultenberg.
H. J. Schreurs.
G. Rietveld.
J. de Jager.
J. H. Scholten.
G. Elhorst.
G. J. ten Heuns.
H. M. Magens.
P. Hut.
H. Bras Sr.

K. Schipper.
J. Schouwink.
J. Kuiper.
Jan Veenhoven.
J. Schuurmans.
J. Christiaans.
S. Schuurman.
W. Schreurs.
H. Weisink.
Mej. J. ter Horst.
A. Schmal Wzn.
W. Hiemenga.

*Goor.***Haaksbergen.****Agent:****Begunstigers:**

A. J. P. ten Hoopen.

Hengeloo.**Agent: Ds. P. Zijl-**
mans.

Leden:

J. van Alphen.

Begunstigers:

Ds. P. Zijlmans.
St. Elfrink.
J. Prins.
D. van Dalfsen.
K. van Olst.
J. Langenhof.
H. J. v. d. Veen.
P. Prins.
L. Pleyter.
D. Toorneman.
E. J. Oelering.
H. J. Bos.
B. ten Hove.
A. Hobbes.
D. F. Engster.
L. Bergerink.
H. J. van Dalfsen.

Lonneker.**Agent:****Begunstigers:**

E. Schreurs.
Mej. R. Heuting.
J. H. Schreurs.
Hs. Robers Kzn.

*Losser.**Markelo.**Oldenzaal.**Usseloo.*

7. Hardenberg.**Correspondent:**

Dr. C. C. Schot, te Hardenberg.
Ane.

Agent:**Begunstigers:**

G. J. Kamphuis.
B. Hurink.
B. Habers.
G. J. Jurjens.
H. Hulter.
M. Melenberg.

Gramsbergen.**Agent:****Begunstigers:**

J. v. d. Haar.
R. Keuken.
Ds. O. Cazemier.

Hardenberg.**Agent:****Begunstigers:**

Joh. Hurink.
H. W. Weitkamp.
H. J. Middendorp.
G. J. Meilink.
G. E. Sierink.
Dr. C. C. Schot.
J. Broek Roelofs.
H. Waterink.
G. J. Meijer.

Heemse.**Agent:****Begunstigers:**

D. J. Bruins.
K. Hodink.
G. J. Veurink.
J. A. P. Stroos.
H. H. Weitkamp.
H. Oosterbrink.
Ds. G. Doekes.

8. Kampen.**Correspondent:**

G. J. van Goor, te Kampen.
omvattende:
Kampen.

Agent: J. Huijzinga.**Leden:**

G. J. van Goor.
Prof. Dr. H. Bavink.
Ds. J. J. Westerbeek van Eerten.
J. Huijzinga.

Begunstigers:

Nic. van Putten.
J. Wielink.
Jacob Kale.
J. van 't Oever.
Mej. E. P. W. Weuringh.
A. Schinkel Hzn.
Joh. van Dijk.
J. van Gumster.
Prof. D. K. Wielenga.
J. G. van der Hoogt.
H. J. Vaders.
J. C. Vastenhout.
Prof. P. Biesterveld.
J. Tangsma.
Prof. M. Noordtzij.
H. van Werven.
W. A. van Werven.
J. C. Telder.
H. Sleurink Pzn.
Th. Best.
A. Boer.
§Prof. L. Lindeboom.
E. D. J. de Jongh.
P. Schilder.
J. v. d. Valk.
Docts. Johs. Kapteijn.
J. E. Rijenga.
C. Mulder.
W. A. Willemse.
Dr. F. F. C. Fischer.
H. Holtrust.
Alb. Gunnink.
Ds. Grass.
Dr. A. Noordtzij.
J. Brinkman.
J. Valk Jr.
T. Hoekstra.
Dr. W. H. Nieuwhuis.
H. J. Heida.
G. Bax.
L. Vogel.
J. H. Bos.
Ds. K. G. M. Westerbeek van Eerten.
Mevr. Esser—Heijblom.
Ds. C. Kuiper.
S. S. Hoogstra.

Kampereiland.**Agent:****Begunstigers:**

H. Prins A.Gzn.
E. A. van der Burg.
G. van der Streek.

Kamperveen.**Agent:****Begunstigers:**

G. B. Ruitenberg.
A. Stuivesand.
R. van der Scheer.
H. Top.
E. Fikse.
B. Bijma.
H. Kwakkel.

*Vekaten.**Wilsum.***IJselmuiden.****Agent:****Begunstigers:**

A. W. Ravenhorst.
F. H. Boersma.
Zalk.

9. Staphorst.**Correspondent:**

H. Bouma, te Rouveen.

omvattende:

Nieuwleuzen.**Agent: Kl. Snijder.****Begunstigers:**

W. Bosman.
A. Bosman.
W. Wennemers.
P. Knotters.
Kl. Snijder.
Kl. de Boer.

Rouveen.**Agent:****Begunstigers:**

H. Bouma.
J. B. van Mechelen.

Staphorst.**Agent: H. Visscher.****Begunstigers:**

R. Huls Bzn.
H. Visscher.
Klaas Mijnheer.

*De Wyl.**IJhorst.*

10. Steenwijk.**Correspondent:****L. Hoogenkamp Kzn.,
te Steenwijk.**

omvattende:

*Giethoorn.***Kallenkote.****Agent:****Begunstigers:**

L. Hogenkamp.

P. Punter.

Mej. Wed. R. Hogenkamp.

Steenwijk.**Agent:**

Leden:

Dr. J. Hania.

Begunstigers:

Mej. Wed. Hk. Aberson.

A. Lommers.

R. Talen.

Mej. Wed. Alb. de Boer.

H. K. Groenink.

Mej. J. en M. de Bock.

J. Beverwijk.

Gez. Voerman.

L. H. Prinsen.

Mej. Wed. H. W. Visscher.

Mej. Wed. H. Hagen.

C. van Velzel.

R. de Boer Azn.

V. Heijnen.

Mej. Wed. A. J. Veen.

Mej. Wed. K. Schurink.

R. de Boer Rzn. Jr.

B. van Noord.

W. Voerman.

T. van der Ploeg.

Jacob Ketel.

S. de Bock.

L. Hogenkamp Kzn.

E. de Boer Rzn.

Ds. W. Wolsink.

J. de Boer Gzn.

K. Smit.

J. Visser Azn.

*'t Verlaat.**Wanneperveen.***Zuidveen.****Agent****Begunstigers:**

Mej. Wed. Sip. Boverhof.

W. van Engen.

11. Zwartsluis.**Correspondent:****Joh. Huisman Jzn., te
Zwartsluis.**

omvattende:

Genemuiden.**Agent:****Begunstigers:**

J. L. Heutink.

I. Vos.

H. J. Visscher.

L. van Dalfsen.

L. van Agen.

H. Steenberg.

H. A. van Dijk.

Jm. Knol.

H. J. Aalbers.

Dk. van Dijk.

W. v. Dalfsen Lzn.

J. van Agen.

Ds. Ph. W. H. Eskes.

Hasselt.**Agent: H. Kuiper Gzn.****Begunstigers:**

H. Galenkamp Kzn.

A. Weener.

Jan Weener Azn.

Mej. Wed. D. Hulleman.

Hk. Kuiper Gzn.

Jan Visscher.

Ds. G. J. Breukelaar.

Dries van der Kolk.

J. Broek.

H. Dijkstra.

Mej. C. Galenkamp Hdr.

Mej. C. Weener.

J. Moed.

Jacob Drupsteen.

J. Albers.

H. Kinkhorst.

D. Appelo Hzn.

Jan Admiraal.

J. van Dijk.

*Mastenbroek.***Zwartsluis.****Agent:****Begunstigers:**

J. van Berg Jzn.

L. van Eijken Hzn.

Hk. de Goede Hzn.

Harm. Huisman Jzn.

Mej. Wed. H. Huisman Hz.

P. Huisman Jzn.

Johs. Huisman Jzn.

G. Kuiper Hzn.

G. Kuiper Jzn.

Gezusters Van Ravensteijn.

Laurens Moraal.

Mej. Wed. S. van der Veen.

A. Zeilmaker Hzn.

B. Jalink Hzn.

Mej. Wed. J. Pol Sr.

W. Bos Pzn.

Jac. Vogel Jr.

R. D. A. van der Woude.

J. B. Varwijk.

J. van den Berg Wzn.

G. Knol.

Joh. Stam.

S. Over de Linde.

Jan Breman Rzn.

H. van Dijk.

L. Slagter Hzn.

H. Slagter.

Mej. S. Stam.

Johs. Moraal.

K. Kinkhorst.

F. Kampherbeek.

Mej. Gez. Smit.

Mej. Ma. Appelo.

Mej. Jant van den Berg.

Ds. P. Segboer.

Mej. G. Segboer.

Jac. Vogel Sr.

Mej. Wed. R. Doggenaer.

Js. Vermooten.

Mej. W. M. Segboer.

J. Menlink.

R. Zwiers.

C. van Kolmeschate Lzn.

Jan de Goede.

Klaas Pot Gzn.

Roelof Schraa Hk.zn.

12. Zwolle.**Correspondent:****Ds. C. W. E. Ploos van
Amstel, te Zwolle.**

omvattende:

Zwolle.**Agent:**

Begunstigers:

J. Botterweg.
 Mej. Wed. B. Zwart—Van
 den Bosch.
 Mej. D. Mensink.
 W. J. Berends J.Jzn.
 T. J. de Vries.
 Mej. Wed. H. Botterweg.
 H. Tulp.
 W. J. Smit.
 J. Vaders.
 H. Visscher.
 Z. Klinkert.
 M. J. van Tongeren.
 J. W. Bomhof.
 L. Korvinus.
 C. F. Boven.
 P. Duurkoop.
 C. J. v. d. Schoot.
 J. Garritsen.
 H. Beltman.
 B. C. P. Jansen.
 A. de Liefde.
 C. Kromziek.
 P. van Gelderen.
 J. W. van Herksen.
 *H. Botterweg Jr.
 J. H. Botterweg.
 W. Jansen.
 J. Bomhof.
 W. E. Bult.
 *Ds. C. W. E. Ploos van
 Amstel.
 Mej. G. J. Hellendoorn.
 J. van der Kamp.
 Ds. J. Hessels.
 *J. Jans.
 H. G. Treep.
 Van Tongeren.
 W. de Boer.
 W. L. van der Vegte.
 Mr. H. van der Vegte.
 J. Pol.
 *J. Touwen.
 J. Hagenbeek.
 Mr. E. R. E. Brants.
 Mej. L. Ploos van Amstel.
 §J. W. Hessels.
 M. H. C. Severyn.
 C. J. van der Schoot.
 G. Hingst.
 Mej. J. Botterweg-v. Leusen.
 W. A. van Houte.

*J. Bos.
 H. Bykerk Rzn.
 R. Rozeboom.
 Johs. Helmig.
 A. Buysman.
 Mej. J. van der Pol.
 Mej. Wed. van der Baan—
 Arkema.
 H. D. Schuitemaker.
 Mej. H. Toering.
 H. Vester.
 M. Rodink.
 H. Kamphof.
 H. van Laar.
 Mej. Wed. Jan Loot.
 J. Woelders.
 W. J. Tensen.
 D. Wijnbeek.
 J. Bosch.
 J. W. van Laar.
 A. J. Bosch.
 T. K. Halfmouw.
 J. Bergkamp.
 E. Golstein.
 Mej. B. Kiekebelt.
 A. Boven.
 Mej. C. M. van Gelderen.
 L. Hofstra.
 B. J. Doppegieter.
 Mej. Joh^a. Visscher.
 F. K. Halfmouw Jr.
 C. van Gelderen.
 J. Kampherbeek.
 Jacob Kist.
 J. Peters.
 H. G. F. Ling.
 M. Kippers.
 H. van Herksen.
 Mej. A. de Haan.

13. Zwollerkerspel.**Correspondent:****L. C. Cnopius, te Ittersum.**

omvattende:

Berkumerbrug.**Agent:****Begunstigers:**

J. B. Bongers.
 Mej. G. van den Brink.
 H. J. van Leusden.

H. Bremmer.
 Mej. E. van Leusden-Neute-
 boom.
 Mej. E. Bongers-Bongers.
 Mej. H. Meijer.
 K. Meijer.
 G. Neuteboom.
 Mej. H. Snijder.
 A. van der Riet.

's-Heerenbroek.**Agent:****Begunstigers:**

Mej. B. J. Reuvers.
 H. van der Wal.

Heino.**Agent:****Begunstigers:**

G. van der Linde.

Herculoo.**Agent:**

Leden:

W. Kiesenbrink.

Begunstigers:

T. van der Oordt.

Ittersum.**Agent:**

Leden:

L. C. Cnopius.

Mevr. Cnopius-Van Swinde-
ren.**Langeholte.****Raalte.****Agent:****Begunstigers:**

J. Kok.

Schelle.**Agent:****Begunstigers:**

G. Kamphuis.
 G. J. Kamphuis.
 J. Kamphuis.

Spoolde.**Windesheim.**

Prov

Pr

Co
Ds. A.

Agen

Ds. A.

I
 W. te
 G. J. I
 W. H.
 D. G.
 H. W.
 J. C. F
 D. W.
 B. H.
 Mej. W
 H. te
 J. Ebb
 S. Wev
 W. H.
 B. Nav
 D. J. I
 Joh. C.
 F. H.
 P. W.
 A. J. C
 J. B. t
 G. Hel
 A. J. I
 Joh. W
 Chr. T
 H. J. t
 D. H.
 H. Zee
 J. W.
 A. J.
 F. Hel

G E L D E R L A N D.

Provinciale Directeur: Mr. A. Ph. R. C. Baron van den Borch
van Verwolde, te Arnhem.

Provinciale Secretaris: G. J. M. Oudenampsen Sr. te Zutfen.

32 DISTRICTEN.

1. Aalten.

Correspondent:

Ds. A. T. van Dijken, te
Aalten.

omvattende:

Aalten.

Agent: F. H. Somsen.

Leden:

Ds. A. T. van Dijken.

Begunstigers:

W. te Gussinklo.

G. J. Lammers.

W. H. Verlaan.

D. G. J. Lammers.

H. W. Westerveld.

J. C. Bulsink.

D. W. Kraayenbrink.

B. H. Westerveld.

Mej. Wed. F. J. Somsen.

H. te Sla.

J. Ebbers.

S. Wevers.

W. H. J. Lammers.

B. Navis.

D. J. Kraayenbrink.

Joh. C. Lammers.

F. H. Somsen.

P. W. J. Krijnen.

A. J. Gussenklo.

J. B. te Paske.

G. Helmink.

A. J. Hoftijzer.

Joh. Westerveld.

Chr. Tolkamp.

H. J. ter Horst.

D. H. van Arregon.

H. Zeevalk.

J. W. Graven.

A. J. Klomps.

F. Helmink.

Johs. Staal.

W. Hoftijzer.

B. Radstake.

M. Th. Scholten.

A. J. Scholten.

Dinxperloo.

Varseveld.

Agent: Ds. H. te
Velde.

Begunstigers:

Ds. H. te Velde.

2. Apeldoorn.

Correspondent:

H. v. d. Hoeven, te
Apeldoorn.

omvattende:

Apeldoorn.

Agent:

Leden:

A. Visser.

G. J. Harmsen.

Begunstigers:

A. van Niersen.

H. J. Westhof.

Mej. P. Tiemens.

F. W. G. Tesebeld.

W. M. Pruis.

Mej. E. Geurts.

J. van Bruggen.

R. Kerkhoven.

J. G. Bruins.

W. de Vries.

Dames Vlasveld.

T. Bransvoord.

G. Veldhoven.

H. J. Brouwer.

H. van der Hoeven.

B. D. Bruggeman.

W. Jonker Hzn.

G. Kluitenberg.

J. W. J. Verdonk.

Mej. Huysterman.

Mej. H. Geurts.

J. C. Crollins.

H. H. Brouwer.

H. Hölterman.

Jb. Geurts.

E. Hamstra.

P. Meima.

Ds. A. Boekenoogen.

Beekbergen.

Agent:

Leden:

J. H. Esser.

Begunstigers:

Dames Knap.

W. Wilbrink.

J. Wilbrink.

Beemte en Broek-
land.

Agent: G. v. d. Brink.

Begunstigers:

G. v. d. Brink.

H. Hoege Dijkhof.

J. ter Maten.

Mej. Wed. W. Voorhorst.

Hoenderloo.

Hoog-Soeren.

't Loo.

Agent:

Begunstigers:

Mej. Wed. Hs. Tiemens.

H. J. de Hen.

Mej. J. H. M. Oxener.
H. E. van Weenum.
W. Eikendal.
Mej. Wed. J. Kwabbenberg.
Mej. M. Grifhorst.
H. J. Zverus.

*Uddel.
Uchelen.
Wiesel.
Woudhuizen.*

3. Arnhem.
Correspondent:
R. T. Lijberse, te Arnhem.
omvattende:
Arnhem.
Agent C. Kuster.

Leden:
Mevr. Mollerus van West-
kerke, geb. Stratenus.
P. Baerends Pz.
J. ten Cate.
D. S. A. Hagenbeek.
Jac. Kaspers.
H. Kleinhout.
F. J. Kossink.
G. Menthen.
A. J. Niehoff.
A. Th. Buddingh.
J. A. van Omme.
G. C. Boekhout.
C. Kuster.
H. T. Lijberse.
A. Schimmel.
Ds. H. Hoekstra.
D. Lijberse.
Mr. A. Ph. R. C. Baron van
der Borch van Verwolde.

Begunstigers:
Mej. F. Antink.
J. F. Antink.
W. Brouwer.
W. v. d. Brand.
H. J. Bresser Jr.
D. Buddingh.
L. Bekker.
Mej. B. Bresser, geb. Freeser.
W. G. Beeftink.
R. Brouwer.
Mej. M. Boekhout.
Mej. Bekker.

H. Blankvoort.
Mej. Barneveld.
A. C. v. d. Brand.
A. Bouwmeester.
F. J. Beeftink.
D. J. v. Cuilenburgh.
J. Cooper.
J. v. Driesen.
D. K. Driebergen.
Mej. Wed. Donner—Neel-
meijer.
G. Dambrink.
L. Grifhorst.
B. de Graaf.
A. Gerritsen.
R. Gort.
W. F. Gräper.
D. S. A. Hagenbeek Jr.
Mevr. Ten Hoope.
G. Kleinhout.
J. Klein Lenderink.
P. J. Kloppers.
H. Krassenberg.
Mej. M. E. Kossink—v. d.
Goot.

Mej. L. M. Kek.
J. F. Kaspers.
Mej. Kleinhout—Magendans.
Mej. A. Kuyper.
J. M. Maassen.
A. van der Mark.
J. W. Mekking.
Mej. G. Mekking—Geels.
W. Mekking Jr.
G. J. Meij.
P. J. Meij.
H. J. Nieuwenhuis.
N. N.
Mej. Wed. W. Ommert.
R. van der Pol.
J. J. Prins.
E. Raams.
G. Riemer.
G. J. Reesink.
Mej. A. Raams.
H. J. Reesink.
P. Roerink.
W. van Schooten.
J. Siblesz.
G. Schut.
Freule C. van Limburg
Stirum.
G. Speyers.
Mej. Wed. A. van Slooten.
J. F. Stroom.
J. H. van Tol.

Mej. Uitien.
W. Uitenbogaart.
W. J. Vastenholt.
P. J. Vissers.
A. Verbeek.
Mej. Wed. Van der Vegt.
P. van Vliet.
H. Veenhof.
Dames Wentink.
J. de Winkel.
Mej. De Wildt.
J. Weenk.
Wijnbeek.
Ds. A. v. d. Zande.

Schaarsbergen.
Agent: W. Reesink.

Begunstigers:
E. v. d. Brink.
W. Reesink.
H. J. Tiemens Hzn.
D. C. Tiemens.
H. J. Tiemens.
H. J. Drok.

4. Barneveld.
Correspondent:
Ds. J. E. Vonkenberg, te
Voorthuizen.
omvattende:
Barneveld.
**Agent: Ds. D. Koffij-
berg.**

Leden:
Ds. D. Koffijberg.
Begunstigers:
H. Roskam.
A. Roskam.
J. Bloemendaal.
A. van Meekeren.
G. v. d. Pol.
Brand van Essen.
K. van Wagenveld.
Mej. F. van Wagenveld—
Staten.
R. Seldenrijk.
M. Seldenrijk.
G. van de Kieft.
Mej. E. Gaasbeek.
Mej. S. Neelmeijer.
W. Nyboer.
J. Mol.

P. J. A. Wijhe.
W. Dam.
Mej. van Wege—Vrijthof.

Gardereren.

**Kootwijk en Koot-
wijkerbroek.**

**Agent: H. Nieuwen-
huizen.**

Begunstigers:

Ds. J. H. Houtzagers.
B. Rienstra.
G. J. Boegman.
H. Nieuwenhuizen.

Oud-Milligen.

Voorthuizen.

Agent: J. H. Dekker.

Leden:

G. J. Knottenbelt.
Ds. J. E. Vonkenberg.

Begunstigers:

H. van den Heuvel.
W. van de Bleek.
W. Klomp.
A. van der Heg.
Mej. Wed. W. van Voorst.
P. Brons.
A. G. van Zeggelaar.
W. van Middendorp.
J. H. Dekker.
J. van Galen.
G. A. van den Berg.
Mej. H. E. v. d. Bleek.
B. van Broekhuizen.
W. A. Weenink.
Ds. D. J. Hamburger.
G. van de Kemp.

5. Dieren.

Correspondent:

**Ds. J. C. v. Schelven, te
Dieren.**

omvattende:

Brummen.

Agent: J. C. Berendse.

Begunstigers:

G. Boerstool.
J. C. Berendsen.
H. J. Bulten.
W. G. Bovendorp.
P. Wildenberg.
H. van Goor.
Mej. F. Ledeboer.

Dieren.

Agent: J. B. Pabst.

Leden:

J. B. Pabst.
Ds. J. C. van Schelven.

Begunstigers:

Mej. Wed. H. Dolleman.
D. H. Foeken.
G. van Beek.
B. Pieper.
H. W. van Veelen.
F. Frederiks.
J. Pol.
H. G. Onderwaater.
J. J. de Bosson.
Mej. Wed. J. H. Heeroldt.
L. W. de Vries.
A. J. Lentink.
Dames Lockhorst.
J. W. van Straaten.
G. Hanskamp.
P. J. Gastelaars.
Mej. C. J. E. Gosenson.
J. C. H. Graamons.

Eerbeek.

Ellekom.

Agent:

Begunstigers:

W. Boerman.
E. Beekman.
C. de Roos.
D. Brinkhorst.

Hall.

Agent:

Begunstigers:

W. Witké.

Laag-Soeren.

Rheden.

**Agent: G. J. H. V.
Hupkes, te De Steeg.**

Begunstigers:

G. Frederiks.
J. W. Damen.

Spankeren.

Agent:

Begunstigers:

P. Kappers.
A. Kappers.
Erven Witké.

De Steeg.

**Agent: G. J. H. V.
Hupkes.**

Begunstigers:

G. J. H. V. Hupkes.
A. Bock.
H. Brinkhorst.

Voorstonden.

6. Doesburg.

Correspondent:

B. Ubbink, te Doesburg.

omvattende:

Angerloo.

Agent:

Begunstigers:

H. Sleijster.

Didam.

Doesburg.

Agent:

Begunstigers:

J. B. Ubbink.
A. Falter.
E. Aué.
Mevr. Wed. Kroes.
G. Wolsheimer.
M. A. Schut.
G. Wijers.
B. Ubbink.
J. G. Bink.
Ds. H. W. Felderhoff.
J. C. van Schenk—Brill.
Mej. A. M. Nijenhuis.

Drempt.

Hoog-Keppel.

Hummeloo.

Agent:

Begunstigers:

C. G. J. Teerink.

7. Doetinchem.**Correspondent :**

omvattende :

*Doetinchem.
Eldrik.
Etten.***Gendringen.****Agent :**

Begunstigers :

H. Ormel.

*'s-Heerenberg.
Laag-Keppel.
De Landweer.
Netterden.***Silvolde.****Agent : H. Smit.***Terborg.
Ulft.
Wehl.***8. Ede.****Correspondent :****P. van Reenen, te Ede.**

omvattende :

Bennekom.**Agent : Ds. C. de
Gooijer.**

Begunstigers :

A. van Steenberg.
H. van den Berg.
A. Bloemheuvel.
E. Adams.
W. Kelderman.
J. Kelderman.
M. Dusschoten.
M. Kelderman.
W. van Kroesbergen.
M. van Veldhuizen.
T. van Steenberg.
E. Jochemse.
C. Kroesbergen.
H. Kroesbergen.
J. van Grootheest.
Joh. van Steenberg.
E. van Roekel.
Ds. C. de Gooijer.
G. van Essen.**Ede.****Agent : P. van Reenen.**

Leden :

G. J. C. Calvaljé.
Mej. Wed. J. Tulp.

Begunstigers :

P. van Reenen.
L. Tulp.
D. van Domselaar.
H. Bussink.
W. Bussink.
L. Romijn.
A. van den Dikkenberg.
E. van Zoelen Hzn.
G. Esser.
J. Gazenbeek.
H. J. Foeken.
Ds. G. van Velzen.
P. Tulp.
J. P. Tulp.
Mej. Houtzaggers.
Mej. Clant.
Jb. Bussink.
E. van Velthuizen.
H. W. Pegman.
G. Kamerling.
J. A. Eygenraam.
R. van Reenen.
W. de Nooij.*Ederveen.***Harskamp.****Agent : R. van der
Burgt.**

Begunstigers :

R. van der Burgt.
G. Kamerling.
J. Zegers.**Lunteren.****Agent : A. Jochemse
Azn.**

Begunstigers :

A. Jochemse Azn.
A. Overeem.
H. Ordelman.
B. Roskam.
M. van Wagesveld.**Otterlo.**

Begunstigers :

H. Bruil.

Renswoude.**Agent : A. J. Vossel-
man, te Scherpenzeel.****Begunstigers :**H. van Voorst.
J. Goldschmidt.**Scherpenzeel.****Agent : A. J. Vossel-
man.**

Begunstigers :

Mej. Gez. Tenbroek.
H. Berendse.
A. J. Vosselman.
H. van Setten Gzn.
W. M. van Setten Gzn.
J. E. Bichon van IJssel-
monde.
G. Esser.
J. van Hoevelaken.
H. Tigelaar.
R. van Ginkel.
Ds. O. Los.*De Steeg.***9. Eibergen.****Correspondent :****H. J. ten Rae, te Neede.**

omvattende :

*Avest.**Beltrum.**Borkeloo.***Eibergen.****Agent :**

Begunstigers :

C. Bisperink.

Haarloo.**Agent :**

Begunstigers :

H. E. Aamschot.
A. Olthaar.*Hoekveld.**Holterbeek.**Lindvelde.**Mallum.**Merkelvelde.***Neede.****Agent :**

Leden :

H. J. ten Rae.

Begunstigers :

A. C. ten Cate.

Rekken.

10. Elburg.

Correspondent:
**G. J. Stouwdam, te Olde-
 broek.**

omvattende:

Doornspijk.

Agent: **H. Blaauw.**

Begunstigers:

De Erven Prins.
 K. Pluister.
 H. Blaauw.
 L. Vinke.
 J. W. Blaauw.
 A. van der Poll.

Elburg.

Agent: **G. J. Weste-
 rink.**

Begunstigers:

G. J. Westerink.
 Th. Jansen.
 H. J. Docter.
 Ds. G. J. D. Aalders.
 J. C. Aalders.
 W. de Groot.
 Joh. Wijne.
 J. W. S. de Jong.

Oldebroek.

Agent:

Begunstigers:

F. Blauw.
 G. van Zwaluwenberg.
 W. van de Werfhorst.
 Mej. Wed. B. Spijkerboer
 Wzn.
 Mej. H. Spijkerboer.
 Ds. J. Vonk.
 A. v. d. Brink.
 G. J. Stouwdam.
 R. van de Werfhorst.
 Em. Heerdink.
 H. Heerdink.
 Mej. Wed. H. van den Brink.
 R. van den Brink.

Oosterwolde.

Agent: **W. v. d. Brink.**

Begunstigers:

G. J. v. d. Weg.

Wezep.

Agent: **P. Drost.**

Begunstigers:

P. Drost.
 J. Immeker Ezn.
 Ds. C. W. M. Plet.
 L. Zielhuis.

11. Elst.

Correspondent:

A. D. Duijs, te Elst.

omvattende:

Angeren.
Bemmel.
Doornenburg.

Elden.

Agent:

Begunstigers:

H. Bloed.
 G. H. Lamers.

Elst.

Agent:

Begunstigers:

A. D. Duijs.
 H. Sipman.
 H. Duijs.
 A. Costermans.

*Gent.**Herveld.**Huissen.***Ressen.**

Agent:

Begunstigers:

Gebr. Costermans.
 Mej. Wed. A. O. Costermans.

*Slijk Ewijk.**Valburg.***12. Gorsel.**

Correspondent:

G. ter Meulen, te Eefde.

omvattende:

Almen.

Agent:

Begunstigers:

G. J. ter Meulen.

*Dort.***Eefde.**

Agent: **G. ter Meulen.**

Leden:

G. ter Meulen.

Begunstigers:

E. Enserink.
 Mej. Wed. G. J. Eggink.
 D. Eskes.
 G. Addink.
 M. J. Bast.

*Eypse.**Gorsel.***Harfsen.**

Agent:

Begunstigers:

L. Hartgerink.

*Vierakker.***Warnsveld.**

Agent:

Begunstigers:

H. J. Jolink.

13. Harderwijk.**Locaal-Comité.**

R. Ferwéda, te Harderwijk,
 Voorzitter.

W. de Vroom, te Harder-
 wijk, Secretaris.

Ds. W. J. van der Hoogt,
 te Ermeloo.

A. Fijnvandraat, te Harder-
 wijk, Penningmeester.

omvattende:

Ermeloo.

Agent:

Leden:

Ds. M. J. van der Hoogt.

Begunstigers:

W. van Loo.
 F. Kortlang J. Ezn.
 J. Bijleveld.
 Ds. E. H. Rullman.

Drs. J. H. A. van Dale.
Dr. P. Wieringa.
Joh. T. de Lange.
Mej. A. E. Engelkes.
J. R. Gunningh Jr.
A. A. Esmeijer.
Docts. H. Sap.

Harderwijk.

Leden:
R. Ferwerda.
W. de Vroom.
Ds. J. van Mantgem.

Begunstigers:

H. Langen.
D. Berends.
Mej. J. E. Ferwerda—Verdonk.
Mej. E. de Vroom—Verdonk.
J. Foppen.
D. Visch.
B. Smink Bzn.
P. de Vroom PJzn.
B. Goossens.
J. Koopsen Gzn.
R. de Nooy.
A. Fijnvandraat.
F. van Asselt.
P. Vis.
G. Uit den Bosch.
J. H. F. Gangel.
M. H. Fontein.
Mej. A. Goossens-De Vroom.
J. J. Kersbergen.
Mevr. Wed. Ds. J. B. te Winkel.
E. Fijnvandraat.
Ds. P. Warmenhoven.

Hierden.**Nunspeet.****Agent:****Begunstigers:**

L. Hop Ezn.
R. Boonestroo.
W. van der Pol.
C. van der Velde Jr.
Ds. J. J. Steinhart.

Putten.**Agent: Ds. H. Kuik.****Begunstigers:**

G. van Duinen.
C. van 't Klaphek.
C. Lubbertsen.

P. Koopman.
Alb. van Dijkhuijzen.
J. Snapper.
Ds. H. Kuik.

14. Hattem.**Correspondent:**

**P. J. Baron van Heemstra,
te Hattem.**

omvattende:

Epe.**Agent:**

Leden:

J. Vlasveld.

Begunstigers:

G. ter Haar.
B. J. ter Haar.
J. Kasteel.
J. L. Scholten.
G. Scholten Lzn.

Gortel.**Hattem.****Agent:**

Leden:

P. J. Baron van Heemstra.
Freule E. Th. J. Bsse. van Wassenaer.
Ds. H. Bouman.

Begunstigers:

H. van Zuylen.
J. Jaspers Hzn.
D. Boeve.
J. Berends.
Mej. T. van der Linden.
H. Wolf.
H. van Doornum.
G. J. van Doornum.
J. de Boer.
A. Rouwenhorst.
K. Rouw.
C. van der Meulen.

Heerde.**Agent:****Begunstigers:**

Ds. F. Moet.
Mej. Moet.
G. Moll.

*Hene.
Soerel.*

*Tongereren.
Vaassen.
Veessen.
Vorchten.*

Wapenvelde.**Agent:**

Begunstigers:
Ds. B. F. van Maas.

15. Kuilenburg.**Correspondent:**

**G. A. Scheffel, te
Kuilenburg.**

omvattende:

Asch.

Beesd.

Beusichem.**Agent:****Begunstigers:**

Johs. v. d. Berg.

Buren.**Agent: J. Kemp.****Begunstigers:**

A. C. Deenik.
D. J. de Kruijf.
C. J. Deenik.
J. H. Schaeffer.
J. Kemp.
G. C. van Mourik.
Mej. D. Omzeele.
P. Leys.

Erichem.**Kuilenburg.****Agent:****Begunstigers:**

D. Kemp.
L. van Asch.
N. A. Kemp.
G. Kok.
H. Steenbeek.
J. W. Sterk.
H. Jurgens.
M. M. Lichtermoet.
Johs. Verkerk.
M. A. van den Broek.
Ds. W. J. de Haas.
W. Pilaar.

Ravenswaay.
Rhenoy.
Rijswijk.
Zoelmond.

16. Lienden.

Correspondent:
W. Geurts Wzn, te
Opheusden.

omvattende:
Dodewaard.

Agent:

Begunstigers:

H. Budding.
D. Budding.

Echteld.
Eck en Wiel.
Hien.
Ingen.
Kesteren.
Lienden.
Maurik.
Ochten.
Ommeren.
Opheusden.

Agent:

Begunstigers:

W. Geurts Azn.
Gebr. Roelofsen.
W. Geurts Wzn.
D. Krüger Jr.
H. Engelen.

IJzendoorn.

17. Lochem.

Correspondent:

omvattende:
Ampsen.
Barchem.
Geesteren.

Agent: J. H. Kolk-
man, te Gelselaar.

Begunstigers:

G. J. Kolman.
W. te Raa.

Gelselaar.

Agent: J. H. Kolkman.

Begunstigers:

G. J. Berendsen.
G. W. Berendsen.
E. J. Bisperink.
G. J. Breuker.
J. H. Kolkman.
A. Klein-Bennink.
A. J. Negberink.

Laren.
Lochem.

18. Nijkerk.

Correspondent:

J. van der Waals, te
Nijkerk.

omvattende:
Diermen.
Hoewelaken.

Agent:

Begunstigers:

Mej. Wed. van Manen.
L. van Zuylen.

Nijkerk.

Agenten: W. van Wij-
land en A. van
Sweden.

Leden:

J. J. Schussler.
W. J. Berends.
H. Moll.

Begunstigers:

G. van Aller.
R. van Aller.
Gezusters van Aller.
R. van Amerongen.
Mej. Wed. H. Bouman.
J. de Boer.
H. van Bielert.
H. van Brummelen.
Mej. H. P. Berends.
W. E. de Boer.
Mej. H. L. Brom.
M. van de Bunt.
A. van Beek.
Mej. Wed. J. H. van den
Bogaard.
Mej. Wed. T. van de Bunt.
K. van de Beek.
Gs. Brouwer.

Mej. A. C. J. Callenbach.
J. van Drie.
T. Drost.

Mej. Van Domselaar.
W. van Dieren.
M. Drost.
W. van Dijkhuizen.
Mej. A. van Es.
Mej. B. van Es.
J. van Es.
G. Frederiks.
Mej. Wed. H. van der Goot.
E. van der Goot.
E. van der Goot Hzn.
L. van Hell.
W. van Hell.
J. van Hasselt.
Mej. Wed. G. Hoonhorst.
Mej. Wed. H. van Hall.
Mejonkvr. C. M. van Han-
gest d'Yvoy.

M. van der Heyden.
H. Hoonhorst.
Mej. Wed. A. v. Koevorden.
J. Klaver Jr.
J. Klaver.
Mej. Wed. R. v. Korlaar.
G. van 't Klaphek.
H. H. Kievits.
J. Looijen.
H. Looijen.
G. Moll.
C. Moll.

Mej. G. Moll.
Mej. J. Moll-Van de Veen.
Ds. A. Middelkoop.
Mej. P. H. Noppen.
Mej. Ophorst.
D. Prins.
Mej. Wed. G. van den Pol.
Jc. van den Pol.
E. van den Pol Gzn.
L. van den Pol.
D. van Ramshorst.
Alb. van Ramshorst Hzn.
Mej. H. van Ramshorst.
H. van Ramshorst.
E. van Ramshorst.
Aalt van Ramshorst.
T. van Rouendaal.
J. van Ruller.
Aalbert Steenkamer.
B. Staal.
Mej. Wed. G. Schaap.
W. Schaap.
Mej. N. van Santen.

Hs. Snapper.
 Aart Steenkamer.
 Mej. Wed. Scheffel.
 Alb. van Sweden.
 Mej. Wed. Aalt van Sweden.
 E. van Sweden.
 Aart van Sweden.
 Erven J. van de Salentein.
 Mej. W. Strietman.
 J. Vos.
 Mej. Wed. D. Varenkamp.
 M. W. van Voorst.
 Ds. G. Vlugg.
 A. van Werkhoven.
 Erven Wiengers.
 J. van der Waals.
 W. van Wijland.
 Mej. Wed. A. van Wijland.
 Mej. J. A. Weuring.
 H. van Witteveen.
 P. J. Westerhoff.

19. Nijmegen.

Correspondent:

J. van Ginkel, te Nijmegen.

omvattende:

Afferden.
Alfen.
Althorst.
St. Anna.
Appeltern.
Balgoien.
Batenburg.
Beek.
Beuningen.
Bergharen.
Dreumel.
Druten.
Ewijk.
Groesbeek.
Hatert.
Hees.

Agent:

Begunstigers:

Mevrouw Rammelman—Elzevier.

Mej. L. C. van Essen.

Lent.

Begunstigers:

J. Kater.

Maasbommel.
Malden.
Meerwijk.
Millingen.
Neder-Asselt.

Neerbosch.

Agent:

Leden:

Joh. van 't Lindenhout.

Begunstigers:

M. van Roon.

J. van Heteren.

Nijmegen.

Agent:

Begunstigers:

W. C. van Kuijk.

L. van Kuijk.

J. van Ginkel.

Ds. J. Kok.

P. G. Schut.

H. Wanders.

20. Ophemert.

Correspondent:

Jan Udo, te Zennewijnen.

omvattende:

Buurmalsen.

**Agent: G. A. v. Brenk,
te Geldermalsen.**

Begunstigers:

O. G. van Versendaal.

M. A. H. v. Versendaal Gzn.

J. A. van Versendaal.

H. M. v. Versendaal J. Azn.

Mej. Van de Woerd.

Deil.

**Agent: G. A. v. Brenk,
te Geldermalsen.**

Begunstigers:

J. Kannenberg.

Elst.

**Agent: G. A. v. Brenk,
te Geldermalsen.**

Geldermalsen.

Agent: G. A. v. Brenk.

Begunstigers:

G. A. van Brenk.

B. IJzendoorn.

D. Schook.

L. H. van Krieken.

Mej. M. Punt.

A. Punt.

Meeteren.

**Agent: G. A. v. Brenk,
te Geldermalsen.**

Begunstigers:

J. van Empel.

Ophemert.

**Agent: Jan Udo, te
Zennewijnen.**

Begunstigers:

H. A. van Yperen.

Mej. Wed. S. Valkis.

M. D. Klein.

H. van der Wal.

A. van Tussenbroek.

D. van Mill.

Opijnen.
Varik.

Waardenburg.

Agent:

Begunstigers:

C. Valkis.

Zennewijnen.

Agent:

Begunstigers:

J. Spaan.

G. Blom.

J. Udo.

21. Renkum.

Correspondent:

omvattende:

Doorwerth.

**Agent: T. v. d. Brink,
te Renkum.**

Begunstigers:

J. P. Crum.

J. Rothuizen.

G. Schut.

G. E. Veenendaal.

G. Frederiks.

D. Crum.

Heelsum.

**Agent: T. v. d. Brink,
te Renkum.**

Begunstigers:

J. van Kranen.
D. Jansen.

Oosterbeek.

**Agent: Th. van den
Brink.**

Leden:

J. P. A. Graaf van Limburg
Stirum.

Begunstigers:

Th. van den Brink.
H. Vonk.
G. Gaasbeek.
P. Dobbenberg.
Ds. G. de Braal.
Mevr. Bax-Blankers.
M. Sanders.
G. J. Westhof.

Renkum.

Agent: T. v. d. Brink.

Begunstigers:

T. van den Brink.
S. van der Kloot.
H. van Scherrenburg.
Mej. Wed. J. van Heukelom.
Familie Rennes.
A. Kroon.
A. Kroon Azn.
C. Jansen Tzn.
Ds. A. de Vlieg.
Jb. Haantjes.
C. Jansen Tzn.
H. Klein Molenkamp.
A. Capel.

22. Tiel.

Correspondent:

A. Sysma, te Tiel.

omvattende:

Avezate.

Drumt.

Tiel.

Agent: J. C. Reuman.

Begunstigers:

C. H. Tilanus.
C. A. van Krieken.
J. C. Reuman.

A. Sysma.
J. van der Weerdt.
J. C. Reuman Jr.

Wadenooien.**Zoelen.**

Agent:

Begunstigers:

A. Trumpie.

23. Tuil.

Correspondent:

L. A. Kemp, te Herwijnen.

omvattende:

Dalen.
Enspijk.
Gellekom.

Haaften.

Agent:

Begunstigers:

P. S. van Willigen.
M. P. van Willigen Jzn.

Hellouw.

Agent:

Begunstigers:

Johs. van Noord.

Rumpt.
Tuil.
Vuren.

24. Velp.

Correspondent

G. W. Nederbragt, te Velp.

omvattende;

Velp.

Agent:

Leden:

C. J. de Bordes.
A. Walkart Ameshof.
G. W. Nederbragt.

Begunstigers:

C. Thomassen Czn.
J. Alberts.
F. Hulshof.
J. Spork.
B. W. van Engeland.
H. Vleeming Hzn.

H. Zeephat.
P. H. Jolink.
J. H. A. W. Veenendaal.
E. Lammers.
D. van Beek.
G. Gerretsen.
J. de Koning.
Mej. M. W. van Marle.
Mej. M. H. J. van Marle.

G. Berends.
E. Kronenburg.
R. Veldhoen.
A. Buddingh.
J. van Someren.
Mej. C. M. E. Plaat.
G. Wolters.
C. B. J. Plaat.
A. Geuther.
E. W. Heijblom.
Mej. Heijblom.
A. Visser.

Ds. J. W. A. Notten.
G. W. van Engeland.
J. Monster.

G. IJ. Nieuwland.
Dr. G. Ringnalda.
Corns. Kronenburg.
G. van Beek.

L. Bouvet.
A. A. Benders.
G. Veldhorst.

25. Voorst.

Correspondent:

J. v. Bosheide, te Voorst.

omvattende;

Giete.
Nijbroek.
Terwolde.
Teuge.
Twelloo.

Agent:

Begunstigers:

Mej. Hoedemaker.

Voorst.

Agent:

Begunstigers:

J. Wansink.
H. J. Bosheide.
Mej. J. Bulten.
A. H. Hartsuiker.

Mej. G. M. Lammers.
J. Franscn.
J. van Bosheide.
Mej. H. Schurink.
Mej. H. H. van Bosheide.
H. H. J. van Bosheide.
Ds. J. H. F. Gangel.
E. H. Lammers.

Wilp.

26. Vorden.

Correspondent:

Dr. A. J. W. Monnik, te Vorden.

omvattende:

*Baak.
Bronkhorst.
Hengelo.
Ruurloo.
Vaarsel.*

Vorden.

Agent:

Leden:

Dr. A. J. W. Monnik,
Ds. A. J. Tenkink.

Begunstigers:

C. F. A. Bösecke.
Mr. J. I. Brants.
Mej. Wed. G. Harmsen.
J. Hof.
B. Zweverink.
G. J. Winkelman.
D. J. Winkelman.
G. W. Groot-Enzerink.
J. W. Heijnen.
H. H. Berenpas.
G. Klarenbeek.
J. Lenselink.
D. W. J. Rutgers.
J. de Jong.
J. A. Berenpas.
J. D. Schut.
D. J. Harmsen.
J. Harmsen.
Mevr. Wed. Weyland.
E. W. Nijenhuis.
H. J. Scholten.
J. Brummelman.
G. J. Nieuwenhuis.

27. Wageningen.

Correspondent:

A. H. van Lonkhuyzen, te Wageningen.

omvattende:

Wageningen.

Agent:

Leden:

D. van Lonkhuyzen.

Begunstigers:

J. van Beijnum.
D. Verbeek.
E. Goosen.
Mej. Wed. J. C. Vierbergen.
J. W. Jochems.
W. E. Modderkolk.
Mej. Wed. van Bleek.
A. H. v. Lonkhuyzen.
J. Modderkolk.
F. van Heelsum.
D. Radstake.
C. van Bleek.
J. Schaft.
A. Looijen.
J. van Eden Jr.
J. A. Vierbergen.
H. Verhaaf.
J. B. Radstake.
T. G. van Omme.
J. T. Lyberse.
Ds. A. van Schelven.
Mej. J. van Schelven.
Ds. C. L. F. van Schelven.
L. van Hulsen.
H. van Roekel.
D. Folkerts.
G. W. van Bleek.
A. Hardeman.
A. Lasterie.

28. Westervoort.

Correspondent:

H. van Zadelhoff, te Westervoort.

omvattende:

Westervoort.

Agent:

Leden:

H. van Zadelhoff.

Begunstigers:

J. W. van Aken.

29. Winterswijk.

Correspondent:

K. J. Stroes, te Winterswijk.

omvattende:

Winterswijk.

Agent:

Leden:

Dr. H. Franssen.

Begunstigers:

G. W. te Voortwis.
A. J. ten Pas.
B. W. ten Haken.
B. W. te Voortwis.
G. W. Lantink.
Mej. G. W. Hietkamp.
A. Hietkamp.
J. D. Venemans.
K. J. Stroes.
B. Debbink.
G. H. Kappers.
B. W. Gijsberts.
Mej. G. te Winkel.
G. J. Hoytink.
A. Meinen.
J. W. te Voortwis.
W. S. J. Tenkink.
J. Buitenhuis.
H. Rietberg.

30. Zaltbommel.

Correspondent:

L. A. Kemp, te Herwijnen.

omvattende:

Aalst.

Agent: Adr. Haazaker.

Begunstigers:

Adr. Haazaker.
Gijsb. Haazaker.

Bruchem.

Agent:

Begunstigers:

C. Goldsmidt.

Driel.

Gameren.

Agent: P. van Tuyl.

Begunstigers :
P. de Jongh.
P. van Tuyl.

Hedel.
Heerewaarden.

Herwijnen.

Agent:

Begunstigers:
L. A. Kemp.

Kerkwijk.

Agent: P. van Tuyl,
te Gameren.

Leden:
B. van Bergeik.

Loevestein.
Poederooien.

Rossum.

Agent: R. van Hart-
wijk.

Begunstigers :
W. P. de Vries Wzn.
H. de Vries Pzn.
Mej. Wed. Wm. de Vries-
Van Thiel.
P. de Vries.
R. van Hartwijk.
K. van Gangelen.
J. G. van der Kaay.
A. van Hartwijk.
H. de Vries.
H. Hoogmoed.
H. van Gangelen.
A. Sitsler.
H. Wijgers.
W. M. de Vries.
A. van den Bosch.
Johs. Stempvoort.
A. de Vries.
Mej. M. de Vries.
W. P. de Vries Pzn.
Mej. J. den Otter.
C. van den Bosch.
G. de Vries.
Mej. M. de Vries.

Velddriel.
Weel.
Zaltbommel.
Zuilichem.

31. Zetten.

Correspondent:

J. H. Slothouber, te Zetten.
omvattende:
Andelst.

Agent:

Begunstigers :
J. van Lonkhuyzen.

Heteren.

Agent: J. H. van
Lonkhuyzen.

Begunstigers :
G. van Lonkhuyzen.
H. J. Slothouwer.
J. H. van Lonkhuyzen.
H. van Lonkhuyzen Jzn.
J. Jansen van Doorn.
Mej. Slothouber.

Homoet.

Agent: J. H. v. Lonk-
huyzen, te Heteren.

Begunstigers :
J. W. van Pommeren.

Randwijk.

Agent: S. Boorsma.

Begunstigers :
J. van der Wal.
H. J. Timmerman.
S. Boorsma.
*Ds. J. J. Bajema.

Valburg.

Agent:

Begunstigers :
M. J. Chevallier.

Zetten.

Agent: J. H. Slot-
houber.

Begunstigers :

E. G. van Heumen.
W. Langendijk.
Ds. G. Oosterhuis.
D. van Rennes.
F. van Stralen.
J. Vermaat.
W. A. van Laer.
J. H. Slothouber.
J. Haspers.
E. J. Veenendaal.
Ds. W. F. A. Winckel.
Mej. W. H. Vermooten.
J. C. Logemann.

32. Zutfen.

Correspondent:

J. van Dijk, te Zutfen.
omvattende :
Steenderen.

Zutfen.

Agent:

Leden:
J. van Dijk.

Begunstigers :

G. J. Meerstädt J.W.Gzn.
G. J. M. Oudenampsen Jr.
Jonkvr. Van Löben Sels.
G. Frederiks.
*Wed. Jolink—Mol.
H. J. Jolink.
P. A. Nusink.
H. W. de Beus.
G. J. M. Oudenampsen Sr.
G. W. Ormel.
A. de Zeeuw.
J. A. Smedes.
Mej. H. Sleyster.
J. A. Bax.
J. H. Koerselman.
Chr. Iliohan.
J. Zwiers.
A. Brinkman.
Ds. J. N. Lindeboom.

U T R E C H T.

15 DISTRICTEN.

1. Abcoude.

Correspondent:

G. Feringa, te Baambrugge.
omvattende:

Abcoude.

Agent: W. Verhoef.

Begunstigers:

G. van Alewijk.
J. Jongkind.
D. van den Heuvel.
W. Verhoef.
Mevr. C. H. van Alewijk—
Moen.

Baambrugge.

Agent:

Leden:

N. Verhoef Wzn.
Ds. C. L. D. van Coeverden
Adriani.

Begunstigers:

G. de Bree.
J. van der Lee.
S. Korver.
H. van der Lee.
P. van Beest.
J. van Kooten.
Mej. Wed. W. Verhoef.
N. Verhoef Kzn.
H. Tober.
C. van Walbeek.
Mej. J. v. Kaam.
G. Feringa.

Nichtevecht.

Agent: P. M. Kersbergen.

Begunstigers:

C. Randerlaat.
F. Oskam.
W. C. Kersbergen.
N. Verseur.
W. G. Hulsman.
B. Tinholt.

J. Winter.
G. van Dijk.
J. H. Visse.
A. van der Bijl.
K. K. van Vliet.
R. Faber.
C. Korver.
G. J. Kersbergen.
Mej. Wed. Blyerveen.
B. Blyerveen.
J. Groot.
P. M. Kersbergen.
G. L. Haarbrink.

2. Amersfoort.

Correspondent:

G. Schimmel, te Amersfoort.

omvattende:

Amersfoort.

Agent:

Begunstigers:

W. Kraaykamp Wzn.
J. Laseur.
W. Smit Hzn.
G. Schimmel.
R. v. d. Burg.
M. Bakkenes.
C. H. van Buren.
H. v. d. Kamp.
B. Bloemendaal.
Mej. Wed. J. Koppen.
J. E. van Ommen.
A. Vonk.
E. van Zurksen.
C. H. van Doorn.
Ds. J. J. de Visser.
G. v. d. Kamp.
W. Huigen.
Ds. A. M. Donner.
Ds. H. Teerink.
Mej. Schuitemaker-Rikkoert.
Mej. Stroop.
Mej. van Apeldoorn.
J. K. Wendt.

H. Bode.
Ds. M. J. Bouman.
H. Koning.
W. Arlar.
W. Ruitenbergh.
M. N. R. Oosterveen.
M. Smit.

3. De Bilt.

Correspondent:

C. Verhoef, te Achttienhoven.

omvattende:

Achttienhoven.

Agent:

Leden:

J. H. de Waal Malefijt.
C. Verhoeff.

Begunstigers:

A. Wijnen.
E. van Vulpe.
J. J. de Waal Malefijt.
N. Bos.

Blaauwkapel.

De Bilt.

Agent:

Begunstigers:

Mej. J. J. Vergers.
G. Davelaar.
Mej. A. Schaake.
Mej. Teerink.

Maartensdijk.

Agent:

Begunstigers:

J. van Zijtveld.
J. Barneveld Rzn.
D. Vink.

Westbroek.

Agent:

P. van
D. Vogt
A. Vogt
W. van
W. van
A. van
H. H.
J. Ern
Mej. S
M. A.

4

C

Agent

M. van

H. van

H. W.

G. van

J. Veer

J. H.

D. J. I

J. van

F. Zui

Mej. F

Mej. J.

A. Osk

R. van

P. Bal

W. Gr

L. Lett

M. Ou

K. Ho

J. Roo

A. No

Agent

G. Ort

A. Gri

M. Sta

H. van

R. Gri

C. van

F. van

W. Va

W. Do

Begunstigers :

P. van Barneveld Gzn.
D. Vogel.
A. Vogel.
W. van der Wilt.
W. van den Broek.
A. van Dijk.
H. H. Wateler.
J. Ernee.
Mej. Schreuder.
M. A. Ernee.

4. Breukelen.**Correspondent:**

omvattende:

Breukelen.**Agent: D. J. Fokker.**

Leden :

M. van Waart.

Begunstigers:

H. van Ginkel.
H. W. Koelman.
G. van Zwol.
J. Veenman.
J. H. Verzeil.
D. J. Fokker.
J. van Selm.
F. Zuiddam.
Mej. F. D. van Dranen.
Mej. J. Bunt.
A. Oskamp Jzn.
R. van Ham.
P. Balk.
W. Griffioen.
L. Letter.
M. Oussoren.
K. Hoogendoorn.
J. Roosendaal.
A. Nootboom.

Loenen.**Agent: L. Jaarsma.****Begunstigers :**

G. Ortel.
A. Griffioen.
M. Stapelkamp.
H. van Heteren.
R. Griffioen.
C. van den Berg.
F. van Schaick.
W. Yasmel.
W. Dolman.

L. Dolman.
Jn. de Rooi.
Jk. de Jager.
N. Steehuizen.
H. van Wijngaarden.
L. Jaarsman.

Loenersloot.**Agent: L. Jaarsma,
te Loenen.****Begunstigers :**

T. Hulsma.
J. van Selm.
A. Oskamp Azn.
Kl. Hoogendoorn.
Oussoren.

**Maarsen en Maar-
seveen.****Agent: B. Steenbrink,
te Maarsen.****Begunstigers:**

B. Steenbrink:
H. van Dorp.
A. Bloemsma.
P. Dijs.

Nieuwersluis.**Nieuw-Loosdrecht.****Agent: W. Voogsgeerd.****Begunstigers :**

J. Daams.
A. van Altena.
W. Voogsgeerd.
G. Schuurman.
W. Hamoen.
Mej. S. Hennipman.

Oud-Loosdrecht.**Agent: Jb. Schipper.****Begunstigers :**

Jb. Schipper.
H. Vlwg.
A. Heineke.
W. Karssemeijer.
A. Lamme-Karssemeijer.
Ds. J. Dijk.
T. Timmerman.
Joh. Kemper.

Oukoop.**Ruwiel.****Agent: A. Oskamp.****Begunstigers :**

A. Oskamp.

Tienhoven.**Agent: H. Emmens.****Begunstigers :**

P. ten Have.
J. v. d. Wilt.
D. Loenen.
Jac. van Ee.
G. Kroon.
P. van Loenen.
H. Emmens.
J. van Hoegee.
K. van der Wilt.
K. Pieneman.
G. Dros.
G. van Ee.
C. Manten.
A. van Vliet.
Ds. J. S. Lange.
Jac. Verhoeff.
A. Verhoeff.

Vreeland.**Agent: G. Hoppe.****Begunstigers :**

G. Hoppe.
H. van Emmerik.
Mej. A. H. van Emmerik—
Van der Lee.
H. Snel.
Mej. M. Snel—Van Nieuw-
kerk.
P. Snel.
M. Molenkamp.
J. de Graaf.
S. J. Roozenboom.
Z. van Harten.
Ds. W. Maan.
G. Meijer.
P. Borra.
Van Rooijen.

Zuilen.**5. Eemnes.****Correspondent :****A. Kuijper Boone, te Bun-
schoten.**

omvattende:

Bunschoten:**Agent: A. Kuyper
Boone.**

Begunstigers :

Dr. G. van Goor.
 K. Luttink,
 L. Hendriksen.
 A. Kuijper Boone.
 Fr. Romviel.
 R. Nagel Mzn.
 W. Koelewijn Wzn.
 R. Koops.
 Mej. E. Dekkers.
 Mej. M. Dekkers.
 W. v. d. Kolk Wzn.
 Z. Bakker.
 B. Willemse.
 L. van Duijn.
 A. Rolloos.
 A. Zijl.
 Mej. D. van Bleek.
 Ds. J. Bakker.

*Dijkhuizen.***Eemnes-Binnen.**

Agent: W. Pas, te
 Eemnes-Buiten.

Eemnes-Buiten.

Agent: W. Pas.

Begunstigers :

W. Pas.
 Mej. Wed. B. van Essen.
 A. Heek.
 Mej. P. Perier.
 Mej. M. P. Perier.
 P. Perier.
 J. G. van Essen.

Spakenburg.

Agent: D. van der
 Schuur.

Begunstigers :

A. Hopman Azn.
 V. Koelewijn.
 J. Hopman Tzn.
 W. Nieuwboer Hzn.
 H. v. d. Bos Ezn.
 L. Vergunst.
 W. Koelewijn Tzn. Sr.
 A. Muijs.
 P. Heek.
 D. van der Schuur.
 W. van Woudenberg.
 A. Bobeldijk.
 J. v. d. Pol.
 §W. Nieuwboer Rzn.

6. Harmelen.

Correspondent:

Ds. J. Hartwigsen, te
 Harmelen.

omvattende:

Harmelen.

Agent: J. Vink.

Begunstigers :

J. van Osnabruggen.
 J. Vink.
 P. R. van Dijk.
 T. Kersbergen.
 A. Verweij.
 Joh. de Gier.
 M. C. Krommenhoek.
 Ds. J. Hartwigsen.
 T. Korver.
 J. Versloot.

*Kamerik.***Kockengen.**

Agent:

Begunstigers:

A. de Jong Pzn.

*Laag-Nieuwkoop.
 De Meern.***Vleuten.**

Agent: L. J. de Rooy.

Begunstigers:

H. van Hoff Jr.
 D. Woudenberg.
 G. de Rooy.

Zegveld.

Agent: J. Verburg.

Begunstigers :

P. van Doorn.
 W. de Vink.
 J. Verburg.
 P. van Toorn.
 J. J. van den Toorn.
 G. J. van den Ham.
 J. de Vink.
 L. Verhoef.
 H. Veldwis.
 H. de Groot.
 Mej. Wed. N. Verhoef Dzn.
 H. Boer.

A. Boer.
 G. Onsoren.

7. Montfoort.

Correspondent:

F. W. J. Wolf, te Lopik.

omvattende:

Benschop.

Agent: P. Vermaat.

Leden:

H. van Kesteren.

Begunstigers :

J. Haagsman.
 A. Lekkerkerker Pzn.
 J. J. Schram.
 H. Schnieman.
 A. Boelen.
 P. Vermaat.
 H. van Yperen Azn.
 T. Niermeyer.
 Th. Roodenburg.
 H. van der Heden.
 J. Oostrom.

*Cubauw.**Hoenkoop.***Jaarsveld.**

Agent: D. Verhoef.

Begunstigers :

P. Verhoef.
 D. Verhoef.
 D. Blok.
 Mej. H. A. Brokking.
 H. Donker.
 T. van Jaarsveld.

Linschoten.

Agent: C. de Vries.

Lopik.

Agent: W. A. den
 Hartogh.

Leden:

W. A. den Hartogh.

Begunstigers :

A. Aantjes.
 J. Groen.
 J. Hoogendoorn.

Mej. Osk
 B. Verbur
 P. R. de
 C. Bensch
 A. Bensch
 H. Verbu
 A. van I
 Js. Oskar
 J. van de
 Mej. Wed
 G. H. van
 Ds. E. W
 H. A. Br

ME

Agent:

Be

J. Schout
 B. Kruith
 A. van K
 J. van V

W

8. J

Corr

Ds. H.

M

or

M

Agent:

Ds. H. de

Ds. J. Ke

Be

G. van M

L. van V

A. J. van

D. J. Sch

W. van V

Ph. Dijs.

Mej. Wed.

W. Engel

J. Olieman

H. Zuider

A. Verbu

A. H. de

A. Tinhol

J. Sohl.

Mej. Oskam.
 B. Verburg.
 P. R. de Gier.
 C. Benschop.
 A. Benschop.
 H. Verburg.
 A. van Toor.
 Js. Oskam Azn.
 J. van der Linden.
 Mej. Wed. J. A. de Gier.
 G. H. van Reenen.
 Ds. E. W. J. Wolf.
 H. A. Brokking.

Montfoort.

Agent: J. Schouten.

Begunstigers:

J. Schouten.
 B. Kruihof.
 A. van Kooten.
 J. van Vulpen.

Willeskop.

8. Mijdrecht.

Correspondent:

Ds. H. de Koning, te
 Mijdrecht.

omvattende:

Mijdrecht.

Agent:

Leden:

Ds. H. de Koning.
 Ds. J. Koning.

Begunstigers:

G. van Mourik.
 L. van Veen.
 A. J. van Bommel.
 D. J. Schouten.
 W. van Vliet.
 Ph. Dijs.
 Mej. Wed. D. S. Kwakernaat.
 W. Engel.
 J. Oliemans.
 H. Zuidervaart.
 A. Verburg.
 A. H. de Graaf.
 A. Tinholt.
 J. Sohl.

Vinkeveen.

Agent: A. Raan.

Begunstigers:

A. Raan.
 G. J. Kruijf.
 C. Kroon.
 G. O. Verrips.
 D. v. d. Wilt.
 Mej. Wed. J. van der Knijf.

Wilnis.

Agent: J. van Harberden.

Begunstigers:

W. van Sevenhoven.
 H. M. Fokker.
 M. Haring.
 J. Verbrugge.
 J. van Harberden.

9. Soestdijk.

Correspondent:

L. Onvlee, te Baarn.

omvattende:

Baarn.

Agent:

Leden:

L. Onvlee.
 L. Kreyt.
 J. Veth.

Begunstigers:

H. de Ruig.
 Mej. C. van Leersum.
 N. Hornsveld.
 L. van Kasteel.
 R. J. Ton.
 A. van Leersum.
 W. Bosveld.
 A. J. Doorspiek.
 W. van Setten.
 W. Egels.
 Mej. Pareau.
 J. Dikkenboom.
 E. Engelen.
 H. W. Kuyper Boone.
 T. de Ruig.
 J. S. Bangert.
 Ds. J. van der Sluis.
 J. de Ruig.
 J. Coops Jr.

Mej. J. van Duyn.
 Ds. W. H. Gispen Jr.

Den Ham.

De Vuursche.

Agent: W. v. d. Berg.

Begunstigers:

A. de Waal.
 S. Haanschoten.
 W. Oostrum.
 C. Seldenrijk.

Soest.

Agent: J. de Ruig.

Begunstigers:

J. de Ruig.
 J. J. Dijs.
 H. de Zoete.
 H. Wissel.

Zeldert.

10. Utrecht.

Locaal-Comité.

A. Dingemanse, Voorzitter.
 H. H. van Dijk, 2e-Voorzitter.
 G. de Leeuw, Penningmeester.
 O. F. W. Rietveld, Secretaris.
 D. C. van Nimwegen, 2e-Penningmeester.
 K. A. Grondijs, 2e-Secretaris.
 G. J. van Arkel.
 H. H. v. Dijk.
 J. van Arkel Ezn.
 C. van Loghem.
 P. Bladt.
 Johs. Kroeskamp.
 C. v. d. Dorpe.
 S. Gorter.
 H. v. d. Kieft.
 A. P. van der Vlucht.
 C. de Vletter.
 C. de Haan.
 J. L. Lakerveld.
 J. van Zijdveld.
 H. Westering.

Utrecht.

Leden:

G. de Leeuw.
 G. J. van Arkel.
 Mr. A. W. van Beeck Calkoen.
 J. J. Buskes.
 H. H. van Dijk.

M. G. Muller.
 J. M. Honig.
 H. Mijksenaar.
 Mevr. Wed. J. H. Broekman.
 Jhr. Mr. H. M. J. van Asch
 van Wijck.
 A. Baron Schimmelpenninck
 van der Oye.
 Ds. P. J. W. Klarhamer.
 C. D. Grijns.
 Mej. F. J. van Beek
 Calkoen.
 Ds. K. Fernhout.
 Mej. M. M. van Beek
 Calkoen.
 G. J. Harmsen.
 Begunstigers:
 J. van Arkel Ezn.
 J. W. S. van Arkel.
 J. A. van Arkel Sr.
 L. P. van Ameijden.
 D. van Arkel, geb. Van Os.
 P. van Arkel.
 J. A. van Arkel J. Azn.
 Douair, A. Th. M. van Asch
 van Wijck-De Geer.
 H. van Andel.
 Gebr. W. en G. de Bruin.
 A. Balfort.
 Mej. Boogaard.
 D. Barneveld.
 W. Brosius.
 R. van Bennekom.
 Mej. M. Blijenburg.
 Mej. H. Blijenburg.
 G. Besselaar.
 A. C. Cats.
 J. B. Callissendorf.
 A. J. L. van Beek Calkoen.
 J. J. van Commenée.
 G. van Driesten.
 J. Das Dzn.
 J. Ph. van Dijk.
 A. Dingemans.
 H. van Diermen.
 C. van der Dorpe.
 Mej. Van Dijk-Lancee.
 Mej. C. G. van Dijk.
 Mej. Bijadhoven.
 E. J. van Egmond.
 Mej. A. van Essen.
 C. E. Everaars.
 J. J. Fisscher Azn.
 A. Fukking.
 Mej. D. W. Grondijs.
 K. A. Grondijs.

B. J. Grevers.
 Ds. J. H. Guldenarm.
 K. H. Gorter.
 Mr. B. Gewin.
 J. H. Honig.
 C. de Haan.
 H. Hensbroek.
 Mej. J. Hensbroek geb. Van
 Arkel.
 M. van den Houten.
 Mej. M. Hogeweg.
 J. S. Heutink.
 J. Hendriks.
 J. Krap.
 C. J. Klaassen.
 Mej. P. A. Keek.
 Mej. Wed. T. Knopper Sr.
 G. J. Kraan.
 Mej. Wed. A. E. de Kivit.
 H. A. Klein-Obbink.
 C. Kons.
 P. J. C. Klarhamer.
 Johs. Kroeskamp.
 J. P. Klarhamer.
 J. P. Kalsbeek.
 C. G. Klarhamer.
 P. Klarhamer.
 H. J. de Ligt.
 C. van Lochem.
 J. J. J. van Luijn.
 Mej. K. v. Leeuwen.
 G. J. van Leersum.
 J. C. Lakerveld.
 P. v. d. Linden Jr.
 H. van Luijn.
 G. van der Lee.
 Mej. M. F. C. v. Mechelen.
 Mej. M. M. Mitze.
 A. Mooy.
 J. Meijers.
 Mej. E. Meijers—Bos.
 Mej. Wed. J. A. Mulder.
 G. Mulder.
 Mej. G. Munder.
 Mej. S. Middelman.
 J. C. Middelman.
 J. A. Mulder Gzn.
 Mej. J. H. Mitze.
 W. J. Noteboom.
 Mej. N. N.
 Mej. N. N.
 Mej. N. N.
 Mej. C. F. van Nimwegen.
 D. C. van Nimwegen.
 Anton v. Oostveen.
 A. v. Oostveen.
 A. Oostveen Sr.

C. Oostveen.
 A. Oostveen Jr.
 Mej. S. Oostveen.
 Mej. C. Oudegeest.
 Mej. E. Pauwe.
 Z. Postma.
 G. Rijksen.
 D. Rijksen.
 R. Rijksen.
 Mej. D. Ruares.
 Mej. C. L. Rietveld:
 O. W. E. Rou.
 P. Rollman.
 O. F. W. Rietveld.
 E. J. van Schaik.
 G. Salverda.
 B. Strietman.
 Mej. Wed. C. W. Schneit
 horst.
 Mej. C. Sitter.
 Mej. J. E. J. Telen-Speek
 man.
 Mej. E. van Trig.
 H. van Trig.
 Mej. A. Tintelman.
 W. de Vries.
 P. H. van Voorthuizen.
 J. W. Vermaak.
 K. C. Verlaan.
 P. Verduijn.
 J. de Vries.
 Mej. S. van Vliet.
 A. W. van Veen.
 S. Voswijk.
 Mej. J. Vreeswijk.
 Veenstra.
 A. P. van der Vlucht.
 T. van Veen.
 H. Wolbers.
 Mevr. De Wit-Boers.
 J. J. Wullschleger.
 Mr. A. G. Wolf.
 Mej. A. Wullschleger—De
 Vries.
 H. Witzand.
 J. H. Weijers.
 Mevr. Wagner.
 Mej. L. Wildschut.
 Mej. S. v. d. Wal.
 Mej. M. E. Weidner—Knie
 rum.
 A. Waasdorp.
 F. Yperlaan.
 Joh. de Zwart.
 Mej. E. v. d. Zijde.
 Mej. K. v. d. Zijde.

11. V
 Corr
 Ds. W.
 Ve
 or
 An
 Agent:
 selaan
 Be
 H. van R
 L
 F
 Agent:
 Be
 W. Sandb
 W. van B
 Re
 Agent:
 Be
 H. v. d.
 H. Lokke
 V
 Agent:
 Be
 P. v. d.
 A. Homo
 J. van d
 J. van S
 D. H. R
 A. J. van
 H. Hiens
 D. C. va
 H. Hard
 P. Heij.
 Jb. van
 M. Anbe
 Ds. W.
 G. Beijer
 W. Vers
 B. J. W
 G. H. v.
 K. H. F
 W. van
 M. Janse
 Alb. van

11. Venendaal.**Correspondent:****Ds. W. den Hengst, te Venendaal.**

omvattende:

Amerongen.**Agent: H. van Root-selaar.**

Begunstigers:

H. van Rootselaar.

Leersum.**Reenen.****Agent:**

Begunstigers:

W. Sandbrink.
W. van Es.**Renswoude.****Agent:**

Begunstigers:

H. v. d. Brandhof Ezn.
H. Lokhorst.**Venendaal.****Agent: K. H. Heij Pzn.**

Begunstigers:

P. v. d. Bosch Jzn.
A. Homoet.
J. van den Bosch.
J. van Schuppen Hzn.
D. H. Recter.
A. J. van Doorn.
H. Hiensch Czn.
D. C. van Stempfoort.
H. Hardeman Wzn.
P. Heij.
Jb. van Leeuwen.
M. Anbeek.
Ds. W. den Hengst.
G. Beijer.
W. Versteeg.
B. J. Wijnveld.
G. H. v. d. Bosch Bzn.
K. H. Heij Pzn.
W. van Dolder.
M. Jansen.
Alb. van Maanen.

Mej. W. Roskam.

G. Visser.

C. Heij.

J. Kiencn.

Barend v. d. Bosch.

H. C. van Doorn.

H. v. Schuppen Jr.

J. Versteeg.

B. v. d. Bosch.

Jhr. Mr. L. H. J. M. van
Asch van Wijck.**12. Woudenberg.***Leusden.*
*Woudenberg.***13. Wijk bij Duur-
stede.****Correspondent:**

omvattende:

Neerlangbroek.**Agent: A. E. Sangster,
te Driebergen.**

Begunstigers:

A. E. Sangster.
M. van de Poorten Schwartz.
G. van Donselaar.
J. van Dijk.**Werkhoven.****Agent: A. E. Sangster,
te Driebergen.****Wijk bij Duurstede.****Agent: A. E. Sangster,
te Driebergen.**

Begunstigers:

Mej. G. van Doorn-Martin.

14. IJselstein.**Correspondent:****R. Barneveld, te Vreeswijk.**

omvattende:

Jutfaas.**Agent: J. T. van den
Berg.****Begunstigers:**J. T. van den Berg.
Mej. M. van Leeuwen.
M. van Leeuwen.**Schalkwijk.****Agent:**

Leden:

E. G. Wentink.
Mevr. C. Wentink—Lanser.

Begunstigers:

J. van Bekkum.
C. Griffioen.
G. Bos.**Tul en 't Waal.****Agent: L. v. d. Voort.**

Begunstigers:

H. Steenbeek.
L. van de Voort.**Vreeswijk.****Agent:**

Begunstigers:

R. Barneveld.
H. Brummelkamp.
H. Vink.
J. G. Teunissen.
Mej. J. M. de Moiré.
Mej. M. C. Barneveld.
G. Meijers.
C. Brink.
Mej. J. Teunissen.
Mej. M. C. Glerum.
G. van der Voort.
J. P. van Hoorn.
Ds. H. Buitenhuis.
Mevr. M. van Tricht.**IJselstein.****Agent: H. Meere.**

Begunstigers:

H. Meere.
G. Bresser.
D. Boer.
G. de Ruiter.
D. A. Broekman.
W. G. Schröder.
J. H. Röllmaa.

15. Zeist.

Correspondent:

Jan van Zanten, te Zeist.

omvattende:

Bunnik.

Agent: D. Uitman.

Begunstigers:

D. Uitman.
 Mej. Wed. J. Floor.
 D. Middelman.
 S. Esmeijer.
 A. Overhagen.
 A. H. J. van Wijngaarden.
 Mej. Jansen-Oskamp.
 C. Peter.
 D. A. Bosch.

Doorn.

Agent: W. H. Masink.

Begunstigers:

A. W. van Setten.
 *H. L. Odé.
 §J. W. van Setten.
 §G. van Setten.
 §H. Schouten.
 §G. H. Schouten.
 §C. P. Odé.
 §W. H. Massink.
 §Mej. K. van Ginkel.
 Mej. A. Siedses.
 J. van der Qraats.
 §G. Schouten.
 G. G. Gijben.
 D. van Groningen.
 J. van Velzen.
 T. van der Baan.
 H. van Setten Gzn.

Driebergen.

Agent: A. E. Sangster.

Leden:

Ds. G. J. Barger.

Begunstigers:

D. van Reenen.

A. Middeldorp.
 C. de Bruin.
 G. van Leersum.
 H. Doornebal.
 T. van Selm.
 Jan de Kruijf.
 W. Meijers.
 C. van Dijk.
 J. J. Jansen.
 W. van Dijk Dzn.
 W. Veldhuizen.
 Mej. J. Breeschoten.
 C. van Houten.
 A. A. Kleyn.
 A. van Laar.
 H. van Rhenen.
 Mej. B. Romang.
 P. Hengstman.
 N. N.
 J. F. Hulscher.
 D. van Haven.
 H. Haalboom.
 Mevr. N. de Niet.

Odijk.

Zeist.

Agenten: B. Balhuijzen en H. van der Zijden Jr.

Leden:

Jan van Zanten.
 J. Lagerwey.
 C. A. Stoové.
 H. G. Niesing.
 Dr. A. G. Honig.
 Mevr. Wed. J. Esser.
 Mevr. Wed. C. A. Hoogveen—Dros.

Begunstigers:

B. Teerink.
 Mej. Wed. P. J. van Wermeskerken.
 W. van Oosterwijk Bruin.
 Mej. E. Marchall-Verdonk.
 Mej. J. van Zanten-Ornée.
 Mej. J. van den Brink.
 Mej. W. Marchall.
 Mej. Chr. Verdonk.

Mej. G. Koevorden-Kraaijkamp.

H. van Eck.
 M. Schoonman.
 T. J. Voorneveld.
 A. Vink.
 D. Vink.
 H. J. Vink.
 Mej. Van Ee.
 Mej. E. v. d. Brink-Strietman.

Alb. van Tellingeu.
 M. Ruiter.
 J. M. van der Heijden.
 W. van den Elskamp.
 A. C. de Vriendt.
 E. C. Pijper.
 P. van Wermeskerken Hzn.
 Douair. Van Asch van Wijck.
 Hooft Graafland.
 Mej. G. van Zanten.
 Mej. G. J. Ekdom-van Zanten.
 Mej. A. J. van Zanten.
 W. Strietman.

H. Strietman Wzn.
 W. van der Waa.
 H. G. Verdonk.
 Mevr. Van der Heijden-Stoové.
 Mej. Niesing—de Koning.
 Mej. M. van Baren.
 H. Smitskamp.
 P. Roodhuyzen.
 B. Balhuizen.
 D. Numan.
 Mej. J. Smitskamp.
 Mej. A. E. van den Bosch-Vroon.

G. van den Bosch.
 G. Vrijhof.
 J. Poppes.
 Mej. A. M. Vrijhof.
 Mej. J. Esser.
 J. Knoppert.
 H. van der Zijden Sr.
 Mej. Wed. P. J. Meijer-Woltjer.
 C. Smitskamp.
 H. van der Zijden Jr.
 P. van Wermeskerken.
 G. Verdonk.
 Mej. Joh. van Zanten.

NOORD-HOLLAND.

15 DISTRICTEN.

1. Alkmaar.

Correspondent:

W. Wolzak Gz., te Alkmaar.

omvattende:

Alkmaar.

Agent:

Leden:

G. Wolzak.

Begunstigers:

J. de Graaf.

W. Wolzak Gzn.

T. Baas.

A. Goede Dzn.

G. Wolzak Jr.

C. Bakker.

N. H. Ooyevaar.

A. Hoekmeijer.

E. van der Waal.

G. Teerhuis.

C. Baan.

G. Schoonhoven.

J. Schoonhoven.

P. van der Waal.

Mej. M. Smit-Zwakman.

J. Smit.

H. Wolzak Gzn.

K. Schut.

N. Glanderman.

C. Piet.

Ds. J. W. Wegchelaar.

H. J. de Vries.

J. de Wit.

J. Schoonhoven Jr.

P. Doorn.

J. Bierdrager.

A. A. de Groot.

M. Hart.

D. Bulder.

G. Terhaak.

J. Bruins.

G. Wolzak Hzn.

Bergermeer.

Agent: W. Swaan.

Begunstigers:

W. Swaan.

*Egmond aan Zee.**Egmondermeer.*

Heer-Hugowaard.

Agent: K. Bakker.

Begunstigers:

H. Pluister.

C. Gootjes.

Mej. N. Gootjes-Koedijk.

K. Bakker.

C. Zinger.

Jb. van Oord.

J. Leegwater.

J. Pluister.

Heiloo.

Agent:

Begunstigers:

J. Frans.

2. Amstelveen.

Correspondent:

A. C. Breedveld, te
Nieuwer-Amstel.

omvattende:

Amstelveen.

Agent:

Begunstigers:

C. F. Schöttelndreier.

B. Koster.

H. Stoet.

C. de Vroome.

Nieuwer-Amstel.

Agent:

Begunstigers:

L. van Leeuwen.

A. C. Breedveld.

Ouderkerk a.d.
Amstel.

Agent:

Begunstigers:

Ds. J. van den Boom.

Sloten.

Agent:

Begunstigers:

A. Bernhard.

H. van Commené.

P. Roele.

G. Kuyper.

Mej. Wed. D. Nierop.

Thamen a.d. Amstel.

Agent: J. H. Koppenol.

Begunstigers:

*C. van der Bijl.

*J. H. Koppenol.

Mej. A. Koppenol—Duyser.

P. Koppenol.

Ds. G. J. van Limburgh.

G. Verweij.

Mej. M. Tijsseling.

Mej. G. Verwey-Reijneveld.

J. M. van Meetelen.

P. J. Gijsman.

Mej. J. J. Gijsman.

K. Vink.

A. van Hiltten.

J. Vroom Dzn.

J. Vonkenberg.

P. Tober.

3. Amsterdam.

Locaal-Comité:

H. Bijleveld. Voorzitter, † 2e
Const. Huygensstraat 34.
Buurt: Z, AA, BB, CC,
GG, HH en JJ.

G. H. A. Grosheide, Secre-
taris, (Bloemgr. 160).
Buurt: QQ, UU, VV
en WW, ten noorden van
de Haarl. Trekvaart.

J. M. Schaink, (1e Helmers-
straat 143). Buurt: DD,
EE, FF en XX.

W. H. van Schaick (Prin-
sengracht 319). Buurt: A,
B, C, D, E, F, P, Q, W,
X, IJ, KK en LL.

P. Goedhuijs (Plantage Mid-
denlaan 64). Buurt: T en
ZZ.

R. Kuipers, Ceintuurbaan,
Buurt: YY.

P. N. Höweler, Damrak 19,
Buurt: G, H, I, K, L, ten
zuiden van het IJ, M, N,
O, R, S, RR, SS, TT.

C. E. Plugge, Marinewerf-
Buurt: T, (Kattenburg en
Wittenburg), W en V.

H. M. Dereksen, Jacob v.
Lennepkade 27. Buurt:
MM, NN, OO, PP en
WW, ten zuiden van de
Haarl. Trekvaart.

omvattende:

Amsterdam.

Leden:

J. D. Bickel.
S. J. Buré.
H. Bijleveld.
Mevr. Wed. De Bock van Bel.
Mevr. Boissevain-Drost.
H. H. Bijtelaar.
Dr. Joh. C. Breen.
Ph. Deijs.
H. M. Dercksen.
J. H. Essink.
T. H. van Eeghen.
J. J. Fetter.
Mr. D. P. D. Fabius.
*J. F. Funke.
G. H. A. Grosheide.
J. J. Grevers.

Ds. N. A. de Gaay Fortman.
P. Goedhuijs.
Dr. G. H. J. W. J. Geesink.
Mevr. Wed. Geelkerken.
W. Hovy.
Mevr. Wed. J. Hermans.
J. de Haas.

C. A. Höweler.
H. A. Höweler.
Mr. Th. Heemskerk.
J. J. Hermans.
B. C. Hamer.
W. F. H. de Jonge.
A. Kleeman.

Dr. A. Kuyper.
T. van Kampveld.
R. E. Kuypers.
Ds. D. J. Karssen.
W. Kuhler Wzn.
T. E. Kuipers.
B. J. Lindeboom.

Ds. H. W. van Loon.
C. Lion Cachet.
*M. van der Lugt.
Mejonkvr. G. I. A. Martini-
Buys.

J. van Oostveen.
Onkenhout en Schotvanger.
Mevr. Wed. H. Pouwels.
H. D. Pfann.
H. Pleiter.

Dr. F. L. Rutgers.
Mevr. Wed. Ds. C. A. Renier.
G. van Riessen.
Mej. W. J. Rutgers.
Th. Ruys.
D. Steijling.
J. Swen.

W. H. van Schaick.
Mej. J. M. Sielof.
Ds. B. van Schelven.
D. Schut.
P. van Son.
Mevr. Van Spanje.
H. Seret.
J. Th. Stakenburg.
F. J. D. Theijse.

Mevr. Douair. J. A. v. Tey-
lingen—du Buisson Becius.
J. J. Versluys.
P. N. de Vries.
Mej. Wed. R. Versluijs Jr.
J. A. Versluijs.

F. W. Vodegel Jr.
Dr. P. N. de Vries Jr.
Dr. J. Woltjer.

J. A. Wormser.
C. W. Wachfels.
H. J. Winter.
H. Waller.
L. G. Weisz.
J. IJsebrand.
P. Zwart.

Begunstigers:

J. J. van Amerongen.
Mej. A. Arends.
J. Altena.
Mej. J. F. G. Appel.
W. van Aardenne Hzn.
J. C. Alders.
Mej. Van Amerongen.
J. J. Arends.
Mej. J. Alberts-Kraft.
J. Alberts.
D. Alberts.
J. C. van den Akker.
Pieter Belt.
W. van Batenburg.
F. L. van der Bom.
D. H. des Bouvrie.
H. Brinkman.
N. Bosch.
Mej. F. Brinkhoff.
K. Bolkensteijn.
Mej. H. Berkhout.
J. H. Beijer.
H. L. Bekking.
J. C. Baggelaar.
Mej. Wed. K. C. Borwitz.
Mej. C. J. Brandt.
Mej. I. Brandt.
W. C. Bagnay.
W. H. Bekking.
M. Berk.
Mej. J. G. Bruinessen.
P. van Bruinessen Jr.
Mej. H. J. Buldens.
H. la Bree.
G. H. Boese.
Mej. A. J. Bohler.
F. W. van den Berg.
Mej. A. v. d. Berg-Wezel.
G. Boon.
J. Z. Bohlander.
Mej. Wed. W. C. Buddingh.
W. Bongenaar.
H. Brouwer.
Mej. Wed. P. F. Boonacker-
Timman.
W. van den Bogaard.
G. J. Baars.
Mej. L. J. E. Botisz.

Mej. Wed. G. Bleichhorst—
Salentijn.

Mej. J. M. Barneveld—
Jansen.

C. van den Berg.

H. van Buuren.

D. Boevé.

J. Bouman.

C. A. B. Bakker.

H. F. Botschuijver.

Mej. J. van den Bogaard.

H. van den Berg.

Mevr. Wed. J. L. ten Boekel.

Mej. E. Blomberg.

D. J. Boeker.

Mej. C. G. Bohle.

Mej. Wed. J. M. Broekmans.

Mej. M. P. E. Broekmans.

H. Broekmans.

P. J. van Bueren.

J. A. Brandt.

G. H. Brandt.

Mej. C. W. Bekker.

*Mej. M. L. Bergmeijer.

Mej. C. C. Brunnen.

Mej. R. Bruinings.

H. Bondt.

R. Burger.

J. J. van Blitterswijk.

D. Broers.

Mej. T. Boolman.

Mej. Wed. N. Borduïn.

K. G. Brouwer.

F. J. D. Barends.

M. Bremer.

G. Boxmañ.

Mej. D. M. Bondt.

A. Brouwer.

Mej. P. S. Bakker.

Mej. E. A. J. van den
Broeke.

W. F. Buré Jr.

Th. van der Bom Jr.

J. L. van der Bom.

G. de Bree.

P. Bergmeijer.

W. A. v. d. Broek.

Mej. G. C. Box—Buijs.

P. H. Bergmeijer.

Mej. G. Blankemeijer.

J. de Borst.

F. H. Buré.

Mej. Wed. W. C. Breen.

A. W. Brink.

Mej. H. Boevé.

G. S. Bakhuizen.

A. van Batenburg.

W. van der Bend.

P. S. van Buren.

Mej. Wed. J. A. Bakhuizen.

L. J. Cramer Jr.

A. M. Christiaanse.

A. W. Cramer.

H. W. Corel.

Mej. A. C. Comis.

Mej. P. A. C. Cohen.

J. P. Celie.

Mej. M. C. Castelijñ.

J. Cardinaal.

C. Cazant.

W. J. Camper.

R. H. Cannemeijer.

F. Clebach.

Mej. Combrink.

M. Combrink.

J. J. H. Dixon.

Mej. J. Dekkers.

Mej. S. Dekkers.

J. Dekkers.

Mej. G. Dolman.

K. Drost.

J. J. Dapper.

J. J. van Dantzig.

J. A. van Donselaar.

A. Dooijewaard.

P. Daalder.

P. Diepersloot.

G. Dijkstra.

W. F. Ditmar.

K. K. Damstra.

Joh. C. Doodenheefver.

J. Dekema Klzn.

Mej. H. Duvergé.

J. Drughorn.

O. Dantuma.

C. J. van Druif.

A. Donker.

D. W. Dondorp.

Mevr. Wed. Doets.

Mej. M. Danaje.

Mej. H. M. C. Dixon.

H. J. Dane.

J. Douwes.

H. Elaudt Gzn.

Mej. M. E. Eweg.

B. Essink Jr.

Mej. C. Epke Van den
Berg.

Jb. Eijnikel.

Mej. Wed. Eilers.

*Mej. J. M. C. Eilers.

Mej. H. E. Eerenburg.

Mej. Wed. Van Elven-Roos.

Mevr. Wed. J. P. Esser.

Mej. W. C. Eilers.

D. van Eik.

T. Eringa.

N. Flipse.

J. Fröger.

H. W. Felderhoff.

J. Fledderus.

M. Forma.

Mej. Wed. R. C. Feringa.

A. P. F. Fontijn.

J. Fellinging Jr.

J. W. Fennema.

*J. G. Franck.

H. T. Forma.

Mej. M. E. Grosheide.

Mej. N. Gugelot.

Mej. E. Gehring.

H. H. Grijñ.

G. Grätz.

J. Gupfert.

Mevr. Wed. G. A. Goldschme-
ding.

L. F. Gunther.

J. P. Gurassen.

J. Gerritsen.

*P. le Grand.

M. A. Gieseler.

G. Götzen Jr.

G. Götzen.

G. Goldschmeding.

F. Guillaume.

Mej. E. Goldschmeding-
Moindt.

L. G. Goldschmeding.

A. C. Goldschmeding.

H. van de Grampel.

H. Groenendijk.

Mej. E. Gusen—Engelsman.

M. Gaasbeek.

Mej. H. J. Guise.

W. F. van Gelder.

Mej. C. P. van Gelder—
Steiger.

P. Geervliet.

Mej. A. C. de Groot.

W. G. L. Gerner.

G. H. Gerritsen.

W. Gerholt.

A. Groeneveld.

Mej. Gaasbeek.

H. van Gorkum.

L. J. Gehring.

J. W. C. Geels.

Ds. W. H. Gispen.

S. Greidanus.
 J. Groeneveld.
 H. A. Goossens.
 W. J. Goedbloed.
 D. Goldschmeding.
 J. P. Hörchner.
 J. van der Heijde.
 C. van der Heijde.
 F. J. Henkelman.
 J. R. van Haarlem.
 H. F. Hogeman.
 J. van der Horst.
 P. N. Höweler.
 J. Hamerling Jr.
 R. J. Haksteen.
 W. Haaksma.
 Mej. Wed. H. Ham.
 J. Humfeld.
 Mej. J. Haak.
 Mej. T. Haak.
 J. A. Haak.
 B. Ham.
 H. Hoeve.
 Y. J. Höweler.
 Mej. Wed. J. Hollak-v.
 Wees.
 J. Hoenders.
 Mej. M. Hanneman.
 R. Hoogland.
 H. Henneveld.
 J. Hermans.
 Mej. A. Hermans-Kloot.
 P. D. J. Henneveld.
 Mej. Wed. J. C. van Halen.
 K. Hoekstra.
 J. H. Hinloopen.
 H. Hinloopen.
 J. D. ter Hart.
 G. van den Ham.
 P. Horjus.
 J. Hinloopen.
 A. F. E. Hanson.
 W. Hoekveld.
 Mej. J. E. Haysen.
 G. N. Hoogervorst.
 K. Horjus.
 M. Horjus.
 H. M. ter Haar.
 W. Hartkamp.
 A. Hein.
 J. Hovy.
 Mej. Hamersveld-Drieger.
 G. C. Harrenstein.
 A. van Heusden Jr.
 P. Hovy.
 J. H. Haust.

P. H. Hoffman.
 Mej. A. J. v. Happel-Commené.
 Mej. A. M. Hoffman.
 J. Hörchner.
 Mej. A. G. Hekhuizen.
 Mej. G. Hengeveld.
 A. Isings.
 J. Ingwersen.
 Mej. M. C. Ingwersen.
 W. van Jaarsveld.
 P. Josso.
 G. Jansen.
 J. C. Jaakke.
 W. de Jong.
 Mej. Jepkes-Koning.
 J. de Jong.
 Mej. M. S. Jansen-Walet.
 C. Ingwersen.
 Mej. W. F. G. Jansen-Latune.
 D. Jetswaard.
 A. H. Kok.
 E. Koers.
 C. Karssemeijer.
 Mej. A. F. Kouveld.
 Mej. J. Krabbendam.
 Mej. Wed. J. S. Krejft.
 A. J. Kropholler.
 A. Kapper.
 Mej. Wed. M. Kimmerer.
 J. A. Koch.
 F. H. Koekkoek.
 G. Krieger.
 A. Kuyper Jr.
 W. de Klerk.
 Mej. S. C. Kouveld.
 Mej. C. Kuyper.
 Mej. J. H. Kuyper.
 Mej. H. S. S. Kuyper.
 S. P. Keff.
 H. van Kasteel.
 Mej. H. F. Kamerling.
 Mej. M. E. Kanis.
 L. H. de Koe.
 H. L. Kropf.
 F. Kroese.
 S. Koolbergen.
 Mej. M. Koolbergen-Salentijn.
 A. Koen.
 Mej. Wed. N. Kanis-Linzel.
 A. P. Knapp.
 H. Kikke Jzn.
 Mej. C. Kampert.
 Mej. A. Kampert-Meijer.
 Mej. O. L. Kattenburg.
 Mej. N. Keizer.
 *C. A. Koning.

G. C. Kroese.
 Mej. Wed. H. Kroese.
 Mej. M. P. Kampert.
 Mej. M. Kropf.
 W. de Kruijff.
 W. J. Krimp.
 Mej. G. Klok.
 C. Kruijmel.
 P. J. Kruijff Jr.
 J. C. Korthof.
 H. C. Korthof.
 H. Kraijenhagen.
 J. v. d. Straats.
 J. L. M. Lankester.
 Th. Last.
 A. Lever.
 H. Lankamp.
 M. Levendig.
 C. Leezenberg.
 Mej. Wed. Lohoff.
 Mej. Wed. Langerhorst.
 Mej. Wed. H. Leezenberg.
 F. Levendig.
 Mej. A. C. van der Lugt.
 W. Leenheer.
 Mej. C. C. Letang.
 C. L. C. Lucking.
 H. van Lubeck.
 P. van Leeuwenstein.
 K. Laan.
 Mej. S. Lineman.
 M. Lineman.
 J. C. Levendig.
 W. J. G. Lettink.
 Mej. M. Lieneman.
 Mej. Leijenaar.
 Mej. Los.
 A. van Leeuwen.
 F. G. Mellink Pzn.
 J. W. Michel.
 Mej. A. E. Mooij.
 W. Meijer.
 Mej. C. A. Mos.
 Mevr. Wed. A. E. C. Mond-
 Kuyper.
 H. A. Munnik.
 H. Mulder.
 J. M. van Meetelen.
 J. W. Marx.
 Mej. A. van Munster-Gijzel.
 Mej. A. van Munster.
 Mej. G. A. Mooij.
 J. P. Maaken.
 P. Moen G. Pzn.
 Mej. A. Meuser.
 B. J. van Maare.

J. van Maare.
 D. van Maare.
 B. J. van Maare Jr.
 B. J. Muller.
 T. Mojet.
 Mej. Wed. H. de Moor.
 B. van der Meulen.
 Mej. M. Martels.
 W. Mekke.
 H. A. G. v. d. Nulft.
 Mej. S. Nichtevecht.
 J. P. Nusteeg.
 W. de Neef.
 J. H. Neumann.
 B. G. Netelenbos.
 W. J. Netelenbos.
 Mej. J. Neef-Bolman.
 W. Nolle Jr.
 G. den Neijssel.
 Y. Norel.
 Jb. van Oversteeg.
 P. van Oostveen.
 Mej. G. Oostendorp.
 H. van Oeveren.
 Mej. G. J. van Oeveren-Geerling.
 T. C. Otten.
 P. van Onkelen.
 M. P. Out.
 P. J. Onderberg.
 K. Oort.
 B. Oosterhuis.
 R. Prent van Dalen.
 C. Plieger.
 C. Pieters.
 H. Prijs.
 P. H. Pouwels.
 G. J. Prinsen.
 N. Plank.
 Mej. S. Prinsen.
 J. Prinsen.
 J. Pieters.
 J. v. d. Pluijm Jr.
 Mej. A. Poolen.
 P. D. Petersen.
 J. H. Pape.
 S. Postmus.
 Mej. H. Prinse.
 A. F. J. Pieron.
 G. Pleiter.
 C. Prins Jr.
 C. E. Plugge.
 J. Postmus.
 J. de Rijk.
 Mej. S. C. Radius.
 J. v. Reenen.

Mej. F. van Rennes.
 E. J. Radius.
 J. Roos.
 A. H. Rijkhart.
 Mej. E. de Ridder.
 G. de Ridder.
 Mej. A. J. H. Reese.
 Mej. A. C. Reese.
 C. Reimus.
 J. Reijke.
 Mej. Roest.
 M. P. van Rennes.
 Mej. A. de Roever.
 Mej. Wed. Th. H. van Riel.
 G. Roelofs.
 Mej. A. Rapstok.
 C. Roos.
 Mej. Gez. Roeck.
 J. W. Roo.
 Mej. J. P. Ruppert.
 Mej. A. Roos.
 J. van Rouwendaal.
 N. Rijk.
 A. de Ruiter.
 H. van Roon.
 Mej. E. S. Reebel.
 P. J. Rullmann.
 A. Rullmann.
 Jc. Rath.
 Mej. J. C. Rutgers.
 V. H. Rutgers.
 Mevr. Rutgers.
 J. C. Rullmann.
 W. G. Reedeker.
 F. J. Rietveld.
 Joh. de Ridder.
 H. Rootlieb.
 J. Scholten.
 W. Slenmer.
 Mej. Wed. Joh. F. Stieler.
 G. Stofberg.
 W. F. Selle.
 H. J. Staverman.
 J. Schuiteman.
 J. Sijbrands.
 J. M. Schaink.
 Mej. Wed. M. J. v. Schagen.
 C. Schaink.
 J. Schaafsma.
 Mej. Wed. F. W. Spier.
 H. A. Scholtz Jr.
 Mej. Wed. H. A. Scholtz-Wilbaan.
 Mej. J. Scholtz.
 H. R. Stoltink.
 J. C. van Schaick.

Mej. M. Siebol.
 J. J. Scheepemaker.
 Mej. Wed. Sprangers.
 Mej. J. Stouthandel.
 J. F. H. Spier.
 Mej. H. Sopar.
 J. F. E. Sachse.
 G. Smitskamp.
 Mej. D. P. Smitskamp.
 W. F. Schaaf.
 Mej. H. J. Stribbe.
 M. Snel.
 C. Spijker.
 D. J. van Schaick.
 Mej. Wed. H. J. B. Schwab-Beaufort.
 Mevr. Wed. J. Th. Stakenburg.
 Mej. Snel.
 A. Sweers.
 G. Schutte.
 K. Snijder.
 J. A. Serno.
 J. Schoonhoven.
 G. Smit.
 G. Sjaardema.
 J. W. N. Schneider.
 J. Sjaardema.
 Mej. J. A. M. v. Schelven.
 J. W. van Schaick.
 H. Streefkerk.
 W. T. Sikkema.
 Mej. Wed. Sjoukes—Velekam.
 H. P. van Son.
 M. L. Schrick.
 Ds. D. C. P. Sluijter.
 C. J. Schouten.
 Sij. J. Sjaardema.
 W. Swagerman.
 C. G. Timmermeister.
 Mej. A. Teunissen.
 F. Thijs Johannink.
 J. van der Tang.
 Joh. D. W. Tellier.
 J. D. Tjakkes.
 Mej. Wed. Trielen-Stroink.
 Wed. B. J. Thielman.
 Mej. Joh. Tjakkes.
 B. van Tent.
 B. J. van Tent.
 G. van Tent.
 J. van der Tas.
 A. Uloth.
 Mej. A. M. E. Uloth.
 E. Vonkenberg.

K. H. van Vleuten.
 W. F. Voogel.
 P. van Voorneveld.
 L. G. Verburg.
 H. van Voorthuizen.
 Mej. W. Visman.
 W. Voordewind.
 H. G. Vorkink.
 Mej. M. Visser.
 H. Visser Mzn.
 Mej. J. de Vries.
 Fam. Verleur.
 P. Veenhuizen Jr.
 Mej. K. Vogel-Hoogervorst.
 R. C. Verweijck.
 W. J. Vlaanderen.
 S. Visser.
 W. H. Vos.
 H. J. Versteeg.
 J. H. Verweijck Jr.
 L. v. d. Vegte Lzn.
 H. Visser.
 A. de Vries.
 C. de Visser.
 Mej. Wed. J. F. Vos.
 J. C. Viëtor.
 Mevr. C. M. de Vries-Swab.
 W. F. K. Verburg.
 Mej. Wed. A. Verhey.
 H. J. van Vulpen.
 F. van der Vorm.
 O. M. Volgenant.
 H. Völlink.
 L. Vervat.
 T. van Voorthuizen.
 H. K. Visser Mzn.
 J. Voordewind.
 S. Voswijk Jr.
 A. Viersma.
 K. H. van Vleuten.
 J. F. P. Weinssen.
 J. Wolbers.
 P. Windig.
 A. Windig.
 Mej. M. Windig.
 Mej. M. M. Wissel.
 J. W. de Wolff.
 C. Windig.
 P. Wilschut.
 J. F. Wüstenhoff.
 J. H. Wilking.
 G. Weinssen.
 J. van Wesep.
 J. C. Weisz.
 J. P. Weisz.
 K. de Waal.

Mej. J. Wijnbrands-Coster.
 A. Wanders.
 W. Westering.
 Mej. C. Wijenberg.
 J. Westering.
 J. W. van Wettum.
 Mevr. A. C. van Wijk—
 Kropholler.
 A. Warneke.
 J. H. Wille.
 P. J. W. Wellensick.
 Mej. J. C. Warners.
 C. Wolffgram.
 Mej. M.E. Welsenbach.
 C. A. van Wankum.
 J. de Wit.
 W. L. Wolff.
 E. T. H. Weber.
 F. Weemer.
 Mej. D. Wiefering.
 Mej. A. Wiefering.
 M. Wentzel.
 J. A. van Waarden.
 Mej. M. Wildeboer—
 Tjakkes.
 H. van Wijlen.
 H. Wouters.
 Mej. S. C. Weisz.
 H. Wolzak.
 *Mej. C. M. Westenburger.
 T. van der Woude.
 W. J. Waaning Jr.
 Mej. A. E. Wasman.
 E. v. d. Woude.
 Mej. A. ter Wolde.
 P. Wagenaar.
 F. C. A. Weyer.
 C. v. d. Woude.
 J. C. Weisz Jr.
 J. J. van der Weele.
 H. B. Weijland Jr.
 Mevr. Wildeboer-Schaaïj.
 Mej. P. C. van IJselstein.
 *Mej. Wed. B. A. IJsel—
 kamp.
 *Mevr. Wed. M. C. Young.
 Jacob Zwart.
 Mej. H. F. Zwitsers.
 G. Zuidhoek.
 Mej. J. P. Zeegers.
 Mej. E. A. G. Zeegers.
 Joh. van Zeggeren.
 Mej. W. van Zijl.
 J. van Zeggeren.
 K. Zeevat.
 A. C. Zijlmans.

P. van Zijl.
 Mej. E. Zagt.

4. Broek op Langendijk.

Correspondent:

**J. Dirkmaat Wzn.,
 te Broek op Langendijk.**

omvattende:

Broek op Langendijk.

Agent:

Leden:

Mej. Wed. P. Berkhouwer.
 P. Bouwens.
 J. Dirkmaat Wzn.
 J. Wagenaar Klz.

Begunstigers:

W. Balder.
 F. de Boer.
 K. Slot.
 K. Timmerman.
 A. Vroegop Sr.
 P. de Boer.
 J. Timmerman.
 D. Kloosterboer.
 Jn. Wagenaar Jbzn.
 J. Wagenaar Jzn.
 E. Speets.
 D. Kool.
 Jb. Balder Wzn.
 P. Kool.
 Jb. Glas Jbzn.
 Mej. Wed. Kl. Balder Wzn.
 J. Kok.
 P. Otto.
 M. Pieltkenrood.
 C. Slot Klzn.
 W. Slot Klzn.
 G. Stins.
 D. Pasterkamp.
 A. K. Jaarsma.
 Kl. Wagenaar Jzn.
 D. Slot Pzn.

Dirkshorn.

Agent:

Begunstigers:

J. Slot Kzn.
 K. Slot Jr.
 P. Doekeas.

St.-Maarten.
Nieuwe-Niedorp.

Noord-Scharwoude.

Agent: K. Hoff.

Leden:

Ds. J. Boeijnga.

Begunstigers:

K. Hoff.
Mej. Wed. G. Slotenmaker.
K. Barten.
D. Barten Pzn.
A. Barten Pzn.
Mej. A. Hoff-Barten.
Mej. S. Boeijnga-Groenevelt.
P. de Wit.
G. Barten.
C. Meurs.
G. Schuitemaker.
H. Barten.

Oudkarspel.
Oude-Niedorp.

St.-Pancras.

Agent:

Begunstigers:

J. Gootjes.
J. Wagenaar Jzn.

Warmenhuizen.

Agent: P. Frans Pzn.

Begunstigers:

K. Slot Rzn.
P. Frans Pzn.

Zuid-Scharwoude.

Agent:

Leden:

A. Hartog.

Begunstigers:

C. Bak.

5. Buiksloot.

Correspondent:

P. P., te Buiksloot.

Buiksloot.

Agent:

Begunstigers:

7 Begunstigers.

Buiksloterham.

Holysloot.

Landsmeer.

Agent:

Begunstigers:

Ds. H. Louman Beijer.
K. Schreuder.
E. Knibbe.
J. van den Berg Azn.

Nieuwendam.

6. Haarlem.

Lokaal-Comité:

A. J. de Waal Malefijt,
2e-Voorzitter, te Overveen.
G. Milo, Secretaris (Bal-
juwslaan 31A.)
Johs. de Jongh, Penningm.
E. Felder Jr.
D. Hogenbirk Jr.
A. J. Martin.
Jac. Post.
J. H. C. Lamarre.
J. v. Maas.
D. van den Eijkhoff.
J. de Jong.

Agenten:

D. Elbertsen.
H. Meijer.
J. P. Barthels.
A. Vermeer.
J. P. Louws.

Allen te Haarlem.

H. van Riessen, te Bloemen-
daal.

omvattende:

Bloemendaal.

Agent: H. v. Riessen.

Begunstigers:

D. T. Peschar.
J. Peschar.
G. v. Riessen Jr.
H. van Riessen.

Haarlem.

Leden:

Ds. W. Ringnalda.
J. P. IJsebrand.

Begunstigers:

G. Bos.
J. S. Broekmeijer.
J. R. Baas Azn.
G. Bekooy.
J. P. Barthels.
J. Bakker.
K. N. van den Bos.
R. Boeman.
H. Boogaard.
W. T. Beeremans.
M. G. ten Boom.
M. van Doorn.
A. S. Duijs.
D. V. Dokkum.
J. E. Dijkhorst.
Mej. Damstra.
P. Elffers.
H. van Es.
D. van den Eijkhoff.
W. van Eeden.
Mej. Wed. A. Elffers.
J. A. van Eijk.
P. B. Elffers.
Mej. Wed. J. G. van Eck.
Mej. Elffers.
E. Felder Sr.
E. Felder Jr.
Mej. P. Florisse.
J. W. Florijn.
C. den Hartog.
J. M. Heck.
Mej. M. A. van Herwaarden.
T. Hos.
E. Hofman.
D. Hogenbirk Jr.
J. H. L. Hegt.
W. Hoek.
G. van der Hoeven.
Johs. de Jongh.
J. de Jong.
A. M. F. van Ingen.
J. Jaarsma.
Mej. C. Kliene.
J. T. Kort.
W. L. Kuiper.
D. A. Kirchner.
D. Koers.
D. Klut.

E. Loerakker.
 J. H. C. Lamarre.
 F. van Leeuwen.
 G. G. van Lunteren.
 C. van der Laan.
 Jan P. Louws.
 H. Leene.
 J. van Maas.
 Mej. J. M. Madern.
 A. J. Martin.
 P. Mes.
 Mej. C. Middendorp.
 Mej. G. Middendorp.
 G. Milo.
 Mej. H. F. E. Misset-Thijssen.
 J. Moolenaar.
 H. Meijnen.
 Ds. R. Mulder.
 H. Meijer.
 J. T. Mulder.
 J. le Maître.
 G. Meijer.
 Mej. N. N.
 J. D. Niemann.
 H. Nienhuis.
 J. Petri.
 Mej. Post.
 J. A. Reckman Jr.
 A. Richters.
 Mej. A. Ruysenaars.
 S. P. Robin.
 Dr. A. E. van Rooijen.
 T. Roelofs.
 P. van Riessen.
 J. de Rijke.
 Mej. H. de Rijke.
 Mej. Wed. J. G. de Roever.
 Mej. A. en M. Snel.
 J. van der Snel.
 E. D. van Stuyvenberg.
 J. Smit.
 H. Schaap.
 J. Steensma.
 J. Tibboel Jr.
 Ds. D. Tibbe.
 G. Voorn.
 A. Vermeer.
 C. Vermeer.
 A. van Vlooten.
 A. Vos.
 E. Vergers.
 J. van Veen.
 W. de Vries Gzn.
 W. Willemsen.
 J. H. Wullink.

Mevr. Wijnveld.
 Willem Wils.
 Mej. E. Westerhout.
 P. de Zwart.

Heemstede.

Agent: A. J. Martin.

Begunstigers:

H. F. v. d. Wal.
 J. Th. v. Eijkern.
 Mej. J. Florisse.

Overveen.

Agent: H. van Riesen.

Begunstigers:

A. J. de Waal Malefijt.
 Mej. L. M. de Waal Malefijt.
 Mej. Cassée.

7. Haarlemmermeer.

Correspondent:

Ds. W. Breukelaar, te
 Halfweg.

omvattende:

Aalsmeer.

Haarlemmermeer
 (Oostzijde).

Agent: Ds. W. S.
 Veltman.

Begunstigers:

J. Verdoes.
 G. B. 't Hooft.
 A. Colijn.
 Ds. W. S. Veltman.
 Th. van der Veen.
 Rombout.
 Kl. Rodenburg.
 H. van Dalen.
 H. Verhoog.

Haarlemmermeer
 (Sloterweg).

Agent: A. Hissink.

Begunstigers:

A. Hissink.
 H. Koningen.
 H. Sleggers.
 M. Sleggers.

Haarlemmermeer
 (Hoofddorp).

Agent: H. Pos.

Begunstigers:

H. Pos.
 Jb. Overbeek.
 C. Ouwerkerk.

Haarlemmermeer
 (Nieuw-Vennep).

Agent: Ds. J. Dekker.

Begunstigers:

M. Leest.
 J. Tieme.
 Ds. J. Dekker.
 P. Verkuil.
 L. van Andel.
 J. Vaalburg.

Haarlemmermeer
 (Vijfhuizen).

Agent: J. Reinders.

Begunstigers:

C. A. Gehrels.
 J. C. van Leeuwen.
 C. Bos.
 D. Metz.
 W. Molenaar.
 C. Vreugdenhil.
 J. Reinders.
 B. Rip.
 F. Kamper.
 H. de Koning.

Halfweg.

Agent: Ds. W. Breukelaar.

Leden:

Ds. W. Breukelaar.

Begunstigers:

G. van Andel.
 L. Lievaart.
 M. Kamper.
 J. Koole.
 J. C. Bax.
 W. v. Woudenberg.
 J. v. Woudenberg.
 G. Roos.
 C. van Baren.
 A. Troost.
 J. Evers.
 K. Kuiper.
 W. Slootweg.

S. van Andel.
W. Kruiswijk.
G. J. Kappers.

Kudelstaart.

Agent:

Begunstigers:
T. van Klaveren.

Sloterdijk.

Agent: J. A. le Comte.

Begunstigers:
J. A. le Comte.
F. Abcouwer.
W. Weerthuijzen.
J. S. Westerveld.
E. F. Roelofsen.
W. van Koevorden.

8. Helder.

Correspondent:

P. Adriaanse, te Helder.
omvattende:

Den Burg (Tessel).

Den Helder.

Agent:

Begunstigers:
Mej. Wed. C. Adriaanse.
C. Adriaanse.
J. Kraak.
P. Graaff.
Mej. Wed. J. Schager.
J. de Vries.
P. Adriaanse.

Oosterend (Tessel).

Agent: Ds. M. Rooseboom.

Wieringen.

9. Hilversum.

Correspondent:

T. Kuiper Dzn., te Hilversum.

omvattende:

Ankeveen.

Agent: K. Holdinga.

Begunstigers:

K. Holdinga.
M. Holdinga.
Mej. M. Portengen.
C. Bouwmeester.
W. Portengen Azn.
C. Marinus Jzn.
N. Holdinga.

's-Graveland.

Agent: J. Wallenburg.

Begunstigers:
C. van den Berg.
J. Wallenburg.
G. F. Boegborn.
H. Reijmerink.
W. Bree.
F. Reijmerink.
B. Grootendorst.
W. Hafkamp.
W. van Groen.
L. Reijmerink.
J. Smeerdijk.

Hilversum.

Agent: T. Kuiper Dz.

Leden:

S. J. Seefat.
J. A. ter Wolde.
Mevr. Wed. P. van Oordt.
Mevr. Wed. Bunt.
T. Kuiper Dzn.
G. J. Boevé.
P. van Eijk.
J. M. van der Horst.
Ds. D. Tom.

Begunstigers:

G. van den Brink.
J. G. Dekker.
W. C. van den Brink.
N. Hoogenbirk.
F. J. Breijel.
J. W. Deenink.
D. Kuiper.
Th. de Ruig.
Mej. Wed. J. Velders.
Th. Rebel.
N. Flink.
G. de Graaf.
A. ten Have.
*Mej. M. J. Houtman.
P. van Beusekom.
*Mej. H. Houtman.
Mej. M. Kerper.

J. J. van Leersum.

A. Fok-Fraterman.
A. H. J. Flörke.
Mej. A. M. Meeschouw.
Mej. A. Pfeiffer.
G. D. F. Landman.
Mej. W. H. van Marle.
W. H. van Marle.
Mej. M. W. H. van Munster.
D. Manten.
G. J. Boevé Jr.
G. Brunt.
S. Kamper.
G. A. Schmidt.
T. Fijnvandraat.

Kortenhoef.

Agent: J. Wallenburg, te 's-Graveland.

Begunstigers:

H. Grootendorst.

Laren.

Nederhorst den Berg.

Agent: J. H. van der Hoeven.

Begunstigers:

J. Meijer Gzn.
B. van den Berk.
G. H. Fransen.
D. de Jong Jbnz.
G. Burmentlo.
Ds. Chr. Bruins.

10. Hoorn.

Correspondent:

S. de Jong Ezn., te
Enkhuizen.

omvattende:

Abbekerk.

Andijk.

Agent: Ds. J. v. d.
Shuijs.

Begunstigers:

Ds. J. v. d. Shuijs.
J. Tensen Wzn.
K. v. d. Wal.

Enkhuizen.

Agent: S. de Jong Ez.

Begunstigers :

S. de Jong Ez.
 Hk. Kouwenhoven.
 G. J. Reijling.
 N. Groot Szn.
 S. Groot.
 G. Moll.
 J. Sluis Nzn.
 S. Groot Nzn.
 N. Sluis Pzn.
 E. Kramer.
 P. J. O. de Bruyne.
 J. Kol.
 W. Bloemendaal.
 P. Sijbrandij.
 C. Mantel.
 Ds. W. H. Oosten.
 E. de Vries.
 Mej. N. Groot.
 Mej. C. Groot.
 Mej. E. Groot.
 S. Bais.
 E. Broekstra.
 O. Visser Rzn.

Hoorn.

Agent: Ds. F. Zan-
 tinge.

Begunstigers :

Ds. F. Zantinge.
 J. Jonker.
 J. Keur.
 K. Jut.
 J. van Kluijve.

Medemblik.

Agent:

Begunstigers :

A. T. van Wijngaarden.
 R. de Boer.
 Mej. J. A. Nijenhuis.

Opperdoes.

Agent: Jan Vijn Hzn.

Begunstigers :

Jak Vijn Hzn.
 Kl. de Leeuw.
 H. Vijn.
 J. Rustenburg.

Urk.

P. Hoekstra.
 W. de Vries.
 Ds. J. van Ankum.

11. Naarden.

Correspondent:

C. Karssen, te Naarden.

omvattende:

Bussum.

Agent: Ds. G. van
 Setten.

Begunstigers :

M. de Waal.
 *H. W. Arentse.
 H. de Jager.
 *C. van Norren.
 *Ds. G. van Setten.
 H. Dekker.
 *J. Boer Rookhuizen.
 *A. van Beeck Calkoen.
 *J. G. van Doorn.
 Mej. Wed. Van Schaik.
 W. Kleijn.
 A. Kamphorst.

Huizen.

Agent: G. Lustig Hzn.

Begunstigers :

J. Bout Jzn.
 G. Lustig Hzn.
 D. Visser Jzn.
 W. Schilders.
 D. Lindeboom.
 J. Visser Dzn.
 H. Lustig Hzn.
 Ds. J. A. de Klerk.
 E. van Houten.
 D. L. Harms.
 W. de Vries.

Naarden.

Agent:

Begunstigers :

E. van der Veer.
 J. van der Veer.
 H. A. Bolkenstein.
 T. van Wettum.
 J. Hulscher.
 W. Vuijst.
 F. Bolderheij.
 G. Linck.
 J. Hoogenbirk.
 C. Karssen.
 M. P. van Wettum.
 G. Niesing.

N. Oosterbaan.
 H. H. Muller.
 P. van Rooyen.
 Ds. A. Steijling.
 J. C. Schouten.

12. Purmerend.

Correspondent:

Ds. U. Faber,
 te Monnikendam.

omvattende:

Broek in Waterland.

Agent: G. van Wijngaarden.

Begunstigers :

G. van Wijngaarden.
 H. Pronk.
 J. Pronk.

Edam.

Agent: P. Mars.

Begunstigers :

A. W. Reijnders.
 J. Leguit.
 P. Mars.
 J. Brijn. Jzn.

Katwoude.

Agent:

Begunstigers :

D. Pronk.
 J. Oosterveld.

Marken.

Agent: K. Teerhuis.

Begunstigers :

K. Teerhuis.
 P. Kaars Sr.
 P. Boes.
 E. Roos.
 C. Dorland.
 Jb. Teerhuis Hzn.
 C. Peereboom Pzn.
 K. Visser Kzn.
 J. Appel.
 J. Commandeur.
 K. Visser Kzn. Jr.
 P. Peereboom Pzn.
 K. de Waard Pzn.
 M. Kaars Azn.
 K. Appel Jzn.
 S. de Waard Jzn.

J. J. A. van Ginhoven.
Ds. J. P. Klaarhamer.

Midden-Beemster.

Agent: J. Plas Jr., te
Purmerend.

Begunstigers:

Mej. Wed. C. Man.
W. Ernsting.

Monnikendam.

Agent:

Leden:

*Ds. U. Faber.

Begunstigers:

K. de Boer.
*K. Klaver Jr.
A. Oosterveld Dzn.
*P. J. Verdam.
G. Mars.
W. Kool.
L. van Wijngaarden.
P. Snieder.
*Mej. Wed. Mik.

Overleek.

Agent: B. Pronk.

Begunstigers:

D. Ubbels.
J. Bart.
*J. Zeelte.
*B. Pronk.
Mej. T. Sluis.
Mej. G. Laan.
S. Bart.

Purmerend.

Agent: J. Plas Jr.

Begunstigers:

J. Plas Sr.
P. C. Plas Jzn.
K. Peek Pzn.
J. Plas Jr.
B. Westerveld.
Ds. H. Thomas.
M. C. Keulemans.
P. C. Plas Jzn.

13. Velsen.

Correspondent:

J. Brederveld, te Velsen.

omvattende:

Beverwijk.

Agent:

Begunstigers:

C. Lijesen.

Uitgeest.

Velsen.

Agent: J. Brederveld.

Begunstigers:

Jb. Scheeres.
J. Brederveld.
J. P. Nauta.
A. Taanman.
P. de Raadt.
D. van Rijn.

IJmuiden.

14. Weesp.

Correspondent:

omvattende:

Diemen.

Muiden.

Agent:

Begunstigers:

D. Karsemeijer.

Watergraafsmeer.

Agent:

Leden:

Ds. A. H. Gezelle Meerburg.

Weesp.

Agent: A. Vree.

Leden:

F. N. van der Muelen.

Begunstigers:

J. F. Wendt.
J. Bordewijk.
Mej. Wed. P. Ridder.
B. van Kooten.
A. Vree.
J. Schijf.
W. v. d. Berg.
Mej. M. Schijf—Waterman.
J. Harmsen.
H. Harmsen.
G. Prins.
W. Lubbers Jr.

A. Schuitman.

J. C. Plaat.

Mej. Wed. B. Vedder.

C. van den Bergh.

Weesperkarspel.

Agent:

Begunstigers:

G. de Graaf.
J. den Hartog.
N. N.
J. Smit.

15. Zaandam.

Locaal-Comité:

W. Booker, Secretaris.
E. Fris, Penningmeester.
H. Boekel Kzn.
C. Schipper Wzn.

omvattende:

*Assendelft en Knol-
lendam.*

Koog a/d Zaan.

Agent: K. Helling.

Begunstigers:

K. Helling.
J. Zeemel.

Krommenie.

Agent: P. de Jong
J.Ezn.

Begunstigers:

A. de Jong J.Ezn.
P. de Jong J.Ezn.
Jb. Leguit Jbn.

Oostzaan.

Agent:

Begunstigers:

K. Bekebrede.
C. Fraaij.
J. Jonkhart.
J. Bartels.

Wormer.

Agent:

Begunstigers:

C. Huisman.
D. Groot Mzn.
K. Hartog.
P. Wakker.

Wormer (Enge).**Agent:****Begunstigers:**

G. Battem.
N. Pot.
Jb. Stam.

Wormerveer.**Agent: A. Spaander,
te Wormerveer.****Begunstigers:**

Mej. A. de Jong.
W. van den Berg.
P. Woud Wzn.
Ds. J. Goris.
A. Spaander.
C. Prins.

Zaandam.**Agent:****Leden:**

W. Booker.
E. Fris.

Begunstigers:

Chr. Barneveld.
H. Berghouwer.

Mej. J. Boskel.
B. Barneveld.
A. Bouman.
Mej. Wed. G. Bruin.
C. Blijenburg.
Mej. J. Booker.
Mej. H. Booker.
H. Boekel.
C. Barneveld.
Mej. H. Boekel.
A. Driesten.
J. Duivis.
C. P. Engel.
Ds. J. H. Feringa.
J. Graauw.
P. Grashuis.
Mej. Wed. C. Groot.
J. Groot.
Ds. L. S. Jongsma.
G. Kraaij Jbzn.
R. Kuiper.
C. Kaselte.
G. Kolvers.
P. Mars Czn.
Cs. Mars Pzn.
Mej. Wed. C. Nieman.
Mej. A. Offenbergh Ad.
Mej. J. Offenbergh Ad.
Mevr. Wed. A. G. Out—
Wildeboer.

Mej. Wed. A. Offenbergh.
D. Out.
Mej. D. C. Out.
J. Roos Pzn.
C. Schipper Wzn.
J. F. Schortinghuis.
D. Spits.
Jb. de Vries.
Mej. C. Vogelenzang—Jasper.
P. Visser.
P. de Vries Pzn.
C. de Vries Pzn.
C. de Vries Hzn.
W. L. Vogelenzang.
J. Windhouwer Pzn.
H. Zweers.

Zaandijk.**Agent: H. Kleinman,
te Zaandijk.****Begunstigers:**

P. Haan Pzn.
Adr. Haan Pzn.
A. Haan.
Mej. G. Haan.
H. Kleinman.

ZUID-HOLLAND.**44 DISTRICTEN.****1. Alblasserdam.****Correspondent:****A. Pijl Jzn., te Alblas-
serdam.****omvattende:****Alblasserdam.****Agent:****Begunstigers:**

H. J. te Boveldt.
P. G. Pot.
A. Kuivenhoven.

A. Pijl Jzn.
H. Jonker.
J. Jonker Jzn.
C. van den Haspel Czn.
G. den Boer.
Mej. Wed. A. Baan.
W. Goedhart.
Mej. Wed. A. Blom.
A. Baan Azn.
M. de Kloe.
P. H. Jonker.
H. G. Pott.
Mej. M. 't Hoen-Spruijt.
W. 't Hoen.

G. Wilschut.
S. Vogelzang.
C. Cortleve.
A. Ackers.
T. P. Stans.
J. C. Stans.

Nieuw-Lekkerland.**Agenten: D. C. Kraay
en A. den Boer Jr.****Begunstigers:**

A. den Boer Jr.
P. Stam Pzn.

A. Star
Gs. Vo
Gt. Vo
G. Dan
P. Hak
Aart de
Mej. W
Jan de
L. Har
A. de l
D. C. l
W. Bor
A. den
F. Flor
K. Win
Johs. S

F
S
Agent

A. M.
J. Ceel
A. Vers
B. v. d
H. P.
A. Meij
J. Bok
L. Kali
M. v.
Mej. W
P. Veld
P. Rijs
Mej. A
Ds. J.
M. Vlo
W. Me

Co
A. Ver

Agent

J. Eige
Mevr.
F
S. van

A. Stam Azn.
Gs. Voorsluys.
Gt. Voorsluys.
G. Damsteeg.
P. Hak.
Aart de Jong Azn.
Mej. Wed. Adr. 't Hart.
Jan de Haan.

L. Harlaar.
A. de Lange Jr.
D. C. Kraay.
W. Bongers.
A. den Boer.
F. Plomp.
K. Winkelhof.
Johs. Speksnijder.

Oud-Abblas.
Papendrecht.

Sliedrecht.

Agent: P. Rijsdijk.

Begunstigers:

A. M. de Groot.
J. Ceelen.
A. Versteeg Azn.
B. v. d. Wiel.
H. P. Roskam.
A. Meijer.
J. Bokhout.
L. Kalis.
M. v. d. Tak.
Mej. Wed. J. Roskam.
P. Veldhuizen.
P. Rijsdijk.
Mej. A. Goekoop.
Ds. J. van den Berg.
M. Vlot.
W. Meijer.

2. Alfén.

Correspondent:

A. Verduijn, te Oudshoorn.

omvattende:

Alfen.

Agent:

Leden:

J. Eigeman Wzn.
Mevr. Wed. K. van Nood.

Begunstigers:

S. van Velzen.

Mej. Scholten.
D. Raaphorst.
Ds. M. Schuurman.
W. Hamerling.
Cs. van der Linden.

Oudshoorn.

Agent:

Leden:

A. Verduijn.

Begunstigers:

C. J. van Geel.
A. M. Dam.
D. van Duin.
J. G. Baart.
F. Snel.
C. Ketel.
J. van Arkel.
J. Molenaar.
P. Baltes.
J. Slingerland.
J. P. van der Bil.
P. van der Bijl.

Zwammerdam.

Agent: G. van Dobben.

Leden:

M. van Muiswinkel.
G. van Dobben.

Begunstigers:

S. Hempenius.
J. Sprei.
M. Niesing.
C. van Muiswinkel.
G. van Leeuwen.
Gez. Wientjes.
A. Graafland.
J. van Halen.
W. Boot.
J. Verduijn.
P. Verduijn.
J. W. van Dam.
M. van den Breggen.
P. Hoogendoorn.
D. Zaal.
T. Domburg.
J. Steenbeek.
P. van der Heijden.
N. N.
G. Blom.
Jac. Groenendijk.
Wed. Goebel.

J. van Leeuwen.
Mej. J. B.
Ds. H. van Dijk.
Mej. H. van Dijk.
Mej. J. van Dijk.
C. van Dobben.
C. Groenendijk.
G. van Spanje.
G. H. Hergreen.
Mej. G. H. Hergreen.
P. de Groot.

3. Bergschenhoek.

Correspondent:

P. van Driel, te Bergschenhoek.

omvattende:

Bergschenhoek.

Agent:

Leden:

P. van Driel.

Begunstigers:

J. Batenburg.
J. A. Bos.
H. Breugem.
Mej. Wed. C. Duinkerke.
C. Koevoet.
Ph. Vermaat.
M. Waltman.
C. Paul.
H. de Leede.
A. Vrijenhoek.
M. Mooy.
Mej. Wed. A. de Leede.

Berkel en Rodenrijs.

Agent: A. H. Verweij.

Leden:

Ds. C. Oranje.

Begunstigers:

A. de Bruijn.
J. A. de Wit.
Jasp. Verhoef.
P. Klapwijk.
J. Havenaar.
W. van Dalen.
S. Wonda.
W. Havenaar.
J. H. Verwey.
A. van Klapwijk.

T. de Gelder.
K. Floor.

Bleiswijk.

Agent: P. Sanders.

Leden:

J. Noordam.
R. van Mazijk.

Begunstigers:

L. Huisman.
S. Huisman.
J. C. Lievaart.
J. van Mazijk.
J. Mulder.
D. van Tol.
J. W. Tuitel.
T. Tuitel.
Mej. Wed. D. de Pater.
P. Sanders.
J. Groen.
P. Biemond.

4. Beierland.

Correspondent:

W. J. Caspers, te Heinen-
oord.

omvattende:

Beierland (Nieuw).

Agent: J. G. Bus.

Begunstigers:

J. G. Bus.
A. Bouman.

Beierland (Oud).

Agent:

Begunstigers:

A. Jongejan.
E. Hoogeboom.

Beierland (Zuid).

Agent: A. Simons.

Begunstigers:

Arie Dam.
A. Simons.
K. Simons.
J. L. Verhoeven.

Godschalkoord.

Agent:

Begunstigers:

A. Kluit.
F. Trouw.

Goudswaard.

Agent: J. de Jong.

Begunstigers:

J. de Jong.
K. Diepenhorst.

Heinenoord.

Agent:

Begunstigers:

Ds. R. Heidema.
H. Leeuwenburgh.
D. Troost.
D. Leeuwenburgh.
G. Verry.
W. J. Caspers.
A. Troost.
H. Roos.
T. 's Gravendeel.

Piershil.

5. Bleskensgraaf.

Correspondent:

C. van Essen, te Brandwijk.

omvattende:

Bleskensgraaf.

Agent: J. van den
Heerik.

Begunstigers:

J. van den Heerik.
P. van Essen.
P. Hoogendijk Czn.
J. Briedé.

Brandwijk.

Agent:

Begunstigers:

C. van Essen.
W. Dijkshoorn.
A. Bons.
Ds. J. H. Koers.
G. Suiker.

Giesendam.

Agent:

Begunstigers:

C. Meerkerk.
P. Tromp.

Giesen-Nieuwkerk.

Agent: Ds. T. Haver-
kate.

Begunstigers:

L. Harrewijn.
J. Hamerpacht.
J. Hamerpacht.
W. Slob.
A. van der Haven.
L. van Harte.
Ds. T. Haverkate.
G. van Dijl.

Giesen-Oudkerk.

Agent: C. van Hou-
welingen, te Peur-
sum.

Begunstigers:

J. Schakel.
K. Kuiper.
H. Kuiper.
D. van de Dool.
Ds. W. Mulder.
P. Loos Bzn.

Hardingsveld.

Molenaarsgraaf.

Agent: Jn. Brouwer
Azn.

Begunstigers:

Jn. Brouwer Azn.
C. Kortlever.
C. Brouwer.
W. Vermey Jzn.
K. Brandt.
A. Brouwer Azn.
D. Bons.
T. Korevaar.
H. C. Trapman.
G. B. Steehouwer.

Peursum.

Agent: C. van Hou-
welingen.

Begunstigers:

J. van Houwelingen.
J. Versluis.

C. van Houwelingen.
Mej. Wed. J. Koolman.
A. de Bruin.

Wijngaarden.

Agent:

Begunstigers:
W. Schakel.

6. Bodegrave.

Correspondent:

H. Rollman, te Bodegrave.
omvattende:

Barwoutswaarder.

Bodegrave.

Agent:

Leden:
H. Rollman,
B. Batelaan.

Begunstigers:

H. J. van Diejen.
G. van Muiswinkel.
A. Couprie.
C. Griffioen.
C. de Gier.
M. Schinkel.
J. Krijgsman.
Arie Goebel.
P. van der Kooij.
J. Verheul.
Ds. J. Breukelaar.
J. Has.
G. van der Heijde.
J. van Andel.
W. Ockhorst.
W. van Os.
C. Bol.
A. van Wijngaarden.

De Mije.

Agent: B. Kemp.

Begunstigers:
A. Stigter.
T. Stigter.
B. Kemp.
E. Hoogendijk.
A. Hoogendijk.
G. de Kruijff.
H. Wals.
J. de Koning.
Mej. A. Hoogendijk.

Nieuwerbrug.

Agent J. F. Bouwer.

Begunstigers:
J. F. Bouwer.
G. Walewijn.
C. Krieger.
O. Schakel.
J. Doornenbal.
Herms. Brunt.
A. Hoogendijk.
H. Hoogendoorn.
D. van Oudshoorn.

Rietveld.

Agent:

Begunstigers:
W. van Beek.
P. Kemp.
J. van Diejen.

Woerden.

Agent: W. Snel.

Begunstigers:
W. Snel.
J. Blok.
J. Hamerling.
D. Engel.
J. van der Meulen.
Ds. J. W. Gunst.
G. J. Sikoo.
Mej. van der Meulen.
J. A. van Arkel.
Jacob Bos.
T. van Harten.
C. den Ouden.

7. Brielle.

Correspondent:

P. J. J. Gooris, te Brielle.

omvattende:
Brielle.

Agent:

Begunstigers:
P. J. J. Gooris.
D. Hoogvliet.
L. Hoogvliet.
I. J. van Randen Gzn.
Ds. E. C. B. v. Herwaarden.
C. van Herwaarden.

Nieuwenhoorn.

Oostvoorne.

Agent:

Begunstigers:
W. Klok.

Rockanje.

Agent:

Begunstigers:
P. Hoogvliet.
W. van der Linden.
Mej. Van der Linden-In 't Veld.
L. Quak.
Mevr. Jongejan.

Zwartewaal.

Agent:

Begunstigers:
Ds. M. H. K. Moll.

8. Charlois.

Correspondent:

Ds. J. Miedema, te Charlois.

omvattende:

Charlois.

Agent: L. Blok Hzn.

Begunstigers:
W. Zevenbergen.
P. C. Kamphuis.
C. A. Joosse.
F. L. Kamphuis.
J. Franssen.
Mej. Wed. J. D. Hirschman.
T. Verheul.
Wouter Barendrecht Jbzn.
A. Breukhoven Lzn.
Arie Koudstaal.
A. van der Hilt Azn.
L. Blok Hzn.
Ds. J. Miedema.
P. van der Pels.
W. Kortlever.
H. Blok Lzn.
D. Verheul.
Corst de Waard.
J. Trijzelaar.

Hoogvliet.

Agent:

Begunstigers:

W. Voogd.
Joh. Roos.
C. de Knecht.
J. Meijboom.
L. de Boer.

Katendrecht.

Agent: J. van Nus.

Begunstigers:

Ds. J. van Haeringen.
J. F. Schell.
J. van Nus.
G. Schall.
B. Vaandrager.
A. Looije Sr.
A. van der Schoor.
H. Koudstaal.
Mej. Wed. A. Stoop.
A. de Lange.

IJselmonde.

Agent: H. van Winkelhof.

Leden:

Ds. R. Smeding.

Begunstigers:

L. van der Munnik.
R. van Yperen Czn.
A. Spruit Lzn.
A. J. Buitenhuis.
H. van Winkelhof.
Jac. van Yperen.
D. v. d. Vorm Kzn.
P. de Waard.
L. de Jong.
H. Hortenius.
Z. den Ouden.
L. van Rixoord.
L. Bakker.
Adrs. Knecht Jzn.
Mej. H. J. v. d. Kraan.
A. Treisburg.
A. Ouwers.
Pleun van Driel Hzn.
M. Kranendonk.
H. K. de Raadt.
T. Staat.
Johs. In 't Veld.
Jan de Waard.
M. de Jong Mzn.
Klaas Hagendijk Klzn.
Arie Andeweg.
H. Buitenhuis.

W. Buitenhuis.
Arie In 't Veld.
W. IJselstein.
R. v. Rixoord.
Pieter van Driel.
P. de Raadt.

Pernis.

Agent: A. G. Buesink.

Begunstigers:

H. Playmert.
Ds. A. Loois.
P. B. Bouman.
A. G. Buesink.

Poortugal.

Agent: A. Visser.

Begunstigers:

A. Visser Jr.
M. Molenaar.

Roon.

Agent:

Begunstigers:

Dr. R. Brouwer.

9. Delftshaven.

Locaal-Comité:

Ds. C. J. I. Engelbregt,
Voorzitter.
J. Caesar, Secretaris, Voor-
haven o/z 76.
J. Vermeijden Azn., Penning-
meester.
J. J. Kolders.
H. Lissenberg Azn.
P. A. Hoff.
P. van Affaire.
C. Hagoort.

omvattende:

Delftshaven.

Agent:

Leden:

C. L. Schneiders.
J. Caesar.
Ds. C. J. I. Engelbregt.
Begunstigers:
L. 't Hart.
P. A. Hoff.
J. Vermeijden Azn.
W. Smit van de Wetering.
J. Homburg.
D. van de Wetering.

H. Hanegraaf.
Mej. Wed. P. Vermeijden.
J. Vermeijden Pzn.
P. van Affaire.
M. J. van Dam.
Mej. Wed. C. L. Schneider.
H. Lissenberg Azn.
C. Hagoort.
D. Brouwer.
A. Vermeijden Azn.
J. H. Vermeijden Jzn.
Joh. Vermeijden Pzn.
C. Verhoef.
Johs. Meijer Hzn.
Mej. C. Lissenberg.
Wed. J. H. Poot.
C. Maat.
T. Maat.
J. J. Kolders.
F. Jungerius.
Z. Bras.
J. H. Kleijnjan.

Schiebroek.

10. Delft.

Correspondent:

P. Goudappel, te Delft.

omvattende:

Delft.

Agent: J. H. F. Fritze.

Leden:

P. Goudappel.
P. Lugtigheid.
A. van Heukelom.
J. P. Chardon.
Mr. P. A. Tukker.

Begunstigers:

A. van den Berg.
J. van den Bosch.
P. C. van der Brugge.
Mej. Wed. S. Blonk.
A. van den Berg Jzn.
J. H. Buskop.
H. Boot.
D. R. Bonardt.
D. H. Brinkman.
P. Buter.
W. van Beveren.
Mej. M. de Cuijper.
M. Christen.
C. Dorjee.
J. C. van Dam.
C. D. van Es.

C. van Essen.
 J. Eijgenraam.
 S. Eijgenraam.
 D. Forma.
 G. B. A. Filbri.
 J. H. F. Fritze.
 R. Frankamp.
 M. G. J. Fock.
 Jongejuffr. J. E. Fock.
 Mej. Wed. J. C. Groen-
 heide.
 H. M. Goudappel.
 J. E. Goudappel.
 Mej. C. M. C. Goudappel.
 Mej. A. H. J. Goudappel.
 J. Groot.
 D. den Hengst.
 A. Hoogendam.
 Mej. J. en A. Heederik.
 L. Hoogendoorn.
 L. den Hoed.
 A. den Hoed.
 Mej. J. den Hoed.
 M. Kouwenhoven.
 F. J. Keller.
 S. J. van Kampen.
 Mej. Wed. H. A. Klem.
 Jacob Klapwijk.
 Abr. Klapwijk.
 Mej. N. Klapwijk.
 W. Koppenol.
 Mej. A. de Knecht.
 D. Kouwenhoven Mzn.
 C. Lugtigheid.
 Ds. C. W. J. van Lummel.
 J. J. Leertouwer.
 G. van Loenen.
 J. Leertouwer.
 R. en E. Leertouwer.
 N. C. Lammens.
 Mej. Wed. Mojet.
 J. Maan.
 J. I. Moen.
 G. Molenaar.
 Mej. Wed. J. J. C. Ort.
 J. Richter.
 D. J. C. van Reenen.
 G. Richter Jzn.
 D. Smink Dzn.
 A. van der Sluijs.
 W. Scheurwater.
 C. W. van der Snel.
 C. W. Siepman.
 C. Schippers.
 H. van der Schoor.
 L. J. Struijk.

Mej. H. M. v. d. Sluijs.
 R. Simons.
 T. Simons.
 W. P. van Trigf.
 J. Trinthamer.
 L. J. Vreeling.
 A. Verbeek.
 Mej. J. J. Verbeek.
 G. van Wingerden.
 K. M. Wimmers.
 A. van der Wees.
 H. J. Weening.
 Mej. D. van Witteloostuijn.
 Mej. W. van Witteloostuijn.
 J. van Witteloostuijn.
 L. L. Weeda.
 A. Zelisse.

Hof van Delft.

Agent: A. J. Hendriks.

Begunstigers:

W. van den Berg.
 C. Eigenraam.
 Jac. v. d. Kooij.
 Cs. Hoogendoorn.
 A. J. Hendriks.
 Jac. van Vuurde.
 L. Meeder.

Rijswijk.

Agent: W. v. d. Dool.

Begunstigers:

C. van der Vaart.
 S. van den Berg.
 A. C. Overvoorde.
 H. Lekkerkerk.
 H. Klapwijk.
 J. H. Sniijders.
 J. Klop.
 W. van den Dool.
 A. van Vliet.

Vrijenban.

Agent:

Begunstigers:

C. van Kampen.
 L. de Boo.
 J. Kouwenhoven.
 L. A. Eijgenraam.
 J. van Schie.

omvattende:

Dirksland.

Agent: K. P. Roodzant.

Leden:

J. Roodzant Kzn.

Begunstigers:

Mej. Wed. L. Kooman.
 G. L. Warnaer.
 K. P. Roodzant.
 D. van Rossum.
 D. van der Sluys.
 Johs. Roodzant Jzn.
 A. van Oversteeg Azn.
 H. J. Jansen.
 P. de Groot Czn.

Herkingen.

Agent: J. M. van Eck.

Begunstigers:

E. Kastelein.
 J. M. van Eck.

Melissant.

Agent:

Begunstigers:

P. Human Jr.

Ouddorp.

Agent: C. Bosloper.

Begunstigers:

G. Tanis Jzn.
 J. Mastenbroek.
 H. Tanis K.Ezn.
 G. Tanis K.Ezn.
 Jacq. Tanis Jzn.
 T. Tanis J.Ezn.
 J. Padmos.
 Adr. Spee.
 Kerkhoven.
 C. Bosloper.
 H. W. Basoski.

Stellendam.

Agent: J. Lokker Czn.

Begunstigers:

Arie Human Dzn.
 D. van den Broek.

11. Dirksland.

Correspondent:

P. Human Jr., te Melissant.

J. Lokker Czn.
P. Nieuwland.

12. Dordrecht.

Locaal-Comité.

Ds. H. J. Reuijl, Voorzitter.
Ds. H. G. de Jonge, 2e Voorzitter.
G. P. J. van Alkemade, Secretaris.
J. Ouborg, Penningm.
H. A. Dicke.
D. v. Pelt, te Zwijndrecht.
A. Vermeij, te Dubbeldam.

omvattende:

Dordrecht.

Agent:

Leden:

J. van Driel.
P. A. Ponsen.

Begunstigers:

G. P. J. van Alkemade.
P. van Andel.
A. Broere.
C. Benings.
J. B. van Bohemen.
D. Baars.
M. Bak.
A. Bisschop Pzn.
W. J. C. van Buuren.
A. Barto.
Ds. M. Bruinings.
H. Demper de Koster.
P. van Driel.
C. M. Dicke.
H. A. Dicke.
J. F. van Dijk.
P. van Empel.
H. v. d. Graaf.
N. v. d. Giesen.
Mej. M. v. d. Giesen—Reidel.
Mej. M. v. d. Giesen.
P. Gips Jzn.
Mej. J. Gips.
J. van Heeren.
G. F. W. Hergreen.
Mej. T. Hergreen—de Bruin.
M. W. Haeck.
D. A. Hagenbeek.
P. 't Hoen.

A. de Haan.
Ds. H. G. de Jonge.
J. C. Jonkers.
H. Kelder.
A. van Kamen.
Mej. Wed. C. Kiele.
C. Kastelijn.
H. Lodewijks.
W. Louman.
Mej. Logjes.
Mej. Wed. A. Meijers.
Mej. Wed. P. Merkelijn.
C. v. d. Net.
J. K. Ouborg.
J. Ouborg.
H. Ouborg.
C. W. van Rije.
J. C. Roodzant.
Ds. H. J. Reuijl.
G. Roos.
J. B. H. Rijswijk.
N. Spiering.
Mej. Spoel.
N. J. H. Slegt.
H. G. Stolk.
Mej. Wed. D. W. Schuld.
J. P. v. d. Straaten.
J. J. v. Steenhoven.
Mevr. Wed. A. Verhoeve.
P. de Vries.
G. J. de Vries.
D. Vliegthart.
J. Verburg.
Mej. M. C. Wordrager.
K. Wieringa.

Dubbeldam.

Agent: A. Vermeij.

Begunstigers:

B. de Wit.
L. Intveld.
A. Vermeij.
Jakob de Vlaming.
J. van Rijn.
J. Boertje.
C. Boertje.
D. van der Linden.

De Mijl.

Agent:

Begunstigers:

W. van der Leer.

Zwijndrecht.

Agent: D. van Pelt.

Begunstigers:

W. Vliegthart Wzn.
D. van Pelt.
M. A. Los.
J. Baan Azn.
P. Stoop.
H. Molenberg.
G. Los Gzn.
A. van Namen Hzn.
Ds. A. Knoll.
B. Los Sr.
P. Schouten.
G. Baan.
G. Blok.
L. de Jong Dzn.
Erve T. Los.
A. Pijper.
Mej. Wed. Tichelaar.
Mej. Th. Bakker.
W. Scheurwater.
M. van Houwelingen.
L. Bezemer.
H. J. Versluis.
P. Stolk.
H. Scheurwater.
L. van Loon Sr.
L. van Loon Jr.
J. de Klerk.
J. Baan Jzn. Sr.
Adr. Schouten.
D. van Pelt.
J. van Nugteren.
Mevr. Wed. Vliegthart.

13. Gorinchem.

Correspondent:

R. F. van Mill, te
Gorinchem.

omvattende:

Arkel.

Gorinchem.

Agent:

Leden:

J. de Vries.
C. M. E. van Löben Sels.

Begunstigers:

A. Blankers.
Mej. L. Zwaantjes.

D. Stufkens.
 D. A. Papendrecht.
 Mej. Wed. Vermeulen.
 Gebr. Van Mill.
 C. F. van Mill.
 C. Smits.
 W. Bell.
 G. Blankers Azn.
 N. H. Heiner.
 C. Moedersoon.
 C. van der Wal.
 J. de Mik.
 J. Notting.
 H. J. Kant van Andel.
 Ds. J. van Andel.
 Mr. L. van Andel.
 L. Penning.
 J. Snoek.

*Spijk.***14. Gouda.****Correspondent:****A. Vingerling, te Gouda.**

omvattende:

Gouda.**Agent:**

Leden:

W. J. Dercksen.
 A. Vingerling.

Begunstigers:

Mej. Wed. H. van Vliet.
 K. Jonkheid.
 E. J. Wientjes.
 L. van der Wolf.
 G. Jue.
 Mej. Wed. J. Hornes.
 L. van der Heij.
 S. Lafeber.
 W. van Vliet.
 P. de Vroed.
 Johs. van der Laan.
 A. G. Wientjes.
 Duymar van Twist.
 D. Vermeij.
 Mej. C. A. van den Hoek.
 J. de Jong.
 P. J. de Wolf.

H. Vuijk.
 N. Both.
 J. H. Kok.
 P. A. Lafeber.
 J. Brokaar.
 P. van der Endt.
 J. Rietveld.
 Ads. Plomp.
 A. Bruut.
 Ds. A. Voogel.
 P. D. Muijlwijk.
 C. Verdouw.
 J. T. de Nooi.

15. Gouderak.**Correspondent:****A. M. Hoogendijk Ezn., te Nieuwerkerk a/d IJsel.**

omvattende:

Gouderak.**Agent:**

Begunstigers:

D. Tom.
 R. Y. de Jong.
 A. van Vliet.

Moerkapelle.**Agent:**

Begunstigers:

A. van der Spek.

Moordrecht.**Agent:**

Leden:

W. Tom.

Begunstigers:

W. Termorshuizen.

Nieuwerkerk.**Agent:**

Leden:

A. M. Hoogendijk Gzn.

Begunstigers:

J. M. van der Ham.
 W. Blijdorp.
 L. van Reeuwijk.

K. Stolk.
 G. Hogeweg.
 J. de Groot.
 Mej. Wed. A. Hoogendijk.
 J. Fyan.
 H. Rolloos.
 P. Potyut.
 M. Vente.
 D. de Groot.
 Ds. G. Dalhuijzen.

*Stolwijkersluis.***Zevenhuizen.****Agent:**

Begunstigers:

J. Rupke.

*Zevenhuizerbroek.***16. 's-Gravenhage.****Locaal-Comité:**

Ds. J. C. Sikkel, Voorzitter.
 Joh. Krap, Penningmeester.
 J. A. Wijnveldt, Secretaris.
 J. H. Eijbergen.
 D. J. Krekel.

omvattende:

's-Gravenhage.

Leden:

J. H. Eijbergen.
 Joh. Krap.
 D. J. Krekel.
 D. Krüger.
 Dames Molenbroek.
 Ds. J. C. Sikkel.
 Ds. W. G. Smitt.
 J. A. Wijnveldt.
 B. C. J. Heijman.
 J. J. F. van den Bergh.
 Ds. J. van der Linden.
 Mevr. Wed. D. Dolman.
 Jhr. Mr. T. A. J. van Asch
 van Wijck.
 Jhr. Mr. A. F. de Savornin
 Lchman.
 C. J. van Roode Jr.
 Ds. R. K. Brouwer.
 Ds. A. Brummelkamp.
 Begunstigers:
 P. J. Aarts.
 Mr. A. Anema.

Mej. D. J. Bannink.
 G. J. Bekkenkamp.
 A. Bloklander.
 Mej. E. M. Bloklander.
 Mej. W. F. Bloklander.
 C. Boon Czn.
 J. van den Bosch.
 J. Bouwmeester.
 P. Brandenburg.
 M. Broer.
 J. G. van den Burch.
 Mej. C. M. van den Burch.
 G. H. Buytendorp.
 J. van der Bil.
 J. G. Buijs.
 A. Berends.
 Mej. Buytendorp.
 Mej. Bijlevelt.
 Mej. IJ. Bijlsma.
 A. J. den Blaauwen.
 W. G. J. van den Bergh Jz.
 H. Bouter.
 Mej. E. v. d. Bergh.
 W. G. B. den Blaauwen.
 H. A. Bor.
 H. Blok.
 J. Bruijn Azn.
 H. M. van Beest.
 U. de Boer.
 F. v. d. Bergh.
 J. v. Bommel.
 H. Baltus.
 E. W. Bouwmeester.
 J. van den Brink.
 J. J. Bakker Wzn.
 Mej. A. v. d. Burg.
 Mej. C. Bekker.
 A. Bor.
 J. Bolman Jr.
 J. C. le Cointre.
 Mej. M. Dené.
 Mej. W. van Doornik.
 Mej. M. Diesbach.
 Mej. Wed. Dorenbach.
 J. Diepersloot.
 J. Dussel.
 Ph. M. van Es.
 W. G. van Eijken.
 Mej. C. van Eijken.
 G. K. Eger.
 L. van Egmond.
 Mevr. Wed. Fastbender.
 H. Franken.
 Mej. M. J. W. Freriks.
 K. Fros.
 N. Fros.

R. J. Gaerthé.
 J. van der Gugten.
 Mevr. v. d. Voorn-Grooten-
 boer.
 Mej. Wed. Goester.
 J. van Golverdinge.
 V. H. Gutteling.
 G. F. Haag.
 F. A. Hansen.
 E. ten Have.
 J. Heus.
 H. Hoogenkamp.
 Douair. G. H. Th. à Th.
 van der Hoop-v. d. Poll.
 J. Hooreman.
 Mej. Th. Hooreman.
 J. C. Hubert.
 A. Hofman.
 K. J. Heller.
 C. Haaksman.
 Mej. T. Heemstra.
 T. van den Hoorn.
 Mr. H. W. Hovy.
 Mej. A. Hein.
 S. Janssens.
 Mej. P. C. Joor.
 G. A. Jonasse.
 C. de Jong.
 Mevr. Douair. De Jonge.
 G. Jonker.
 Mej. D. van Kempen.
 Mej. M. van Kempen.
 R. Keij.
 B. Kuilart.
 W. H. L. Kuyk.
 P. van Kempen.
 P. Kuiters.
 G. Krol.
 W. F. Keijnemans Jz.
 J. Kaemmerer.
 P. Kramer.
 A. Kammeraat.
 P. van der Laan.
 Mej. van der Laan.
 W. van Lankeren.
 C. Leder.
 P. J. Lambooi.
 Mej. C. Landman.
 L. Looijen.
 Mej. H. Lambooi.
 C. de Leeuw.
 A. Laarman.
 B. Lukkien.
 Mej. A. C. van Loopik.
 C. de Leeuw Jr.
 D. J. Meijboom.

Th. Muller.
 J. van Maanen.
 C. Maliepaard.
 D. Meeter.
 G. Molier.
 A. F. Nederbragt.
 F. Nijkamp.
 Mej. M. Poerstamper.
 Mejonkv. B. A. G. van de
 Poll.
 Th. J. v. d. Pol.
 J. Peek.
 C. Pikert.
 Mej. Platteel.
 Mej. G. van de Pol.
 Mej. Wed. A. C. Robertie-
 Groot.
 C. J. van Roode.
 J. J. van Roode.
 A. R. Rutgers.
 J. P. de Ruijter.
 J. J. F. Regenbogen.
 L. K. Regenbogen.
 J. de Ridder.
 K. J. Richel.
 Mej. Wed. J. Roest.
 Mej. Wed. Schalker.
 J. J. Slavekooide.
 J. Sloos.
 Mej. Sloos.
 W. N. de Swaaff.
 A. J. Stal.
 Mej. Sachse.
 Mej. C. D. van Schouwen-
 burg.
 C. D. van Schouwenburg.
 T. Sjouke.
 Mej. Steuven.
 O. W. Stuffers.
 L. A. Sillevius.
 M. v. Steenberg.
 Mej. H. P. Snoek.
 H. Schomaker.
 Mej. G. Sjoerdsma.
 C. J. H. Spier.
 Mej. Wed. J. v. d. Spek -
 de Groot.
 A. J. Schild.
 M. D. H. Schalekamp.
 A. Schweitzer.
 J. Schaafsma.
 Mej. A. Sniijders.
 D. Schaap.
 A. J. Duymaer v. Twist.
 J. P. Thierry.
 A. Tjepkema.

Mej. J. E. Valkenier.
 H. M. Velders Jr.
 J. Velders.
 H. Verhoef.
 F. Vosveld Jr.
 J. M. Valk.
 A. Vermeulen.
 C. Verschoor.
 H. Verschoor.
 L. de Vries.
 C. H. Voorhoeve.
 H. G. Verbeek.
 J. P. Vetter.
 Mej. Vigelius.
 H. Verschoor.
 H. Visser.
 H. C. Vegtel.
 Mej. D. J. Westendorp.
 T. Wildschut.
 F. Weinberg.
 H. de Wilde.
 J. Waarts.
 J. G. Wegner.
 H. Yperlaan.
 T. v. Zoest.

17. 's-Gravenzande.

Correspondent:

A. Hogenboom, te Honselersdijk.

omvattende:

De Lier.

Agent: W. van der Mark.

Leden:

§W. van der Mark.

Begunstigers:

L. van den Akker.
 P. Bergambagt.
 P. Koole Jr.
 H. Koole.
 N. van Vliet.
 W. van der Wel Jzn.
 A. Vermeer.
 P. Ridder.
 A. den Otter.
 A. van den Berg.
 P. Hanemaaijer.
 C. Hanemaaijer.
 M. Bockensteijn.
 F. van Duyn.

T. Dekker.
 A. In 't Veld.
 L. van Vliet.
 Ds. S. O. Los,

's-Gravenzande.

Agent: A. v. d. Boom.

Begunstigers:

C. Schrevelius,
 B. Boon.
 A. van der Boom.
 Mej. Wed. P. van der Sar Azn.
 C. van Trignt.
 N. Nouwt.
 A. Solleveldt Azn.
 J. de Geus.
 J. Overkleeff.

Hoek van Holland.

Honselersdijk.

Agent: F. v. Woerden.

Leden:

*A. Hogenboom.

Begunstigers:

G. van Woerden.
 F. de Zeeuw.
 S. Looije.
 Mej. Wed. P. Hofland Sr.
 J. Bouwman.
 Joh. Valstar.
 A. Zevenbergen.
 W. Vermeer Jr.
 J. van Bazele.
 Jb. van Woerden.
 Fr. van Woerden.
 W. Vermeer Sr.

Naaldwijk.

Agent: L. M. Valstar.

Leden:

L. M. Valstar.

Begunstigers:

D. Verhoog.
 G. H. Hofland.
 W. M. Valstar.
 Mej. G. Valstar.
 J. P. Valstar.
 G. Petri.
 J. H. Beusink.
 S. P. Valstar.
 J. G. Klapwijk.

W. Kuyvenhoven.
 Jac. Kuyvenhoven.
 Mej. Wed. K. Kuyvenhoven.
 A. A. v. d. Poel.
 J. Middendorp.
 K. Stokdijk.
 T. J. Hendriks.
 J. van den Bos.
 Kl. Roem Wzn.
 K. Kuyvenhoven.
 G. G. Valstar.
 Ds. K. Troost.
 Corns. Rijdsijk.

18. Hazerswoude.

Correspondent:

H. A. P. Meijer, te Hazerswoude (Rijndijk).

omvattende:

Benthuizen.

Agent:

Begunstigers:

R. Paul.

Hazerswoude (Rijndijk).

Agent:

Begunstigers:

H. A. P. Meijer.
 C. Filippo.

Hazerswoude (Dorp).

Agent:

D. de Bruijn IJzn.

Begunstigers:

H. van Beek.
 D. de Bruin IJzn.
 A. Dekker.
 K. van den Berg.

Koudekerk.

Agent:

Begunstigers:

A. van Vliet Azn.
 N. Francken.
 C. van Egmond.
 D. Reijneveld.
 B. de Jong.

19. Heenvliet.

Correspondent:

**L. de Hoog Mzn., te
Zuidland.**

omvattende:

*Abbenbroek.
Geervliet.***Heenvliet.**

Agent:

Begunstigers:

Mej. Kuijper Boone.

*Hekelingen.
Oudenhoorn.
Simonshaven.***Spijkenisse.**

Agent: Ds. J. Doumas.

Begunstigers:

Ds. J. Douma.

Agent: S. de Hoog.

Begunstigers:

L. de Hoog Mzn.
W. van Driel Hzn.
G. Velthuizen.
L. Borstlap.
B. Zoeteman Izaakszoon.
A. H. Zoeteman—De Lang.
J. Quak.
Mej. J. IJzerman—De
Hoog.
C. IJzerman.
S. de Hoog.
A. Velthuizen.
L. de Hoog Jbn.
K. Barendrecht.
L. Noordermeer.

20. Hellevoetsluis.

Correspondent:

**Ds. A. D. C. Kok, te
Nieuw-Helvoet.**

omvattende:

Hellevoetsluis.

Agent:

Begunstigers:

F. van Harten Wzn.
A. D. Verbaas.

Nieuw-Helvoet.

Agent: H. Moerman.

Begunstigers:

J. Schuitman.
H. Moerman.
Mej. Schuitman.
J. van Onlangs.
Ds. A. D. C. Kok.
J. Bruning.
D. L. de Goede.
A. van der Pols.

*Nieuwesluis.***21. Hendrik-Ido-
Ambacht.**

Correspondent:

**Ds. S. Sleswijk Visser,
te Rijsoord.**

omvattende:

Barendrecht.

(Oost- en West-)

Agent: G. Gouman.

Begunstigers:

Lt. Blijdorp.
W. Hordijk.
H. Westerman.
J. van der Sijs.
L. A. de Raadt M. Fzn.
Gt. Gouman.
Cs. van der Linden.
As. Kleinjan.
J. Niemandsverdriet.
B. Uyterlinde.
Jan Koster.
P. van Driel.
Mej. Wed. P. van Hulst.
P. van Gilst.
Lt. Pot.
M. Willemstein.
C. Berkouwer.
A. Vijfvinkel.
Jan Vlasbloem.
C. Vijfvinkel.
C. A. Dekker.
A. van der Sijs.
A. van der Bie.
Is. van der Sijs.
H. Gips.
A. van der Tholen.
A. van der Jacht Czn.

A. Vat.

D. Leenheer.

Ds. J. van der Munnik.

Bolnes.

Agent: C. Goud.

Begunstigers:

Ds. C. Steketee.
L. Hoornweg.
J. L. van Rij.
W. T. van Dam.
C. Goud.
G. Somsen.

Heerjansdam.Agent: Ds. A. den
Hartog.

Begunstigers:

M. Veldhien.
A. Oosterman.
§Ds. A. den Hartogh.

**Hendrik-Ido-
Ambacht.**Agent: R. v. Gemer-
den Hzn., te Rid-
derkerk.

Begunstigers:

B. van den Berg.
A. Molendijk Lzn.
M. Wilschut.
J. van Essen.
Joh. Flach.
P. Plaisier Azn.
S. van den Berg.
Ds. J. Lugtigheid.

Ridderkerk.

Agent: G. J. Rijsdijk.

Leden:

R. van Gemerden Hzn.

Begunstigers:

G. Bulsing.
V. van Montfoort.
C. Labrijn.
J. van Noppe.
*G. J. Rijsdijk.
A. de Haan.
Mej. Wed. J. Dekema.
J. van der Staa.

Ds. E. J. de Groot.
F. de Jong.

Rijsoord.

Agent: M. de Zeeuw
Gzn.

Leden:

M. de Zeeuw Gzn.

Begunstigers:

M. Wilschut.
C. van Nes.
W. Valster.
Joh. van Nes.
A. de Zeeuw Czn.
Ds. S. Sleeswijk Visser.
J. de Jong.
P. Klootwijk.
J. J. Hooymeijer.
L. d. Kool.
A. R. van Nes.
H. de Zeeuw.
J. G. de Zeeuw.
T. de Jong.
P. de Koning.
P. Visser Mzn.
A. van Ballegoien.
Jb. van der Laan.
Mej. Wed. P. van Rijs.
M. Wilschut Mzn.
M. F. Visser Bzn.
P. Bestebreurtje.
J. Klootwijk Pzn.

Slikkerveer.

Agent: G. J. Rijdsdijk,
te Ridderkerk.

Begunstigers:

C. Dubbeldam.
W. Stans.

22. Katwijk.

Correspondent:

Ds. J. J. Impeta,
te Katwijk.

omvattende:

Katwijk aan Zee.

Agent:

Begunstigers:

E. S. Meerburg.
D. Ouwehand.
A. de Groot.
A. de Klerk.
R. Ouwehand.
Jan Parlevliet Lzu.
L. Parlevliet.
H. van Schie.
Ds. J. J. Impeta.

Katwijk a/d Rijn.

Agent:

Begunstigers:

P. van der Gugten.
P. van der Perk.
M. v. d. Gust.

Valkenburg.

Agent:

Begunstigers:

A. Bol.
J. Varkevisser.

23. Leiden.

Lokaal-Comité:

C. J. Leyh, Penningm.

omvattende:

Leiden.

Leden:

B. den Houter.
C. J. Leyh.
Dr. Th. G. den Houter.

Begunstigers:

N. Anes.
G. Appelo.
J. W. Boehmer.
H. van Borselen.
P. de Bruin Jzn.
B. van den Burg.
N. Bink Jzn.
W. J. Bink.
G. Boedart.
M. van den Burg.
Mej. M. van Bostelen.
J. de Bruin.
J. C. van Bienen.
P. de Boer.

Mej. A. de Boer.

A. Boekkooi.
J. J. H. Burger.
J. van Dijk.
P. Dee.
J. C. van Eyk.
P. J. van Eyk.
G. J. Gijsman.
A. A. de Graaff.
Mej. Wed. J. J. Gijsman.
J. B. de Haai.
Ds. J. Holster.
Jac. de Haan.
M. J. v. Hoodonk.
G. J. de Jongh.
G. de Jong Ezn.
A. Joosten.
Wed. J. C. Kres.
J. Korpershoek.
D. Kraay Sr.
A. E. van Kempen.
A. Karstens.
F. Klein.
H. J. van Katwijk.
Dr. J. J. Kimmel.
H. van Loo.
J. de Lange.
J. Mooten.
P. J. Mulder.
W. F. Maas.
W. F. Meijers.
A. Molenaar.
G. Mulder.
H. Nijgh.
W. Pera.
Ds. R. J. W. Rudolph.
J. W. H. Rotteveel.
A. van Riet.
H. Robijn.
Mej. M. Spa.
S. Smit.
A. Slok.
J. Scherer.
J. Schaap Hzn.
G. J. Sybrandy.
H. R. Sybrandy.
G. Trago.
F. Uittenbroek.
C. Verra.
J. Vlasveld.
J. C. van der Waals.
W. Webber.
J. Warmenhoven.
H. van Weeren.
Mej. J. v. d. Wijngaard.
P. van Weeren.

24. Leiderdorp.

Correspondent:

J. W. Koning, te Leiderdorp.

omvattende:

Leiderdorp.

Agent:

Leden:

Mej. Wed. G. van Dommelen.
A. van Leeuwen.
J. van Leeuwen.
P. Koning.
J. J. Koning.
J. W. Koning.
W. Bos.
Ds. T. H. Woudstra.

Begunstigers:

C. Roest.
M. H. Moraal.
D. Samson.
G. Samson.
J. Boot.
L. W. van Giesen.
C. Meerburg.
G. Los.
H. Goedhart.
G. de Koning.
M. Splinter.
P. v. Triet.
A. Veefkind.
Mej. W. G. van Leeuwen.
Van der Wal.
Osnabrugge.
Vesseur.
J. Koning JJzn.
J. Koning Pzn.
J. Samson.
R. Boot.
Mej. Wed. van der Hout.

Soeterwoude.

Agent:

Begunstigers:

J. de Zwart.
*Mej. Wed. C. van Brederode.
J. Vellekoop.
D. Veerman.

25. Leidschendam.

Correspondent:

E. H. Chardon, te Zegwaard.

omvattende:

Leidschendam.Agent: **J. Verdouw.**

Begunstigers:

J. Verdouw.
J. Koreneef.
Mej. C. M. Scheepmaker.

Nootdorp.Agent: **P. v. 't Woud.**

Begunstigers:

P. van 't Woudt.

*Pijnakker.***Soetermeer.**Agent: **H. Broos.**

Begunstigers:

H. Broos.
Mej. Wed. G. Bos Czn.
J. Kalisvaart.
H. Koetsier.

*Stompwijk.***Voorburg.**Agent: **S. Postmus.**

Leden:

S. Postmus.
Dr. P. J. Wymenga.

Begunstigers:

Th. A. van der Wart.
D. de Wit.
C. van der Linden.
H. van Drooge.
W. van den Berg Azn.
W. Ligthelm.
J. J. R. Schmall.
P. de Wit.
J. de Wit.
H. Steenwinkel.
W. van den Berg Czn.
A. L. Schmall.
C. J. Sluiter.
W. van den Brink.
J. P. F. Ligthelm.
C. Jansen.
D. G. v. d. Sluijs.

Zegwaard.

Agent:

Leden:

E. H. Chardon.

Begunstigers:

Mej. Wed. R. van Alphen.
J. van Beek.
J. Heemskerck.
A. Lugtigheid.
A. van Rijs.
H. van der Smit.
G. P. Roos.
J. Lievaart.
M. Karens.

26. Loosduinen.

Correspondent:

H. van Noort, te Loosduinen.

omvattende:

Loosduinen.Agent: **A. Ceelen.**

Leden:

G. Pauptit.
J. T. Lemckert.
A. Ceelen.

Begunstigers:

Mej. J. Jansen.
J. D. Carrière.
*E. Flinterman.
P. Herfst.
D. A. van Alkemade Jzn.
*A. van Driest.
J. Pauptit Gzn.
*R. A. Flinterman.
P. Carrière.
C. van Spronsen Azn.
S. van 't Slot.
Fr. Schoenmaker.
H. Hamel.
*H. van Noort.
*Mr. H. A. van der Velde.
A. Weststeyn.
H. Flinterman.
Mej. S. J. Lemckert.
M. van Otterloo.
P. Reijling.
Ds. C. J. van Binsbergen.

Dr. D. Schermers.

Dr. L. Bouman.

Monster.**Agent:****Begunstigers:**

Arie van Spronsen.

A. de Koning.

Ds. T. Kramer.

C. Kruk.

J. v. d. Marel.

H. van Wijck.

C. Boers.

A. van der Kooy.

J. van Dam.

H. N. van der Zwaal.

*Poeldijk.
Terheide.
Wateringen.***27. Maassluis.****Locaal-Comité.**R. Buynink, te Maasland,
Secretaris.J. Hartkamp, te Maassluis,
Penningmeester.

Ds. J. Vonk, te Maassluis.

Ad. Noordam, te Maasland.

Ds. E. van der Kamp, te
Maasland.J. P. Wimmers, te Maas-
sluis,

Ds. F. W. Sluijter.

Ds. P. C. Koster.

omvattende:**Maasland.****Agent:****Leden:**

R. Buynink.

Begunstigers:

A. van den Akker.

Mej. Wed. A. van Berkel.

M. van Berkel.

P. Berg.

J. de Bloois.

P. Buitelaar.

M. van Buuren.

J. de Baan.

Mej. Buynink—Roels.

H. de Bruin.

P. v. d. Berg.

Ds. J. J. Berends.

M. Dijkshoorn.

W. Dijkshoorn.

A. Dijkshoorn.

C. van Dorp.

B. F. Drewes.

G. van Dien.

W. de Graaf.

Mej. Wed. A. Keyzer.

A. van der Kooy Joh.zn.

J. van der Kooy Jr.

Corn. Keyzer.

A. van der Knaap.

A. van der Kooy Sr.

Mej. N. van der Kooy.

Pietje van der Kooy.

S. v. d. Kooy Jzn.

A. Korpershoek.

Johs. van der Kooy.

Ph. Lok.

M. Mosterd Kzn.

J. van der Mark.

Jac. van der Mout.

P. Moerman.

M. Mosterd Azn.

A. van Nierop.

Ad. Noordam.

A. Noordam.

P. Noordam.

W. van Oosten.

Mej. Wed. J. Roels,

P. M. van Staalduinen.

P. Sonneveld.

G. van Vliet.

N. van der Waal.

Jb. Welling.

J. van der Wel.

J. van Woerden.

Gs. Zegwaard.

Maassluis.**Agent:****Leden:**

J. Hartkamp.

P. Brouwer.

A. Warnaar.

Begunstigers:

G. van Baalen.

J. Booster.

J. Bos.

J. Broos.

Dk. Brouwer Pzn.

W. F. F. de Bruyn.

P. van der Burg Jzn.

Doe Brouwer.

Phs. Borst.

P. Brouwer Pzn.

N. Booster.

Mej. Beilaard—Lormier.

H. J. de Bruin.

P. Boon Sr.

L. Booster.

Mej. A. Bouwman.

J. van Baal.

J. A. J. Bruinings.

N. Bergwerf.

A. H. Cats.

H. A. Cats.

A. Dekker.

P. Dekker.

Mej. B. van den Dol.

Mej. D. van den Dol.

Mej. J. van den Dol.

P. Droppert.

D. van Daalen.

J. Dienske.

T. Flach.

N. van Gelderen.

Mej. C. Groenewegen.

L. 't Hart.

Mej. N. C. C. Hoogendorp.

K. Hoogerwerf.

Mej. S. Hoogerwerf.

L. Hummelman.

W. Hummelman.

P. 't Hart.

J. van Heijst.

L. van 't Hart.

A. 't Hart.

C. D. van Krieken.

A. Kapteyn.

C. Klop.

L. Korving.

Ds. P. C. Koster.

C. Lieveense.

C. Lub.

M. Lolkus.

Mej. M. van Luipen.

H. van Luipen.

J. van der Lee.

Joh. van der Meer.

P. Molenaar.

H. Pas.

A. Prins.

C. J. van Rees.

H. van Rossen Mz.

M. van Rossen.

Jac. v. d. Reyden.
 J. v. d. Reyden.
 H. W. van de Reijden.
 C. Schoonhoven.
 P. Schop.
 D. Schouten.
 D. Slot.
 Erve P. van der Sluis.
 Dk. Spanjersberg.
 H. Stigter.
 J. Stigter.
 J. Stolk.
 Ds. F. W. Sluyter.
 A. Sonneveld.
 J. Stolk.
 J. Teygeler.
 J. Voogd.
 H. de Vos.
 Ds. J. Vonk.
 P. Voogd.
 J. Veltenaar.
 W. Weeda.
 P. J. Wimmers.
 P. Warnaar.
 J. van Wolferen.
 A. van Zanten.

Rozenburg.

Agent: P. van Dam.

Begunstigers:

J. Kleywegt.
 Johs. van Baalen.
 S. van den Briel.
 N. van Santen.
 P. van Dam.
 Mej. Wed. Schuurman.
 Ds. A. Schouten.

Schipluiden.

Agent: Jb. v. d. Kooy Szn.

Begunstigers:

Jb. van der Kooy Szn.
 J. Kouwenhoven.
 M. Poot.
 G. van Doornik.
 E. Pleijsier.
 N. N.
 Mej. Wed. G. van Santen.
 Cs. Hoogendoorn.
 D. van Santen.
 J. Rijstenborgh.
 A. Eijkelenboom.
 Ds. G. Elshoven.
 P. G. Smelik.

28. Middelharnis.

Correspondent:

M. Dijkers, te Sommelsdijk.

omvattende:

Den Bommel.

Agent: Jb. den Braber.

Begunstigers:

Jb. den Braber.
 A. Jongeling.
 J. C. Borgdorf.

Middelharnis.

Agent: L. Gouswaard.

Begunstigers:

L. Gouswaard.
 L. Korvink.
 A. Vroegindewey D.Azn.
 A. Korteweg.
 A. Struik.
 G. Nieuwland Hzn.
 J. Verhage.
 A. Dijkers.
 M. van Assen.
 J. v. Strien.
 J. v. d. Meulen.
 B. Witvliet.
 G. Verhagen.
 J. v. d. Slik.
 A. Witvliet.
 T. Verhagen.
 J. van der Waal.

Nieuwe-Tongue.

Agent: Abr. van den Broek.

Begunstigers:

L. Roodzant.
 J. Vreeswijk.
 Abr. van den Broek.

Ooltgensplaat.

Agent: Ds. A. L. Ruys

Begunstigers:

Johs. den Braber.
 S. de Ruiter.
 J. van Gurp.
 A. van der Tol Jzn.
 J. de Ruiter.

Ds. A. L. Ruys.
 A. v. d. Tol.
 L. de Ruiter.

Oude-Tongue.

Sommelsdijk.

Agent:

Begunstigers:

C. W. C. de Boeuff.
 A. de Korte.
 L. Gouswaard.
 D. Kieviet.
 J. Timmerman Mzn.
 Jb. Joppe Czn.
 C. Korteweg.
 M. Dijkers.
 K. Gouswaard.
 Ms. Dorst.

Stad aan 't Haringvliet.

Agent: L. Keijzer.

Begunstigers:

P. Maliepaard.
 A. van Ginneken.
 L. Bresnee.

29. Mijnsheerenland.

Correspondent:

I. Diepenhorst, te Strijen.

omvattende:

Cillaarshoek.

's-Gravendeel.

Agent:

Begunstigers:

Mej. J. Kool.
 Mej. N. Smaal.
 A. Vijfvinkel.

Klaaswaal.

Mijnsheerenland.

Agent: G. van Waasbergen.

Begunstigers:

Mej. Wed. A. de Jong.
 G. van Waasbergen.

Jb. van der Erve.
J. Rietveld.
L. de Jong.
J. A. van Noppen.
B. de Jong.
A. J. Groen.

Numansdorp.

Agent:

Begunstigers:

Jb. Vos.
*G. Andeweg.
T. Vos Tzn.
Mej. M. C. Verboom.

Puttershoek.

Agent: J. Vermeulen.

Begunstigers:

J. Vermeulen.

Strijen.

Agent:

Leden:

G. A. Diepenhorst.
I. Diepenhorst.

Begunstigers:

R. Simons.
H. van de Nadort.
J. Niemansverdriet.
H. van der Kaa.
C. van der Kaa.
A. v. d. Nadort.
M. Noteboom.
G. Noorlander.
C. Broere.
A. Niemansverdriet.
A. Kleinendorst.
P. van de Nadort.
J. van Hare.
A. de Winter.
C. H. Steenwinkel.
P. van der Waal.
J. de Kreek.
P. de Geus.
C. van Roon.
T. T. Jonkman.

Westmaas.

Agent: W. de Zeeuw.

Begunstigers:

M. Monster.
L. Verhoef.
W. de Zeeuw.
J. Kwartel.
I.J. van Oudheusden.

30. Nieuwveen.

Correspondent:

Dr. J. Sasse, te Nieuwveen.

omvattende:

Aarlanderveen.

Agent: L. Schuller Jzn.

Begunstigers:

J. van der Bijl.
C. van Egmond.
C. Breedveld.
Mej. Wed. C. van der Kraan.
L. Schuller.
J. van de Knijff.
C. v. d. Bijl Pzn.
A. Wingelaar.
M. Breeveld.
L. Schuller Jzn.
J. v. d. Bijl Jzn.
A. van Vliet.
Mej. Wed. C. Hus.
Mej. A. Eikelenboom.
J. Eikelenboom.

Achttienhoven.

Agent: P. van der Bijl.

Begunstigers:

P. van der Bijl.

Kromme Mijdrecht.

Agent: H. Burggraaf.

Begunstigers:

H. Burggraaf.
Mej. Wed. H. Burggraaf.
Abr. Burggraaf Kzn.

Nieuwkoop.

Agent: J. Verhorst.

Begunstigers:

Joh. Verhorst.

Nieuwveen.

Agent: J.F. de Vroom.

Leden:

Mr. J. C. von Briel Sasse.

Begunstigers:

Dr. J. Sasse.
C. J. de Bes.
A. Hoogendoorn.
J. Becker.
H. Pak.
J. Blonk.
W. F. C. Friedli.
Mej. A. W. M. Friedli.
A. Pijper.
C. Quak.
A. van Rhijn.
J. F. de Vroom.

Noorden.

Agent: P. v. d. Neut.

Begunstigers:

P. van der Neut.
Mej. Wed. C. Stout.
P. G. de Jong.

Ter Aar.

Agent: Hk. Bardelmeijer.

Begunstigers:

Hk. Bardelmeijer.
W. de Kleer.
P. Esveld.
C. Verduin.
P. van Spronsen.
Fam. van Spronsen.
W. J. van der Straaten.
Joh. van Vliet Jzn.

Zevenhoven.

Agent: W. Vermolen.

Begunstigers:

H. van der Bijl.
C. Coupri.
T. van Leeuwen.
J. Oliemans.
C. van der Zwan.
W. Vermolen.
M. van den Berg.
J. Veerman.
Ds. C. Zwaan.

31. Noordeloos.

Correspondent:
J. Duym Fzn., te Noordeloos.

omvattende:

Ameide.

Goudriaan.

Agent:

Begunstigers:

H. den Ottolander.

Groot-Ammers.

Hoog-Blokland.

Agent:

Begunstigers:

D. de Groot.

Mej. de Wit.

Hoornaar.

Agent:

Begunstigers:

G. Slob Gzn.

G. Slob Gzn.

Langerak.

Meerkerk.

Agent: M. Boer.

Begunstigers:

H. Boer.

M. Boer.

P. A. Goedhart.

Jb. Bijl.

J. Bikker Azn.

Noordeloos.

Agent:

Leden:

J. Duym Fzn.

Begunstigers:

F. Buyzer.

F. Duym Sr.

A. van der Ham.

H. E. Holl.

G. van Wijgerden.

A. Kleyn.

A. J. Angelino.

A. den Besten.

Ottoland.

Agent: Ds. J. van der Vlies.

Begunstigers:

Jb. Bos.

A. Bos.

J. de Kluyver.

G. Kreukniet.

G. van Gils.

32. Noordwijk.

Correspondent:

W. Warnaar, te Sassenheim.

omvattende:

Hillegom.

Agent:

Begunstigers:

Ds. K. v. d. Wal.

Lisse.

Noordwijk-Binnen.

Agent: J. de Wit.

Begunstigers:

J. H. de Wit.

C. van 't Woud.

C. Leeftang.

Noordwijk a/Zee.

Agent: J. de Wit.

Begunstigers:

P. van Duyn.

Mej. Wed. M. C. de Graaf.

A. van Roon.

J. P. Barnhoorn.

L. v. d. Deil.

Sassenheim.

Agent:

Leden:

S. Baron van Heemstra.

Begunstigers:

G. Vlasveld.

J. W. Engelkes.

Mej. Wed. Achterberg.

33. Ouderkerk a/d IJssel.

Correspondent:

C. Brouwer, te Ouderkerk a/d IJssel.

omvattende:

Kapelle.

Agent: N. Heukels.

Leden:

A. Vuyk.

Begunstigers:

M. Liefhebber.

A. Slobbe.

N. Heukels.

Mej. E. Breevoort.

W. Vuyk.

L. Vuyk.

Mej. C. Vuyk.

J. W. Wentink.

A. de Oude.

Mej. Slobbe—Buizer.

G. van IJzeren.

A. de Waard.

J. Teeuwen.

G. Teeuwen.

P. C. Oostlander.

E. H. Budman.

Ds. W. Hoogland.

Krimpen a/d Lek.

Agent: J. Zoeter.

Begunstigers:

O. Luiten Dzn.

C. de Groot Dzn.

A. Groeneveld.

J. Zoeter.

P. Kalkman.

N. N.

C. Kooiman.

A. den Boer.

Alb. de Jong Czn.

G. Albers.

J. Visser.

C. Vermeer.

B. Kooimans.

Ds. P. N. Littooi.

Krimpen a/d IJssel.

Agent:

Begunstigers:

Dk. de Jong.

Ouderkerk.**Agent:**

Begunstigers:

P. Goudriaan Jzn.
 C. Hoogendijk Ariezoon.
 G. Hoogendijk Aszn.
 H. Heuvelman.
 C. Brouwer.
 A. Teeuwen.
 G. J. van der Meijden.
 C. van Dam.
 A. Goudriaan Wzn.
 C. de Jong Mzn.
 J. H. Spoormaker.
 Abr. de Jong.
 Mej. B. A. Hoogendijk.
 Mar. van Duijvendijk.
 Johs. Hoogendijk.
 Mej. Wed. H. de Zanger.
 A. Hoogendijk Jr.
 Mar. de Jong Aszn.
 L. van Zwiene.
 G. den Duif.
 P. den Duif.
 G. Mourik.
 A. van Duijvendijk Czn.
 L. van Duijvendijk Czn.
 C. van Duijvendijk Azn.
 As. Hoogendijk Czn.
 A. de Hoog.
 W. Kleijbeuker.

34. Oudewater.**Correspondent:****A. P. J. Buys, te Oudewater.**

omvattende:

Haastrecht.**Agent: H. Nijdam.**

Begunstigers:

Ds. J. F. Jonkers.

Hekendorp.**Hoenkoop.****Agent:**

Begunstigers:

Mej. Wed. T. Bos.
 A. Gelderblom.

Mej. Wed. J. Hoogenboom.
 W. Verburg.
 H. Nijenhuis.

Langeruigeweide.**Agent:**

Begunstigers:

C. Kraay.
 P. den Boer.

Oudewater.**Agent:**

Begunstigers:

D. Boom.
 J. Fritschy.
 A. Buys.
 B. P. Rahms.
 H. Nijenhuis.
 A. Jonkheid.
 A. P. J. Buys.
 M. Rahms.
 J. B. Romeijn.
 P. J. Rahms.
 S. v. d. Klis.
 D. H. Hogervorst.
 A. K. Kooiman.
 C. de Vast.
 H. van Wijngaarden.
 A. F. Derksen.
 *Ds. F. A. van der Heijden.

Oudkoop.**Papekop.****Agent: J. Zijp.**

Begunstigers:

A. van Baren.
 J. Zijp.

Waarder.**Agent: C. Hofland.**

Begunstigers:

C. Hofland.
 G. van 't Hof.
 D. de Gier.
 D. Hofland.
 L. Hofland.
 Mej. J. van den Dool.
 D. den Ouden.
 G. de Hoog Wzn.
 Ds. H. Cramer.
 Van Loo.
 Mej. J. de Gier—van den
 Dool.

35. Oude-Wetering.**Correspondent:****Ds. C. S. van der Voet,
te Leimuiden.**

omvattende:

Abbenes.**Agent:**

Begunstigers:

J. Mostert.

Hoogmade.**Leimuiden.****Agent:**

Leden:

P. Duyser.

Begunstigers:

A. van der Breggen.
 A. Blokhuis.
 W. Roest Kzn.
 P. Oudshoorn.
 P. Lammers.
 L. Dompeling.
 G. Muis.
 W. Charlet.
 Ds. C. S. van der Voet.
 D. Zemel.
 P. Rietdijk.

**Oude- en Nieuwe-
Wetering.****Agent: G. J. B. Bontje.**

Leden:

W. C. van Geel.

Begunstigers:

L. Karens.
 H. Onos.
 Mej. Wed. J. W. Roeloffs.
 Jb. Vogelaar.
 A. Roos.
 L. L. Kreeling.
 Mej. G. Sliedrecht.
 J. v. d. Spruijt.
 G. J. B. Bontje.
 H. van Heek.
 J. Bonda.
 A. Braam.

J. Kolijn.
Ds. J. Brouwer.
J. Pranger.
J. Sepers.
P. van Dam.
P. Roeloffs.

Rijnsaterwoude.

Woubrugge.

Agent: O. C. van Hemessen.

Begunstigers:

O. C. van Hemessen.
A. van der Boon.
Kniers,
W. Guldemond.
Mej. A. B. v. d. Laan.
O. C. van Hemessen Jr.

36. Rotterdam.

Locaal-Comité:

T. Tromp, Voorzitter,
(Oosterstraat 21).
C. Kerkhof, Secretaris,
Noordsingel 208.
H. Dane, Penningmeester,
(Haringvliet v/z. 49).
G. W. van Rijnberk, v/d.
Takstraat 30, Hoofdagent
van Afd. A, wijk I, VI,
XXIV en XXV (v. d.
Takstraat 7).
C. de Haas Gzn., 2e Voor-
zitter, Hoofdagent van Afd.
B, wijk II, III, IV en V
(Boezemsingel 152).
W. Minderaa, Oostvestplein
51, Hoofdagent van Afd.
C, wijk XIII, XIV en XV
(Lagedijk).
D. van der Poort, Hoofd-
agent van Afd. D, wijk
VIII, XVIII en XIX
(Westerhaven 4).
A. J. Pontier, 2e-Secretaris.
Baan, Hoofdagent voor
Afd. E, wijk IX, XVI
en XVII (Noordsingel
102).

R. D. Ketelaar, Hoofdagent
van Afd. F, wijk X, XI
en XII (St.-Janstraat 11).
W. A. Vrolijk Sr., Hoofd-
agent van Afd. G, wijk
VII, XX, XXI en XXIII
(Jacobusstraat 47).
G. J. van Linschoten.
C. B. Epker Jr., Korte kade
964, Hoofdagent voor Kra-
lingen (Korte kade 84).
Ds. J. Gispén, Hoofdagent
voor Overschie.
G. K. Schoep, Hoofdagent
voor Hillegersberg.
(Schiebroek).

omvattende:

Rotterdam.

Leden:

J. B. Altona.
H. J. van Alphen.
K. Bus.
*H. Dane.
C. A. Deenik.
E. A. van Es.
P. van der Grijp.
C. van der Graaf.
A. M. Molenaar.
A. van der Nagel.
J. Oortgijs.
Mevr. Wed. C. B. Parqui.
Mevr. Wed. H. M. Pieterse.
G. W. van Rijnberk.
J. H. Schrammeijer.
W. A. Vrolijk Sr.
D. van Veen.
Ds. H. H. Veder.
Mevr. Wed. N. de Waal.
L. H. Kurpershoek.
G. H. Kieviet.

Begunstigers:

J. J. Akkerhuis.
Mej. M. van Attenhoven.
J. van Attenhoven.
Mej. Van Alphen.
J. Apon.
P. B. Agthoven.
Mej. M. Apon.
Mej. C. Ambachtshcer-Stolk.
P. Bakker.
Mej. Barendrecht.

Mej. M. Basters.
Mej. W. Bax.
A. B. Beekman.
Mej. D. Beket.
J. W. Beljuw.
J. de Beij Jr.
Mevr. Wed. H. L. de Bel.
J. Berger.
P. D. Besselaar.
B. Benumer.
G. W. Beunk.
B. v. d. Bie.
G. van Bleek.
J. P. Bloch.
A. Boekhout.
J. Ph. Bonnecroey.
Mej. L. Boode.
A. v. d. Boogert.
P. J. Boodt.
Mej. Wed. J. v. d. Bos.
P. Bras.
Mej. Wed. Bras.
A. J. de Braal.
M. Brandenburg.
C. Breedveld.
Mej. Wed. N. van Breen.
F. van der Broek Azn.
P. Broeder.
K. Broekhuizen Johzn.
J. E. Broekhuijzen.
Mej. G. Broekhuizen.
M. Bruijgom.
J. Buijk.
T. A. van Buuren.
L. Barendregt.
Mej. A. G. de Beij.
Mej. G. A. C. de Beij.
Mej. E. Best.
J. M. D. A. Bax.
G. F. Bots.
A. Bruggeman.
P. H. Bouman.
C. Boerenbrink.
A. Berkhout.
A. Begeer.
A. Borstlap.
P. Buitelaar.
Mej. Wed. J. Beck.
F. Bruijgom.
Mej. C. Buijzer.
J. Bakker Pzn.
P. Bol.
F. Bult.
J. L. van den Boom.
G. van den Boom.
P. J. Boodt Jr.

A. Broekhof.
 Mej. F. Broekhuizen.
 Mej. A. A. de Bij.
 C. Buddingh.
 Mej. C. M. Bakker.
 Ds. C. B. Bavineck.
 Mej. A. Beverloo.
 W. H. Beverloo.
 A. van den Berge.
 D. H. Binkhorst.
 Mej. A. Breevoort.
 J. de Bruin.
 G. Bruining.
 Mej. Wed. T. Boodt.
 P. J. G. Boekhout.
 P. A. van den Berg.
 Dr. B. J. F. Bavineck.
 D. M. C. de Bruijn.
 C. A. van den Berg.
 Mej. H. Bentschnijder.
 W. Buitenhuis.
 Ph. J. L. Boedart.
 L. Ceelen.
 D. Cambrie.
 B. Cremer.
 H. J. Delfos.
 R. Derksen.
 S. A. van den Donker.
 Mej. J. van Doorn.
 J. H. Dunk.
 P. van Duura.
 J. W. van Dijk.
 Mej. A. Dijkman.
 Mej. P. van Doorn.
 Mej. C. J. M. Dijkman.
 C. H. van Dorene.
 A. Dalmayer.
 C. J. Dalmayer.
 J. Diederix.
 Mej. C. Dickeboer.
 Ds. E. Douma.
 J. M. van Dijk.
 J. P. Duijverman.
 N. Duivenstein.
 Mej. J. H. Deflers.
 C. Dobbellaar.
 Mej. C. Dane.
 A. C. Dronkert.
 Mej. A. van Doorn.
 A. van Duijn.
 P. Dwarshuis.
 Mej. L. Dickeboer.
 W. J. Edelman.
 J. van Eeuwen.
 Mej. P. E. van Eck.
 Mej. D. van Eck.

Mej. J. C. van Eck.
 A. van den Ende.
 C. B. Epker.
 J. Erberveld.
 J. W. van Eijmeren.
 H. W. van Eijmeren.
 Mej. E. Elzerman.
 J. Ebersson.
 Mej. M. van Es.
 A. Edelman.
 W. A. van Es.
 Johs. Esmeijer.
 Elfferich.
 J. H. van der Ende Jr.
 S. H. van Eibergen.
 Mej. Wed. J. Fons.
 Mej. Wed. J. G. Flach.
 F. A. Fack.
 P. Fase.
 J. en P. Geervliet.
 A. Gevers.
 H. Giessenstein.
 Mej. A. Glaubitz.
 Mej. Wed. Glaubitz.
 J. H. Goebertus.
 A. A. G. Goedhart.
 J. J. Gort.
 C. van der Graaf.
 Mej. Wed. D. v. d. Grient.
 D. G. Groen.
 J. W. de Groot.
 S. J. Grootenhuis.
 J. A. Grootveld.
 J. van der Grijp.
 Mej. J. van der Gaag.
 Mej. E. v. d. Gaag.
 Groeneweg.
 D. Groeneveld.
 C. de Groot.
 Mej. H. Gersthagen.
 Mej. E. H. Goedkoop.
 Mej. Wed. Van der Graf.
 J. H. v. d. Gevel.
 W. N. Gravendijk.
 Mej. Wed. J. van Ginkel.
 C. Groeneveld.
 H. H. de Groot.
 J. H. de Groot.
 Mej. G. de Groot.
 Mej. F. de Groot.
 S. J. Guichard.
 Mej. M. C. Graamans.
 Mej. A. P. Goedhart.
 G. M. Goedhart.
 Mej. A. Hak.
 W. de Heide.

D. Heineman.
 A. M. van der Heijden.
 G. van der Heijden.
 A. Henkemans.
 W. Heus.
 Mej. J. P. Heus—van Grieken.
 H. G. W. Hisschemöller.
 Mej. W. Hitzler.
 P. A. Hoeneveld.
 Mej. Wed. N. Hoeneveld.
 S. Hoeneveld.
 K. Hoornweg.
 P. Honing.
 P. H. Hoogenberg.
 J. Hoogenberg Jzn.
 J. Hoogenberg Sr.
 Mej. H. Horstman.
 W. den Houting.
 W. H. Houtman.
 Mej. C. J. van der Hulst.
 J. Haring.
 J. Hazelzet.
 A. Heus.
 W. F. de Haan.
 C. de Haas Gzn.
 J. den Hollander.
 Mej. Wed. H. A. Hisschemöller.
 C. Hofman.
 M. Heuzeveldt.
 T. Hoek.
 J. Hartman.
 H. van den Hoek.
 Mevr. Wed. Dr. A. H. de Hartog—v. Swet.
 Mej. v. d. Hoeve.
 J. P. A. v. d. Heijden.
 Mej. Heijblom.
 J. J. Hagebeek.
 J. C. Höhle.
 P. C. Höhle.
 N. J. van Hoboken.
 Mej. Wed. van Hoboken.
 Mej. C. H. Jansen.
 P. Jansen.
 A. de Jong Pzn..
 P. de Jong.
 D. Jorissen.
 A. A. de Jong.
 A. de Jong.
 R. de Jong Pzn.
 J. D. de Jong.
 Mej. Wed. H. Kaspers.
 H. P. van Kasteel.
 R. D. Ketelaar.
 Mej. D. Knegtmans.
 Mej. A. Knegtmans.

J. A. Knuppe.
 J. J. F. Köhl.
 Mej. A. van der Kolk.
 D. van Konijnenberg.
 L. Koopman.
 J. Korpershoek.
 A. Korthuis.
 Mej. Wed. Koster—Van der Ven.
 *L. Kragt.
 A. Krekel.
 W. J. Kruis.
 H. W. H. Krijgsman.
 Mej. E. Kuijpers.
 H. de Koning.
 Mej. Wed. W. J. Kamphuis.
 H. Ketting.
 J. J. Korpershoek.
 C. Kunst.
 J. Kruithof.
 G. F. Kerkhof.
 C. Kerkhof.
 Jan van der Kuij.
 M. van Keulen.
 E. Kuypers Jz.
 M. J. Kunst.
 J. Kal.
 M. Koppelaar.
 Mej. C. Klaver.
 H. G. Kleine.
 J. van der Kooy Jr.
 F. Kunst.
 L. H. Kerssemeijer.
 W. G. A. Kragt.
 M. Kleypool.
 W. Koops.
 J. Kieviet.
 A. Kok Azn.
 Joch. van der Kooij.
 J. F. Kerkhof.
 J. Kol.
 N. Koops.
 Mej. J. M. Laforce.
 D. van Lange-Roest.
 Mej. M. Langeveld.
 Mej. P. J. Lesman.
 J. van der Linden.
 M. van der Linden.
 C. Logemann.
 Mej. Wed. L. Loos.
 G. Loos.
 C. van der Leek.
 A. Lauwaars.
 Mej. B. Logemann.
 C. P. Leenderst.
 A. L. Landa.

J. T. Lemkert.
 Ds. Landwehr.
 L. Lems.
 A. Lok.
 Mej. N. van Leeuwen.
 A. Lissenberg.
 J. Lock.
 Mej. Wed. J. N. T. Lindemans.
 J. D. de Laat.
 L. van der Lugt.
 W. Macquelin.
 F. Mannée.
 Mej. A. Meenerbreuker.
 Mej. C. Meenerbreuker.
 J. Meenhorst.
 M. van der Meer.
 J. van der Meer.
 A. Moeling.
 Mej. J. Moeling.
 C. Monne.
 J. Moritz.
 J. van Mullem.
 Mej. J. Muisson.
 A. Macquelin.
 Mej. A. Maarleveld.
 S. Milot.
 M. J. Mennes.
 Mej. E. Moeling.
 M. Michels.
 H. Michels.
 H. Makkreel.
 R. Maathuijs.
 P. Moolhuizen.
 J. A. Millenaar.
 Mej. M. Mark.
 W. Moll.
 F. W. Maandag.
 F. H. Marée.
 A. Maasland.
 A. Muys.
 J. van der Meer.
 F. van der Meer.
 P. van der Meer.
 D. Miniens.
 Mej. Wed. Machielse.
 Mej. A. Moerman.
 D. Niegman.
 W. Minderaa.
 R. J. F. J. H. Nogarede.
 G. Notenboom.
 T. Notenboom.
 A. Noorlander.
 J. M. Nijman.
 W. Nieuwendijk.
 L. Noordermeer.

J. Nieuwstraten.
 J. Nieuwstraten Jr.
 Neuteboom.
 Mej. M. C. Nobel.
 Mej. M. Ohlgart.
 A. Onder de Linden.
 Mej. S. Oosterman.
 Mej. J. Ormiston.
 D. C. Ottevangers.
 J. Ouboter.
 C. J. van Oudenallen.
 M. Ouwerkerk.
 H. Overman.
 P. J. Overman.
 J. Ortel.
 Mej. Wed. C. R. van Oudenallen—Oerlemans.
 P. J. Overman.
 A. Oosterling.
 Mej. A. C. Ottingh.
 Mej. W. M. Parqui.
 Mej. Wed. A. Philips.
 E. F. H. Pick.
 P. Poldermans.
 J. G. Poldermans.
 J. H. Polhuis Sr.
 A. J. Pontier.
 Mej. A. M. van der Poort.
 D. van der Poort.
 Mej. M. Poort.
 P. J. A. Pronk.
 C. M. Peters.
 S. van der Ploeg.
 Y. Polhuis.
 Mej. J. T. Philips—Van der Sluis.
 P. Prins.
 W. Prins.
 G. Polderman.
 G. J. Polhuis.
 J. G. Polhuis.
 H. J. Polhuis.
 R. P. Peters.
 Mej. J. Petersen.
 A. de Quant.
 G. Quispel.
 K. Rentes.
 B. Richters.
 J. H. A. Richters.
 W. F. van Riet.
 C. B. Robbers.
 W. Romijn.
 G. J. van Roon.
 M. Roos.
 A. van Rosse.
 Joris de With.

F. S. E. van Rotterdam.
 L. Ruighaven.
 P. Rijweg.
 H. van Roon.
 Mej. D. Reuman.
 G. Rapis.
 Mej. K. Rotmans-Donker.
 H. Ravenschof.
 H. Rozenbeek.
 C. van Rijn.
 M. Remeens.
 Mej. Wed. A. J. Rollof.
 B. Richters Bzn.
 A. Rienks.
 C. J. van Reine.
 D. Reinhart.
 A. Rijkhoek.
 L. van Reijn.
 Jacob Riphagen.
 Mej. J. C. Sas.
 B. van Schie.
 J. Schiesser.
 L. Schiltman.
 J. Schlimmer.
 W. K. Schoep.
 J. Z. Schoep.
 G. K. Schoep Jr.
 A. Schoep.
 Mej. A. Schrammeijer.
 Mej. L. Schrammeijer.
 Mej. C. Schreutelkamp.
 J. C. L. van der Sluijs.
 C. Smit.
 M. Sonneveld.
 M. Steevens.
 A. Stolk.
 Mej. Wed. M. Stolk.
 Joh. Storm.
 C. Strookman.
 Mej. G. Stekelenburg.
 J. C. van Schaardenburgh.
 Mej. Wed. J. M. Schouvos.
 C. van Schaardenburgh.
 D. P. Spierenburg.
 J. Seele.
 B. Spek.
 Mej. J. Stolk.
 J. J. Schreuder.
 A. Siebel.
 Mej. W. G. A. Stickers.
 Mej. J. Stickers.
 Mej. D. Stickers.
 Mej. Smit.
 Mej. H. C. Scheurer.
 M. van der Starre.
 Mej. M. Schoone.

Ds. P. A. E. Silleviss Smitt.
 Mej. J. J. Storm—Van
 Doorn.
 J. H. Steffens.
 J. H. Scheurer.
 M. Stolk.
 J. H. Smol.
 J. C. Spek.
 H. M. Sinjoor.
 Mej. van Sparenburg.
 J. Singels.
 M. Scheffer.
 P. van Stek.
 J. van Stek.
 H. Takkenberg.
 Mej. H. C. Theunissen.
 Mej. C. van Theijlingen.
 T. van Theijlingen.
 H. C. Trijsenaar.
 A. van Tuijl.
 H. J. Touw.
 B. P. Tunderman.
 Mej. H. Turion.
 T. Tromp.
 Mej. G. van Til.
 Mej. Joha. Taats.
 Mej. Ma. Taats.
 G. F. Taats.
 T. Tieleman.
 Jan Troost.
 A. H. van Til.
 P. C. Theunisse.
 Mej. M. v. d. Tolen.
 J. M. Teijssen.
 J. P. Uittenbroek.
 W. C. Uittenbroek.
 Mej. W. J. Uittenbroek—
 Storm.
 L. B. Vaarties.
 J. Val.
 Mej. J. S. van der Valk.
 Joh. Valkenrijk.
 Mej. Wed. H. C. Verdaijn.
 Mej. E. Vétel.
 Mej. M. Vergalen-Besler.
 T. J. Vergoed.
 J. W. Verhaar.
 C. H. Vermooten.
 G. Verschoor.
 Mej. Wed. W. Versteeg.
 L. H. Verwey.
 Mej. J. H. Vest.
 Mej. A. Vis.
 H. Visée.
 Mej. A. Visser.
 Mej. Wed. L. Vliegthart.

L. van Vliet.
 A. Voorzaat.
 H. A. Vosbergen.
 L. G. Vuijk.
 M. P. Vijverberg.
 Mej. Wed. A. van der Vlucht.
 B. Vermeulen.
 Jac. Vis.
 Mej. J. C. Vis.
 Mej. Wed. J. W. Verhagen.
 M. C. van Vooren.
 Mej. A. van der Velde.
 Ds. A. van Veelo.
 Mej. A. van der Voort.
 T. de Vries Dzn.
 Mej. C. G. de Visser.
 H. van der Velden.
 Mej. B. ten Velde.
 Mej. P. Vuijk.
 De Voogd.
 H. Venema.
 P. Visser.
 A. Voortman.
 Mej. Voorhoeve.
 J. Voortman.
 Mej. M. Valstar.
 M. Vermeer.
 T. Vermeulen.
 W. de Visser.
 S. Vader.
 F. C. Veltenaar.
 A. Vingerling.
 H. G. Vermeer.
 C. J. Weeda Azn.
 Mej. E. van de Weert.
 J. van de Weert.
 N. van de Weert.
 A. van der Wel.
 L. H. Wentzel.
 G. J. Westhof.
 I. Wirtz.
 J. H. Wisveld.
 H. Wisselaar.
 Mej. M. C. de Wit.
 Mej. Wed. E. Witkamp—
 Visser.
 N. van der Woude.
 D. de Weij.
 G. Westerduin.
 A. J. de Wit.
 J. v. d. Wijngaard.
 H. van Wingerden.
 J. P. ter Weeme.
 A. Wolders.
 Mej. De Weerd.
 J. J. Warmenhoven.

A. ter Weeme.
 Mej. M. Weimar.
 C. van Walraven.
 W. H. van der Windt.
 J. van Waardhuizen.
 W. Wielenga.
 J. W. Westerhoff.
 H. P. Zandvoort.
 J. v. d. Zwaal.
 W. A. A. B. Zijnen.
 N. van Zaane.
 M. van Zanten.
 Mej. G. J. van Zelm.
 Mej. M. H. van Zelm.
 W. Taatken.

Hillegersberg.

**Hoofdagent: G. K.
 Schoep.**

Leden:

G. K. Schoep.

Begunstigers:

S. Coole.
 M. Dijkshoorn.
 P. J. Vente Pzn.
 J. van Dorp.
 Mej. G. M. Verdonk.
 K. van der Kaaden.
 H. M. Beenhouwer.
 M. van Opijnen.

Kralingen.

**Hoofdagent: C. B. Epker Jr., Korte
 Kade 84.**

Begunstigers:

F. P. Bek.
 M. Boumeester.
 Mej. M. C. van Chaam.
 C. B. Epker Jr.
 S. P. Diepenhorst.
 J. G. N. Hasselman.
 J. J. Hotke.
 H. A. Klijn Hzn.
 C. Kentie.
 Mej. Wed. J. C. Krijgsman.
 M. Leenvaart.
 P. van Linschoten Pzn.
 H. Lith.
 G. A. v. d. Nieuwe-Giessen.
 P. Oliemans.
 A. Strookman.
 J. Strijt.

M. C. Weeder.
 R. Laux.
 J. M. Voorhoeve.
 J. Spruit.
 A. de Koning.
 J. Oliemans.
 Mej. J. C. Tichelman.
 M. Dalmaijer.
 M. J. van der Hoeven.
 K. J. Zweedijk.
 B. van Gemert.
 C. Hoogervorst.
 H. van Holten.
 Mej. Wed. Ligtermoet.
 Joh. van Gemert Jz.
 Ds. S. Oudkerk.
 G. de Bakker.
 Mej. M. W. de Bakker
 de Boer.
 J. Zwiep.
 P. Blesgraaff.
 A. Hoeneveld.
 A. van der Nagel Jr.
 J. Zwiep.
 Th. Lagrand.
 A. Bastiaans.
 Johs. van Gemert Sr.
 G. J. van Linschoten.

Overschie.

**Hoofdagent: Ds. J.
 Gispén.**

Begunstigers:

J. Post.
 A. van Eijk.
 J. van Eijk.
 Johs. Mulder.
 K. Pegels.
 Mej. A. van der Gaag.
 E. Verboom.
 D. van Hoek.
 *Mej. Wed. G. van Rennes.
 J. Bos.
 W. Nicolai.
 J. v. d. Roer.
 A. v. d. Dijk.
 Mej. G. A. A. E. van
 Rennes.
 Mej. J. H. W. van Rennes.
 P. N. Bak.
 Mej. Wed. A. van den Berg.
 G. Post.
 A. Vingerling.

A. van Dam.
 Ds. J. Gispén.
 W. Nolte.

37. Scheveningen.

Correspondent:

**G. de Lugt, te Scheve-
 ningen.**

omvattende:

Scheveningen:

Agent:

Leden:

Ds. E. Eisma.

Begunstigers:

G. de Lugt.
 Mej. A. Roeleveld.
 D. Jol.
 J. Taal.
 Mej. Wed. T. Groen.
 H. Batenburg.
 *T. Pronk.
 A. J. van Hulsetop.
 J. Hooogenraad Dzn.
 N. N.
 P. J. van Leeuwen.
 P. J. de Lugt.
 F. Hulsetop.
 G. Roeleveld.
 A. Roeleveld.
 A. Schoor.
 A. van Leeuwen.
 S. Knoester Pzn.
 C. Batenburg.
 Ds. L. van der Valk.
 C. van Dijk.
 Dr. Keuchenius.
 Mej. Wed. T. v. d. Toorn.
 Mej. S. Roeleveld.
 G. Groen.
 J. de Niet.
 C. Vrolijk Jzn.
 J. v. Ameron.
 W. den Dulk.
 Mej. Wed. G. Z. Jol.
 Nieuwland.
 A. C. Toet.
 Mej. N. A. Toet.
 Mej. Ma. Pronk.
 W. C. Vegt.
 C. F. Verschoor.
 Jac. Zuurmond.
 Johs. Zuurmond.
 D. Bronsveld.

W. K. Dorsman.
E. J. van Kuyk.
Ter Horst.
A. Groen.
G. J. Weeink.
A. de Jong Ezn.

38. Schiedam.

Locaal-Comité:

P. G. van Kampen, 1e-
Voorzitter.
W. v. d. Most, 2e-Voorz.
J. Bovenberg, 1e-Secret.
J. van Wolfswinkel, 1e-Pen-
ningmeester.
W. Bouwer, 2e-Penning-
meester.

Agenten:

J. Bras.
R. Janse.
W. Zwager.
J. Maan.
D. Brouwer.

omvattende:

Schiedam.

Leden:

C. van der Touw.
Gebr. Van Noordwijk.
J. Hoek.
L. Amoureu.
J. Woensdrecht.
C. Klein.

Begunstigers:

J. Amoureu.
G. van den Berg.
F. Bovenberg.
W. Bouwer.
Pieter Bijl.
Mej. Wed. Boele.
J. Bovenberg.
J. J. Baanvinger.
D. W. Bouwer Wzn.
J. Bijl.
G. Brinkman.
C. Bos.
H. Boekholt.
P. Dijkman.
A. J. Dekker.
D. Dienske.
H. van der Drift.
Mej. Wed. A. van Eik.
M. Fellekop.
J. Fiege.
G. Groeneweg.

W. Geerling.
C. de Groot.
Mej. W. Geerling.
F. van der Hammen.
C. Huisman.
G. van der Hoeven.
M. Hoogland.
J. 't Hart.
S. Houtman.
C. de Hoog.
Mej. S. 't Hooft.
J. H. Jacob.
R. Jansen.
C. Jansen Jzn.
C. Jansen Jr.
A. Jansen.
P. G. van Kampen.
D. C. Kok.
Mej. C. Kool.
K. M. van Kampen.
Mej. C. Kuizinga.
M. Kooiman.
S. Krommenhoek.
J. J. Krullaars.
Mej. C. Kortland.
L. van der Kaag.
Jan van Katwijk.
Jb. van Katwijk.
Mej. C. Klein.
Mej. Th. Klein.
G. Klein.
F. Kooi.
W. J. A. Kruijer.
W. van Leeuwen.
P. E. van Leeuwen.
W. van der Most.
E. Marbus.
P. van de Marel.
J. Maan.
A. Noordam.
A. Noordijk.
J. Nobel.
A. Noordam Azn.
G. H. Oostermeijer.
J. J. van Oosterhoud.
S. Pols.
N. H. de Roo.
Ds. D. Ringnalda.
P. Schneider Sr.
P. Schneider Jr.
H. Stegman.
J. van der Steen.
A. Stolk.
A. Timmermans.
J. J. Tanis.
P. van der Toolen.

G. Verveen.
G. L. Verschoor.
Mej. Verbokkum.
D. Vink.
L. Verbokkum.
H. Vrijenhoek Hzn.
N. v. d. Velde.
Mej. C. P. v. d. Velde.
H. Vrijenhoek.
R. van Vuren.
J. van Wolfswinkel.
L. Witkamp.
S. G. Waalwijk - Van Doorn.
W. Zwagers.

39. Schoonhoven.

Correspondent:

E. Noteboom, te Schoon-
hoven.

omvattende:

Ammerstol.

Bergambacht.

Agent: P. van Dool
Azn.

Leden:

A. van der Straaten.

Begunstigers:

E. Langerak.
K. van den Oever.
S. van den Oever.
Mej. Gez. Hoornweg.
C. Schouten.
A. Hoornweg.
J. van den Dool.
C. van den Dool.
G. van den Dool.
E. van Dijk.
B. v. d. Dool Azn.
P. v. d. Dool Azn.
Jan Schep.

Bonrepas.

Groot-Ammers.

Agent: E. van der
Vlist.

Begunstigers:

*E. van der Vlist.
J. W. te Hennepe.

*Langerak.***Lekkerkerk.****Agent:**

Begunstigers:

W. J. Eger,
Mej. A. Stam.**Nieuwpoort.****Agent: E. van der Vlist.**

Begunstigers:

N. J. de Visser.
P. J. Voormolen,
Mej. L. Aanen.
Mej. G. de Leeuw.
C. Spelt.
J. van Eijdsden.**Polsbroek.**

(Prov. Utrecht.)

Agent: F. H. Wolters.

Begunstigers:

W. Graveland.
H. Hofland.
F. H. Wolters.
C. Vermaat.
J. Witteveen.
J. P. Kasteleijn.
H. Griffioen.
H. IJzerman.
J. A. Vogel.**Schoonhoven.****Agent:**

Leden:

E. Noteboom.
C. de Wit.
J. van Gelderen Czn.

Begunstigers:

W. Lobensteyn.
C. Rietveld Azn.
D. van den Bergh.
C. P. Oostrom.
J. Seton.
A. Teunissen Jzn.
H. Hooikaas.
G. H. Kuylenburg.
C. Meijer Pzn.
H. Tempelman Dzn.A. van der Hek.
Mej. M. Noteboom—Van
den Berg.Mej. N. C. Noteboom.
J. de Gruijter.
A. G. Lazonder.
A. Rietveld.
J. Fafié.
J. W. Valk Jzn.
J. A. v. Emmerik,
D. J. Lazonder.
Ds. M. Keulemans.
G. J. v. d. Bergh.
Jan Valk Jzn.
N. N.**Stolwijk.****Agent:**

Begunstigers:

A. R. van den Berg.

Streefkerk.**Vlist.****Agent: F. H. Wolters,
te Polsbroek.**

Begunstigers:

A. Schep Jzn.
G. de Pater.**Willige-Langerak.**

(Prov. Utrecht.)

Agent: J. Rijnveld.

Leden:

J. Eikelenboom.

Begunstigers:

Mej. J. B. Dekker.
G. Eikelenboom.
H. Rijnveld Sr.
H. Vermeulen Sr.
C. Rijnveld Wzn.
A. Eijkelenboom.
J. Rijnveld.
W. Rijnveld.
A. Vermeulen Sr.**Zevender.**

(Prov. Utrecht.)

Agent:

Begunstigers:

P. van As.

40. Schoonrewoerd.**Correspondent:****A. W. de Leeuw Jzn., te
Schoonrewoerd.**

omvattende:

Asperen.**Agent: F. A. van
Someren.**

Begunstigers:

F. A. van Someren.
Gebr. Bruijnswijk.**Everdingen.****Hagestein.****Agent:**

Begunstigers:

P. de Vor Dz.

Hei- en Boekoop.**Leerbroek.****Agent: K. Heijkoop.**

Begunstigers:

H. Heijkoop.
K. Heijkoop.
T. Kloek.
G. van Genderen.
G. Sterk.
Jan Meijdam.
Mej. Wed. T. Heijkoop.
W. Heijkoop.
F. de Groot.
P. Brouwer.
Arie Pellikaan.
A. Heijkoop Pzn.**Leerdam.****Agent: F. A. van
Veldhoven.**

Begunstigers:

G. P. van Arkel.
P. Schulting.
F. A. van Veldhoven.
A. van Gent Czn.
J. A. Hijkooop.
Teunis van Os.
Jan A. de Jong Jzn.
Corns. de Vries.
G. A. Sterk.
Willem Heijkoop.

Joris de With.
F. Heijkoop.
F. Bikker.
G. de Bruin.

Leksmond.

Agent: G. P. Scherpenzeel.

Begunstigers:

M. van Wijk.
A. Westerhout.
A. Rietveld.
Arie Verhoef.
G. P. Scherpenzeel.

Schoonrewoerd.

Agent:

Leden:

A. W. de Leeuw Jzn.
C. F. van den Berg Gzn.

Begunstigers:

Mej. Wed. H. Krul.
Fl. de Leeuw.
T. den Hartogh.
A. C. de Leeuw.
A. Kool Flzn.
Mej. Wed. G. Zijderveld.
Mej. Wed. A. J. de Leeuw.
W. van Maurik.
O. Kool Flzn.
M. Schouten.
A. Vos.
Mej. Wed. Johs. van Dieren.
F. A. Middelkoop.
A. A. Middelkoop.
G. C. Middelkoop.
D. van der Valk.
Anth. Joh. Heijkoop.
R. van den Berg.
Ds. A. Mulder.
Gez. 't Lam.

Vianen.

Agent: C. J. van der Meulen.

Begunstigers:

A. de Hartog.
P. Veen.
H. van der Bunt.
P. A. Boorsma.
G. van Yperen.
Jan van Dieren.

B. A. van Mill.
C. J. van der Meulen.
H. Lodder.
H. Baggerman.

Zijderveld.

Agent:

Begunstigers:

W. Kool.
A. de Vos.

41. Vlaardingen.

Correspondent:

Ds. F. Drost, te Vlaardingen.

omvattende:

Vlaardingen.

Agenten:

H. Borst.
C. Droppert.
Beiden te Vlaardingen.

Leden:

H. Borst.
C. Droppert.
Ds. F. Drost.
A. W. Schippers.

Begunstigers:

J. Boer.
A. Borst.
M. van den Burg.
P. van den Burg.
C. van den Burg.
B. Brobbel.
C. Brouwer.
Arie Bijl.
J. D. Brauckman.
P. Broek.
W. Brouwer.
J. van der Bijl.
(1) Arie Bot.
" P. Pot.
" P. Boerdam.
" Am. Bot.
" W. de Blois.
" Mej. Wed. Berghout.
" H. Brederveld.
" As. Bijl.
" H. den Boogert.
" D. Borsboom.

J. Droppert Pzn.
P. Droppert Jzn.
J. van Dorp.
Leendert Drop.

Mej. T. van Dorp.

(1) H. E. van Doorne.

" L. Drop.
" M. Don.
" P. van Dam.
" J. van Deventer.
" P. van Dorp.

P. Eigenraam.

Mej. T. Eijgenraam.

J. Glansdorp.

T. W. Graper.

(1) J. Groeneveld.
" M. v. d. Gaag.
" J. Goedknecht.

J. Hofman.

D. Hofman Jr.

M. de Heer.

D. Hofman.

C. Hoogendam.

A. Hoekveen.

P. Hoogewerf.

Mej. A. Hoogewerf.

Mej. P. Hoogewerf.

A. Hoekveen.

(1) A. de Jong.

" Mej. Wed. Hofman.
" J. den Hartog.
" M. Hoogewerf.
" J. Hoogendijk.
" W. C. Huiser.
" W. 't Hart.
" Mej. M. Hoogewerf.
" A. Hoogewerf.
" P. Hoogewerf.
" C. Hoekveen.
" Mej. Wed. J. Hamerling.
" M. de Heer.
" J. Hoogewerf.

G. Kalisvaart.

Mej. L. van Keulen.

A. Klop.

A. van der Kooy.

G. van der Kooy.

Mej. A. van der Kooy.

(1) G. v. d. Knaap.
" J. S. Korpershoek.
" J. Kijne Sr.
" J. Kornaat.
" J. van Keulen.
" S. v. d. Kooy.
" W. v. d. Knaap.

(1) L. Kramer.
 " W. Kwakkelstein.
 " J. Kijne Jzn.
 " L. de Licht.
 " C. Mast.
 " Ant. van Marion.
 " Mej. A. van Minnen.
 " A. van Minnen.
 " A. Mus.
 " Munnekenhof.
 Mej. J. Noordam.
 (1) A. de Neef.
 " T. Ommering.
 Mej. Wed. H. M. Poortman.
 (1) Mej. H. Proost.
 " A. Polderman.
 " J. Pleijser.
 " J. Polderman.
 J. van Roon.
 Mej. P. van Rijn-Kooy.
 (1) A. Riedijk.
 " D. van Rijn.
 " M. van Rossen.
 " A. van Rijn.
 " Andr. van Roon.
 T. van Santen.
 Jacob van Selm.
 W. Struis.
 Mej. M. Struis.
 P. A. van der Spek.
 Ds. W. Sieders.
 (1) S. van der Spek.
 " A. Schilder.
 " J. van der Schaft.
 " As. Storm.
 " P. Stam.
 " J. Schippers.
 " W. P. van der Staay.
 " G. van Santen.
 " C. Schippers.
 " D. van Spijk.
 Mej. van Toor.
 Mej. W. van Toor.
 (1) C. van Toor.
 " G. van Toor.
 C. A. Vink.
 J. Verhagen.
 (1) W. van Vliet.
 " A. Vons.
 " C. Verhey.
 " J. van der Valk.
 " A. Verschoor.
 " J. Verhagen.
 W. van de Windt Jr.
 W. van de Windt.
 W. de Willige.

G. van de Windt.
 J. van de Windt.
 H. Westendijk.
 (1) C. v. d. Wind.
 " J. v. d. Wind.
 " W. v. d. Wind.
 " Jb. Weerheim.
 " J. Wapenaar.
 " W. v. d. Wind.
 " J. van 't Woudt.
 " J. van IJperen.
 " L. IJdo.
 " J. IJdo.
 " Jb. Zonneveld.
 (1) Leden der Stuiversver-
 eeniging.

Vlaardinger- Ambacht.

Agenten: (Zie Vlaar-
dingen).

Begunstigers:

J. de Jong.
 A. Maan.

42. Waddingsveen.

Correspondent:

P. Rupke, te Waddingsveen.
 omvattende:

Boskoop.

Agent: D. Veerman.

Begunstigers:

A. de Jong.
 A. Vuijk.
 A. Hoogendijk.
 D. Veerman.

Reeuwijk.

Agent: H. G. Rierink.

Begunstigers:

L. van Donk.
 J. van der Heiden Pzn.
 H. Hagen
 J. Hagen.
 J. van Triet.
 H. G. Rierink.
 W. Blok.
 Mej. Wed. Heij.
 M. Hoogendoorn.
 R. Both.

P. Nieburg.
 J. C. Hage.
 Kors. Verwey.

Sluipwijk.

Agent: A. Heij Gzn.

Begunstigers:

A. Heij Gzn.
 P. Kraan.
 G. J. Heij.

Waddingsveen.

Agent:

Begunstigers:

H. Jongenburger.
 G. J. Slothouber.
 M. van Eden-Petersman.
 P. van Schravendijk.
 D. de Bremmer Jzn.
 H. Kemkes.
 H. J. Zwart.
 P. Vis.
 K. Jonkheid.
 P. Rupke.
 J. van Bergen.
 J. B. van Rhijn.
 H. Ascheman.
 A. Faassen.
 J. J. Zweerman.
 Ds. E. Kropveld.
 Mej. Wed. A. Verheul.
 Chr. Rupke.
 P. van Leeuwen.
 Dr. H. Blanken.
 C. Jongenburger.
 Mej. Wed. A. Verheul.

43. Warmond.

Correspondent:

Ds. W. B. Renkema, te Rijns-
burg.

omvattende:

De Kaag.

Oegstgeest.

Agent:

Begunstigers:

L. E. Nieuwenhuizen.
 L. Huisman.
 G. Goedhart.
 A. van der Zwart.

Rijnsburg.

Agent:

Begunstigers :

G. van den Eikel Azn.
Mej. Wed. Hordij.
Ds. W. B. Renkema.

Warmond.

Agent :

Begunstigers :
C. Francken.
Ds. E. C. van Baerle.

44. Wassenaar.

Correspondent :

A. de Lange, te Wassenaar.
omvattende :

Voorschoten.

Agent : J. D. Brauck-
man.

Leden :

J. M. van Kempen.

Begunstigers :

C. J. Broers.
G. de Wit Gzn.
H. Snijders.
A. Vermeulen.
J. M. de Ruyter.
J. Kadee.
J. D. Brauckman.
J. A. Veelo.
Ds. H. Altink.
G. Toorenbeek.
J. Dupré.
R. Lubach.
B. Lubach.
J. P. H. Pieron.
J. J. Warnaar.
C. van der Giesen.
J. Rutgers.
W. J. Berkhuisen.
H. H. Hofstra.

Wassenaar.

Agent : J. J. Verboog.

Leden :

J. J. Verboog.

Begunstigers :

A. de Lange.
C. Mansvelt.
D. Polder.
W. Polder Sr.
Mej. W. M. S. Mansvelt-
Weylen.
D. Kraay Jr.
L. van Ingen.
D. A. v. d. Spiegel.
J. van Biezen.
A. van der Kooij.
P. van Egmond.
G. Kamphorst.
C. Jansen.

Z E E L A N D.

11 DISTRICTEN.

1. Aagtekerke.

Correspondent :

P. Melis Azn., te Seroos-
kerke.

omvattende :

Aagtekerke.

Agent : S. Bosselaar.

Begunstigers :

Wed. J. Maljaars.
H. Corré.
J. de Visser.
P. de Visser.
J. Wisse.
J. Corré.
S. Bosselaar.
Jb. de Visser.
P. Dekker.

Domburg.

Agent : Ds. B. B. van
Hoorn.

Begunstigers :

S. Wisse.
Ds. B. B. van Hoorn.

Gapinge.

Agent : J. Dingen-
manse.

Begunstigers :

J. Dingenmanse.
J. Meier.
N. Verhulst.
A. Goedbloed.
A. Dingenmanse.
J. C. Verhulst.
J. Lauwerse.
J. van Keulen.

Grijpskerke.

Agent : K. Dingen-
manse Azn.

Begunstigers :

K. Dingenmanse Azn.
P. de Kam.
P. Boogaard.
K. Huisman.
J. de Kam.
A. J. Geschiere.
C. Klarisse.
C. van Rotten.
W. Wisse.
C. Coppoolse.
J. Marinussen.
Ds. J. Gommer.
P. Looise.
A. Dingenmanse.
K. de Kam.
C. Geldof.

C. Louwerse.
M. van Baalen.
A. Geschiere.

Oostkapelle.

Agent: K. Melis.

Leden:

K. Melis.

Begunstigers:

J. Wondergem Sr.
A. Maljaars.
A. de Kam Jz.
A. In 't Anker.
A. Janse Jzn.
H. Strum.
J. Maljaars Azn.
C. Vader.
J. Louws.
H. Willemse.
J. de Voogt.
A. de Visser.
J. de Visser.

Serooskerke.

Agent: P. de Visser.

Begunstigers:

P. Melis Azn.
P. Geerse.
L. Goedbloed.
A. Langebeeke.
J. Louwerse.
P. de Visser.
C. Louwerse.
J. Wondergem.
M. Broerse.
J. Verton.
J. Houmes.
G. Kesteloo.
Mej. J. Melis.
W. Melis Pzn.
Jac. Sanderse.
Mej. Joh. Wisse.
B. Meijers.
P. Abrahamse.
J. Geldof Pzn.
P. Melis Bzn.
A. Maljaars.
L. Geerse.
J. Wisse.
A. Wisse.
A. Louws.
D. Tavenier.
L. Meulmeester
L. Joose.

A. Melis Pzn.
P. van Hekke.
Ds. S. de Jager.
W. Stevenhagen.

Veeve.

Agent:

Begunstigers:

Ds. A. Dekkers.
J. van der Kleijn.

Vrouwepolder.

Agent: Abr. Maas.

Begunstigers:

P. Geerse Pzn.
G. Melse.
C. de Kam.
J. Willemse.
Abr. Maas.
Adr. Maas.

2. Axel.

Correspondent:

P. van Vliet, te Axel.

omvattende:

Axel.

Agent:

Leden:

P. Dieleman.

Begunstigers:

P. van Vliet.
H. Harinck.
Mej. Wed. M. A. Smies.
A. de Ruyter.
F. Harinck.
Cornis. Smies Hzn.
C. v. d. Broeke.
Johs. Smies.
Mej. Wed. J. Brakman.
L. van Cadsand.
P. Marijs.
S. Laansma.
A. Slijpen.
H. Smies.
H. Luyk.
L. de Feyter.
Mej. S. Sarels van Rijn.
Jac. Dekker.
P. J. Kruijsse.
A. Ramondt.
Ds. C. J. Kapteyn.
R. P. Ofringa.

Hoek.

Agent:

Begunstigers:

M. de Regt.
A. de Ridder.

Sas van Gent.

Agent:

Leden:

J. F. Heemskerk.
Vrouw Heemskerk, geb.
Beelaerts van Blokland.

Ter Neuzen.

Agent: G. Wieland.

Begunstigers:

G. Wieland.
P. van Wijk.
J. A. de Jonge.
P. J. Scheele.
D. E. Wolfert.

Zaamslag.

Agent: Ds. W. A. Vrolijk Jr.

Leden:

Ds. J. Tholen.

Begunstigers:

Ds. W. A. Vrolijk Jr.
W. Galle.
A. Hoste.

3. Goes.

Correspondent:

A. S. J. Dekker, te Goes.

omvattende:

Biezelingse.

Agent: K. J. v. d. Wal, te Kapelle.

Begunstigers:

W. Slabbenkoorn.

Goes.

Agent:

Begunstigers:

B. Janse.
Mej. E. C. Heijkam.
S. G. Meijler.
J. Donner.
B. M. den Boer.

A. Mulder Kzn.
H. M. Harinck.
C. van Zweeden.
A. S. J. Dekker.
A. M. Vertregt.
Ph. Wessels.
B. Quist.
P. J. Somer.
Ds. R. J. van Veen.

*Hansweert.***Heinkensand.**

Agent:

Begunstigers:

Ds. J. J. Koopmans.

Ierseke.

Agent: J. Lemson.

Begunstigers:

J. Lemson.
D. Schipper.
W. Bogaards.

Kapelle.

Agent: K. J. van der Wal.

Begunstigers:

K. J. v. d. Wal.
S. Wisse.
J. Zegers.

Kats.

Agent:

Begunstigers:

Mej. Wed. J. Tazelaar.
J. Wante.

Kattendijke.

Agent:

Begunstigers:

C. Dominicus Czn.

Kloetinge.

Agent:

Begunstigers:

A. J. Herdink.

Krabbendijke.

Agent:

Begunstigers:

A. van 't Leven Czn.
Ds. J. de Koning.

*Kruiningen.***Nieuwdorp.**

Agent:

Begunstigers:

Mevr. C. J. Donner-
Plantfeber.

Wemeldinge.

Agent:

Begunstigers:

A. Wabeke.

Wolfaartsdijk.

Agent:

Begunstigers:

Ds. H. Elfers.

4. 's-Gravenpolder.

Correspondent:

omvattende:

*Baarland.**Borsele.**Driewegen.**Ellewoutsdijk.***'s-Gravenpolder.**

Agent:

Begunstigers:

C. Kosten.

*'s-Heer-Abtskerke.**'s-Heer-Arendskerke.**'s-Heer-Hendriks-
kinderen.**Hoedekenskerke.**Nisse.**Oostkerke.**Oudelande.**Ovezande.**Wissekerke.***5. Koudekerke.**

Correspondent:

P. Boone Pzn. Sr., te Koude-
kerke.

omvattende:

Biggekerke.

Agent:

Begunstigers:

A. Lampert.
K. Maljaars.
K. Wielemaker.
Mej. Wed. P. Lampert.

Koudekerke.

Agent:

Leden:

P. Boone Pzn. Sr.
A. Wielemaker.

Begunstigers:

M. Kesteloo.
Mej. Wed. B. Pieterse.
H. Boone.
F. Wielemaker.
D. Kraaye.
Adr. Wielemaker.
C. Boone.
A. Janse.
A. Adamse.
J. Aarnoutse.
E. Wisse.
L. van Vlaanderen.
M. Leijuse.
A. van Vlaanderen.
Mej. Wed. K. Wielemaker.
Js. Maas.
G. ten Brink.
F. de Rijke.
Abr. Looise.
Ds. J. Zijp.

**Melis- en Marie-
kerke.**

Agent: E. Vader.

Leden:

E. Vader.

Begunstigers:

J. de Korte.
L. Dekker.
J. de Groot.
Ds. H. Buurman.
J. Benou.

Ritthem.

Agent: M. Breel.

Begunstigers:

L. de Wolf.
W. de Wolf.
W. de Wolf Wzn.

**Oost- en West-
Souburg.**
Agent: P. Kasteleyn.

Leden:
P. Kasteleyn.

Begunstigers:
C. Sevaal.
M. Josiasse.
M. Dorleijn.
P. Pouwer.
D. de Smit.
L. Willeboordse.
M. de Witte.
J. Dorleijn.
L. Davidsse.
P. Joziassse Azn.
A. Wisse.
P. Joziassse Azn.
L. Hendrikse.
J. Aarnoutse Wzn.
A. Veen.
Mej. J. Kasteleijn-Swennen.
W. Kasteleijn Pzn.
Ds. C. B. Schoenmakers.
A. Willeboordse Lzn.
M. Breef.

*Westkapelle.
Zoutelande.*

6. Middelburg.
Correspondent:
C. Verhage, te Middelburg.
omvattende:
Arnhemuiden.
Agent: N. Cornelisse.

Begunstigers:
N. Cornelisse.
J. Wisse.
C. van Belsen.
L. van de Ketterij.
P. van Belzen.
P. Boone Pzn. Jr.

Kleverskerke.
Agent: N. Cornelisse,
te Arnhemuiden.
St.-Laurens.
Agent: P. A. Abrahamse.

Begunstigers:
P. A. Abrahamse.
M. Gilde.

W. T. Dormaar.
Johs. Franso.
Middelburg.

Agenten:
District I.
J. Janse.
District II.
A. J. Remeijn.
District III.
K. le Cointre.
District IV.
A. Verhage.
District V.
K. J. de Koster.

Leden:
K. le Cointre.
C. Verhage.
Begunstigers:

P. C. Boutens.
D. Davidsse.
Mej. J. Koenegras.
A. D. Vreke,
P. J. de Kruyter.
G. P. Wattez.
*Mevr. Wed. W. Nachte-
gaal-Crucq.
P. J. Tismeer.
J. de Wolff.
J. C. le Cointre.
F. N. Grims.
J. van Schaik.
C. J. Luyk.
C. H. de Wagemaker.
L. J. de Kok.
P. G. de Wolff.
J. A. van Nederveen.
J. J. Dockheer.
W. Stoof.
Mevr. P. J. Dockheer-Tevel.
J. P. de Wagemaker.
Mej. J. J. de Wagemaker-
Van Puffelen.
W. A. de Rijke.
Mej. A. C. Dockheer.
Mej. Boutens-Veij.
Mej. A. M. Pelle.
Mej. M. E. de Wolf-Daenen.
W. L. Hubregtse.
J. J. Dormaar.
Mej. W. C. Heiliger-Gans.
A. J. Remijn.
C. J. Huvers.
W. Uyterschout.

L. D. Gilissen.
Ds. A. Littooy.
W. A. A. Mulder.
A. Breef.
J. A. Dekker.
K. J. de Koster.
C. Weeda.
Mej. Eggink.
Dr. L. Wagenaar.
J. Janse.
C. Versluijs.
J. Tilroe.
J. Maljers.
D. de Rijke.
A. van Eden.
Mr. A. A. de Veer.
Mr. P. Dieleman.
P. J. H. van Roo.
A. L. le Cointre.
J. Krijger.
W. Hubregtse.
B. Leijnse.
A. de Troije.
P. de Wolff.
C. de Wolff.
Mej. J. C. van Kesselen.
Mej. W. J. van Kesselen.
J. J. Stoel.

Nieuwland.
Agent: N. Cornelisse,
te Arnhemuiden.

7. Noord-Beveland.
Correspondent:
**J. van der Maas, te
Wissekerke.**

omvattende:
Kortgene.
Agent:

Begunstigers:
C. Schuilwerve.
A. A. Kuyper Boone.

Kolijnsplaat.
Agent: M. Noordijke.

Begunstigers:
A. van der Weel.
W. C. Barentsen.
Mej. Wed. J. Breas.
K. van den Berge.
C. den Hartig.
L. Matthijssse.
M. Merizon Mzn.

J. Breas Jzn.
J. Schippers Pzn.
Mej. C. Boone.
N. N.
M. Noordijke.
M. de Regt Jzn.
B. Bastiaanse.
J. Grijspeeren Jr.
D. Wilderom.
L. Douw Czn.
Joh. Moens.

Wissekerke.

Agent:

Leden:

J. van der Maas.

Begunstigers:

A. A. van der Maas Ezn.
C. D. van Noppen.
G. Hoveyn.

8. Oostburg.

Correspondent:

B. de Die Bzn., te Oostburg.

omvattende:

Aardenburg.

Agent:

Begunstigers:

A. le Fèvre.

Biervliet.

Breskens.

Groede.

Oostburg.

Agent:

Begunstigers:

B. de Die Bzn.

J. Fremouw.

Ds. W. Goedhuis.

L. Flipse.

Schoondijke.

Agent:

Begunstigers:

A. van Cruyninge.

J. H. van Cruyninge J.Hzn.

A. Verplanke.

Sluis.

9. Tolen en St.-Filipsland.

Correspondent:

W. Kuyper Boone, te Tolen.

omvattende:

St.-Annaland.

St.-Filipsland.

Agent:

Begunstigers:

Ds. R. van de Kamp.

St.-Maartensdijk.

Oud-Vosmeer.

Poortvliet.

Agent:

Begunstigers:

Ds. L. Spoel.

Stavenisse.

Tolen.

Agent:

Begunstigers:

W. Kuyper Boone.

L. Poulusse.

C. J. Kuyper Boone.

M. van Ostende.

10. Vlissingen.

Correspondent:

M. Vader Jr., te Vlissingen.

omvattende:

Vlissingen.

Agent: J. Bosschaert.

Leden:

Mevrouw J. A. de Wolff.

H. J. van der Meer.

Ds. J. Hulsebos.

Begunstigers:

T. J. Blonk.

Mej. J. Plugge.

H. Guillaume.

A. Botting.

M. A. P. Swennen.

J. Daane.

P. Hubregtse.

G. Huson.

W. L. Huson.

G. v. d. Putte Mzn.

J. Suurmond Zzn.

A. Huson.

C. D. van Noppen.

M. van den Broeke.

Mej. Wed. van IJzerloo.

P. C. Laernoës Jr.

J. Pelle.

J. Pieters.

H. B. Woltering.

J. Bos.

M. C. Kroon.

C. P. J. Dommissie.

M. Vader Jr.

C. v. Hoek Azn.

G. Guillaume.

W. L. Huson.

L. Harpe.

A. Steketee.

C. van der Voort.

J. van Hoeve.

Ph. J. Woltering.

W. Brielsman.

J. Fregerus.

M. Gooite.

11. Zieriksee.

Correspondent:

N. J. Bastmeijer, te Bruinisse.

omvattende:

Brouwershaven.

Agent: Ds. O. Geerling.

Bruinisse.

Agent:

Begunstigers:

G. G. van Altena.

Kerkwerf.

Serooskerke.

Zieriksee.

Agent:

Begunstigers:

B. Joppe.

Ds. G. W. H. Esselink.

Zonnemaire.

Agent:

Begunstigers:

M. van der Bijl J.Azn.

Zijpe.

NOORD-BRABANT.

8 DISTRICTEN.

1. Breda.

Correspondent:

M. van Veldhuizen, te
Breda.

omvattende:

Breda.

Agent:

Begunstigers:

Jhr. Mr. G. Six.
M. van Veldhuizen.
Mej. Wed. Van Gils-Rolaff.
W. van de Waal.
Mej. Wed. M. J. M. Voorrips.
Mej. J. B. J. Poortman.
W. A. Robbmond.

Prinsenhage.

Agent:

Begunstigers:

A. C. Jacobson.

2. Kapelle.

Correspondent:

G. Kuypers, te Sprang.

omvattende;

Besoyen.

Agent:

Begunstigers:

J. Kappe.
's-Gravenmoer.
Loon op Zand.

Raamsdonk.

Agent: Ds. J. C. C.
Voigt, te Raams-
donksveer.

Raamsdonksveer.

Agent: Ds. J. C. C.
Voigt.

Begunstigers:

Mej. A. M. Elemans.
J. Dorreboom.
P. van Wageningen.
L. Cové.
Ds. J. C. C. Voigt.
H. de Jong.
P. Lankhuijzen.
W. Zijlman.

Sprang.

Agent:

Begunstigers:

J. F. Frings.
G. Kuijpers.
F. de Jong.
R. van den Esch.
C. P. de Jong.
J. J. Dalmayer.
O. Vos.
Ds. C. Lindeboom.

Vrijhoeve-Kapelle.

Agent:

Begunstigers:

W. Kuipers.
Ds. S. Datema.Waalwijk.
Waspik.

3. Fijnaart.

Correspondent:

Ds. J. A. de Vries,
te Fijnaart.

omvattende:

Dinteloord.

Agent: Ds. J. Of-
fringa.

Begunstigers:

P. W. Vogelaar Jzn.
D. Schilperoot.
S. Vogelaar.
L. Breure.
J. Vogelaar.
Ds. J. Offringa.

Fijnaart.

Agent: C. A. van Dis.

Begunstigers:

W. A. Laureuse.
C. A. van Dis.
H. Maris A.Czn.
H. H. van der Put.
H. Schippers.
Gijbs. Verstujs.
W. H. Maris.
A. L. Knock.
J. Maris Adrzn.
A. de Wit.
C. Roepers.
P. van Sprang.
W. Maris.
J. Sonneveld.
Mej. A. S. M. van Sprang.
Mej. J. L. van Dis.
H. Ambtmeijer.
Ds. J. A. de Vries.
B. van Bezooijen.

Heiningen.

Willemstad.

Agent: Korst. Dane.

Begunstigers:

Korst. Dane.
C. Maris Azn.
S. Vermolen.
J. van Sprang.

4. 's-Hertogenbosch.

Correspondent:

omvattende:

Geldrop.

Agent:

Begunstigers:

A. R. Michel.

*Heeze.***Helenaveen.**Agent: H. Peters, te
's Hertogenbosch.*Helmond.*

's-Hertogenbosch.

Agent: H. Peters.

Begunstigers:

H. Peters.

W. Friedli.

Mej. Wed. G. v. d. Boom.

Ds. J. M. Mulder.

C. van Wijnen.

H. Drenth.

J. van Herrewaarden.

J. van Herrewaarden Sr.

J. Wiegman.

Mej. L. van den Boom—
Schoep.*Stratum.**Zesgehuchten.*

5. Heusden.

Correspondent:

omvattende:

*Aalburg.**Drongelen.***Dussen.**

Agent:

Begunstigers:

P. Verschoor.

Genderen.

Agent:

Begunstigers:

H. Vos.

Heusden.

Agent:

Begunstigers:

Ds. W. Laatsman.

*Meeuwen.***Veen.**

Agent:

Begunstigers:

H. G. 't Hooft.

Wijk.

Agent:

Begunstigers:

C. van Beusekom.

D. Pullen.

6. Prinsenland.

Correspondent:

**M. D. de Bruijn, te Bergen-
op-Zoom.**

omvattende:

Bergen-op-Zoom.

Agent:

Begunstigers:

M. D. de Bruijn.

J. B. Libosan.

J. den Dulk.

C. Rubsaam.

M. van Dort.

Dames Verkouteren.

*Mej. J. G. Smeltzer.

A. Wilmink.

Ds. A. H. van der Kooi.

Mej. C. van Dort.

Dames L. en C. Sluijters.

P. van Leeuwen.

Mej. Kok-Van Leeuwen.

H. Kok.

Roosendaal.

7. Sleenwijk.

Correspondent:

omvattende:

Aalburg.

Almkerk.

Agent:

Begunstigers:

Mej. A. J. den Dekker.

K. Buizer.

Ds. J. A. Goedbloed.

Andel.

Agent:

Begunstigers:

J. Ph. Redert.

*Sleeuwijk.***Uitwijk en Waard-
huizen.**Agent: A. Nieuwen-
huizen.

Begunstigers:

A. Nieuwenhuizen.

D. Groeneveld.

W. Heystek.

G. Jungerius.

Werkendam.

Agent: D. Pieck.

Begunstigers:

G. van den Heuvel.

D. Pieck.

H. van Driel.

J. C. Pieck.

A. Holster.

P. J. Ruitenbergh.

D. C. Hovestad.

D. C. Hakkers.

H. G. van den Berg.

J. J. Jansen.

H. Gay.

P. Verdoorn.

J. W. de Vries.

H. W. Knol.

C. Bakker.

A. G. Branderhorst.

J. A. Franken.

G. van Oordt.

C. Verhey.

C. Ippel Pzn.

L. Verhey.

I. Bruigom.

P. J. van Berkum.

A. Brienen.

T. F. v. d. Steenhoven.
W. van de Bont,
Ds. J. Osinga.

Woudrichem.

Wijk.

Agent:

Begunstigers:

D. Pullen.

8. Zevenbergen.

Correspondent:

omvattende:

Drimmelen.

Agent:

Begunstigers:

J. Verdonk.

Klundert.

**Agent: C. A. van
Drimmelen.**

Leden:

Mej. Wed. A. J. Korteweg.

*Mevr. Wed. J. A. Verhave—
Van der Made.

Begunstigers:

C. A. van Drimmelen.

H. Littooy Nzn.

A. Maris.
L. Punt.
M. Knook.
Mej. Wed. M. Korteweg.
H. de Haan.
Mej. Wed. H. Punt.
C. Knook Czn.
C. de Engelse.
J. Versluys.
A. C. van Drimmelen, Jr.
J. C. Punt.
*P. W. Maris.
T. den Hollander.
P. Huijsers.
N. van Drimmelen.
H. P. Punt.
*J. de Vries.
Mej. H. de Haan—Sleg.
SC. Versluys.
W. van Sprang.
A. van Drimmelen.
C. Nijpjes.
Corns. Vos.
H. T. van Drimmelen.
A. C. Engelse Czn.
Joh. van Mourik,
Jan Burgers Jac.zn.
H. Lips Gzn.
P. Slinger Azn.
Nics. Ardon.
L. Schalekamp.
D. Sille.
*J. J. Versluys.
Mej. B. A. Hendriks.
Mej. N. Ardon Gdr.
Mej. E. van Drimmelen.

Mej. A. Buize.
Corns. den Hollander.
Adr. Voogt Ezn.
Adriaan de Visser.
Corn. Knook Gzn.
Mej. C. Knook Cdr.
§Mej. Wed. J. C. Schalekamp.
Mej. Wed. C. Korteweg—
Versluys.
Mej. A. van Drimmelen—
Van Sprang.
Ds. J. v. d. Velde.

Zevenbergen.

Agent: J. de Haan.

Leden:

J. de Haan.

Begunstigers:

Mej. Wed. J. Burgers.
N. Versluys.
Gez. Ruysenaers.
W. Maris.
Mej. Wed. W. de Lint.
A. van Eck.
P. A. Versluys.
Adr. van Seters.
Mej. C. de Hek.
Mej. M. Jansen.
Mevr. W. A. Schippers.
Ds. M. Ouëndag.
A. L. Ruysenaers.
A. P. Versluys.
H. Burgers.

BUITENLAND.

BELGIË.

Correspondent:

A. G. VAN DETH, 98 Avenue de la Toison d'or.

Brussel.

Leden:

A. G. van Deth.
G. van Deth Azn.
Mej. A. van den Heuvel.
K. Tensen.
W. van Deth Azn.

Begunstigers:

Mevr. van Deth.
Mej. D. van Deth.
Arthur van Deth Azn.
Mej. M. van Deth.
Mej. A. van Deth.
Mevr. Defrenne Ferwerda.

DUITSCHLAND.

Elberfeld.

Begunstigers:

Mej. E. Hausman, Elberfeld.

Graafschap BENTHEIM.

Emlichheim.

Begunstigers:

Ds. P. D. de Groot.
J. van Duijn.
Mej. B. Deetman.

J A V A.

Leden:

T. Ottolander, te Sitoebondo.
Dr. H. S. Pruis, te Kotta-Radja.

VEREENIGDE STATEN VAN NOORD-AMERIKA.

Leden:

Rev. P. Siegers. Danforth, Illinois.

Begunstigers:

Mej. C. G. H. Kuyken—Agema, te Grand Haven, Michigan.

ZUID-AFRIKA.

Leden:

Ds. T. Hamersma, te Philipstown, Kaap de Goede Hoop.

Pretoria.

Correspondent:

K. VAN RIJSSE, te Pretoria.

Leden:

K. van Rijsse.
 Ds. P. Postma.
 Dr. H. Reinink.
 J. Bergmans.
 H. Moora.

H. J. Bijleveld.
 C. G. de Jonge.
 H. Turkstra.
 G. Pierneef.
 Z. B. Evers, te Heidelberg

Begunstigers:

H. Scholten.
 Mej. C. R. Roodhuizen.
 F. P. Wolters.

ja
 V
 re
 bi

 Ad
 Be
 »
 Ezi
 Gro

 Har
 Hoc
 Kie
 Sap
 We

 Ten
 The
 Zuic
 Zuic

 Enu
 Gro
 Koo
 De

LIJST VAN GEREFORMEERDE KERKEN,

die bij besluit van de Synode van Amsterdam, 1892, vaststelden dat minstens eens per jaar eene collecte zou worden gehouden voor de Theol. Faculteit.

De bedragen achter de namen vermeld geven de som der gehouden collecten aan. Van de Kerken waarvan de namen *cursief* gedrukt zijn, werd gedurende 1893, 1894, 1895, 1896 en 1897 niets ontvangen.

Art. 4b DER STATUTEN.

Kerkeraden, kerkvoogdijen, en andere vereenigingen, die eene jaarlijksche contributie van minstens 25 gulden in de kas der Vereeniging inbrengen, zijn bevoegd iemand aan te wijzen, die het recht heeft, als stemhebbend lid de vergaderingen der Vereeniging bij te wonen, mits hij vooraf hare statuten onderteekend hebbe.

GRONINGEN.

Classe Groningen.

	1893.	1894.	1895.	1896.	1897.	1898.
Aduard	f 7.34	f 9.10 ^s	f 8.97 ^s	f 7.06 ^s	f 6.73 ^s	f 6.98
Bedum A	22.16 ^s	21.12	19.97 ^s	21.12 ^s	13.90 ^s	15.46
» B	11.28	6.66	5.85	7.10	10.25	6.25
Ezinge	11.41	7.53	9.12 ^s	8.40	4.57 ^s	6.31
Groningen A	64.11 ^s	56.62	52.17 ^s	46.97 ^s	58.14 ^s	59.43 ^s
» B	41.41 ^s	23.40 ^s	36.32 ^s	21.08 ^s	27.33 ^s	27.29
Haren	10.54	8.40 ^s	7.27	7.25	7.39	5.94
Hoogkerk	7.15	5.04 ^s	7.13 ^s	7.04 ^s	6.78	8.28
Kielwindweer	10.21	6.55 ^s	6.12	6.04 ^s	2.25	6.19
Sappemeer	11.30 ^s	9.24	9.55	13.18	9.63 ^s	10.27
Wetsinge-Sauwert A	3.50	2.56 ^s	2.26	1.77	1.42	} 5.97
» B	7.53	7.—	6.65	8.17	1.80	
Ten Boer	15.30	13.59 ^s	11.37	8.78	11.11	11.02 ^s
Thesinge	15.84	13.—	11.25	10.50	11.—	8.10
Zuidbroek	—	6.70	6.43 ^s	6.03	7.79	6.05
Zuidwolde	6.30	11.21	10.41	8.59 ^s	8.40	7.91

Classe Enumatil.

Enumatil	f —	f —	f —	f —	f —	f 3.20
Grootegast	7.—	—	—	—	—	—
Koornhorn	4.—	7.60	—	4.40	3.30	3.85
De Leek	11.50	9.50	—	5.86	5.63	4.—

	1893.	1894.	1895.	1896.	1897.	1898.
Lutjegast	f —	f 5.45	f —	f 4.09	f 4.65 ⁵	f 4.30
Marum	8.37	12.08 ⁵	—	4.90	4.40	4.63
Niezijl	15.30	25.09	—	11.17	11.98 ⁵	11.75
Oldenhove	7.—	4.29 ⁵	—	3.91	2.45	3.28
Oldekerk	—	7.26	—	4.75	4.90	4.13
Stroobos	9.40	20.03	—	11.15	11.52	12.29 ⁵
De Wilp	—	—	—	—	—	0.97
Zevenhuizen	4.25	7.55	—	3.10	2.75	3.97
Zuidhorn	—	—	—	—	—	—
Munnekezijl	—	6.05	—	4.72 ⁵	5.36	5.20
Zuidbroek	7.25	—	—	—	—	—

Classe Warfum.

Bafloo	f —	f 14.20	f 8.11	f 7.12 ⁵	f 7.—	f 9.61
Houwerzijl	—	—	—	—	—	—
Leens	—	20.70	14.93	—	14.85	18.75
Middelstum	—	—	—	—	160.21 ⁵	—
Pieterburen	—	—	—	—	—	—
Uithuizen	24.50	28.50	23.90	24.40	26.20	24.60
Uithuizermeeden o. g.	9.45	11.20	9.85	7.35	10.01	8.62
» w. g.	23.36 ⁵	20.92 ⁵	20.06 ⁵	22.—	17.03	16.18 ⁵
Ulrum	—	—	—	11.00 ⁵	11.15 ⁵	13.82 ⁵
Warfum	14.61	15.42 ⁵	12.53 ⁵	9.84 ⁵	10.60	12.66 ⁵
Winsum	—	—	—	16.49	—	14.95
Zoutkamp	—	9.70	—	—	11.03	—

Classe Appingedam.

Appingedam	f 41.11 ⁵	f 19.15 ⁵	f 18.06	f 16.35	f 18.63
Bierum	46.37 ⁵	20.80	16.07	—	16.22
Delfzijl	40.42	22.42	20.72 ⁵	19.05 ⁵	18.24
Garrelsweer	30.09	11.04 ⁵	11.28 ⁵	10.86 ⁵	11.18 ⁵
Loppersum	21.07 ⁵	15.45 ⁵	4.79	6.37	9.45
Niewolda	20.18	12.82	10.31 ⁵	10.95 ⁵	5.30
Overschild	1.93	1.35	1.17	—	1.21 ⁵
Schildwolde	—	4.30	—	6.23	—
Siddeburen	11.43	5.86	2.72 ⁵	4.65	8.21
Spijk A.	42.05	22.94	19.44	13.90	17.01 ⁵
» B.	10.50	12.08	4.12 ⁵	5.33	6—
Stedum	30.—	11.30	8.78	7.50	9.17 ⁵
Ten Post	39.—	16.—	13.50	14.—	12.—
Wagenborgen	11.67 ⁵	5.28 ⁵	4.08	3.74 ⁵	4.45
Westerenden	—	—	—	—	4.41 ⁵
Woldendorp	2.14	2.38	2.22 ⁵	—	1.25
't Zand	41.11 ⁵	18.12	14.—	13.01	14.88

Classe Winschoten.

Meeden	f 8.61	f —	f 17.22	f 5.30	f 8.73 ⁵
Midwolda	6.—	—	—	7.50	8.40
Nieuw-Beerta	2.91	—	2.52	4.40	3.50
Oostwold	35.40	13.41	15.13 ⁵	8.94 ⁵	11.87
Oude-Pekela	16.76	—	15.08	14.18	15.50
Scheemda	11.77	—	21.69	—	12.20 ⁵
Veendam	17.35	—	28.01 ⁵	14.33	13.90
Westerlee	—	—	—	—	2.54
Winschoten	21.95	21.26	19.43 ⁵	19.15 ⁵	20.61
Bellingwolde	—	—	6.68	2.34	3.—

Classe Stadskanaal.

	1893.	1894.	1895.	1896.	1897.	1898.
Nieuw-Buinen	f 4.57 ^s	f 4.94	f 5.—	f 4.55	f 3.81	f 4.65
Nieuwe-Pekela	15.29	11.72	10.47 ^s	12.75 ^s	11.36	12.09
Onstwedde	8.75	8.50	9.22	5.60	6.35	6.50
Onstwedder-Mussel	2.08	1.67 ^s	1.40	2.29	2.41	2.38
Sellingen	5.23	5.11	3.12 ^s	—	—	—
Stadskanaal	9.46 ^s	17.20	4.86 ^s	9.92 ^s	8.25	9.19
Stads-Musselkanaal	4.86	5.13 ^s	5.15	5.—	4.75	5.—
Valtermond	2.—	2.—	2.—	2.78 ^s	2.16	2.82 ^s
Weerdingermond	1.75	1.40	—	1.25	1.52	1.67
Wildervank	22.34 ^s	35.66	23.47	21.16	22.44	21.97
Emmercompascuum	—	—	1.36	1.04	0.85	0.97

FRIESLAND.

Classe Leeuwarden.

	1893.	1894.	1895.	1896.	1897.	1898.
St.-Annaparochie A.	f 10.25	f 8.25	f 7.19 ^s	f 8.25	f 5.60	f 6.49
» B.	12.65	—	6.50	6.24	11.—	8.35
Beetgum	7.50	5.75	7.30	4.85	6.—	5.95
Bergum	4.45 ^s	—	3.75	3.10	2.97	2.70
Berlikum	17.90	27.96	33.90 ^s	10.27	23.30	30.10
Boxum	—	9.30	7.70	5.73	—	5.85
Britsum	7.36	4.76	5.—	—	3.94	4.98
Garijp	6.80	6.40	9.10	6.80	9.61	7.68
Hallum	16.08	15.—	13.20	15.75	16.—	13.20
Hijlaard	6.11 ^s	7.99	4.45	7.—	4.—	7.—
Hijum	3.54	2.14	2.—	2.—	3.47	1.40 ^s
St.-Jacobiparochie	8.65	13.26	13.88	11.67	11.02	10.60
Leeuwarden A.	10.—	13.77	—	11.05	11.20	6.73
» B.	15.05	22.90	25.70 ^s	49.59	19.21	20.—
Marrum	7.79	—	10.30	8.15	9.—	6.58 ^s
Oenkerk	7.30	8.10	7.50	7.—	—	—
Stiens	2.—	1.60	3.55	3.09	2.63	2.—
Suawoude	6.50	—	4.86	4.—	3.80	4.—
Wartena	—	—	—	0.66	—	0.64
Wirdum	—	9.45	4.24	7.08	5.50	5.89

Classe Dokkum.

	1893.	1894.	1895.	1896.	1897.	1898.
Akkerwoude	f 2.—	f 2.04	f 1.88	f 2.27	f 1.65	f 1.80
Anjum	18.05	17.68 ^s	22.36	23.57 ^s	15.39	19.56 ^s
Dokkum A	12.82 ^s	12.—	10.15 ^s	10.56 ^s	8.87	8.85
» B	30.62 ^s	34.07	31.02 ^s	29.06	28.04	27.10
Driesum	14.90	15.50	12.20	11.20	—	7.50
Ee	10.20	12.54	11.35	7.41	8.85	5.17 ^s
Engwierum	6.—	6.30	4.28	3.30	4.25	4.91
Ferwerd	9.20	10.16 ^s	9.58	10.57	9.05	10.33
Hantum	1.83	2.50	3.—	2.80	3.11	4.—
Hollum (Ameland)	—	2.50	2.—	2.50	2.50	2.—
Holwerd	3.—	4.75	6.87	5.37	6.38	4.16
Metslawier en Nijawier	8.94 ^s	5.—	4.32	3.01 ^s	4.33	3.48 ^s

	1893.	1894.	1895.	1896.	1897.	1898.
Lioessens c. a.	f —	f 5.62 ⁵	f 5.57 ⁵	f 5.55	f 6.33 ⁵	f 4.80
Murwerwoude	3.55	3.—	4.61	4.50	4.—	4.—
Nes en Wierum	4.10	4.20	3.71	5.04	4.75	6.50
Nijkerk	4.02 ⁵	5.—	4.20	5.70	5.—	4.90
Paesens	11.23	18.42	12.18 ⁵	14.—	14.31	14.—
Raard	—	—	4.60	3.50	3.70	4.38
Reitsum	9.—	9.—	4.—	11.57 ⁵	12.—	8.38
Rinsumageest	9.22	14.50	25.—	26.04 ⁵	10.58	21.25
Wanswerd	25.42 ⁵	23.56	20.70	20.60	23.50	18.30
Schiermonnikoog	—	—	—	—	0.76 ⁵	0.85
Blija	5.75	7.48	7.15	6.55	6.69	8.40

Classe Kollum.

Buitenpost.	f 36.—	f 24.77 ⁵	f 11.—	f 12.54	f 15.05	f 12.46 ⁵
Burum	5.—	12.58 ⁵	12.71	13.—	14.22 ⁵	13.72 ⁵
Eestram	—	—	—	1.51 ⁵	1.18 ⁵	1.55
Kollum A.	—	9.21	9.75	10.20	7.78 ⁵	9.25
» B.	12.75	43.28 ⁵	22.66 ⁵	35.35	42.69	18.08 ⁵
Oostermeer	4.46 ⁵	3.20 ⁵	1.85	2.28	1.35 ⁵	2.14
Surhuizum en Augusti- nusga	1.75	5.85	4.35 ⁵	3.60 ⁵	3.76 ⁵	3.83
Gerkesklooster	9.38	34.65	61.29	12.02 ⁵	13.72	18.65
Kooten {	4.45	4.60	5.32	2.83 ⁵	1.20	1.56 ⁵
Twijzel }	—	—	—	—	2.49	2.02 ⁵
Veenwoudsterwal	3.20	4.05	4.10 ⁵	4.03	3.82 ⁵	1.72
Oudwoude en Westergeest.	3.53	5.91	6.76	7.39	7.41	7.46

Classe Drachten.

Drachten	f 18.20	f 4.70 ⁵	f 11.70 ⁵	f 10.83 ⁵	f 9.27	f 9.58 ⁵
Drogeham A	5.—	4.70	1.84	7.25	2.80 ⁵	7.47 ⁵
» B	3.—	3.32 ⁵	3.01	3.01	3.—	2.93
Nijega en Opeinde	4.29 ⁵	2.29	2.46 ⁵	2.45	3.78	3.86
Oudega	5.81	4.41	4.65	4.70 ⁵	3.17 ⁵	4.42 ⁵
Rottevalle.	4.03 ⁵	5.94 ⁵	4.10 ⁵	3.90 ⁵	1.97	4.83
Sushuisterveen	2.15	1.90	4.17 ⁵	6.70	7.10	2.43
Boornbergum en Korte- hemmen	1.75	2.79	2.—	3.74	2.83	2.97
Ureterp	—	—	1.17	3.79	2.95	3.—

Classe Franeker.

Arum	f —	f 11.69	f 8.18	f 6.80	f —	f 8.65 ⁵
Dronrijp	—	—	—	—	—	1.90
Franeker	—	43.87	20.30	17.01	—	19.74
Harlingen A	—	12.57	19.26 ⁵	13.65 ⁵	—	17.98 ⁵
» B	40.96 ⁵	—	44.90	45.01 ⁵	—	31.65
Lollum	—	18.62	7.55	13.40 ⁵	—	10.00 ⁵
Midlum	—	—	—	—	—	—
Midsland (Tersch.)	—	—	3.27	2.—	1.58	—
West-Terschelling	—	—	1.76 ⁵	5.—	1.75	—
Minnertsga	11.15	12.66	7.—	6.16	—	6.00 ⁵
Oosterbierum	22.91	21.70	19.93	18.90	—	12.50
Sexbierum	—	25.99 ⁵	16.20	14.60	—	17.40

Tzum	1893.	1894.	1895.	1896.	1897.	1898.
Tzummarum	f —	f 2.65	f 3.25	f 3.51 ⁵	f —	2.51
Winsum	—	14.09	8.98 ⁵	7.85	—	7.01
	—	18.41	9.—	4.25	—	6.60

Classe Bolsward.

Bolsward A	f —	f 8.—	f —	f 6.51	f 3.73	
» B	25.—	12.—	—	20.28	9.06	
Exmorra	—	7.—	—	3.07	1.12	
Gaast en Piaam	—	13.75	—	12.95	4.62 ⁵	
Idsegahuizen	—	—	—	—	6.87 ⁵	
Kubaard	—	3.30	—	6.95	6.04	
Longerhouw en Schettens.	—	11.20	4.84 ⁵	3.98 ⁵	3.61	
Makkum	23.18	6.50	—	10.23 ⁵	6.06	
Oosterend	10.50	17.54	—	12.81	7.50	
Pingjum	—	0.85	—	1.76	1.24	
Schraard	8.	4.15	—	8.78 ⁵	3.18	
Tjerkwerd	—	5.10	—	2.15	0.87 ⁵	
Witmarsum	4.62	9.50	—	—	1.80	
Wommels	22.50	8.38	—	13.08 ⁵	5.30	
Wons	—	14.75	—	10.70	5.—	

Classe Sneek.

Balk	f —	f 3.21 ⁵	f 2.53 ⁵	f 2.40	f 2.50	f
Bozum	16.17	8.76	10.—	8.50	11.48	
Gaastmeer	6.53	5.57	4.18	3.09	5.33	5.50
Goënga c. a.	12.15	15.—	16.75	14.—	—	29.24
Heeg	16.08	13.15	21.71	19.12	23.87 ⁵	
Hemelum	—	1.62 ⁵	1.23 ⁵	1.84	—	
Hindeloopen	2.85	3.53 ⁵	2.90	2.65	—	
Jutrijp-Hommerts	9.55	9.96 ⁵	6.81	6.07 ⁵	5.64	
Koudum	24.99	10.68 ⁵	11.36	10.55	17.05	12 04 ⁵
Oosthem	4.16	7.24	—	—	—	11 95 ⁵
Oudega-Idsega	—	13.90	11.45	9.30 ⁵	9.29 ⁵	
Oude- en Nijemirdum	12.67	—	5.80	5.75	5.60	
Scharnegoutum	18.33	17.38	11.35	16.74	12.—	
Sloten	—	1.21	0.37 ⁵	0.44	—	
Sneek A	—	52.64 ⁵	—	23.55	—	18.93 ⁵
» B	48.24	18.28 ⁵	20.63 ⁵	35.04 ⁵	113.50	
Stavoren	—	—	—	1.01	2.39	
Sybrandaburen	—	—	—	—	—	
Warns	3.21 ⁵	2.89 ⁵	2.28	3.96 ⁵	6.56	
Workum	—	18.98	17.40	18.09	—	
Woudsend	3.20	6.75	4.14	3.98 ⁵	5.02	
Wijckel	2.—	—	6.59	3.20	1.50	
IJlst	8.10	15.23 ⁵	11.95	14.25	—	
Oppenhuizen en Uitwel- lingerga	—	6.43	9.75	15.—	16.01 ⁵	

Classe Heerenveen.

Donkerbroek	f —	f 4.33 ⁵	f 3.70 ⁵	f 3.35	f 4.55	f 3.67
Duurswoude	1.66 ⁵	1.57 ⁵	1.65 ⁵	1.43	1.63	2.12 ⁵
Echten	—	—	—	—	1.04	1.23
Heerenveen	—	17.57 ⁵	—	18.95	22.30	16.07

	1893.	1894.	1895.	1896.	1897.	1888.
Idskenhuizen	f 6.35	f 6.36 ⁵	f 7.66	f 6.86 ⁵	f —	f 8.30
Joure	12.06 ⁵	18.73	11.62 ⁵	10.54	10.38	11.33
Knijpe	5.—	4.29	5.57 ⁵	2.62 ⁵	2.83	—
De Lemmer	11.02	9.—	10.75	12.45	12.45	12.10
Lippenhuizen	1.20	1.86	1.60	2.75	2.52 ⁵	2.90
Hoornsterzwaag } Terwispel	1.01 ⁵	—	0.65	0.81	0.72 ⁵	—
Mildam	5.35	4.—	2.12	2.81 ⁵	2.71 ⁵	2.83
Oldeboorn	—	6.33 ⁵	4.07 ⁵	3.81 ⁵	3.60	2.56
Oosterzee	8.41 ⁵	—	3.86	7.15 ⁵	3.70	8.66
Ureterp	—	1.55	—	—	—	—
Wolvega	—	—	5.68	8.55 ⁵	6.72	6.05

DRENTE.

Classe Assen.

	f 21.67	f 19.02	f 22.30	f 19.55	f 24.14	f 21.25
Assen	21.67	19.02	22.30	19.55	24.14	21.25
Borger	1.48 ⁵	1.—	2.25	2.45	3.04	2.25 ⁵
Gasselternijveen	6.—	9.77 ⁵	6.23	8.26	8.—	9.06
Norg	—	—	1.75 ⁵	2.01 ⁵	2.25	1.48
Roden	3.—	—	2.50	4.50	—	5.25
Een	—	—	2.10	2.05	2.15	2.50
Smilde A	7.62	—	—	7.48 ⁵	7.—	8.87 ⁵
» B	—	—	9.73	1.17 ⁵	1.48	1.09
Vries	5.20	4.—	4.70	3.50	3.65	4.30
Appelsga	2.29 ⁵	4.68	4.—	3.32 ⁵	3.43	4.09
Haulerwijk	—	—	2.45	3.57 ⁵	3.68	2.62
Zuidlaren	—	—	—	—	—	2.06

Classe Meppel.

	f 5.04 ⁵	f 6.63	f 5.62	f 6.56	f 6.20	f 8.82
Hollandscheveld	5.04 ⁵	6.63	5.62	6.56	6.20	8.82
Hoogeveen A	23.14 ⁵	21.66 ⁵	20.75 ⁵	18.52	20.20 ⁵	22.—
» B	11.50	11.01 ⁵	10.58	18.11	8.39	17.11 ⁵
Meppel A	21.82	27.77	25.17	31.04	46.47	46.30
» B	22.40	32.08 ⁵	20.50	19.05	4.37 ⁵	3.85
Nijeveen	5.07	—	6.40	5.07 ⁵	—	—
Ruinerwold	—	—	—	—	12.75	12.05
Koekange	16.—	14.22 ⁵	14.23	14.85	—	—
Zuidwolde	2.35 ⁵	5.94	4.60	7.27 ⁵	2.52	3.17

Classe Beilen.

	f 8.33	f 8.79	f 6.84	f 4.31	f 7.40	f —
Beilen	8.33	8.79	6.84	4.31	7.40	—
Diever	4.60	3.62 ⁵	2.—	2.06 ⁵	2.80	—
Dwingeloo	7.54	8.80	6.27	6.20	7.75	7.20
Hijken	2.05 ⁵	2.90	2.93	2.98	3.60	2.06
Vledder	—	—	1.77 ⁵	2.07 ⁵	1.57 ⁵	—
Westerbork	1.25	3.65	3.05 ⁵	1.83 ⁵	—	—

Classe Koevorden.

	f 4.09	f 5.27 ⁵	f 5.94 ⁵	f 5.90	f 4.42	f 6.75
Aalden	4.09	5.27 ⁵	5.94 ⁵	5.90	4.42	6.75
Koevorden	3.80	—	5.20	4.06	2.86	3.42 ⁵
Emmen	7.70	10.52	6.27	6.20	8.30	7.63
Gees	5.86	4.75	4.—	4.72	5.44	5.32 ⁵

	1893.	1894.	1895.	1896.	1897.	1898.
Nieuw-Amsterdam	f 4.79 ⁵	f 5.89	f 5.87 ⁵	f 5.70	f 5.26 ⁵	f 5.03
Nieuw-Dordrecht	3.92	2.47	2.10	2.25	1.46 ⁵	2.33
Schoonebeek	8.76	8.78	10.70	9.61 ⁵	11.35	11.65
Schoonoord	—	—	—	1.22 ⁵	2.—	2.02 ⁵
Sleen	3.—	4.92 ⁵	3.77	5.60 ⁵	5.—	4.35 ⁵

OVERIJSSEL.

Classe Zwolle.

Genemuiden	f 11.—	f 8.75	f 14.81	f 8.75	f 5.82	f 9.—
Hasselt	14.20	6.90 ⁵	4.96	19.23 ⁵	5.26 ⁵	5.58
Kampen A.	56.80	46.50	33.35	} 55.25 ⁵	} 54.08	—
» B.	8.74	30.56	17.84			
Kamperveen	1.19 ⁵	—	—	—	—	—
Langeslag	4.70	—	—	6.87 ⁵	3.40	—
Overschild	—	1.54 ⁵	—	—	—	—
Rouveen	18.66	25.72	10.50	11.45	10.82	10.10
Staphorst	4.29	5.27	5.13 ⁵	4.38 ⁵	6.—	5.05 ⁵
Steenwijk A.	3.20	2.22	4.43 ⁵	4.62 ⁵	5.43	—
» B.	6.73	18.43	6.80	11.60	11.12	10.45
Stad-Vollenhove	—	—	12.14	3.60	1.81	3.46 ⁵
Ambt-Vollenhove A.	—	4.25	—	—	4.02	} 4.82
» B.	—	9.70	4.94	9.00 ⁵	9.30 ⁵	
Zalk	—	5.27	6.36	5.55 ⁵	8.05 ⁵	—
Zwartsluis	27.10	25.85	30.50	21.74	23.30	22.88
Zwolle A.	—	90.55	26.45	32.16 ⁵	33.55	} 72.25
» B.	—	35.22	28.54 ⁵	38.32 ⁵	35.15	
Blokszijl	—	6.65	2.50	9.80	6.37 ⁵	3.15
Oldemarkt	—	—	—	2.32	—	—

Classe Deventer.

Almeloo A	f 6.25	} f 7.42	f 7.50	f 7.72	f 7.07	f 6.57
» B	3.27					
Deventer A	12.32 ⁵	7.78	6.22	7.37	7.69	8.39
» B	6.50	5.—	3.32	4.90	3.—	6.27 ⁵
Enschede A	7.85 ⁵	6.53	5.16	4.93	13.21	9.25
» B	20.40 ⁵	21.35	16.83	71.99	37.58 ⁵	19.91
Enter	3.—	3.25	2.50	2.10	2.25	2.70
Holten	3.90	3.70	4.14	3.47 ⁵	1.77 ⁵	1.41 ⁵
Nijverdal	10.84	10.44	9.26	9.38	11.—	9.37 ⁵
Olst	2.—	1.80	2.91	2.80	2.10	1.97
Rijssen	7.42 ⁵	4.42	2.86 ⁵	—	4.47	2.65
Vriezenveen	—	—	—	1.70	1.20	1.92
Wierden	—	—	—	1.31 ⁵	1.95	1.44 ⁵
Wijhe	6.75 ⁵	7.49 ⁵	4.50	5.07	5.08	4.27
Hengeloo	2.35	2.75	1.83	4.17	3.16	6.06

Classe Ommen.

Avereest	f —	f —	f —	f 1.42	f —	f 3.64 ⁵
Bergentheim	2.92	4.20	2.65	3.15	—	6.73
Dalfsen	6.75	10.35	4.02	4.25	—	9.65
Dedemsvaart	—	30.05	14.75	15.09	17.14	24.80

	1893.	1894.	1895.	1896.	1897.	1898.
Den Ham	f —	f —	f 10.01 ⁵	f —	f —	f 8.30
Hardenberg	} 5.50	} 9.28	} 12.76	} —	} 10.50	} —
Heemse B						
» A	—	—	11.79 ⁵	9.74	—	15.64
De Krim	—	5.41 ⁵	5.83	5.63	—	4.24 ³
Lemele	1.13	1.05	—	—	—	—
Lemelerveld	—	—	—	—	—	0.93
Lutten	6.85	6.06	6.24	6.92	—	12.52 ⁵
Nieuw-Leusen	—	6.11 ⁵	5.73 ⁵	4.92 ⁵	—	10.11 ⁵
Ommen	15.—	24.55	—	10.50	—	20.25
Vroomshoop	9.80	—	10.95	—	8.45 ⁵	18.08

G E L D E R L A N D.

Classe Arnhem.

Arnhem A	f 11.89	f 17.45	f —	f 14.15	f 14.85	f 13.55
» B	82.65	—	64.—	—	60.18	52.55
Bennekom	—	17.—	10.—	10.50	9.—	9.50
Ede	—	12.23	6.47 ⁵	8.31 ⁵	6.75	—
Heteren	—	—	—	3.90	3.26	3.23
Oosterbeek	—	13.91	6.37	13.27	15.21	13.29
Randwijk	—	—	—	2.20	3.47 ⁵	—
Renkum	—	4.50	9.85	8.11	7.61 ⁵	10.05
Velp A	—	15.17 ⁵	15.51	10.—	10.33	5.28
» B	—	10.01	14.70	12.50	28.30	14.20
Wageningen	—	14.90	—	—	—	—
Zetten	7.33	6.00 ⁵	9.63	6.15	—	15.93 ⁵
Westervoort	5.01 ⁵	4.05	—	—	4.55	5.45

Classe Apeldoorn.

Apeldoorn A	f —	f —	f 15.70	f 18.28	f 20.34	f 23.10
» B	14.80	32.58 ⁵	15.71	23.41	18.50	20.30
Heerde	—	—	—	—	—	—
Wapenvelde	2.75	2.—	2.75	2.40	1.80	1.60
Barneveld	10.52 ⁵	12.30	25.—	20.52 ⁵	21.62	20.94
Voorthuizen	8.26	13.—	25.—	28.60	—	—
Beekbergen	—	—	—	4.07	6.71	4.90 ⁵
Dieren A	—	58.03	21.23	34.90 ⁵	29.96 ⁵	23.96 ⁵
» B	—	—	—	2.—	—	—
Lunteren	—	—	—	—	—	—
Voorst	—	—	—	—	15.12	9.—
Kootwijk	—	3.50	—	—	—	—
Epe	5.—	—	—	4.48	—	—

Classe Zutphen.

Aalten A	f 13.02 ⁵	f 19.—	f —	f 25.85	f 10.62	f 13.74
» B	31.35	50.86	28.—	62.—	26.83	—
Barchem	6.37 ⁵	6.66	—	12.66	5.10 ⁵	4.40
Doesburg	14.59 ⁵	4.50	—	5.78 ⁵	4.46 ⁵	4.52 ⁵
Geesteren-Gelselaar	—	13.63	14.84	14.85	12.39	15.—
Gendringen-Silvolde	3.40	—	4.01 ⁵	5.21 ⁵	4.49 ⁵	4.73
Lochem	—	—	2.25	3.50	4.40	3.50

	1893.	1894.	1895.	1896.	1897.	1898.
Neede	f 3.36	f 8.69 ⁵	f 20.05 ⁵	f 10.95	f 9.20	f 4.35 ⁵
Varseveld	14.—	12.10 ⁵	9.50	7.20	9.72	12.40
Vorden	11.74 ⁵	9.59	10.94	9.51 ⁵	5.—	15.66
Winterswijk	57.99	74.63	58.51 ⁵	91.77 ⁵	27.34 ⁵	70.43 ⁵
Zutfen	35.40	27.34	25.95	38.70	41.18	22.05

Classe Harderwijk.

	f 6.86 ⁵	f —	f 12.50	f 7.82 ⁵	f 5.18	f 7.05
Doornspijk	3.51	7.08	10.—	4.10	3.35	10.31
Elburg	18.95	12.40	11.15 ⁵	12.88 ⁵	8.89 ⁵	9.79
Harderwijk A	—	4.50	5.54 ⁵	5.11	4.89 ⁵	} 12.65
» B	18.20	11.—	11.10	9.18	10.05	
Hattem	26.75	13.55	29.44 ⁵	14.55	14.65	17.20 ⁵
Nunspeet	7.—	6.17	5.—	5.23	10.54	6.61
Nijkerk	15.50	—*	17.31 ⁵	—	—	—
Oldebroek	14.66 ⁵	5.38	9.—	6.59	4.70	4.45
Putten	12.40	10.80 ⁵	7.90	7.25	8.25	6.92 ⁵
Wezep	7.63 ⁵	7.33	7.25	—	8.30	7.43

Classe Nijmegen.

	f —	f —	f 4.38 ⁵	f 6.20	f 12.70	f 13.67
Nijmegen	—	2.15	2.50	1.50	9.89	—
Aalst	—	3.78	4.—	—	5.74 ⁵	4.10
Gameren	11.71	2.—	3.50	2.50	2.20	3.51
Geldermalsen	3.32	—	—	—	—	—
Herwijnen	6.66	5.97	8.16 ⁵	7.49	11.99	—
Hoenza Driel	—	—	—	—	1.10	—
Kuilenburg A	1.50	—	—	} 25.84	9.46	6.60 ⁵
» B	9.40	7.85	—			
Opheusden	—	—	—	—	—	—
Poederooien	2.—	—	2.—	1.50	1.50	—
Tiel	14.62 ⁵	5.07	6.22 ⁵	—	25.08	4.71
Vuren	—	1.—	1.10	—	—	—
Well	3.50	4.25	3.90	4.—	4.10	—
Zalt-Bommel	—	—	—	—	7.63	—
Zullichem	—	1.25	1.25	1.50	3.78	—
Rossem	—	2.09	1.07 ⁵	—	—	—

UTRECHT.

Classe Utrecht.

	f —	f —	f —	f 3.74	f 4.15 ⁵	f 5.55 ⁵
Amerongen	—	5.—	5.—	7.93	4.48	4.72
Benschop	—	—	—	2.51	—	5.17 ⁵
De Bilt	12.70	—	3.90	—	9.60 ⁵	6.25
Driebergen	25.53	26.29 ⁵	19.76	28.92	15.40 ⁵	17.40
Harmelen	9.09	—	9.72	7.14	6.82	5.—
Linschoten	—	—	—	3.67	3.85	3.35
Lopik	—	—	—	7.50	5.—	7.—
Montfoort	2.80	2.50	—	3.40	4.21	2.28
Utrecht A	37.41	—	} 249.79	228.55	220.43 ⁵	229.06 ⁵
» B	335.97	287.36				
Vleuten	—	—	—	2.46	2.—	2.91
Vreeswijk	7.64	7.87	7.82	5.25	7.58	12.07 ⁵

	1893.	1894.	1895.	1896.	1897.	1898.
IJsselstein	f —	f —	f —	f 3.14	f 6.26	f 3.35
Zeist A	—	—	—	—	—	—
Zeist B	—	10.25	20.28	45.57 ^s	37.95	38.26 ^s
Zuilen	—	—	2.42	0.82	0.69	—

Classe Amersfoort.

Amersfoort A	f 10.82	f 17.95 ^s	f 17.39 ^s	f 15.40	f 22.87 ^s	f 33.15 ^s
» B	18.70	25.—	9.60	11.68 ^s	25.—	18.25 ^s
Baarn	8.—	17.94	29.71	37.88 ^s	47.23	33.57
Bunschoten A	14.53	16.93	20.63 ^s	24.69	28.86 ^s	25.23
» B	—	29.06	—	—	—	23.42 ^s
N.-Loosdrecht	6.—	6.60	—	4.29 ^s	3.35	3.45 ^s
O.-Loosdrecht	6.29	5.22 ^s	5.41	5.06	11.02	5.31
Maartensdijk	7.73	7.13	7.39 ^s	9.17	8.—	6.85 ^s
Renswoude	—	—	—	—	—	—
Scherpenzeel	10.30	9.25	9.30	12.23	8.47	7.98
Soest	9.17	8.17 ^s	5.56	7.06	8.21	5.93
Venendaal	25.50	14.—	13.92 ^s	8.86	11.67 ^s	9.01
Westbroek	12.90	15.18	11.24 ^s	20.99	9.56	9.27

Classe Breukelen.

Baambrugge	f —	f 13.30	f 22.59 ^s	f 14.82 ^s	f 16.41	f —
Breukelen	6.82 ^s	8.42	10.26	23.35	36.11 ^s	10.64 ^s
Kamerik	4.14 ^s	4.22	6.47 ^s	6.25	10.28	3.50
Kockengen	—	25.88	14.72	13.12 ^s	20.66	5.72 ^s
Loenen	6.15	7.55 ^s	7.26 ^s	5.62 ^s	9.43	2.53
Vreeland	6.15	8.18 ^s	9.14 ^s	8.69	12.95 ^s	5.20
Mijdrecht	7.68 ^s	17.58	15.98	9.40 ^s	25.42 ^s	8.03
Maarsen	—	2.11	0.96 ^s	2.61 ^s	2.49	—
Nichtevecht	2.15 ^s	14.69	13.06 ^s	11.07 ^s	14.45 ^s	4.51 ^s
Tienhoven	10.06	10.41	15.17 ^s	12.63	8.30	1.61
Vinkeveen	7.05	4.—	8.67 ^s	7.73 ^s	10.72 ^s	3.39
Wilnis	12.10	8.25	7.91 ^s	5.78 ^s	4.50	4.55 ^s

NOORD-HOLLAND.

Classe Amsterdam.

Amstelveen	f 10.87	f 9.30	f 8.16 ^s	f 8.83 ^s	f 8.79	f 10.40
Nieuwer-Amstel	28.39	43.50	43.28	30.43	33.12 ^s	30.—
Amsterdam A	168.94	85.76	199.70	160.17 ^s	} 419.28	} 409.09 ^s
» B	534.16	233.75	233.37 ^s	207.56 ^s		
Ankeveen	—	—	—	0.67 ^s	1.—	0.40
Bussum	10.06	10.42	8.32 ^s	9.—	8.41	8.82 ^s
Diemen c. a.	5.32 ^s	1.10	—	0.50	8.45	3.—
's-Graveland	—	2.25	4.80	5.60	—	2.10
Hilversum A	9.50	13.—	17.04	16.16	18.05 ^s	9.—
» B	59.80	33.14	33.54 ^s	42.54	34.72	46.98
Huizen	3.95	3.15	7.05	3.75	3.25 ^s	7.30
Muiden	—	2.22 ^s	2.—	2.53	2.38	2.43
Muiderberg	—	—	0.14	1.25	1.35 ^s	1.41 ^s
Naarden	5.85	—	11.56	12.43	8.98 ^s	14.10
Nederhorst den Berg	—	2.83	4.49	4.11	4.42	3.—
Ouderkerk	2.75	—	2.20	4.58	6.—	5.—

	1893.	1894.	1895.	1896.	1897.	1898.
Sloten	f —	f —	f —	f —	f —	f —
Sloterdijk	7.79	2.54	2.67 ⁵	4.22	1.12	1.72
Uithoorn	—	—	—	—	—	—
Watergraafsmeer	—	—	—	—	—	—
Weesp A	7.46	6.12 ⁵	11.41	10.50 ⁵	2.84	10.32
» B	—	3.60	4.10	—	2.47 ⁵	4.84 ⁵

Classe Haarlem.

Beverwijk	f 3.56	f 3.38 ⁵	f 3.85	f —	f 9.63 ⁵	f 4.31
Haarlem A	—	13.05 ⁵	13.71	10.66 ⁵	14.81 ⁵	15.67 ⁵
» B	—	10.—	6.12	5.22 ⁵	6.17 ⁵	5.64
» C	—	—	—	20.51 ⁵	16.08 ⁵	—
Haarlemmermeer						
» Hoofddorp	3.—	6.50	—	3.—	4.43	4.50
» Sloterweg	2.—	2.05	2.10	1.27 ⁵	1.85	1.65
» Vijfhuizen	2.36 ⁵	—	5.59	6.74	4.53	11.40 ⁵
» Oostzijde	10.67 ⁵	10.56	13.25	16.62	—	—
Nieuw-Vennep	26.90	32.37 ⁵	21.16	20.92 ⁵	20.65	21.96
Halfweg	15.—	15.14	15.10	21.—	20.—	17.75
Velsen	—	—	8.18	—	21.33 ⁵	—
Westzaan	1.86	—	2.50	—	—	1.80
Wormer	—	13.30	15.97 ⁵	3.15	2.79	3.75 ⁵
Wormerveer	—	12.25	6.66	5.13 ⁵	—	—
Zaandam A	13.08	21.67	22.43	23.04	19.90	26.07 ⁵
» B	31.35	21.11	10.90	9.73	11.39	14.19 ⁵

Classe Alkmaar.

Alkmaar	f 10.75	f 16.71 ⁵	f 13.90	f 51.97	f 16.15	f 9.50
Anna-Paulowna Polder A	16.09	1.61 ⁵	—	—	1.96	—
» » B	—	—	1.50	—	—	—
Broek o. L.dijk A	13.33	6.73 ⁵	8.95 ⁵	—	—	—
» B	21.06 ⁵	19.43 ⁵	15.47	17.01 ⁵	21.55	23.38
Dirkshorn	7.—	4.90	4.50	6.25	5.47	4.96
Krabbendam	6.60	5.52	3.53 ⁵	5.65	5.68	6.80 ⁵
Heer-Hugowaard	3.75	4.91	3.72 ⁵	4.45	3.92	2.51 ⁵
Helder	—	21.85	—	—	—	—
Kolhorn	2.20 ⁵	1.82	1.05 ⁵	—	—	1.10
Oosterend	11.35	8.04	6.85 ⁵	8.10	8.07 ⁵	12.57
Schagerbrug	—	0.75	—	0.88	0.57	0.53
N.- en Z.-Scharwoude }	6.14	5.12	—	4.09	4.68	7.14
Oudkarspel }	0.37	0.50 ⁵	0.25	0.29	0.32	0.22 ⁵
Schermerhorn	—	—	—	—	—	—

Classe Enkhuizen.

Andijk	f 17.73	f 15.51	f 14.89	f 15.14	f 19.37	f 14.34 ⁵
Enkhuizen	33.40	34.88	30.87	33.91	23.11	28.18
Hoorn	7.80	6.83	6.51	5.42 ⁵	6.25	6.62
Medemblik	6.77	6.16 ⁵	6.12	4.83	7.37 ⁵	4.56
Opperdoes	6.36 ⁵	8.50	8.08	6.15	5.70	4.46
Urk	10.—	10.—	10.—	10.—	10.—	10.—

Classe Edam.

	1893.	1894.	1895.	1896.	1897.	1898.
Broek in Waterland	f —	f —	f —	f 3.47 ⁵	f 3.32	f 2.32
Buiksloot	4.00 ⁵	4.30 ⁵	4.16 ⁵	6.02 ⁵	4.20	5.73 ⁵
Edam	8.40	6.51 ⁵	3.26 ⁵	4.33	4.35	2.72
Holysloot	1.80	3.03 ⁵	2.22 ⁵	2.12	1.02 ⁵	1.25
Landsmeer	8.47	7.50	7.30	7.19 ⁵	6.29	7.39
Marken	28.43	19.95 ⁵	15.85 ⁵	16.40	12.76 ⁵	13.27
Monnikendam	7.05	3.75	5.64	6.31 ⁵	5.11 ⁵	6.62
Nieuwendam	6.—	4.55	3.44 ⁵	4.30	3.80	4.60
Oostzaan	2.—	2.—	1.33	2.63	1.27 ⁵	2.10
Purmerend	11.17 ⁵	7.44 ⁵	4.48 ⁵	6.60 ⁵	5.32	4.90
Zunderdorp	2.—	2.30	2.25	2.25	2.—	2.55

ZUID-HOLLAND.

Classe 's-Gravenhage.

Delft A	f 59.33	f 36.80	f 59.83 ⁵	f 37.69	f 45.34	} 99.60 ⁵
» B	68.10	64.48 ⁵	49.94	60.97 ⁵	53.93 ⁵	
's-Gravenhage A	49.56	44.12	36.—	29.37	41.29	48.—
» B	—	97.82	55.75	39.26 ⁵	66.11	43.46 ⁵
's-Gravenzande	15.20	—	12.35	14.12	14.66	—
De Lier	—	6.04	6.10 ⁵	7.32	7.—	7.50
Loosduinen	15.64	23.07	—	—	—	—
Monster	—	17.—	12.40	9.50	—	—
Naaldwijk	—	7.50	8.50	18.23	19.—	18.50
Rijswijk	—	2.19	2.32 ⁵	1.37 ⁵	1.45	1.—
Scheveningen A	26.15	—	—	—	42.05 ⁵	42.77 ⁵
» B	33.60	19.74	24.15	—	50.10	24.70
Schipluiden	—	5.28	—	—	2.59 ⁵	1.83 ⁵
Voorburg	12.72	15.94 ⁵	17.65 ⁵	18.84 ⁵	16.39 ⁵	15.32
Zegwaard	5.65	4.36 ⁵	5.30	8.29	9.66 ⁵	10.75

Classe Rotterdam.

Berkel	f —	f 35.46 ⁵	f —	f 34.91 ⁵	f 23.62 ⁵	f 22.12
Bleiswijk	8.55	8.—	—	11.—	9.25 ⁵	8.—
Charlois	28.28	18.26 ⁵	—	42.15	27.68	25.95
Delftshaven	—	56.97 ⁴	19.97	21.03	35.03 ⁵	27.96
Hoek van Holland	19.80	6.34 ⁵	—	13.63 ⁵	7.47 ⁵	7.15
Hoogvliet	4.10 ⁵	4.61	7.13 ⁵	5.11 ⁵	5.05	5.62 ⁵
Kapelle	—	8.—	10.—	10.28	12.—	7.06
Katendrecht	26.30	46.26	—	42.01	22.08	26.56
Kralingen	55.23	68.66	59.47 ⁵	73.31	59.—	55.97 ⁵
Maasland A	5.17 ⁵	3.02	5.37	4.—	4.30	11.20 ⁵
» B	68.15	99.58	35.93 ⁵	42.70	42.84 ⁵	30.44
Maassluis A	—	—	—	—	29.99 ⁵	—
» B	—	32.52	38.29 ⁵	46.62	—	60.02
Overschie	—	19.59 ⁵	7.75	10.10	11.84 ⁵	8.65
Pernis	37.10	26.57	19.30 ⁵	16.62 ⁵	20.79 ⁵	21.37
Poortugaal	1.36	1.79	1.45	1.45	1.21	3.05
Roon	11.17 ⁵	6.49	—	11.44 ⁵	3.92	6.47
Rotterdam A	111.—	136.—	116.25	130.65	152.25	135.50

	1893.	1894.	1895.	1896.	1897.	1898.
Rotterdam B	f 153.48 ⁵	f 205.86	f 206.77	f 208.—	f 191.75	f 191.52
Schiedam A	—	—	—	—	20.35	19.76
» B	17.19 ⁵	29.83 ⁵	30.21	29.38	23.63	26.26
IJselmonde	8.40	7.25	—	8.65	6.62	7.—

Classe Leiden.

Boskoop A	f 12.26	f 12.93	f 15.12	f 6.87 ⁵	f 20.15	f 19.96
» B	2.50	5.84	5.70 ⁵	2.46 ⁵	12.18	3.30
Hazerswoude	26.98	23.27 ⁵	23.54 ⁵	21.47	14.94	23.04 ⁵
Hillegom	3.18	9.50 ⁵	9.39	5.37 ⁵	11.33	12.90
Katwijk a. d. Rijn	12.28 ⁵	23.76 ⁵	12.56 ⁵	6.10	19.72 ⁵	14.62 ⁵
» » Zee	14.19 ⁵	14.37	12.64	7.85	5.10	14.05
Koudekerk	10.33 ⁵	3.80	7.35	—	6.15	7.15 ⁵
Leiden A	27.25	28.95 ⁵	29.58	—	25.93	17.90
» B	14.99 ⁵	15.17	12.37	—	13.31	14.92
» C	16.25	39.81 ⁵	23.56 ⁵	22.81 ⁵	42.46 ⁵	21.29
Leiderdorp	43.03 ⁵	37.46 ⁵	35.98	—	42.31	30.20
Noordwijk a. Zee	4.50	3.43 ⁵	2.50	8.49	9.14	4.12 ⁵
Rijnsburg	26.66 ⁵	24.87 ⁵	20.60 ⁵	9.—	31.35 ⁵	10.05
Sassenheim	9.24	5.65	11.08	4.52 ⁵	20.76 ⁵	11.70
Voorschoten	4.84 ⁵	16.84	13.90	16.83 ⁵	13.11	13.20 ⁵

Classe Woerden.

Ter Aar	f 1.94	f 1.32	f 1.57	f 1.57 ⁵	f 1.37 ⁵	f 1.15
Aarlanderveen	5.82 ⁵	4.98	4.96	6.22	5.18	4.51 ⁵
Alfen a. d. Rijn	28.46	25.40 ⁵	24.09 ⁵	23.76	25.66 ⁵	25.77
Bodegraven	19.63	38.64 ⁵	27.37	24.19	26.54 ⁵	22.40
Leimuiden	6.64	5.80	6.30 ⁵	4.67 ⁵	3.31	5.34
Nieuwkoop	4.11 ⁵	2.29	1.58	1.53	1.45	1.33 ⁵
Nieuwveen	5.27 ⁵	7.64 ⁵	2.46	6.09 ⁵	7.38 ⁵	7.69
Noorden	0.50	1.98 ⁵	1.21 ⁵	0.83 ⁵	1.04	1.63
Oudshoorn	13.26	7.10	6.03 ⁵	5.56	7.61	5.10 ⁵
Waarder	10.12	5.92 ⁵	6.50 ⁵	8.31	8.95 ⁵	7.11 ⁵
O.- en N.-Wetering	12.61 ⁵	18.05	61.66	19.83	19.22 ⁵	20.64
Woerden	8.02 ⁵	15.67 ⁵	13.32	12.25 ⁵	11.05	9.72 ⁵
Woubrugge	—	—	—	2.10	2.88	2.27 ⁵
Zevenhoven	5.79	2.97 ⁵	8.71 ⁵	5.26 ⁵	4.47	5.09
Zwammerdam	10.66 ⁵	11.27 ⁵	11.07 ⁵	10.27 ⁵	8.54	8.97

Classe Gouda.

Bergambacht	f 3.20	f —	f —	f 3.60 ⁵	f 4.21	f 3.35
Gouda A	—	—	—	—	10.35	5.31
Gouda B	—	—	15.03	—	5.02 ⁵	7.82 ⁵
Krimpen a. d. Lek	5.05	—	1.03	3.87	2.89 ⁵	4.00 ⁵
Wiltige-Langerak, zie Schoonhoven B.	—	—	—	—	—	—
Lekkerkerk	—	—	—	1.50	1.34	1.10
Nieuwerkerk	—	—	5.90	8.64	6.81	8.75
Oudewater	6.20	21.83	20.48 ⁵	13.77	41.96 ⁵	11.72 ⁵
Haastrecht	—	5.28	—	8.09	4.13 ⁵	4.46 ⁵
Reeuwijk {	—	—	—	—	—	—
Sluipwijk {	11.79	5.50	—	2.28	1.74	3.98 ⁵
						1.44

	1893.	1894.	1895.	1896.	1897.	1898.
Schoonhoven A	f 5.02	f —	f 4.60	f —	f 8.60	f 10.38
» B	14.50	16.—	16.20	36.78 ⁵	7.12 ⁵	21.09
Waddingsveen	8.33	5.—	—	7.96 ⁵	13.78 ⁵	12.80
Moordrecht	10.45 ⁵	2.50	2.50	5.47 ⁵	6.50	3.75 ⁵
Zevenhuizen	—	—	2.23 ⁵	1.27	1.40	2.26

Classe Gorinchem.

Giesendam	f —	f 10.73 ⁵	f 8.36	f 12.55	f —	f —
Gorinchem	27.80	28.40	28.64 ⁵	22.52	24.92 ⁵	33.19
Hardingsveld	3.87	3.—	2.74	2.21	—	2.34
Langerak	—	—	—	5.14	4.57 ⁵	3.32 ⁵
Leerdam A	—	—	5.—	7.45	—	5.39
» B	—	—	—	7.04	4.93 ⁵	1.50
Leksmond	11.05	11.77 ⁵	11.51	10.—	6.50	7.50
Meerkerk	—	2.43	—	—	—	—
Noordeloos	—	—	12.71 ⁵	12.67 ⁵	16.18	14.21 ⁵
Schoonrewoerd	5.79	7.—	—	6.80	4.91	—
Vianen	9.90	10.12 ⁵	4.20	3.95	13.—	3.90
Asperen	—	3.44	2.85	—	1.—	—

Classe Dordrecht.

Alblasserdam A	f —	f —	f 6.48	f 6.83	f 5.93	f 6.08
» B	—	—	17.74	20.10	33.60	27.55
Barendrecht }	—	3.10	22.25	10.11	11.01 ⁵	23.53
» }	32.85	18.76	—			
Bolnes	8.79	—	4.51 ⁵	5.83	4.82	6.14 ⁵
Dordrecht A	18.50	15.50	—	22.—	72.—	—
Dordrecht B	—	—	—	—	—	—
Dordrecht C	60.96 ⁵	—	22.02 ⁵	19.57	27.88	25.—
Giesen-Nieuwkerk	—	—	4.35	1.50	2.25	1.27
Giesen-Oudkerk	—	5.50	1.75	3.25	5.—	6.64
's-Gravendeel	8.08	—	—	3.—	6.71	6.27
Heerjansdam	7.48	8.50	6.80	—	6.56 ⁵	—
Heinenoord	10.10	9.90	12.71	6.80 ⁵	6.70	6.50
Hendrik-Ido-Ambacht	—	4.42	9.22 ⁵	—	6.21	5.10
N.-Lekkerland	—	—	17.55	13.—	13.20	13.40
Molenaarsgraaf	4.—	—	3.75	3.20	3.—	4.50
Numansdorp	4.41 ⁵	4.84	3.65	3.65	3.51	2.65
Ottoland	—	—	2.75	2.15	1.35	2.75
Puttershoek	6.07 ⁵	5.63 ⁵	6.13	5.90	4.38	3.02 ⁵
Ridderkerk	2.88 ⁵	—	6.20	5.95 ⁵	7.30	—
Rijsoord	9.—	10.84	6.54	10.25	10.—	—
Sliedrecht	—	9.40	22.61	21.16	9.06 ⁵	16.30
Strijen	6.44 ⁵	5.77	8.52	7.36 ⁵	8.11	9.35 ⁵
Westmaas	—	—	2.50	2.50	6.08	11.02
Zwijndrecht	17.65	25.89	16.52	19.30	17.10	22.22

Classe Brielle.

Den Bommel	f —	f 3.66 ⁵	f 0.71	f 0.94	f 1.53	f 1.48
Brielle	6.80	3.07 ⁵	13.81	6.09 ⁵	2.50	6.17
Hellevoetsluis	6.16	4.25	3.—	3.—	—	—
Hoogvliet	—	6.51	—	—	—	—
Middelharnis	2.50	2.50	—	—	—	5.10
N.-Helvoet	2.12	2.80	1.26	3.76	3.78 ⁵	2.56

	1893.	1894.	1895.	1896.	1897.	1898.
Ooltgensplaat	f 1.20	f 2.65	f 2.50	f 1.66 ^s	f —	f 10.82
Oostvoorne	—	0.40	—	0.40	—	1.10
Rockanje	1.30	8.29	3.50	1.65 ^s	3.26	3.41 ^s
Rozenburg	4.88	5.13	—	4.09 ^s	3.40	—
Sommelsdijk	—	—	—	—	—	—
Spijkenisse	6.15	7.35	4.40	4.35	13.65	6.20
Stad a/h. Haringvliet	5.52	4.43	3.—	6.85	2.25	3.32 ^s
Stellendam	2.22	3.75	5.—	2.80 ^s	5.26	3.03
Zuidland	10.26	7.40	10.—	6.70	4.09	1.82 ^s
Zwartewaal	6.78	4.73 ^s	4.31	—	5.43	4.70
Vlaardingen A.	34.08 ^s	38.52	27.15	26.66 ^s	—	27.14
» B.	78.28	50.—	27.49	33.05	13.27 ^s	28.87 ^s
Oud-Beierland A	—	4.98	} 0.85 ^s	4.92	8.68	1.29
» B	2.09 ^s	0.42 ^s				
Zuid-Beierland	8.22 ^s	4.95	2.79	9.—	8.03	4.56
Abbenbroek	1.50	1.—	1.60	2.50	2.30	—
Ouddorp	1.—	0.62 ^s	—	1.50	—	1.10

Z E E L A N D.

Classe Middelburg.

Arnhemuiden	f 9.74	f 3.72	f 3.41 ^s	f 4.13 ^s	f 2.95	f 5.78 ^s
Domburg	6.58	4.48	3.52	5.71 ^s	6.87	2.97
Gapinge	4.05	3.51	1.99	2.04 ^s	3.59 ^s	2.97 ^s
Grijpskerke	19.42	15.43 ^s	15.19 ^s	19.87	20.21 ^s	20.37 ^s
Koudekerke	32.83	19.24 ^s	18.68	26.93	26.77	30.72
St.-Laurens	4.02 ^s	5.01	2.80	4.81 ^s	6.37 ^s	6.44 ^s
Meliskerke	6.25	3.40	5.59	7.71 ^s	10.71 ^s	8.29 ^s
Middelburg A	14.98	17.50 ^s	27.86	26.41 ^s	25.40 ^s	27.77
» B	10.83	15.87	16.15	20.52	19.30	15.71
» C	52.10	22.96	34.37	42.05 ^s	41.31 ^s	54.44
Oostkapelle	—	5.07 ^s	7.02 ^s	15.21	9.15 ^s	8.44
Serooskerke A.	8.55	10.35 ^s	10.84	13.52	} 21.02	22.63 ^s
» B.	12.50	13.10	12.65	10.11		
O.- en W.-Souburg	—	17.06 ^s	12.57	20.98 ^s	22.60 ^s	20.07
Veere	10.—	8.41	7.67	12.16	9.98	13.84 ^s
Vlissingen A	—	17.88	20.96 ^s	29.18 ^s	25.88 ^s	22.34
» B	22.—	13.88	14.78	23.36 ^s	24.95	20.69 ^s
Vrouwepolder	3.10	4.74	3.71 ^s	6.26	8.23	9.19 ^s

Classe Zieriksee.

Brouwershaven.	f 7.69	f —	f 5.12	f —	f 3.80	f 5.79
Bruinisse	—	7.42	6.64	—	6.06	7.10
Colijnsplaat	14.10 ^s	8.90	—	5.49	5.89	6.84
Geersdijk	—	—	—	1.17	1.41	1.43
Haamstede	4.63	6.48 ^s	5.30	6.10 ^s	4.27	3.97
Kamperland	5.11	6.19 ^s	—	9.93 ^s	10.39	7.20
Oosterland	7.50	8.24	9.45	7.20	6.—	9.—
Scharendijke	—	—	3.—	—	2.50	—
Wissekerke	—	—	1.20	—	0.77 ^s	1.59
Zieriksee	—	18.53	17.21 ^s	—	18.77	—
Zonnemaire	—	—	—	—	2.69 ^s	—

Classe Tolen.

	1893.	1894.	1895.	1896.	1897.	1898.
Anna-Jacobapolder	f 6.84 ⁵	f 6.05	f 15.60	f —	f 4.70	f 16.75
Bergen-op-Zoom	16.13	9.83 ⁵	8.11	17.20	3.20	9.17 ⁵⁵
Krabbedijkje	—	8.68 ⁵	8.84 ⁵	8.47 ⁵	9.22 ⁵	9.27 ⁵⁵
St.-Maartensdijk	1.09	—	—	—	—	—
Poortvliet	—	—	2.—	1.50	—	—
Rilland en Bath	—	—	—	—	—	—
Tolen B	4.08 ⁵	3.50	3.82 ⁵	3.47	4.17 ⁵	—
Oud-Vosmeer	9.20	—	—	6.95	—	—

Classe Goes.

Baarland	f 5.77	f 6.25	f 4.73	f 6.27	f 4.62	f 4.69 ⁵⁵
Biezelingen	5.26	5.84 ⁵	5.98 ⁵	5.—	5.05	5.86
Borsele	—	—	2.03	1.69 ⁵	1.17	1.31
Goes	21.—	11.77	17.86	14.29 ⁵	15.12	17.01
Heinkenszand	4.85	6.20	5.56	7.26 ⁵	7.30	7.11
Kruiningen	9.50	10.80	9.10	7.—	9.—	9.—
Nieuwdorp	8.34	8.—	7.82	14.01	12.95	19.70
Wolfertsdijk	12.75 ⁵	10.—	7.21	7.80	7.—	9.40
Yerseke	10.75	38.10	9.30	8.—	9.07 ⁵	10.60

Classe Axel.

Axel A	f 10.20	f 8.06	f 11.35	f 9.17	f 10.18	f 16.27
» B	32.48	6.08	16.62 ⁵	11.06	11.62	10.—
Oostburg	11.09	16.39 ⁵	17.88	11.79 ⁵	10.25	7.52
Schoondijke	10.50	11.65	—	—	17.46 ⁵	15.71
Ter Neuzen	29.19	27.73	17.26	26.30	18.81	14.75
Zaamslag A	—	—	—	—	—	—
Zaamslag B	3.38 ⁵	6.52	5.—	—	7.60	4.—

NOORD-BRABANT EN LIMBURG.

Classe 's-Hertogenbosch.

Genderen	f 13.43	f —	f 25.90	f 12.57	f 9.59	—
's-Gravenmoer	5.80	5.73	5.85 ⁵	5.43 ⁵	3.80 ⁵	—
Helenaveen	—	—	1.50	1.34 ⁵	1.35	—
Helmond	3.28	2.22	5.94	4.75	3.25	f 0.97
's-Hertogenbosch	17.87	—	47.53	23.90	25.06 ⁵	18.60
Heusden	—	1.47	3.49	1.71	2.53	2.08
Vrijhoeven-Kapelle	3.21	—	14.26 ⁵	4.73 ⁵	3.96	6.50
Sprang	3.78	—	6.77	5.83	5.94	—
Veen	2.55	—	5.01 ⁵	3.82 ⁵	2.36	3.05
Tilburg	3.80	—	3.03	2.70	1.85	2.71

Classe Almkerk.

Almkerk	f 52.78	f 19.10	f 17.20	f —	f 29.32	f 10.73
Andel	6.83	5.65	7.15	—	4.—	2.48
Nieuwendijk	—	19.35	25.50	25.26	14.04	15.28
Sleeuwijk	—	5.92 ⁵	2.95	—	7.24	9.19
Waardhuizen	2.83	4.17	3.20	4.10	3.—	2.50

Werkendam A	1893.	1894.	1895.	1896.	1897.	1898.
» B	f 30.60	f 12.07	f 9.—	f —	f 19.22	f 8.80
Dussen	—	3 70	5.25	—	8.38	4.10
Meeuwen	—	3.—	2.15	—	3.70	2.73
Giesen	—	—	—	—	—	2.—

Classe Klundert.

Dinteloord	f 14.79	f 8.40	f 10.65	f 11.49	f 7.79	f 11.54
Fijnaart	22.38	16.85 ⁵	10.66	17.82	16.20 ³	18.28
Zevenbergen	9.25	7.09	9.50	5.60	6.50	6.57
Klundert	45.32	44.66	46.68	29.47 ⁵	31.48 ⁵	31.—
Moerdijk	2.20	2.73	4.14	5.80	3.45	4.20 ⁵
Raamsdonk	—	—	—	—	7.60	7.45
Willemstad	25.—	11.74	12.96	10.02 ⁵	14.86	9.37 ⁵
Breda	—	—	5.59 ⁵	7.82	4.85	4.—

LIJST DER CORPORATIËN,

DIE DE

Vereeniging steunen door Collecten en Bijdragen.

Art. 4b DER STATUTEN.

Kerkeraden, kerkvoogdijen en andere vereenigingen, die eene jaarlijksche contributie van minstens 25 gulden in de kas der Vereeniging inbrengen, zijn bevoegd iemand aan te wijzen, die het recht heeft, als stemhebbend lid de vergaderingen der Vereeniging bij te wonen, mits hij vooraf hare Statuten onderteekend hebbe.

FRIESLAND.

Ger. Jongel.-vereeniging te Balk	f	2.50
Christel. Jongel.-vereeniging te Oosterend	»	5.—
Geref. Jongelingsvereeniging te Anjum	»	5.—
Ger. Jongel.-ver. «Onderzoekt de Schriften», te Oudega (W.)	»	5.—
Chr. Jongel.-ver. «Jonathan», te Woudsend	»	5.—
Christel. Jongelingsvereeniging «Eben-Haëzer», te Sneek .	»	25.—
Kerkeraad der Geref. Kerk te Minnertsga	»	1.50
Vrouwenvereeniging te Bolsward	»	5.—

OVERIJSEL.

Jongedochtersvereen. «Bidt en Werkt», te Enschedé . . .	f	2.50

GELDERLAND.

Ger. Kerk te Kootwijk . . .	f	2.50
Chr. Jongel.-ver. te Apeldoorn	»	2.50
Chr. Jongel.-ver. te Vorden .	»	2.50
Chr. Jongelingsver. «Paulus», te Eefde	»	3.—
Chr. Jongelingsvereeniging te Harderwijk	»	2.50
Chr. Meisjesver. «Tryfosa», te Kuilenburg	»	3.—
Chr. Jongel.-ver. «Spr. 8:17b», te Nijkerk o. d. Veluwe . .	»	2.—

Geref. Kerk te Wageningen .	f	25.—
Kerkeraad Ger. Kerk te Voorthuizen	»	25.—
Ger. Jongel.-ver. te Driebergen	»	2.10

UTRECHT.

Geref. Kerk te Veenendaal . .	»	25.—
Geref. Jongelingsvereenig. te Utrecht	»	1.23 ⁵
Geref. Jongelingsvereenig. te Breukelen	»	5.75

NOORD-HOLLAND.

Vereen. «De Kerkelijke Kas», te Broek op Langendijk . .	»	10.—
Jonged.-vereeniging te Broek op Langendijk	»	10.—
Kerkeraad Gereformeerde Kerk te Den Helder	»	25.—
Chr. Jongel.-ver. te Naarden .	»	10.—
Geref. Kerk te Haarlem C . .	»	25.—

ZUID-HOLLAND.

Geref. Kerk te Rotterdam A .	f	25.—
Geref. Kerk te Rotterdam B .	»	25.—
Geref. Kerk te Loosduinen . .	»	25.—
Geref. Kerk te Delft	»	25.—
Chr. Jongelingsvereeniging te Naaldwijk	»	5.—
Chr. Jongelingsvereeniging te Hendrik-Ido-Ambacht . . .	»	5.—

Vereen. «De Kerkelijke Kas»,
 te Maassluis f 25.—
 Vereen. «De Kerkelijke Kas»,
 te 's-Gravenhage » 25.—
 Uit de catechisatiebus van Ds.
 T. H. Woudstra, te Lei-
 derdorp » 2.50
 Ver. «Bijbel en Oranje», te
 's-Gravenhage » 10.—

Uit de catechisatiebus van
 Ds. C. J. van Binsbergen te
 Loosduinen f 3.93⁵

BELGIË.

Ger. Kerk te Antwerpen . . » 5.50
 » » » Brussel . . » 12.55

r-
 ag
 als
 n,

40

23⁵

.75

SERIES LECTIONUM

ADNUENTE SUMMO NUMINE

IN UNIVERSITATE LIBERA QUAE AMSTELODAMI EST HABENDARUM

ANNO ACADEMICO MDCCCXCVII—MDCCCXCVIII.

Rectore FREDERICO LUDOVICO RUTGERS.

FACULTAS THEOLOGICA.

- F. L. RUTGERS, Theologiae doctor et in ordine theologorum professor ordinarius, Historiam ecclesiasticam, imprimis Reformationis aevi, enarrabit die Lunae horâ I.
et die Martis horâ I.
Historiam ecclesiae patriae tradet die Martis horâ II.
Ius ecclesiasticum ecclesiae Christianae reformatae exponet die Iovis horâ I.
Disputationibus et orationibus sacris praeerit horis sibi et auditoribus commodis.
- A. KUYPER, Theologiae doctor et in ordine theologorum professor ordinarius, Dogmaticen ecclesiae Christianae reformatae generalem explicabit die Lunae . horâ II.
et die Mercurii horâ III.
Encyclopaediam theologiae reformatae percurret die Mercurii horâ II.
Disputationibus et orationibus sacris praeerit die Lunae horâ III.
- W. GEESINK, Theologiae doctor et in ordine theologorum professor ordinarius, Ethicen ecclesiae Christianae reformatae exponet die Iovis horâ II.
et die Veneris horâ XII.
Theologiam elencticam docebit die Veneris. horâ XI.
Disputationibus et orationibus sacris praeerit horis sibi et auditoribus commodis.

W. GEESINK. Historiam philosophiae recentioris enarrabit die Mercurii	horâ	XII.
Elementa Logices Aristotelea interpretabitur die Martis.	horâ	XI.
et die Iovis	horâ	III.
Historiam Philosophiae Graecorum et Romanorum enarrabit die Mercurii	horâ	XI.

FACULTAS IURIDICA.

D. P. D. FABIUS, Iuris utriusque doctor et in ordine iurisconsultorum professor ordinarius, ius privatum Romanorum exponet die Lunae	horâ	I.
et die Martis	horâ	I.
et die Saturni	horâ	IX.
Encyclopaediam iuris docebit die Martis die Saturni	horâ	II.
Philosophiam iuris tradet die Lunae	horâ	X.
et die Veneris.	horâ	II.
Ius publicum patriae explicabit die Iovis	horâ	X.
et die Veneris	horâ	IX.
Ius publicum generale percurret die Iovis	horâ.	X.

Scholae de ceteris disciplinis, si haberi possunt, postea indicabuntur.

SERIES LECTIONUM

ADNUENTE SUMMO NUMINE

IN UNIVERSITATE LIBERA QUAE AMSTELODAMI EST HABENDARUM

ANNO ACADEMICO MDCCCXCVIII—MDCCCXCVIII

Rectore ABRAHAMO KUYPER.

FACULTAS THEOLOGICA.

- A. KUYPER, Theologiae doctor et in ordine theologorum professor ordinarius Dogmaticen ecclesiae Christianae reformatae generalem explicabit
die Lunae	horâ	II.
et die Saturni.	horâ	III.
Encyclopaediam theologiae reformatae percurret die Saturni.	horâ	II.
Disputationibus et orationibus sacris praecrit die Lunae	horâ	III.
- F. L. RUTGERS, Theologiae doctor et in ordine theologorum professor ordinarius, Historiam ecclesiasticam, imprimis Reformationis aevi, enarrabit die Lunae horâ I.
et die Martis horâ I.
Historiam ecclesiae patriae tradet die Martis horâ II.
Ius ecclesiasticum ecclesiae Christianae reformatae exponet die Iovis horâ I.
Disputationibus et orationibus sacris praecrit horis sibi et auditoribus commodis.
- W. GEESINK, Theologiae doctor et in ordine theologorum professor ordinarius, Ethicen ecclesiae Christianae reformatae exponet die Iovis . . . horâ II.
et die Veneris horâ XII.
Theologiam elencticam docebit die Veneris horâ XI.
Disputationibus et orationibus sacris praecrit horis sibi et auditoribus commodis.

Disciplinas munera ecclesiastica spectantes docebit diebus et horis postea indicandis.		
(F. L. RUTGERS,) Exegesis Veteris Testamenti docebit diebus Lunae et Iovis	horâ	XII
Novi Testamenti Exegesis docebit die		
Martis	horâ	XII.
die Veneris	horâ	IX.
Disciplinam textualem, canonicam, hermeneuticam tradet die Mercurii	horâ	I.

FACULTAS LITTERARIA.

J. WOLTJER, Litterarum humaniorum doctor et in ordine litteratorum professor ordinarius, interpretabitur Platonis de Republica librum et Aeschyli tragoediam cui titulus Eumenides		
die Martis	horâ	IX.
et die Iovis	horâ	IX.
Interpretabitur Iuvenalis Satiras aliquot et Ciceronis de Natura Deorum librum II,		
die Martis	horâ	X.
et die Iovis	horâ	X.
Encyclopaediam Philol. docebit die Veneris	horâ	X.
Capita selecta ex historia litterarum Graecorum et Romanorum enarrabit die Mercurii	horâ	X.
et die Saturni	horâ	X.
Antiquitates Romanas et Graecas exponet die Mercurii	horâ	IX.
et die Saturni	horâ	IX.
Principia doctrinae paedagogicae exponet die Veneris	horâ	IX.
Litter. Candidat. studia et exercitationes moderabitur iisque artem palaeographicam tradet die Saturni	horâ II et III.	
(A. KUYPER,) Linguam Hebraicam docebit die Martis	horâ	II.
Antiquitates Biblicas exponet horis sibi et auditoribus commodis.		

	A. KUYPER, Ordini litteratorum adiunctus, linguam litterasque patrias explicabit die Martis . horâ	III.
	Disputationibus litterariis praeerit horis sibi et auditoribus commodis.	
	W. GEESINK, Historiam philosophiae recentioris enarrabit die Mercurii horâ	XII.
	Elementa Logices Aristoteleae interpretabitur die Martis, horâ	XI.
	et die Iovis. horâ	III.
	Historiam philosophiae Graecorum et Romanorum enarrabit die Mercurii . . . horâ	XI.

FACULTAS IURIDICA.

	D. P. D. FABIVS, Iuris utriusque doctor et in ordine iurisconsultorum professor ordinarius, ius privatum Romanorum exponet die Lunae . . . horâ	I.
	et die Martis horâ	I.
	et die Saturni horâ	IX.
	Encyclopaediam iuris docebit die Martis. horâ	II.
	die Saturni horâ	X.
	Philosophiam iuris tradet die Lunae . horâ	II.
	et die Veneris horâ	X.
	Ius publicum patriae explicabit die Iovis . horâ	IX.
	et die Veneris horâ	IX.
	Ius publicum generale percurret die Iovis. horâ	X.
	Scholae de ceteris disciplinis, si haberi possunt, postea indicabuntur.	